

وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع و معادن استان گلستان

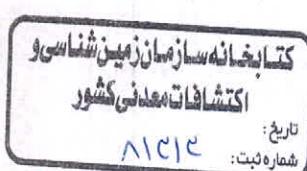
طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان

گزارش

عملیات پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی

مجري طرح:

سازمان صنایع و معادن استان گلستان

مشاور:

شرکت مهندسی کاوش کانسar

تاریخ تهیه: تیر ماه ۱۳۸۱

مجری طرح	وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع و معادن استان گلستان-مهندس قلیچ لی	سازمان صنایع و معادن استان گلستان
گزارش نهائی طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان	
شماره گزارش : Kav-Gol-02	مرحله: نهائی
تهیه کنندگان به ترتیب حروف الفبا :	
کنترل: مهندس مسعود زاهدی	۱- بهرام بیضائی ۲- آرزو جنابی ۳- حجت رحمتی ۴- مسعود زاهدی ۵- کیامرث شیرخانی ۶- محمود صادقیان ۷- هونم گربی ۸- مؤمن هادی مصلح
مشاور طرح: مهندس منصور صمیمی نمین	
مدیر پروژه: مهندس کیامرث شیرخانی	
تایپ: خانمها ملا جعفر و عادلی	
شماره فنی: Gol-ch1-5	
تاریخ: تیر ۱۳۸۱	 کاوش کاسار KAVASH KAVASR

تشکر و قدردانی

آنچه که ارائه شده است گزارش نهایی طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار

شدادی در استان گلستان می باشد که فراهم آمدن آن مدیون تلاشی است که گروهی از

کارشناسان این مهندسین مشاور مقبل آن شده اند. از ریاست محترم سازمان صنایع و معادن

استان گلستان، جناب آقای مهندس قلیج لی و همچنین از مدیران و کارشناسان سازمان صنایع و

معادن استان گلستان آفایان مهندس پاکراه، مهندس صباغی، مهندس فرزانگان، مهندس رحمتی

و ... که همکاریهای صمیمانه ای با این مهندسین مشاور داشته اند تشکر و قدردانی می گردد.

و دیگر، پیش‌پیش از همه سرورانی که با مطالعه این گزارش، اطلاعات و نقطه نظراتشان را

در مورد هر گونه نقاط کارشده قدیمی از جمله معادن متوجه، آثار شدادی و نقاط دست نخورده

با پتانسیل فلزی ارائه خواهند نمود و گوشه ای از تجربیات خود را در اختیار ما قرار خواهند داد،

نهایت سپاسگزاری را خواهیم داشت.

در پایان جا دارد از زحمات کلیه افراد و سازمانهایی که ما را در اجرای کار بمنظور تهیه

این گزارش یاری دادند و از ذکر اسامی آنها به دلیل پرهیز از طولانی شدن کلام خودداری گردیده

است، تشکر و قدردانی نماییم.

مدیریت و گروه کارشناسی

شرکت مهندسی کاوش کانسال

پیشگفقار

در راستای پی جوئی، اکتشاف و شناسایی مواد معدنی بر اساس آثار شدادی موجود، با

توجه به مندرجات گزارش‌های فعالیت برخی از مهندسین مشاور که در این استان فعال بوده اند و

همچنین بازدیدهای کارشناسان مختلف و معرفی و شناسایی آثار متفاوت مواد معدنی با اولویت

فلزی، سازمان صنایع و معادن استان گلستان طرح پی جوئی مواد معدنی بر اساس آثار شدادی در

سطح استان را در سال ۱۳۸۰ تعریف و ارائه نمود تا با استفاده از پتانسیل احتمالی موجود بتواند

بخش معادن فلزی استان را رونق بخشیده، آثار و اندیس‌های گزارش شده را بررسی نماید و در

صورت امکان تعدادی از آنها را که قابلیت فعالیت معدنی را دارا باشند، فعال سازد. طرح فوق در

تاریخ ۸۰/۱۲/۸ طی قراردادی به شماره ۱۲۸/۳/۸۴۷۷ جهت اجرا به مهندسین مشاور کاوش

کانسar ابلاغ گردید و این مشاورین پس از عقد قرارداد در اجرای کلیه مفاد شرح خدمات مندرج

در قرارداد، بررسی‌های همه جانبه‌ای را آغاز نموده است که نتیجه این بررسی‌ها بصورت گزارش

نهائي طرح پی جوئی مواد معدنی بر اساس آثار شدادی در سطح استان تدوین شده است.

خلاصه

گستره ایران زمین دارای ذخایر بالقوه ای با آثار شدادی می باشد و بهره برداری از این ذخایر از گذشته های دور، انگیزه ای برای رونق صنعت معدنکاری در این مرز و بوم بوده است. بیشتر این ذخایر از صدها، بلکه هزاران سال پیش توسط پیشینیان کشف و مورد بهره برداری قرار می گرفتند که آثاری از عملیات معدنکاری خود به جای گذاشته اند. با این حساب و از دیدگاه علمی شمار زیادی از آن ذخایر و معادن قدیمی وجود دارند که بعضاً آثار آنها نیز بر ما پوشیده است. اکثر این معادن در نوشته ها و کتابهای قدیمی آمده است بطوریکه افراد زیادی از ارگانهای مختلف از جمله سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، کارشناسان مهندسان مشاور و همچنین دانشجویان از بعضی از این مناطق و معادن متوجه بازدید بعمل آورده و نمونه برداری هایی از آنها در مواردی صورت گرفته است.

با توجه به جمع آوری اطلاعات و تبادل نظر در استان گلستان جهت اجرای طرح شناسایی آثار شدادی در استان، تعداد ۸ منطقه مورد بازدید، بی جوئی، بررسی های زمین شناسی و در نهایت نمونه برداری صورت گرفت. این مناطق شامل معدن سرب و روی یورت بابا، معدن سرب حسین نا، محدوده معدنی کوه شاه پسند و کوه میلانه، محدوده های خرمالو چال در جنوب غرب گرگان و رجن در جنوب رامیان و در نهایت جنوب شاهکوه و جنوب روستای زیارت می باشند.

کار معدنی در معدن یورت بابا غیرسیستماتیک و بصورت روباز (ترانشه) و زیرزمینی (تونل و گزنگ) است. کلیه عملیات معدنی انجام یافته در این معدن را میتوان در محدوده ای با قطر حدود ۱۰۰ الی ۱۵۰ متر برآورد نمود. سرباره های موجود در پائین دست معدن نشان می دهد که ماده معدنی همانجا ذوب می گردید.

سنگ درونگیر معدن سرب یورت بابا، سازند لار میباشد و نوع ماده معدنی، دگرسانی و گانگ این معدن با معادن همجوار آن در استان سمنان مشابه هم است.

درصد مس در نمونه آنالیز شده این معدن حالت عادی و قابل بحث نمی باشد. درصد آهن نیز در آنالیز نمونه های فلزی می باشد بطوريکه در حد چند درصد می باشد. در آنالیز نمونه ها، سرب و روی رضایت بخش و قابل کار می باشد لذا بهتر است این معدن بعنوان معدن سرب و روی یورت بابا نامگذاری گردد. در اکثر نمونه ها درصد روی بیشتر از سرب بوده است.

در مورد معدن سرب حسین نا در حدود ۴۰ الی ۵۰ سال پیش، معدن سرب حسین نا فعال بوده است. ماده معدنی سرب از روستای حسین نا تا حوالی مینودشت بوسیله حیوانات بارکش حمل می شده و در آنجا کوره ذوب وجود داشته و استحصال سرب از آن انجام می گرفت. با توجه به وضعیت فعلی معدن سرب، احتمالا در همان مدت محدود، از قسمت پر عیار سرب برداشت شده و بعلت سیستم بد احداث حفره و یا تونل استخراجی دسترسی به بقیه ماده معدنی که بسیار اندازه نباشد، مقدور نبوده است. این معدن به تنها بیان فاقد ارزش اقتصادی می باشد.

در منطقه کوه شاه پسند در سمت غرب چکل شاهپسند آثار حفاری در دیواره کوه دیده می شوند این طور به نظر می رسد که رگه ها به طرف دره و تا عمق زیاد ادامه پیدا کرده است. رگه اصلی مشخص نیست و احتمال می رود کل رگه استخراج شده باشد. چکل شاه پسند جنس لیتولوژی آن از نوع آهک سفیدرنگ، کرم و همچنین صورتی رنگ متبلور شده و مریبوط به سازند لار می باشد. در سمت جنوب غرب و نزدیکی کوه شاه پسند در منطقه وسیعی به وسعت چندین هکتار سرباره هایی معدنی ریخته شده است. جنس سرباره ها آهنه بوده و حالت زنگ زدگی در آنها به چشم می خورد. بنظر می رسد که از نظر کانی زائی سرب منطقه بارور نمی باشد. احتمالاً آنچه ماده معدنی وجود داشته است، خورده شده است.

با توجه به پی جوئی های گستردگی که در این مناطق توسط اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور انجام گردیده است، می توان چنین اظهار نظر نمود که کانه زایی در این ناحیه بسیار محدود می باشد و احتمالا در غرب منطقه و قسمت های پرتگاهی منطقه کانی زایی دیده می شود. دسترسی به این نقطه عملاً غیر ممکن می باشد.

با توجه به آنالیز های XRF و جذب اتمی عناصر مس، آهن و سرب نتیجه این که محدوده جای از نظر آهن و کانی واپسته غنی بوده است که هم در سر باره ها و هم در نمونه های دستی مقادیر بالای از آهن نشان داده شده است.

در منطقه کوه میلانه نیز اطلاعات روشی در رابطه با وجود معدن و کوره ذوب، تاریخ فعالیت و تعطیلی کوره ذوب، در سطح روستاهای حاجی آباد و سعدآباد محله در دست نیست. محل سرباره ها از قدیم به نام آهنگ محله معروف بوده است. اینطور بنظر می رسد که در این محل آهن ذوب و با آن ابزار آلات ساخته و پرداخته می شد.

در منطقه رجن در جنوب رامیان آثاری معدنی فلزی از جمله سرب و روی و یا مس و آهن موجود نمی باشد. کلیه محدوده ها و فعالیت های معدنی منطقه فقط در ذغال خلاصه می گردد. در جنوب رامیان و به سمت رضی معادن زغال سنگ زیادی وجود دارد. منطقه مورد اشاره درست در کنタکت بین سازند الیکا و سازند شمشک می باشد. در بعضی نقاط در بین این کنタکت ها آثاری از اکسید های آهن دیده می شود که بنظر می رسد از نوع لاتریت باشد.

با توجه به موقعیت لایه های مذبور در بین کنタکت الیکا و شمشک و همچنین موقعیت لاتریت و بوکسیت سیاهروod بار و شیرین آباد در غرب منطقه ولی در دور دست تر و موقعیت لاتریت و بوکسیت (نسوز) قشلاق (بل قزنوی) در شرق منطقه می توان نتیجه گیری نمود که این ناحیه در واقع ادامه همان لاتریت های شیرین آباد می باشد که در نهایت تا منطقه قزنوی نیز ادامه دارد.

در منطقه خرمalo چال بیشتر آثار شاه نشینی وجود داشت. از جمله این آثار می توان استخر ساروجی، یک سردابه و یک چاه بسیار عمیق را نام برد. وجود یک چاه عمیق به عرض حدود ۱/۵ متر و عمق حدود ۵۰ متر آن هم در وسط دو رود خانه پر آب، موارد استفاده این چاه را جهت تامین آب شرب بعید می نماید.

ت	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی براساس آثار شدادی در استان گلستان خلاصه	 کارشناسی گلستان کارشناسی گلستان
---	--	---

با توجه به پیگیری های کارشناسان این مهندسین مشاور، هنوز لیتوولوژی زمین شناسی

داخل چاه مبهم و ناشناخته می باشد. لذا امکان ورود افراد به داخل چاه در حال حاضر غیر ممکن.

و تا حدودی تنها از عهده افراد صخره نورد میسر می باشد..

در منطقه شاهکوه به موازات رشته کوه های شاهوار و برقکه و دامنه های شمالی آن و همچنین

دامنه این دامنه به سمت شرق، محدوده های معدنی از جمله ذخایر سرب دیده می شوند که مورد

پی جوئی و بررسی های زمین شناسی قرار گرفت. تمامی معادن قدیمی و یا آثار و اندیس های

گزارش شده و معادن فعال منطقه از نوع ذغال می باشند و هیچ گونه سرباره و یا اثری از معادن

قدیمی با الوبیت فلزی توسط این مهندسین مشاور یافت نگردید.

در مسیر آبراهه ها روستای زیارت یک سری سرباره های کوچک یافت گردید که احتمالاً

از بالا دست روستای زیارت به این محل حمل شده است. محل دقیق این سرباره ها در منطقه ای

بنام مازوکش در ۱۵ کیلومتری جنوب غرب روستای زیارت و در ارتفاعات بالا دست تر و در

نزدیکی کوه شاه پسند و درست در شرق کوه شاه پسند محلی بنام جنگل دلبولی و در آبراهه های

مجاور آن محلی بنام سفید رود و شانه بند می باشد.

B	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالب	
---	---	---

- ۸-۳ ۲- معدن سرب حسین نا
- ۸-۳ ۳- اندیس سرب و آهن نیل کوه
- ۸-۳ ۴- معدن سرب کوه جریستان واقع در حاجی آباد
- ۹-۳ ۵- محدوده معدنی کوه شاه پسند
- ۹-۳ ۶- آهن در محدوده روستای زیارت
- ۹-۳ ۷- آزویت و ملاکیت
- ۹-۳ ۸- محدوده معدنی سدن رستاق
- ۱۰-۳ ۹- سایر محدوده های معدنی

فصل چهارم- مناطق مورد مطالعه

- ۱-۴ ۴- مناطق مورد مطالعه
- ۲-۴ ۱-۴ مقدمه
- ۳-۴ ۲-۴ سرب یورت بابا
- ۳-۴ ۱-۲-۴ کلیات و تاریخچه عملیات معدنی
- ۳-۴ ۲-۲-۴ موقعیت جغرافیایی
- ۳-۴ ۳-۲-۴ راههای دسترسی
- ۸-۴ ۴-۲-۴ جغرافیای انسانی و وضعیت میشی مردم منطقه
- ۸-۴ ۵-۲-۴ توپوگرافی و مورفوگلوری، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی منطقه
- ۱۱-۴ ۶-۲-۴ زمین شناسی عمومی سرب و روی یورت بابا
- ۱۲-۴ ۷-۲-۴ زمین شناسی کانسار یورت بابا و کیفیت ماده معدنی
- ۱۴-۴ ۸-۲-۴ حفریات زمین شناسی
- ۲۳-۴ ۱۰-۲-۴ نمونه برداری
- ۲۳-۴ ۱۱-۲-۴ نتایج آزمایشات و مطالعات پتروگرافی
- ۲۶-۴ ۱- آنالیزهای شیمیایی
- ۲۶-۴ الف- جذب اتمی
- ۲۶-۴ ب- آنالیز XRF
- ۲۹-۴ ب- آنالیز XRD
- ۳۴-۴ ۲- مطالعه تیغه نازک
- ۳۴-۴ الف- نمونه شماره ۵ UR-5
- ۳۵-۴ ب- نمونه شماره ۶ UR-6
- ۳۶-۴ ب- نمونه شماره ۱۰ UR-10
- ۳۷-۴ پ- نمونه شماره ۱۵ UR-15
- ۳۸-۴ ت- نمونه شماره ۱۸ UR-18
- ۳۹-۴ ۳- مطالعه مقاطع صیقلی
- ۳۹-۴ الف- نمونه شماره ۱۲ UR-12
- ۴۰-۴ ب- نمونه شماره ۱۵ UR-15
- ۴۱-۴ ب- نمونه شماره ۱۸ UR-18

C	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالعه	
---	--	---

- ۴۲-۴ -نتیجه‌گیری
- ۴۳-۴ -بررسی معادن سرب و روی هم‌جوار معدن سرب و روی یورت با با
- الف-معدن پی چمتوپرفکه
- ۴۵-۴ الف-1- موقعیت جغرافیایی و راه دسترسی به منطقه
- ۴۵-۴ الف-2- زمین‌شناسی کانسار و کیفیت ماده معدنی
- ۴۷-۴ ب- کانسار تخت پی زندگانی
- ۴۸-۴ ب-1- زمین‌شناسی کانسار و کیفیت ماده معدنی
- ۴۸-۴ ب-2- کانسار سرب و روی سیاه دره
- ۵۰-۴ ج- کانسار سرب و روی سیاه دره
- ۵۰-۴ ج-1- تاریخچه عملیات اکتشافی
- ۵۰-۴ ج-2- موقعیت جغرافیایی و راههای ارتباطی منطقه سیاه دره
- ۵۰-۴ ج-3- زمین‌شناسی کانسار و کیفیت ماده معدنی
- ۵۲-۴ ج-4- آندیس سرب حسین نا
- ۵۲-۴ ج-5- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی
- ۵۲-۴ ج-6- موقعیت جغرافیایی
- ۵۲-۴ ج-7- راههای دسترسی به منطقه
- ۵۳-۴ ج-8- جغرافیای انسانی و وضعیت معيشی مردم منطقه
- ۵۸-۴ ج-9- تویوگرافی و مورفو‌لوزی شبکه ابراهه‌ها و پوشش گیاهی
- ۶۰-۴ ج-10- زمین‌شناسی عمومی معدن سرب و روی حسین نا
- ۶۰-۴ ج-11- زمین‌شناسی آندیس سرب حسین نا
- ۶۳-۴ ج-12- پی جوئی زمین‌شناسی در اطراف معدن سرب حسین نا
- ۶۵-۴ ج-13- حفریات زمین‌شناسی
- ۶۸-۴ ج-14- نمونه برداری
- ۶۹-۴ ج-15- نتایج آزمایشات و مطالعات پتروگرافی
- ۷۱-۴ ۱- آنالیزهای شیمیایی
- ۷۱-۴ الف- جذب اتمی
- ۷۱-۴ ب- XRF
- ۷۱-۴ ج- XRD
- ۷۳-۴ ۲- مطالعه تیغه نازک
- ۷۴-۴ الف- تیغه نازک شماره HOS-3
- ۷۶-۴ ب- تیغه نازک شماره HOS-4
- ۷۷-۴ ب- تیغه نازک شماره HOS-8
- ۷۹-۴ ت- تیغه نازک شماره HOS-9
- ۸۰-۴ نمونه شماره DZ-1
- ۸۲-۴ ۳- مطالعه مقاطع صیقلی
- ۸۴-۴ الف- نمونه مقاطع صیقلی HOS-8
- ۸۴-۴ الف- نمونه مقاطع صیقلی HOS-9
- ۸۵-۴

D	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالب	 کاوش کارشار KAVOSH KARSHAR
---	---	--

- ۱۲-۲-۴- نتیجه‌گیری
- ۴-۴- ناحیه معدنی کوه شاه پسند
- ۱-۴-۴- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی
- ۲-۴-۴- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه
- ۳-۴-۴- راههای دسترسی به منطقه
- ۴-۴-۴- جغرافیای انسانی و وضعیت معيشی مردم منطقه
- ۴-۴-۴- توبوگرافی و مورفلوژی، شبکه آبراهها و پوشش گیاهی منطقه
- ۴-۴-۴- زمین‌شناسی عمومی منطقه مطالعاتی
- ۷-۴-۴- زمین‌ساخت منطقه
- ۸-۴-۴- زمین‌شناسی محدوده لری کوه شاه پسند
- ۹-۴-۴- پی‌جوئی زمین‌شناسی و سرباره‌های فلزی در اطراف محدوده کوه شاه پسند
- ۱۰-۴-۴- نمونه برداری
- ۱- آنالیزهای شیمیایی
- الف- جذب اتمی
- ب- XRF
- ب- XRD
- ۲- مطالعه تیغه نازک
- الف- نمونه شماره SH-2
- ب- نمونه شماره SH-3
- ب- نمونه شماره SH-4
- ت- نمونه شماره SH-6
- ۴- نتیجه‌گیری
- ۴- ۵- معدن جریستان کوه واقع در پای رشته کوه میلانه
- ۴- ۱- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی
- ۴- ۲- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه
- ۴- ۳- راههای دسترسی به منطقه
- ۴- ۴- جغرافیای انسانی و وضعیت معيشی مردم منطقه
- ۴- ۵- توبوگرافی و مورفلوژی، شبکه آبراهها و پوشش گیاهی منطقه
- ۴- ۶- زمین‌شناسی عمومی منطقه مطالعاتی
- ۴- ۷- پی‌جوئی زمین‌شناسی و سرباره‌های فلزی در اطراف کوه میلانه
- ۴- ۸- نمونه برداری
- ۱- آنالیزهای شیمیایی
- الف- جذب اتمی
- ب- XRF
- ۴- منطقه مطالعاتی رجن
- ۴- ۱- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی

E	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدای در استان گلستان فهرست مطالب	
---	--	---

- ۱۳۰-۴ - موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه
- ۱۳۴-۴ - راههای دسترسی به منطقه
- ۱۳۴-۴ - جغرافیای انسانی و وضعیت معيشی مردم منطقه
- ۱۴۹-۴ - توبوگرافی و مورفولوژی، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی
- ۱۵۳-۴ - زمین شناسی منطقه خرمالوچال
- ۱۵۳-۴ - بی جوئی زمین شناسی و آثار معدنکاری فلزی در تپه خرمالوچال
- ۱۵۷-۴ - نمونه برداری و نتیجه آنالیز
- ۱۶۰-۴ - نتیجه گیری
- ۱۶۱-۴ - دیگر مناطق
- ۱۶۱-۴ - منطقه شاهکوه
- ۱۶۱-۴ - روستای زیارت

فصل پنجم - نتیجه گیری و پیشنهادات

- ۱-۵ - نتیجه گیری
- ۱-۵ - مقدمه
- ۲-۵ - معدن سرب و روی یورت بابا
- ۳-۵ - اندیس سرب حسن نا
- ۴-۵ - ناحیه معدنی کوه شاه پسند
- ۵-۵ - معدن جریستان کوه واقع در پای رشته کوه میلانه
- ۶-۵ - منطقه مطالعاتی رجن
- ۷-۵ - منطقه خرمالوچال
- ۸-۵ - منطقه شاهکوه
- ۹-۵ - روستای زیارت
- ۱۰-۵ - پیشنهادات
- ۱-۵ - معدن سرب یورت بابا
- ۲-۵ - ناحیه معدنی کوه شاه پسند و کوه میلانه
- ۳-۵ - منطقه مطالعاتی رجن
- ۴-۵ - منطقه خرمالوچال
- ۵-۵ - روستای زیارت
- پیوست نتایج آزمایشات

فهرست اشکال، جداول و تصاویر

عنوان اشکال	شماره صفحه
شکل شماره (۱-۱) - نقشه جامنایی کلی از مناطق کار شده و بازدید شده در کل استان	۶-۱
شکل شماره (۱-۲) - زون بندی ساختاری و واحدهای رسوبی - تکتونیکی. (منبوی ۱۳۵۵)	۳-۲
شکل شماره (۲-۲) - نقشه گسلهای اصلی ایران (منبوی ۱۳۵۵)	۱۲-۲
شکل شماره (۱-۴) - مشخصات کامل معدن سرب یورت بابا	۵-۴

F	طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالب	
---	---	--

- شکل شماره (۲-۴)- کروکی مسیر دسترسی معدن سرب یورت بابا
- شکل شماره (۳-۴)- موقعیت جغرافیایی معدن سرب یورت بابا و راههای دسترسی به آن
- شکل شماره (۴-۴)- موقعیت معدن سرب یورت بابا بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰ تاش علیا
- شکل شماره (۵-۴)- مقطع شماتیک از موقعیت سازندها و معدن سرب یورت بابا
- شکل شماره (۶-۴)- کروکی حفریات معدن سرب و روی یورت بابا
- شکل شماره (۷-۴)- کروکی محل نمونه برداری ها در معدن سرب یورت بابا
- شکل شماره (۸-۴)- کروکی محل نمونه برداریها در معدن یورت بابا بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰ تاش علیا
- شکل شماره (۹-۴)- شکل مربوط به گراف XRD نمونه شماره ۴
- شکل شماره (۱۰-۴)- شکل مربوط به گراف XRD نمونه شماره ۱۷
- شکل شماره (۱۱-۴)- شکل مربوط به گراف XRD نمونه شماره ۱۳
- شکل شماره (۱۲-۴)- شکل مربوط به گراف XRD نمونه شماره ۱۷
- شکل شماره (۱۳-۴)- کروکی مسیر دسترسی به معدن بی چمتو
- شکل شماره (۱۴-۴)- کروکی مسیر دسترسی به کانسار تخت بی زندگانی
- شکل شماره (۱۵-۴)- کروکی مسیر دسترسی به کانسار سیاه دره
- شکل شماره (۱۶-۴)- مشخصات عمومی منطقه سرب حسین نا
- شکل شماره (۱۷-۴)- کروکی مسیر دسترسی به معدن سرب حسین نا
- شکل شماره (۱۸-۴)- موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به معدن سرب حسین نا
- شکل شماره (۱۹-۴)- موقعیت و توپوگرافی معدن سرب حسین نا بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ مینودشت و دوزین
- شکل شماره (۲۰-۴)- مقطع زمین‌شناسی شماتیک از معدن سرب حسین نا
- شکل شماره (۲۱-۴)- کروکی محل نمونه برداری ها در معدن حسین نا بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ دوزین
- شکل شماره (۲۲-۴)- گراف XRD نمونه شماره ۱
- شکل شماره (۲۳-۴)- گراف XRD نمونه شماره ۵
- شکل شماره (۲۴-۴)- مشخصات عمومی کوه شاهپسند
- شکل شماره (۲۵-۴)- کروکی مسیر دسترسی به کوه شاهپسند
- شکل شماره (۲۶-۴)- موقعیت جغرافیایی منطقه کوه شاهپسند و راههای دسترسی به آن
- شکل شماره (۲۷-۴)- موقعیت و توپوگرافی محدوده بررسی شده شاهپسند بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ سعدآباد محله
- شکل شماره (۲۸-۴)- مقطع شماتیکی از رشته کوه شاهپسند
- شکل شماره (۲۹-۴)- کروکی محل نمونه برداری ها در کوه شاهپسند بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ سعدآباد محله
- شکل شماره (۳۰-۴)- گراف XRD نمونه شماره ۱
- شکل شماره (۳۱-۴)- گراف XRD نمونه شماره ۵
- شکل شماره (۳۲-۴)- گراف XRD نمونه شماره ۷

G	طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدایی در استان گلستان فهرست مطالب	
---	---	---

- شکل شماره(۳۳-۴)- مشخصات عمومی کوه جریستان
شکل شماره(۳۴-۴)- کروکی مسیر دسترسی به کوه جریستان
شکل شماره(۳۵-۴)- موقعیت جغرافیایی منطقه جریستان کوه و راههای دسترسی به آن
شکل شماره(۳۶-۴)- موقعیت و توپوگرافی منطقه جریستان کوه بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
سعادآباد محله
- شکل شماره(۳۷-۴)- کروکی محل نمونهبرداری ها در کوه میلانه بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
سعادآباد محله
- شکل شماره(۳۸-۴)- مشخصات عمومی منطقه مورد مطالعه رجن
شکل شماره(۳۹-۴)- کروکی مسیر دسترسی به منطقه مورد مطالعه رجن
شکل شماره(۴۰-۴)- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه رجن و راههای دسترسی به آن
شکل شماره(۴۱-۴)- موقعیت منطقه رجن بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
شکل شماره(۴۲-۴)- کروکی محل نمونهبرداریها در منطقه رجن بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
شش آب
- شکل شماره(۴۳-۴)- مشخصات عمومی منطقه خرمالوچال
شکل شماره(۴۴-۴)- کروکی مسیر دسترسی به منطقه خرمالوچال
شکل شماره(۴۵-۴)- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه خرمالوچال و راههای دسترسی به آن
شکل شماره(۴۶-۴)- موقعیت منطقه خرمالوچال بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
سعادآباد محله
- شکل شماره(۴۷-۴)- کروکی محل نمونهبرداریها در تپه خرمالوچال بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
سعادآباد محله
- شکل شماره(۴۸-۴)- محل تقریبی سرباره های بالای روستای زیارت در محل شانه بند و جنگل دلبولی
بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ سعادآباد محله
عنوان تصاویر	شماره صفحه
عکس شماره(۱-۴)- موقعیت عمومی معدن سرب یورت بابا	۴-۴
عکس شماره(۲-۴)- شمای کلی رشته کوه شاهکوه یورت بابا، پوشش گیاهی و شبکه آبراهه ای منطقه	۹-۴
عکس شماره(۳-۴)- حالت ریزشی حفريات معدن سرب یورت بابا	۱۴-۴
عکس شماره(۴-۴)- زون خردشده آهکی و زون مینرالیزه با کانی سازی سرب	۱۷-۴
عکس شماره(۵-۴)- زون خردشده مینرالیزه و حاوی اکسیدهای آهن	۱۷-۴
عکس شماره(۶-۴)- کانی سازی اکسیدهای آهن و ملاکیت در سقف تونل شماره ۲	۱۹-۴
عکس شماره(۷-۴)- چاهک شماره ۱ در معدن سرب یورت بابا	۲۰-۴
عکس شماره(۸-۴)- تونل شماره ۱ و ترانشه شماره ۱	۲۱-۴
عکس شماره(۹-۴)- ترانشه شماره ۲	۲۲-۴
عکس شماره(۱۰-۴)- ترانشه شماره ۳ و تونل شماره ۳	۲۲-۴
عکس شماره(۱۱-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه UR-5	۳۴-۴
عکس شماره(۱۲-۴)- تصویر نمونه میکروسکوپی شماره UR-6	۳۵-۴
عکس شماره(۱۳-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه UR-10	۳۶-۴

H	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی براساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالب	
---	--	---

- عکس شماره(۱۴-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره UR-15
 عکس شماره(۱۵-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره UR-18
 عکس شماره(۱۶-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره ۱۲-UR نشان دهنده حضور گالن در نمونه
 عکس شماره(۱۷-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره ۱۲-UR نشان دهنده حضور گالن در نمونه
 عکس شماره(۱۸-۴)- تصویر میکروسکوپی مقطع صیقلی نمونه شماره ۱۵-UR
 عکس شماره(۹-۴)- تصویر میکروسکوپی مقطع صیقلی نمونه شماره ۱۸-UR
 عکس شماره(۲۰-۴)- موقعیت عمومی معدن سرب حسین نا
 عکس شماره(۲۱-۴)- شمایی از پوشش گیاهی منطقه و شبکه آبراهه منطقه
 عکس شماره(۲۲-۴)- تناوب شیل و آهک سازند خوش بیلاق در محدوده معدن حسین نا
 عکس شماره(۲۳-۴)- نمایی از جاده منتهی به معدن
 عکس شماره(۲۴-۴)- واحدهای ضخیم لایه و نازک لایه آهکهای سازند خوش بیلاق در محدوده معدن سرب حسین نا
 عکس شماره(۲۵-۴)- محل بازدیدی اکیپ اکتشافی در ارتفاعات روستای حسین نا
 عکس شماره(۲۶-۴)- دهنه تومن معدن سرب حسی نا
 عکس شماره(۲۷-۴)- رگهای کلسیتی و ماده معدنی سرب در انتهای کارکاه استخراجی معدن سرب حسین نا
 عکس شماره(۲۸-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه HOS-3
 عکس شماره(۲۹-۴)- تصویر تیغه نازک شماره HOS-4
 عکس شماره(۳۰-۴)- تصویر تیغه نازک شماره HOS-4
 عکس شماره(۳۱-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره HOS-9
 عکس شماره(۳۲-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره HOS-9
 عکس شماره(۳۳-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره HOS-9
 عکس شماره(۳۴-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره ۱-DZ که پدیده تبلور مجدد و بافت ناهمگن سنگ را نشان می دهد
 عکس شماره(۳۵-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره ۱-DZ که پدیده تبلور مجدد و حضور ساقه های کرینوئیدی را نشان می دهد.
 عکس شماره(۳۶-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره HOS-8 نشان دهنده بلورهای بسیار ریز گالن در یک زمینه کلسیتی
 عکس شماره(۳۷-۴)- تصویر میکروسکوپی نشان دهنده ۸-HOS، بلورهای بسیار ریز گالن که در بخش مرکزی تصویر مساهده می شود.
 عکس شماره(۳۸-۴)- تصویر میکروسکوپی مقطع صیقلی نمونه شماره HOS-9
 عکس شماره(۳۹-۴)- موقعیت عمومی منطقه شاهپسند
 عکس شماره(۴۰-۴)- رشته کوه شاه پسند و پوشش گیاهی آن
 عکس شماره(۴۱-۴)- آهک سفید تا صورتی تجدید تبلور یافته کوه شاهپسند
 عکس شماره(۴۲-۴)- کنتاکت گسله بین واحد آهکی سازند لار با واحد شلی کوه شاهپسند
 عکس شماره(۴۳-۴)- تصویری از تپه محل ذوب سربارهها

I	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالعه	
---	--	--

۱۰۰-۴	عکس شماره(۴۴-۴)- تصاویری از سرباره های فلزی کوه سنگ کلام
۱۰۲-۴	عکس شماره(۴۵-۴)- نمایی نزدیک از کنتاکت بین واحد آهک و شیل در چکل شاهپسند
۱۰۲-۴	عکس شماره(۴۶-۴)- نمایی نزدیک از سرباره های فلزی کوه سنگ کلام
۱۱۱-۴	عکس شماره(۴۷-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره-2
۱۱۲-۴	عکس شماره(۴۸-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره-3
۱۱۳-۴	عکس شماره(۴۹-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره-4
۱۱۴-۴	عکس شماره(۵۰-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه سنگ آهک میکرواسپارایتی
۱۱۶-۴	عکس شماره(۵۱-۴)- محل بازدیدی اکیپ اکتشافی در ارتفاعات رشته کوه میلانه
۱۲۲-۴	عکس شماره(۵۲-۴)- پوشش گیاهی منطقه جریستان کوه
۱۲۴-۴	عکس شماره(۵۳-۴)- نمایی نزدیک از سرباره های فلزی کوه میلانه
۱۳۱-۴	عکس شماره(۵۴-۴)- نمایی از جاده مالرو ایجاد شده در امتداد رخمنون آهکی- مارنی
۱۳۱-۴	عکس شماره(۵۵-۴)- شمایی از موقعیت کلی منطقه مورد مطالعه رجن
۱۳۵-۴	عکس شماره(۵۶-۴)- شمایی از پوشش گیاهی، شبکه آبراهه ای و اراضی کشاورزی منطقه
۱۳۹-۴	عکس شماره(۵۷-۴)- نمایی نزدیک از تکتونیک منطقه و چین خودگی لایه ها
۱۳۹-۴	عکس شماره(۵۸-۴)- نمای کلی رخمنون آهکی منطقه رجن
۱۴۰-۴	عکس شماره(۵۹-۴)- نمای نزدیکی از رخمنون آهکی دارای حالت لایه لایه ای در منطقه رجن
۱۴۰-۴	عکس شماره(۶۰-۴)- نمایی نزدیک از خاکهای زرد رنگ رخمنون آهکی که به هیدروکسیدهای آهن اغشته شده اند.
۱۴۶-۴	عکس شماره(۶۱-۴)- نمایی از استخر ساروجی
۱۴۶-۴	عکس شماره(۶۲-۴)- نمایی از سرداهه ساروجی تپه خرمالوچال
۱۵۰-۴	عکس شماره(۶۳-۴)- نمایی از جاده پیاده روی منتهی به تپه خرمالوچال ۲ پوشش گیاهی منطقه
۱۵۰-۴	عکس شماره(۶۴-۴)- نمایی از رودخانه خشکه رودبار واقع در نزدیکی تپه خرمالوچال
۱۵۶-۴	عکس شماره(۶۵-۴)- نمایی نزدیک از جنس دیواره یکی از چالهای هفرشده تپه خرمالوچال
۱۵۶-۴	عکس شماره(۶۶-۴)- نمایی از یکی از چالهای هفرشده در تپه خرمالوچال

عنوان جداول

۲۴-۴	جدول شماره (۱-۴)- لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه
۲۴-۴	جدول شماره (۲-۴)- نتایج آنالیز نمونه های معدن سرب یورت بابا
۲۷-۴	جدول شماره (۳-۴)- نتیجه آنالیز XRF ۵ نمونه مربوط به معدن سرب یورت بابا
۲۹-۴	جدول شماره (۴-۴)- مهمترین کانیهای حاصل از آنالیز XRD معدن سرب یورت بابا
۶۹-۴	جدول شماره (۵-۴)- لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه
۷۱-۴	جدول شماره (۶-۴)- نتیجه آنالیز نمونه های معدن سرب حسین نا
۷۱-۴	جدول شماره (۷-۴)- نتیجه آنالیز XRF ۳ نمونه مربوط به معدن سرب حسین نا
۱۰۱-۴	جدول شماره (۸-۴)- لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه
۱۰۴-۴	جدول شماره (۹-۴)- نتیجه آنالیز نمونه های محدوده شاهپسند
۱۰۴-۴	جدول شماره (۱۰-۴)- نتیجه آنالیز XRF ۶ نمونه مربوط به محدوده شاهپسند

J	طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فهرست مطالب	
---	---	---

- جدول شماره (۱۱-۴)- لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه
 جدول شماره (۱۲-۴)-نتایج آنالیز نمونه های محدوده شاهپسند
 جدول شماره (۱۳-۴)-نتیجه آنالیز شیمیابی XRF ۲ نمونه مربوط به کود میلانه
 جدول شماره (۱۴-۴)-لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه
 جدول شماره (۱۵-۴)-نتیجه آنالیز شیمیابی XRF ۳ نمونه مربوط به محدوده رجن
 جدول شماره (۱۶-۴)-نتیجه آنالیز شیمیابی XRF نمونه ۱-KH-۱ از منطقه خرمالوجال

عنوان نمودارها

- نمودار شماره (۱)-میزان ۲ عنصر اصلی در ۷ نمونه از معدن یورت بابا
 نمودار شماره (۲)-میزان عناصر و ترکیبات مختلف را در ۷ نمونه از معدن یورت بابا نشان می دهد.
 نمودار شماره (۳)-میزان عناصر و ترکیبات مختلف را در ۳ نمونه از معدن حسین نا نشان می دهد.
 نمودار شماره (۴)-میزان عناصر و ترکیبات اکسیدی مختلف را در ۶ نمونه از منطقه شاهپسند نشان می دهد.
 نمودار شماره (۵-۴)-میزان عناصر و انواع اکسیدها را در ۲ نمونه از منطقه میلانه نشان می دهد.
 نمودار شماره (۷-۴)-میزان عناصر و ترکیبات اکسیدها را در ۳ نمونه از منطقه رجن نشان می دهد.
 نمودار شماره (۸-۴)-میزان عناصر و ترکیبات مختلف را در یک نمونه از منطقه خرمالوجال نشان می دهد.

پیوست گزارش - نتایج آنالیز شیمیابی و گرافهای XRD

۱-۱

طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان
فصل اول - کلیات

فصل اول

کلیات

۱- کلیات

۱-۱- مقدمه

جهت دستیابی به اهداف طرح پی جوئی و اکتشاف عناصر فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان، اکیپ اکتشافی شرکت مهندسی کاوش کانسار در ۴ مرحله ماموریت و جمعاً بمدت ۳۰ روز و پس از دریافت نقطه نظرات کارفرما طی دو مرحله دیگر و بمدت ۱۵ روز در اسفند ماه ۸۱ به منطقه استان گلستان اعزام گردید.

دستیابی به تمرکز های معدنی این ناحیه که عمدهاً بصورت آثاری از معادن قدیمی با قدمتی بیش از ۵۰ سال یا به صورت معادن متروکه هستند از طریق جاده های نسبتاً صعب العبور و طی مسافت‌های زیاد از طریق راههای مالرو و کوهستانی امکان پذیر است.

طرح فوق در مورخه ۸۰/۱۲/۸ طی قراردادی به شماره ۱۲۸/۳/۸۴۷۷ جهت اجرا به مهندسین مشاور کاوش کانسار ابلاغ گردید و این مشاور پس از عقد قرارداد در اجرای کلیه مفاد شرح خدمات مندرج در قرارداد، بررسی همه جانبه ای بر روی مدارک و نقشه های موجود به عمل آورده که نتیجه این بررسی ها بصورت خلاصه در این نوشتار ارائه میگردد.

۲-۱- اهداف مطالعاتی طرح

هدف اصلی در این طرح بررسی و مطالعه مقدماتی معادن و انواع هایی از کانسارهای فلزی از جمله سرب، روی، آهن، مس و ... در محدوده هایی از استان گلستان و تعیین پتانسیل معدنی این محدوده ها و درج اطلاعات آنها در شناسنامه های معدنی بوده است تا پس از جمع آوری و تکمیل اطلاعات، طرح اکتشافی برای کانسارهایی که از نظر ذخیره معدنی مناسب تر هستند، ارائه شود. جمع آوری دانسته ها از لایه لای گزارش ها و نوشتارها و گردآوری آنها در یک مجموعه بخشی از هدف های این طرح بوده است. شرح خدمات مطالعاتی در این طرح به شرح ذیل می‌باشد:

۱- جمع آوری اطلاعات، اسناد و مدارک: شامل اطلاعات مربوط به معادن متروکه مرتبط با مناطق

اکتشافی، جمع آوری نقشه های زمین شناسی تهیه شده در مناطق مطالعاتی در مقیاسهای

مختلف، اخذ نقشه های توپوگرافی مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ و عکسهای هوایی و گردآوری مطالعات

انجام شده قبلی.

۲- مطالعه و بررسی اطلاعات و مدارک، نقشه ها و عکس های هوایی منطقه، آماده سازی نقشه

های توپوگرافی و سرانجام بازدید از منطقه جهت استقرار گروه زمین شناسی و برنامه ریزی در

راستای چگونگی انجام مطالعات صحرایی و انتخاب محدوده های مستعد جهت بازدید و

بررسیهای تکمیلی.

۳- بازدید و بررسی آثار شدادی معادن متروکه احتمالی و مناطق کارشده قبلی، برداشت نمونه و

تهیه کروکی از نواحی مینرالیزه، حفره ها، تونل ها، گرنگ ها، گمانه ها و ترانشه های حفاری

شده (در صورت وجود).

۴- مطالعه زمین شناسی کل منطقه مورد اکتشاف در مناطق دارای رخمنون و بدون پوشش آبرفت

های کواترنر و در صورت پیدا شدن مناطق مستعد و احتمال کانی سازی در آنها، انکاس

اطلاعات کسب شده بر روی نقشه های با مقیاس بزرگتر. این مطالعات (در مناطق مستعد) شامل

موارد مشروحة زیر خواهد بود :

الف- انجام پیمایش های سطحی تا حد امکان با راستای عمود بر امتداد لایه بنديها و واحد ها،

بررسی مرز همبrij سازندها و واحد های دارای رخمنون.

ب- تعیین خصوصیات چینه شناسی سازندها و واحد های مناطق با پتانسیل احتمالی در صورت

پیدا شدن.

تشریح نظری ویژگی های لیتوژوئیکی واحد های سنگی محل برداشت نمونه ها و ترسیم و انکاس

کروکی یا برش زمین شناسی آنها.

۱-۳- روش کار و اجرای عملیات

چنانچه معمول است روش کار پی جوئیهای سیستماتیک زمین شناسی شامل برداشتهای سطحی مانند ریخت شناسی، چینه شناسی، زمین ساخت، فعالیت های مائمایی و آتشفشاری، دگرگونی، آبشناسی، بررسی عکس های هوای منطقه، حفر و برداشت ترانشه و چاهک، نمونه برداری و ... می باشد.

در این طرح و در ماموریت های اکیپ های اکتشافی سعی شده است با بازدید از هر یک از محدوده های گزارش شده، مطالعه منطقه و اندازه گیری و تهیه نقشه عملیات معدنی به نحو احسن انجام شود و اگر پتانسیل منطقه ای ایجاب کند، حتی الامکان سعی شده که راهکارهای مناسب جهت فعالیت های بعدی ارائه شود.

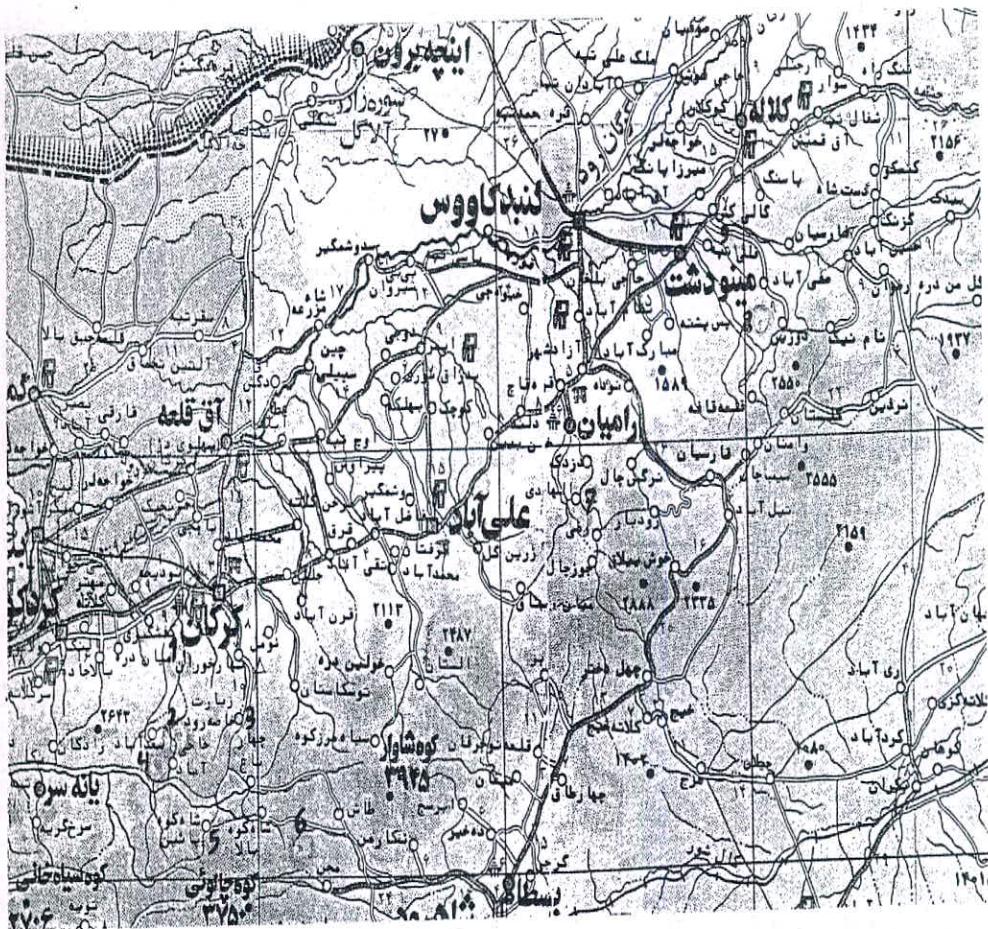
۱-۴- موقعیت جغرافیایی محدوده های مورد مطالعه

محدوده های پیش بینی شده جهت بازدید و بررسی اکتشافی در استان گلستان و بیشتر در جنوب این استان واقع می باشد. در شکل شماره (۱-۱) محل کلیه نقاط بازدید شده نشان داده شده است.

مجموعه این آثار و اندیس ها در نقشه توپوگرافی ۱:۲۵۰۰۰۰ گرگان به شماره NJ-40-13 قرار گرفته اند. راه دسترسی به معادن و آثار فوق الذکر بیشتر از طریق جاده آسفالته اصلی کردکوی - گرگان - علی آباد - آزاد شهر و پس از آن با طی مسیر کوهستانی جیپ رو و مالرو به سمت نقاط جنوبی و رشته کوههای جنوب استان میسر می باشد.

۱-۵- زمین ریخت شناسی

از نظر زمین شناسی ساختاری و مورفو تکتونیکی، محدوده مورد مطالعه اندیسها و آثار قدیمی در زون البرز واقع شده اند.

۱. خرمalo چال
۲. کوه شاه پسند
۳. جنوب زیارت
۴. کوه میلانه
۵. جنوب شاه کوه
۶. معدن سرب یورت بابا
۷. جنوب رامیان (رجن)
۸. سرب حسین نا
۹. نیل کوه

شکل شماره (۱-۱) - نقشه جانمایی کلی از مناطق کارشده و بازدید شده در کل استان.

ت- مشخص نمودن نقاط نمونه گیری و نوع آزمایش‌های انجام شده بر روی آنها (نقشه توزیع محل نمونه گیری‌ها).

ث- ترسیم نقشه تراورسها یا پیمایش‌های انجام شده.

ج- بررسی و نظارت بر انجام آزمایش‌های انجام شده بر روی نمونه‌های برداشت شده از منطقه اکتشافی و اخذ نتایج و استفاده از آنها در تدوین گزارش و تجزیه و تحلیل اطلاعات.

ب- نمونه برداری و ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه‌های مربوطه جهت انجام مطالعات و آزمایشات لازم به تعداد ۶۲ مورد، مطالعات آزمایشگاً هی به صورت زیر می‌باشند:

الف- آنالیز نمونه‌ها بطريق جذب اتمی جهت تعیین عناصر فلزی به تعداد ۲۰ نمونه.

ب- آنالیز XRF به تعداد ۱۲ نمونه، برای ۳۰ عنصر.

پ- آنالیز کانی شناسی XRD برای ۱۰ نمونه در کل منطقه.

ت- آزمایش پتروگرافی، تهیه و مطالعه تیغه نازک و مقطع صیقلی به تعداد ۲۰ نمونه.

ع- تهیه گزارش نهایی، نتیجه آزمایشات و مطالعات انجام شده و تفسیر نتایج آنها:

الف- بررسی و تلفیق کلیه داده‌های اطلاعاتی، نتایج آزمایشات و مطالعات انجام شده و تعبیر و تفسیر نتایج آنها.

ب- تعیین روند کلی نحوه استقرار اندیس‌های معدنی و عوامل کنترل کننده این استقرار.

پ- تعیین مناطق پر عیار و کم عیار با توجه به آنالیز نمونه‌های برداشت شده.

ت- بررسی ژئو کانسارها و عوامل موثر در تشکیل ذخیره بمنظور پیش‌بینی و برنامه‌ریزی و انجام مطالعات اکتشافی مقدماتی همچون مشخص نمودن مناطق مستعد برای ادامه عملیات.

ث- ارائه پیشنهادات در راستای برنامه ریزی برای نحوه و محل انجام مطالعات اکتشافی مقدماتی، همچون مشخص نمودن مناطق مستعد بمنظور ادامه عملیات.

ج- هدف یابی برای مطالعات بعدی و تعیین حجم و روش بهینه اجرای آنها.

ج- تهیه و تنظیم گزارش نهایی مطالعات بهمراه نقشه‌های مورد نظر.

۷-۱	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل اول - کلیات	 GOLSTAN PROVINCE
-----	---	---

از نگاه ریخت شناسی این محدوده در قسمتهای مرتفع کوهستانی (رشته کوههای البرز) که عمدها از سنگ‌های رسوبی (آهک) به سن ژوراسیک بالایی می‌باشند، واقع شده است. این ارتفاعات شامل کوههای برفکه، شاهکوه، شاه پسند، جریستان و ... است که ارتفاع بلندترین آنها ۳۲۰۰ متر از سطح دریاست.

شیب توپوگرافی عمومی زمین بسیار شدید می‌باشد. جهت جریان آب نیز بطرف شمال و غرب است و شبکه آبراهه‌ها به صورت سیستم شاخه درختی و نیمه موازی می‌باشد.

۱-۶- تاریخچه مطالعات قدیمی

طرح پی جویی و پتانسیل یابی مواد معدنی در سازند آتشفسانی نکارمن- سال ۱۳۷۷ اداره کل معادن و فلزات استان گلستان که توسط دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان به اجرا درآمد.

طی این مطالعه کانه زایی هیپوزن کالکوپیریت و مگنتیت و بوکسیت و لاتریت و کانی‌های رسی تشخیص داده شده است. همچنین کانه زایی ثانویه مس، بوکسیت و لاتریت و کانی‌های رسی گزارش شده است. همه لاتریت‌ها و بوکسیت‌های منطقه با توجه به مقدار بالای تیتانیوم در سنگ مادر منطقه و تغليظ ثانوی در منطقه برای پی‌جویی تیتانیوم پیشنهاد شده‌اند.

طرح پی جویی و پتانسیل یابی مواد معدنی در سازند آتشفسانی نکارمن را در سال ۱۳۷۹ صنایع و معادن استان گلستان توسط مهندسین مشاور کاوشنگران به اجرا درآورد.

در این مطالعه مشخص شده که منطقه تحت تاثیر فعالیت‌های آتشفسانی قرار گرفته و می‌تواند دارای کانی سازی سولفیدی مس، جیوه و احتمالاً طلا باشد در این مطالعه دو منطقه کوه قاسم و دره مرده شور برای مطالعات تفصیلی پیشنهاد شده‌اند.

علاوه بر طرحهای فوق الذکر که هر یک بنحوی پی‌جوئی و پتانسیل یابی مواد معدنی در سطح استان گلستان را مورد بررسی قرار دادند، دو طرح پی‌جوئی سنگ‌های تزئینی یکی در

۸-۱	طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل اول - کلیات	 تازکه مسأله TAZKIRAH MAS'ALEH
-----	---	--------------------------------------

منطقه فارسیان و دیگری در کل استان و بنا به پیشنهاد جهت پی جوئی سنگهای ترئینی و مصالح ساختمانی توسط مهندسین مشاور کاوش کانسار و کاوشگران اجرا گردید.

فصل دوم

زمین‌شناسی عمومی

۱-۲- مقدمه

نواحی مورد مطالعه در استان گلستان و بیشتر در قسمتهای جنوبی استان در بین زونهای

ساختماری مختلف ایران از جمله زون ساختاری البرز قرار دارد.

سلسله جبال البرز با روندی شرقی - غربی تقریبا در تمامی بخش‌های شمالی کشور ادامه دارد و این رشته کوهها در اثر حرکات کوه‌زایی آلب پایانی تحت تأثیر قرار گرفته و چهره امروزی را به خود گرفته‌اند.

از اختصاصات عمومی زون ساختاری البرز می‌توان به وجود سنگ‌های دگرگونی، فعالیتهای ولکانیکی (در دامنه جنوبی البرز)، وجود گسل‌ش و چین خوردگیهای شدید اشاره نمود. دامنه شمالی البرز تقریباً فاقد رسوبات پالئوسن و سنگ‌های ولکانیکی توفی سازند سبز کرج متعلق به ائوسن است که این موضوع نشانه این است که دامنه شمالی البرز در ترشیاری زیرین از آب خارج بوده است.

رانگیهای اغلب شمالی و دارای شیبی به سمت شمال و در دامنه جنوبی شیبی به سمت جنوب دارند. در ضمن شدت چین خوردگیهای در دامنه جنوبی البرز بیشتر است.

۲-۲- زون بندی منطقه

مجموعه البرز در مناطق مورد مطالعه را می‌توان به دو زون ساختاری با ویژگیهای متمایز از یکدیگر تقسیم نمود. از نظر چینه شناسی و تکتونیک هر یک از این زونها اختصاصات یکنواخت ندارند.

بخش شمالی آن را البرز شمالی و بنام زون گرگان - رشت و بخش جنوبی آن را البرز می‌گویند.

به کمک چند زون گسلی بزرگ که تقریباً با روند کلی ساختمانی البرز موازی‌اند، البرز را به چند زون ساختمانی تقسیم کرده‌اند (اشتوکلین، ۱۹۷۴، بربریان، ۱۹۷۴، چالکو و دیگران)، که از جمله این تقسیمات می‌توان به زون بالا آمده گرگان اشاره نمود. (شکل شماره ۱-۲)

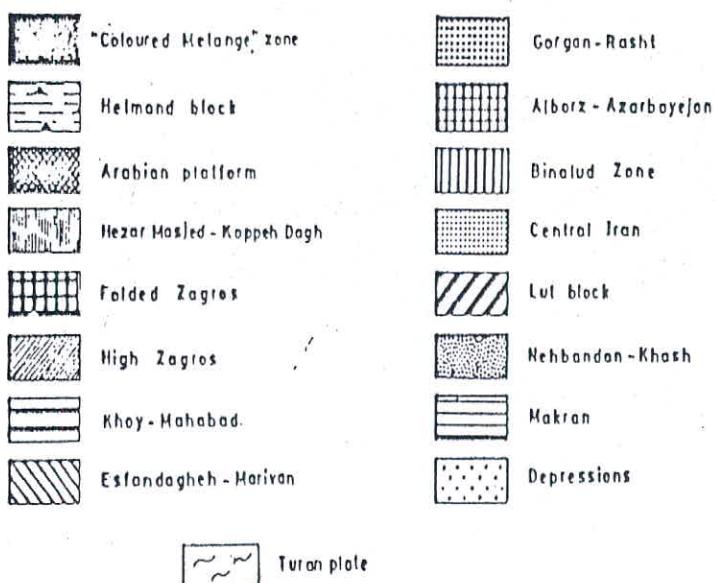
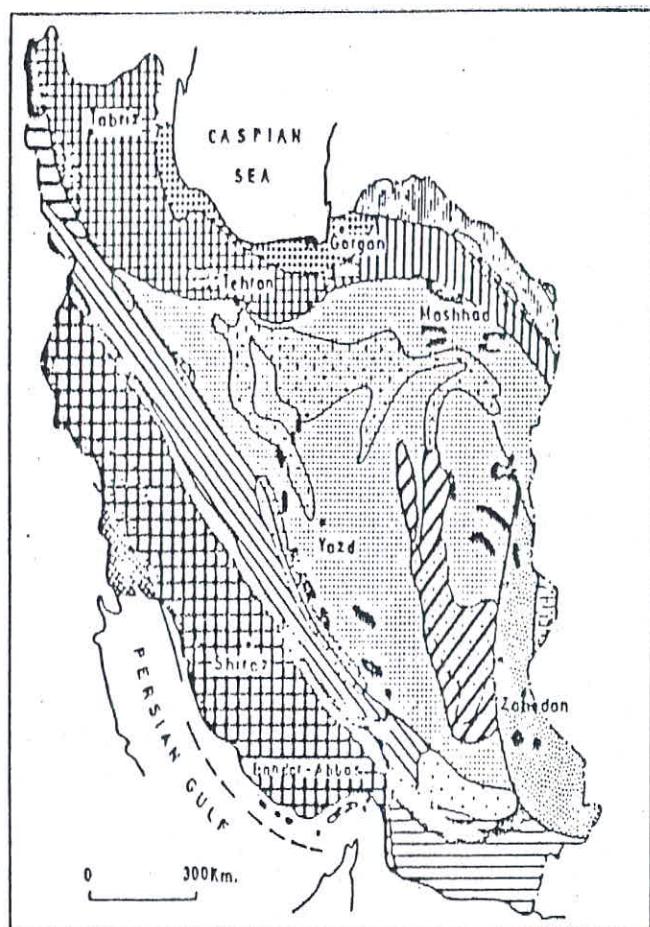

Fig. 4 Tectono-Sedimentary provinces of Iran

شکل شماره (۱-۲)- زون بندی ساختاری و واحد های رسویی - تکتونیکی، (منبوی ۱۳۵۵).

۵-۲	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدای در استان گلستان فصل دوم - زمین شناسی عمومی	
-----	---	---

ب: زون البرز مرکزی و غربی

این زون در جنوب گسل شمال البرز قرار دارد و از سوی جنوب به زون ساختاری ایران

مرکزی محدود می‌گردد. در ادامه شرح مختصری از سازند های رخنمون یافته در زون مذکور به

ترتیب سنی ارائه می‌شود.

۴-۲- چینه شناسی منطقه

۱-۴-۲- چینه شناسی پرکامبرین

کهنسال ترین سنگهایی که در نقشه زمین شناسی گرگان آمده اند شیستهای سبز رنگ

با ضخامت ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ متر بوده و به پرکامبرین نسبت داده شده اند. این واحدها به شدت

چین خورده و گسلیده هستند و در رخساره شیست سبز دگرگون شده اند.

۲-۴-۲- چینه شناسی پالئوزوئیک زیرین

سازند های کامبرین که در منطقه دلای رخنمون هستند عبارتند از سازند های بایندر،

سلطانیه، زاگون و چهار بخش زیرین سازند می‌باشد. این سازند ها عمدتاً از ماسه سنگ، دولومیت،

آهک و شیل تشکیل شده‌اند و رخنمون آنها در نواحی مرز جنوبی استان گلستان (که با استان

سمنان مجاور است) حضور دارند. سازند لالون (کامبرین) وسعت چندانی ندارد. تا بخش چهارم

سازند میلا مربوط به سن کامبرین است و بخش پنجم این سازند اردوبیسین را نشان می‌دهد.

بعضی محققین (ینی ۱۹۷۷ و استامپفلی ۱۹۷۸) این بخش را متعلق به سازند شیرگشت

دانسته‌اند.

سیلورین، در منطقه با گدازه های آتشفسانی از تیپ بازالت مشخص می‌شود که ینی

(۱۹۷۷) به آن نام سازند سلطان میدان داده است که گسترش آن نیز در ناحیه خوش بیلاق - تیل

آباد است. گدازه های آتشفسانی مانند اسپیلیت، بازالت و آندزیت پوروفیری در منطقه گسترش

دارند که در متون دیگر به عنوان سازند نکارمن نام گذاری شده اند و بر روی آنها، کنگلومرا های

قاعده سازند خوش بیلاق (دونین میانی) قرار می‌گیرد.

۳-۴-۲- چینه شناسی پالئوزوئیک فوقانی

سازند خوش بیلاق از نظر لیتوژوئی از آهک و آهک های مارنی فسیل دار، ماسه سنگ، آهک های دولومیتی و کوارتزیت سفید رنگ تشکیل شده است. کربونیفر تختانی (سازند مبارک) با آهک ها در تاقدیس خوش بیلاق - تیل آباد به خوبی قابل مشاهده است اما کربونیفر فوقانی (سازند های باقر آباد و قزل قلعه) در ساختمان این تاقدیس دیده نمی شود، بلکه در غرب و شمال غربی منطقه دیده شده است. تقریباً تمام سازند های پرمین، در منطقه دیده می شود. در واقع دریای پرمین را می توان در سراسر ایران بجز کوههای کپه داغ و هزار مسجد ریدایی کرد. در ناحیه خوش بیلاق - تیل آباد علاوه بر حضور سازند های عمومی پرمین (بجز سازند نسن) سازند جدیدی به نام سازند قشلاق را که شامل شیل، سیلتستون، ماسه سنگ و آثاری از زغال سنگ است و در قسمت غربی تاقدیس خوش بیلاق - تیل آباد گسترش داشته و در قسمت شمال منطقه، زیر سازند نسن قرار گرفته است، مشاهده کرد.

۴-۴-۲- چینه شناسی دوران دوم

۱- چینه شناسی تریاس

تریاس با سازند الیکا مشخص شده است و بیشتر شامل مساحتی آهکی و دولومیتی می باشد. حد بین پرمین و تریاس با فقدان رسوبگذاری همراه است. سازند الیکا اغلب با دگر شبیه فرسایشی بر روی سازند های قدیمی قرار می گیرد و بین آنها افقی از لایه های لاتریت و بوکسیت قرمز رنگ در قاعده به طور محلی تشکیل شده است.

۲- چینه شناسی ژوراسیک

سازند شمشک (ژوراسیک) با رسوبات تخریبی با ناپیوستگی هم شیب تا دگر شیب روی سازند های منطقه قرار می گیرد. این سازند، بیشتر، شامل ماسه سنگ، سیلتستون، آرژیل و کنگلومرا است و لایه های زغالی نیز در آن دیده می شود. در قاعده این سازند ملافیرها حضور دارند که نشانگر فازی کششی است که پس از فاز فشاری در تریاس میانی ایجاد شده است.

ژوراسیک زیرین در شمال و مرکز ایران دارای رخساره آواری است و عموماً از رسوبات شیلی و یا ماسه ای تشکیل شده، ضخامت آن از چندین متر تا بیش از دو هزار متر تغییر می کند. این رسوبات که سازند شمشک نام گرفته اند، عموماً در شرایط ناپایدار تشکیل شده اند و وجود لایه های متعدد آهکی با بقایای حیوانات دریایی، نشان دهنده پیش روی های متعدد و کوتاه دریا ضمن تشکیل این رسوبات است.

شرایط دریایی در ژوراسیک فوقانی منطقه البرز و کپه داغ از اوخر دوره لیاس شروع شده و تا ژوراسیک فوقانی (مالم) به اوج خود رسیده است و منجر به رسوبگذاری آهک های روشن عمیق و پلازیک سازند لار گشته که دارای فسیل آمونیت است و سن آن معادل آكسفوردین تا کیمیریجین و تیتوینین می باشد. بالاترین قسمت این سازند بعضی جاها در نتیجه فرسایش قبل از بارمین - آپتین از بین رفته است. سازند لار گسترش زیادی در منطقه داشته، مناطق مرتفعی را تشکیل داده است و سنگ درونگیر اغلب معادن سرب و روی این ناحیه را تشکیل می دهد.

مقاطع پیوسته میان ژوراسیک و کرتاسه فقط در قسمت های شرق البرز، کپه داغ و در منطقه تاش مشاهده شده است (سید امامی ۱۹۷۵).

در ژوراسیک فوقانی احتمالاً در نتیجه حرکات خشکی زایی، حوضه های رسوبگذاری متعدد با رخساره های متفاوت در شرق ایران مرکزی تشکیل یافته است. مقایسه این سنگ ها که قسمتی از آن در شرایط قاره ای تشکیل شده است به علت کمی فسیل های مشخص کننده، به آسانی میسر نیست. در جهت جنوبی، مجدداً از وسعت دریا کاسته شده وجود رسوبات آواری سرخ رنگ با لایه هایی از گچ و نمک، حاکی از تشدید شرایط قاره ای است. در منطقه طبس (کوه شتری) مقداری رسوبات آهکی ضخیم دیده شده است که آهک اسفندیار نام گرفته و با سازند لار در البرز قابل مقایسه است و احتمالاً شامل قسمتی یا تمام ژوراسیک فوقانی می باشد. به طور کلی رسوبگذاری پیوسته و بدون انفال میان ژوراسیک و کرتاسه تا به حال در هیچک از مناطق ایران مرکزی مشاهده نشده است. جنوب ایران، چه از نظر لیتولوژی و چه از نظر شرایط تشکیل کاملاً با

۸-۲	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل دوم - زمین شناسی عمومی	 KAVOSH-E-KANVAR
-----	--	---

شمال و مرکز ایران تفاوت می کند و عموماً شامل سنگ های یکنواخت دولومیتی و آهکی به نام نیریز و سورمه است. رسوبات مزبور در محیطی که از نظر تکتونیکی دارای ثبات نسبی بوده، تشکیل شده و به علت کمبود آمونیت تقسیم بندی آن میسر نیست. در خاتمه ژوراسیک، یک مرحله پسروی دریا که منجر به تشکیل انیدریت گشته است، مشاهده می شود.

بعد از سازند شمشک، چرخه رسوبی جدیدی در البرز آغاز گشته و رسوبات آواری این دوره که قسمتی از آن تحت تأثیر عوامل قاره ای تشکیل یافته جای خود را به رسوبات کاملاً دریابی از نوع مارن و سنگ آهک می دهد. برش نمونه سازند دلیچای در نزدیکی پل رودخانه دلیچای و در جوار جاده تهران- فیروزکوه واقع شده و توسط اشتایگر (۱۹۶۶) توصیف شده است. به طور کلی این سازند از لایه های کم ضخامت آهک های مارنی به رنگ سبز مایل به دودی و تنابی از مارن تشکیل شده است. گاهی اوقات نیز لایه های ضخیم تر آهک در آن مشاهده می شود. انواع آمونیت، بلمنیت و آثار "Zoophycos" در این طبقات به وفور دیده می شود. ضخامت این تشکیلات که با رخساره مشابه در کلیه نقاط البرز و کپه داغ شناخته شده است، ۵۰ الی ۱۲۰ متر می باشد. سازند دلیچای به طور هم شیب میان سازند های شمشک و لار قرار گرفته است و عموماً به خاطر داشتن سنگ های سست و پس رفتگی مشخص در توپوگرافی و شیب کمتر، آهک های لار که اکثر قله ها را تشکیل می دهند، قابل تشخیص است. در بعضی نقاط قسمتی از این سازند از نظر سنی با قسمت تحتانی سازند های آبناک و لار و قسمت فوقانی سازند شمشک یکسان است.

در ژوراسیک میانی با سازند دلیچای چرخه رسوبی حدیدی در البرز آغاز شده و شرایط کاملاً دریابی برقرار گشته است. شرایط مزبور در ژوراسیک فویانی یعنی زمان تشکیل رسوبات لار تشدید یافته، از میزان مارن کاسته شده و بر میزان آهک افزوده گشته است. برش نمونه سازند لار در شمال شرقی کرماب و در حوزه آبگیر رودخانه های لار و جاجروم واقع شده و توسط آسترتو (۱۹۶۶) توصیف شده است. قسمت زیرین این سازند از آهک های سفید

و یا قهقهه ای کم رنگ با لایه بندی نازک ساخته شده است و گاهی دارای کنکرسیون های چرتی به رنگ سفید یا عنابی می باشد. قسمت فوقانی از آهک های نسبتاً ماسیو و مقاوم ساخته شده و در آن قلوه یا لایه های چرت به وفور یافت می شود. عموماً طبقات مذبور قله ها و ارتفاعات را تشکیل می دهند که به دلیل رخساره و رنگ روشن خود، در همه نقاط البرز قابل تشخیص هستند.

سازند لار به طور هم شیب بر روی سازند دلیچای قرار گرفته و خیلی اوقات حد فاصل این دو سازند تدریجی است. در قسمت فوقانی این سازند عموماً یک انفال رسوبگذاری وجود دارد و در خیلی از نقاط البرز، سنگ های مربوط به کرتاسه به طور ناهمسان بر روی این سازند قرار گرفته است.

رسوبگذاری پیوسته میان ژوراسیک و کرتاسه در شرق البرز، منطقه کپه داغ و نیز در غرب منجیل و طالش و کلاً در شمال البرز مشاهده شده است. وجود فوقانی ترین بخش ژوراسیک یعنی تیتونین و تحتانی ترین قسمت کرتاسه یعنی نفوکومین در کلیه نقاط دریایی تیس (tethys) توسط فسیل های "Tintinnidae" و آمونیت قابل شناخت است. دو نوع فسیل نامبرده در سنگ های مشابه در ایران نیز یافت شده است. (سید امامی - ۱۳۵۲، ۱۹۷۵)

در منطقه غربی فیروزکوه از جنوب به شمال سه نوع رخساره متفاوت در داخل سازند لار تشخیص داده شده است (Steiger - 1966). رخساره جنوبی عموماً از آهک های کم عمق و قدری دولومیتی و گاهی پلازیک ساخته شده است. رخساره مرکزی از آهک های روشن و بیتومین دار تشکیل یافته و در رخساره شمالی اکثراً آهک های تیره و لایه های دولومیتی به چشم می خورد. رخساره های نامبرده با رسوباتی که در مناطق کم عمق بالا زدگی، تشکیل یافته اند از هم جدا می گردند. ایران مرکزی در ژوراسیک نسبتاً پایدار بوده است.

- چینه شناسی کرتاسه ۳

کرتاسه در البرز، شامل تشکیلات تیزکوه می باشد. لیتولوژی این سازند در قسمت قاعده شامل آهک های تخریبی زردنگ، با میان لایه هایی از کنگلومراتی فرمز رنگ می باشد. لیتولوژی

۱۰-۲	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل دوم - زمین شناسی عمومی	
------	--	---

این واحد شامل کنگلومرا، آهک های ماسه ای با فسیل اگرورژیرا، مارن های ماسه ای و آهک های

مارنی زردنگ می باشد. بین سنگ های کرتاسه و سنگهای زوراسیک بالایی ناپیوستگی هم شیب

و گاه دگرشیب وجود دارد که دلیلی بر رخداد تکتونیکی کیمربین پسین می باشد.

۴-۵- ترسیر

سازند فجن با لیتولوژی کنگلومرا، ماسه سنگ و مارن به صورت دگرشیب بر روی سازند

های قدیمی تر قرار می گیرد که میان وجود حرکات تکتونیکی لا ارمید است. آهک های نومولیت

دار اثوسن با گسترش محدودی روی سازند فجن قرار می گیرند. سنگ های آتشفسانی نیز به طور

محدود و به صورت میان انگشتی روی این سازند گسترش دارند.

۵- تکتونیک

از دیدگاه تقسیم بندی زمین شناسی ساختاری ایران در نقشه زمین شناسی چهار گوش

گرگان می توان سه زون ساختاری از شمال به جنوب مشاهده نمود. این زونها از شمال به جنوب

شامل زونهای گرگان - رشت، البرز و ایران مرکزی است. مناطق مورد مطالعه ما بین این زونها در

زون البرز و در واقع بخش‌های شرقی آن و مرز آن با زون ایران مرکزی است. ساختمان البرز نتیجه

دو کوهزائی مهم است، یکی کوهزائی پرکامبرین که سخت شدن و بهم پیوستگی پی سنگ را

بدنبال داشته و دیگری کوهزائی آلبی که مربوط به دوران مزوژوئیک و سنوزوئیک است.

به عقیده اشتوکلین رشته کوههای البرز در مشرق و قسمت مرکزی آنتی کلینوریوم

ساده ای در حاشیه شمالی ایران مرکزی تشکیل می دهند. حاشیه جنوبی این رشته کوهها از نظر

ساختمانی و چینه شناسی با ایران مرکزی شباهت زیاد داشته در حالی که حاشیه شمالی با دامنه

جنوبی خود اختلاف زیاد دارد.

اثر فعالیت آتشفسانی سیلورین در زون البرز مشخص است، نمونه آن سنگهای آتشفسانی

سازند نکارمن است که در ناحیه شمال شاهروド گسترش دارد. فعالیت آتشفسانی در دوره اثوسن

اندک بوده است.

مهمترین رخداد تکتونیکی در زون البرز فاز چین خوردگی لارامید بوده که باعث بالا

آمدن سنگ‌های ژوراسیک به خصوص سازند لار گردیده است. دگرشیبی آشکاری در قاعده

سنگ‌های ترسیر مبین عملکرد این فاز است. نیروهای زمین ساختی مربوط به این رخداد از نوع

فشاری بوده موجب چین خوردگی های وسیعی شده است. (شیب سازند لار در این منطقه ۷۰

تا ۸۰ درجه و گاه قائم است). در شکل شماره (۲-۲) نقشه گسل‌های ایران نشان داده شده است.

۶-۲- مآگماتیسم

در منطقه مورد مطالعه پلوتونیسم گسترشی ندارد و فقط ولکانیسم به صورت سازند آتشفشنایی نکارمن قابل مشاهده است. سازند نکارمن در دوره سیلورین، و از اسپیلیت، بازالت و آندزیت پورفیریک تشکیل شده است. عموماً کن tact بالایی آن با واحد تخریبی دونین هم شبیب است اما مرز پایینی به علت تکتونیسم فعال در منطقه در اکثر مناطق گسلی است. گسل های فراوان در خود سازند نکارمن هم اثر کرده اند و به این سنگها چهره ای خرد شده و شکسته داده اند.

در مناطق مورد مطالعه بخصوص در جنوب استان گلستان و در جنوب توکستان گاه دایک های گابرویی و دیابازی نیز دیده می شوند که در شیسته های سبز پر کامبرین نفوذ کرده اند. در مشرق دهکده محمد آباد، شیسته های گرگان به وسیله سنگ هایی سخت و متراکم به ضخامت ۴۰۰ متر پوشیده شده است. رنگ این سنگ ها قرمز ارغوانی بوده که آنها را سازند لالون نامیدند. لایه های مزبور، شامل سنگ های دانه ریزی است که در آن کوارتز و کانی های تیره در زمینه ای از آلبیت - اورتوز دیده می شوند این سنگ ها به عقیده ژنی از دوتربیفیکالسیون ایگنمبریت به وجود آمده اند. با این توضیحات این لایه ها معادل سازند قره داش در آذربایجان می دانند.

۷-۲- دگرگونی

در نقشه زمین‌شناسی چهارگوش گرگان سنگ های دگرگونی نسبتاً کم است ولی هر دو نوع دگرگونی منطقه ای و همیری مشاهده می شود.

در شمال نقشه (زون گرگان - رشت) بر خلاف کوههای البرز پدیده های دگرگونی بیشتر مشاهده می شوند، که عبارتند از دگرگونه های پر کامبرین در ناحیه رشت (گنیس، شیست و سنگ های آذرین دگرگونه) و شیسته های گرگان (احتمالاً به سن پر کامبرین). همچنین دگرگونه های

رخدادهای کالدونی و کیمیری پسین بطور محلی دیده می‌شوند. در زون بینالود (البرز شرقی)

سنگهای دگرگونی به ندرت مشاهده می‌شوند.

در جنوب (بخش شمالی زون ایران مرکزی) فازهای دگرگونی چندی وجود دارد، که

هیچکدام آنها در نقشه زمین‌شناسی گرگان وارد نشده است. دگرگونی‌های محدود همبری نیز در

اطراف دایک‌ها، سیل‌ها، توده‌های نفوذی و همچنین در مجاورت سنگ‌های آتشفسانی گسترش

دارد.

۱-۳ - مقدمه

گستره ایران زمین دارای ذخایر بالقوه ای با آثار شدادی می باشد و بهره برداری از این ذخایر از گذشته های دور، انگیزه ای برای رونق صنعت معدنکاری در این مرز و بوم بوده است. بیشتر این ذخایر از صدها، بلکه هزاران سال پیش توسط پیشینیان کشف و مورد بهره برداری قرار می گرفتند که آثاری از عملیات معدنکاری خود به جای گذاشته اند. با این حساب و از دیدگاه علمی شمار زیادی از آن ذخایر و معادن قدیمی وجود دارند که بعضًا آثار آنها نیز بر ما پوشیده است. از بررسی کارگاه های کهن معدنی بر می آید که از دیر باز معدنکاران ایرانی در شناسایی و اکتشاف کانه ها، با وجود نشانه های سطحی از جمله تغییر رنگ و جنس، در اکتشاف کانسراها ورزیدگی بسیار داشته اند. وجود آثار معدنی و معدنکاری های قدیمی از یک سو و کشف آثار معدنی دیگر، زمین شناسان ما را ملزم به تکاپو و تلاش برای کشف این نهشته های پنهان می کند. قابل ذکر است که در نوشه های قدیمی، گزارشات و نقشه ها، چندین اندیس و معدن متروکه سرب، روی، مس و آهن در پنهان سرزمین گرگان گزارش شده است. اکثر این معادن در نوشه ها و کتابهای قدیمی آمده است بطوریکه افراد زیادی از ارگانهای مختلف از جمله سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، کارشناسان مهندسان مشاور که در خلال اجرای طرحهای مختلف در این استان خدمات مهندسی ارائه نموده اند و همچنین دانشجویانی که در حین تدوین پایان نامه ها بر اساس همین نوشه ها از بعضی از این مناطق و معادن متروکه بازدید بعمل آورده اند و در بعضی مواردی نمونه برداری هایی از آنها صورت گرفته است ولی هنوز بعضی از این اندیسها مورد بازدید و شناسایی کامل قرار نگرفته است. امید است در قالب این طرح معادن متروکه استان مورد بازدید و شناسایی و همچنین نمونه برداری و ارزیابی کلی قرار گیرند.

۲-۳- فعالیت ها و هماهنگی های انجام شده

الف - اخذ اطلاعات، مدارک و گزارشات مربوط به کل منطقه

اطلاعات، مدارک و گزارشات مربوط به کل منطقه و فعالیتهای معدنی انجام شده در استان دریافت و مطالعه گردید و فعالیت دفتری جهت کسب اطلاعات بیشتر در مورد هر یک از معادن و محدوده های مورد پی جوئی و اکتشاف بازدید از کلیه نقاط تکمیل گردد.

ب - مرور اطلاعات در سازمان صنایع و معادن استان گلستان

با حضور مدیر پژوهه این مهندسین مشاور و کارشناسان ناظر طرح از طرف سازمان، کلیه اطلاعات قابل دسترسی مربوط به مناطق و آثار شدادی مطالعه گردید و داده های مربوطه از جمله مسیرهای دسترسی، موقعیت محدوده ها، نوع ماده معدنی، حجم فعالیتهای انجام شده بر روی آنها و همچنین سازندهای دربرگیرنده ماده معدنی در چهارچوب اطلاعات موجود و ستون چینه شناسی منطقه و هرگونه اطلاعات مهم دیگر از آنها استخراج و در شروع عملیات صحرایی از آنها استفاده گردید.

پ - تجزیه و تحلیل اطلاعات

در ادامه، کلیه اطلاعات بدست آمده از مدارک فوق الذکر مورد تجزیه و تحلیل دقیق کارشناسان این مهندسین مشاور قرار گرفت و کار بر اساس هماهنگی با کارشناس ناظر سازمان و بر مبنای شرح خدمات آغاز گردید.

ت - خریداری نقشه ها، استقرار اکیپ زمین شناسی

اکیپ کارشناسی این مشاورین پس از جمع آوری و بررسی اطلاعات، مدارک و خریداری نقشه های زمین شناسی و توپوگرافی این محدوده ها و مناطق اطراف از سازمان جغرافیایی ارتش چهارچوب محدوده کاری را مشخص نموده است.

۴-۳	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل سوم - برنامه ریزی شروع عملیات محابای	
-----	--	--

بر اساس مفاد قرارداد فی مابین، این مهندسین مشاور مطالعه معادن و اندیس‌های فلزی بر اساس آثار شدادی را در دست اقدام دارد که با هماهنگی با بخش اکتشاف، در مرحله اول چهار محدوده جهت بازدید اولیه و نمونه برداری به شرح ذیل انتخاب گردیده بودند.

۱- معدن سرب و روی تاش

۲- معدن سرب حسین نا

۳- محدوده فلزی کوه شاه پسند در شمال شرقی حاجی آباد

۴- محدوده معدنی سدن رستاق در نزدیکی روستای نوچمن

در صورت موفقیت آمیز بودن بازدید از محدوده‌های فوق الذکر و همچنین وجود سایر مشخصات در برخی از مناطق که در کتابهای قدیمی از آنها اسم برده شده است، کار بر روی سایر اندیس‌ها و نقاط معدنی انجام خواهد یافت که این مناطق به شرح ذیل می‌باشند.

۱- وجود سرباره‌های آهن در حاجی آباد و دره زیارت در جنوب گرگان

۲- آثار کربناتهای مس در داخل بازالت‌های سلطان میدان

۳- محدوده معدنی با ذکر سرب در کوه یزدکی در نزدیکی تاش

۴- محدوده سرب و آهن نیل کوه در منطقه مینودشت

قابل ذکر است که کلیه محدوده‌های فوق الذکر و نام ماده معدنی آنها صرفاً بر اساس اطلاعات قدیمی بدست آمده و فردی یا منبعی از نوع دقیق ماده معدنی و موقعیت آنها اطلاعاتی در دست ندارد.

۳-۳- اطلاعات قدیمی معادن

در کتاب معادن ایران در دوره قاجاریه آمده است:

خانیکوف روسی دز سال ۱۲۷۶ هجری قمری از طرف انجمن جغرافیایی سن پترزبورگ مأمور تحقیق درباره اوضاع طبیعی و آب و خاک ایران شده بود. در همان سال حدوداً از سی معدن در استرآباد (گرگان فعلی) دیدن کرد که اسامی آنها به شرح زیر است.

۵ - ۳	طرح نبی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل سوم - برنامه ریزی شروع عملیات صحرایی	
-------	---	---

- ۱- کوه رانیا واقع در جنوب گلوبگاه، ۸ فرسنگی استرآباد، معدن سرب.
 - ۲- کوه سرخیره ۸ فرسنگی استرآباد واقع در بلوک ازان، معدن زغال سنگ.
 - ۳- معدن رستاق در نزدیکی استرآباد، معدن زغال سنگ و مس.
 - ۴- کوه زیارت در چهار فرسنگی جنوب استرآباد، معدن آهن.
 - ۵- کوه شاه پسند در چهار فرسنگی جنوب استرآباد، معدن مس.
 - ۶- کوه جریستان واقع در حاجی آباد، معدن سرب.
 - ۷- دنه پنیر و شاهکوه به فاصله ۸ فرسنگی استرآباد، معدن سرب.
 - ۸- باریک آب شاهکوه پایین واقع در جنوب غربی، معدن زغال سنگ.
 - ۹- کوه بیوک شاهکوه بالا به فاصله هفت فرسنگ از استرآباد، معدن نفت.
 - ۱۰- شاهکوه بالا به فاصله ۷ فرسنگی استرآباد، معدن زغال سنگ.
 - ۱۱- کوه چاله خان در شاهکوه به فاصله شش فرسنگی از استرآباد، معدن سرب.
 - ۱۲- پیرگرد کوه واقع در شرق شاهکوه به فاصله ۶ فرسنگی استرآباد، معدن سرب.
 - ۱۳- کوه یزد کتول واقع در جنوب غربی کتول به فاصله ۸ فرسنگی استرآباد، معدن سرب.
 - ۱۴- کوه دنه سرخ واقع در شرق کتول به فاصله ۱۲ فرسنگی استرآباد، معدن آهن و ذغال.
 - ۱۵- کوه گلستان واقع در غرب کوهسر به فاصله ۱۵ فرسنگی استرآباد، معدن مس.
 - ۱۶- کوه تجور رامیان واقع در شرق رامیان به فاصله ۱۵ فرسنگی استرآباد، معدن آهن و سرب.
 - ۱۷- کوه پیش نو پنج فرسنگی جنوب شرقی استرآباد، معدن ذغال سنگ.
 - ۱۸- رودخانه بالا شاهی کندوز واقع در فندرسک، معدن سرب.
 - ۱۹- نیل کوه واقع در منطقه کوکلان به فاصله ۲۲ فرسنگی استرآباد، معدن سرب، آهن و قلع.
 - ۲۰- کوه کلر کالبوش واقع در ۲۵ فرسنگی استرآباد، معدن سرب و آهن.
 - ۲۱- کوه اردمنیه ابر واقع در ۲۵ فرسنگی استرآباد، معدن سرب و آهن.
 - ۲۲- کوه فغا حال ابر واقع در ۲۰ فرسنگی استرآباد، فیض طبیعی، به ندرت یافت.

- ۲۳- کوه زرینه کمر، معدن سرب و نمک.
- ۲۴- دره شاه قلی بین استرآباد و بسطام، معدن آهن و سرب.
- ۲۵- کوه تنگاب بین استرآباد و دامغان، معدن آهن و سرب.
- ۲۶- کوه شورآب به طرف دامغان، معدن آهن.
- ۲۷- کوه کبود در جنوب غربی هزارجریب، معدن آهن.
- ۲۸- کوه زر دامغان معدن نقره.
- ۲۹- ده رشم واقع در منطقه کوه زر، معدن فیروزه.
- ۳۰- چشمه شیرین در سیاه کوه، زمرد و یاقوت.
- چارلز فرانسیس مکنزی در کتاب خود می نویسد:
- کلیه معادن مشروحة بالا راحجی محمد استرآبادی به آقای خانیکوف از نزدیک نشان داد. با توجه به راهنمایی حاجی محمد استرآبادی گمان بر اینست که نامبرده مباشر دولتی معادن ایران در استرآباد بود است.
- ملگونوف روسی که مقارن سال ۱۲۸۵ هجری قمری وارد ایران شد، در یادداشت‌های خود تحت عنوان ایالت‌شمال ایران نشان از یک معدن نقره در استرآباد می دهد. (مطلوب فوق از کتاب معادن ایران در دوره قاجاریه آمده است).
- مطلوبی که در بالا اشاره شد تنها منابع مکتوب و مدون از معادن فلزی در استان گلستان می باشد که حدود ۱۰۰ سال از قدمت آن می گذرد. گروه اکتشافی این مهندسین مشاور با توجه به حجم فعالیت‌های معدنی انجام شده تا کنون در سطح استان گلستان توسط مهندسین مشاور مختلف و با استناد به اطلاعات معادن قدیمی برنامه بازدید از نقاط قدیمی پیش‌بینی شده در این طرح را برنامه ریزی نموده است.

به استناد مطالب قدیمی حدود ۳۰ نقطه معدنی در استرآباد قدیم گزارش شده است. با توجه به اینکه تقسیم بندی مناطقی همچون استرآباد مربوط به دوران قدیم بوده است، پس خیلی

۷ - ۳	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل سوم - برنامه ریزی شروع عملیات صحرایی	
-------	--	---

از مناطق معرفی شده در این یاداشت‌ها مربوط به استان گلستان که تازگی مستقل شده است نمی‌باشد. همچنین با توجه به وسعت زیاد استرآباد قدیم، خیلی از مناطق معرفی شده مربوط به استان مازندران و استان سمنان می‌باشد.

پس از جمع آوری کلیه اطلاعات مربوط به مناطق معدنی و معادن شدادی و متروکه استان‌های گلستان، مازندران و سمنان، براساس موزه‌ای کوئی استانهای فوق الذکر، چهارچوب برنامه بازدید از این مناطق برنامه‌ریزی گردید. قابل ذکر است که از مناطق معرفی شده از اطلاعات قدیمی معادن ذغال سنگ و عناصر غیر فلزی از این نقاط حذف گردیده و بقیه نقاط مشخص گردید.

از محل‌های یاد شده توسط خانیکوف روسی، ۱۱ محل احتمالاً در استان سمنان واقع شده اند و از ۱۹ محل باقیمانده ۹ محل دقیقاً مشخص نیستند ولی در مورد ۱۰ محل باقیمانده، مطالعاتی صورت پذیرفته است.

۴-۳- کانسارهای فلزی استان گلستان

شاخصه است، استان گلستان از دیدگاه منابع فلزی معدنی با نگرشی عمیق و آگاهانه مورد بررسی قرار گیرد. امید است، این بررسی‌ها پیامد با ارزشی با خود به همراه داشته باشد. معادن متروکه سرب و روی که در کتاب و گزارشات قدیمی نیز از آنها بحثی به میان آمده است، مطالعات مفصلی را طلب می‌کند. سرباره‌هایی غنی از آهن در این استان پیدا شده که در ادامه کار از این مناطق نیز بازدید شد و نمونه برداری از آنها صورت گرفت، قابل ذکر است، اندیس هایی از مس نیز گزارش شده است که چشمگیر نبوده اند.

در گزارش‌های قدیمی حدائق از ده معادن سرب در منطقه گرگان نام برده شده است ولی در حال حاضر فقط دو معادن متروکه شناسایی شده ولی هنوز کار اکتشافی جدیدی بر روی آنها، انجام نشده است که در زیر به طور خلاصه موقعیت و محل آنها را شرح می‌دهیم.

۸-۳	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شناختی در استان گلستان فصل سوم - برنامه ریزی شروع عملیات صحرایی	
-----	---	---

۱- معدن متروکه سرب و روی تاش

این محدوده بین شاهکوه بالا و تاش پایین واقع شده است. پس از طی ۱۰ کیلومتر از شاهکوه بالا بطرف تاش، بسمت راست پیچیده و پس از ۵ کیلومتر در مسیر آبراهه به محل معدن می رسیم. با توجه به اطلاعات موجود ماده معدنی گالن سطوح شکستگی های داخل آهکها را پوشانده و در پاره ای نقاط با پیریت همراه است با توجه به اطلاعات موجود مقادیری سرباره سرب و روی در اطراف محدوده گزارش شده است.

۲- معدن سرب حسین نا

این معدن در جنوب شرقی مینودشت واقع شده است. از مسیر مینودشت - دروک پس از طی ۱۸ کیلومتر به سه راهی حسین نا و سپس به سمت چپ در حدود یک کیلومتر به روستای حسین نا و از روستای حسین نا بطرف شرق به معدن حسین نا می رسیم. قسمت انتهایی مسیر را باید پیاده طی نمود.

رگه های گالن همراه با کلسیت سفید رنگ در میان آهکهای نازک لایه تا ضخیم لایه خاکستری رنگ خوش بیلاق گزارش شده است. این معدن قدیمی و متروکه می باشد.

۳- اندیس سرب و آهن نیل کوه

در قسمت شرقی بخش مینودشت دهستانی بنام نیلکوه وجود دارد و همچنین کوهی بنام نیل کوه که در نوشه های قدیمی در این منطقه سرب و آهن گزارش شده است که مورد بازدید قرار گرفت.

۴- معدن سرب کوه حاجی آباد

این کوه در جنوب روستای حاجی آباد قرار دارد، سرباره هایی در پای این کوه وجود دارد که همانند سرباره های کوه شاه پسند در سطح به اکسید های آهن دگرسان گردیده است.

۹ - ۳	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل سوم - برنامه ریزی شروع عملیات محراجی	
-------	--	---

۵- محدوده معدنی کوه شاه پسند

کوه شاه پسند در شمال شرقی حاجی آباد و جنوب رودخانه شصت کلا و غرب کوه قل بلاغ قرار گرفته است. در قسمت غربی کوه شاه پسند آثار حفاری رگه هایی که بطرف دره تا عمق زیادی ادامه پیدا کرده است، دیده می شود و مشخص است که در محل معدنکاری صورت گرفته است. جنس کوه شاه پسند آهک سفید تا صورتی بلورین می باشد و احتمالاً متعلق به سازند لاز است.

در نزدیکی کوه شاه پسند سرباره های آهن زیادی ریخته شده است و حالت زنگ زدگی در سطح آنها به چشم می خورد.

۶- آهن در محدوده روستای زیارت

سرباره هایی از آهن در دره زیارت در جنوب گرگان دیده شده است که احتمالاً ادامه آثار همان سرباره های دره شصت کلا و حاجی آباد می باشد.

۷- آزوریت و ملاکیت

آثار مس بصورت ملاکیت و آزوریت و با حجم ناچیز و پراکنده در داخل بازالت های سلطان میدان در ناحیه خوش بیلاق گزارش شده است که عملیات اکتسافی بر روی آن توسط شرکت مهندسین مشاور کاوشگران و دانشگاه منابع طبیعی گرگان انجام گردید.

۸- محدوده معدنی سدن رستاق

منطقه سدن رستاق به مجموعه ای از روستاهای در غرب گرگان گفته می شود. در حوالی روستای نوچمن مناطقی در محدوده جنگل بنام خرمالوچال و معروف به شاه نشین گزارش شده است که در این محل چاههای عمیق وجود دارد که مسلماً این چاهها با توجه به وجود رودخانه ها و آبراهه ها در نزدیکی این چاهها برای استفاده از منابع آب نبوده است. از این منطقه نیز بازدید صورت پذیرفت. جالب اینکه وجود تکه سنگهایی از نوع سنگ های کوه شاه پسند (سنگ آهکی با حفره های ریز) در کنار چاههای عمیق خرمالوچال وجود دارد.

۹- سایر محدوده های معدنی

محدوده های معدنی از جمله سرب پیرگرد کوه واقع در شرق شاهکوه، معدن سرب کوه چاله خان در شاهکوه نیز در برخی کتابها و گزارشات مختلف معرفی شده اند که تا حد امکان سعی شده است از این مناطق بازدید شود که نتایج آن در ادامه ارائه گردیده است.

فصل چهارم

مناطق مورد مطالعه

۱-۴ - مقدمه

با توجه به هماهنگی ها و مذاکرات انجام یافته با کارشناسان محترم سازمان صنایع و معادن استان گلستان و همچنین جمع آوری اطلاعات و تبادل نظر با همدیگر، چهارچوب شروع عملیات پی ریزی گردید و به تناسب آن برای هر یک از مناطقی که در آینده بازدید و یا نمونه برداری خواهد شد، مورد توافق قرار گرفت.

همانطور که قبل اور شدیم، منابع مورد استفاده جهت برنامه ریزی در این مرحله از عملیات بر روی معادن متروکه، اندیس ها، آثار شدادی و نشانه های معدنی، مستند بر گزارش های مهندسین مشاوری که در این استان فعالیت داشته اند و همچنین نقطه نظرات کارشناسان سازمان صنایع و معادن استان و یا دیگر کارشناسانی که در سایر ارگانهای دولتی این استان از جمله استانداری، سازمان حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی، دانشگاه منابع طبیعی گرگان، اداره جنگل بانی، جهاد سازندگی و ... مشغول کار می باشند، کسب اطلاع گردید. در این اثنا از کارشناسان و دانشجویانی که پایان نامه هایی در این استان گذرانده اند و همچنین از اساتید محترم دانشگاه ها نظر خواهی گردید و با توجه به تمامی این اطلاعات و مرور آن با اطلاعات افراد محلی از جمله پیر مردان و افراد مسن و همچنین از چوپانان و با مراجعه به مطالب مکتوب در کتاب معادن قدیمی ایران، برنامه ریزی و ادامه کار ها میسر گردید.

۲-۴- سرب یورت بابا

۱-۲-۴- بکلیات و تاریخچه عملیات معدنی

اطلاعات روشنی راجع به وضعیت این معدن، پروانه بهره برداری و تاریخچه فعالیت و تعطیلی این معدن در دست نیست. کارهای معدنی و تاریخچه فعالیت غیرسیستماتیک صورت گرفته در این معدن بصورت روباز(ترانشه) و زیرزمینی(تونل و گزنگ) است. ارتفاع زیاد این کاسار، بارش برف و ریزش فراوان دهانه تونلها باعث شده است که اکثر تونلهای این معدن مسدود یا پرگردند. کلیه عملیات معدنی انجام یافته در این معدن را میتوان در محدوده ای با قطر حدود ۱۰۰ الی ۱۵۰ متر برآورد نمود. عکس شماره (۱-۴) موقعیت عمومی این معدن را نشان می دهد.

سریاره های موجود در پائین دست معدن نشان می دهد که ماده معدنی همانجا ذوب می شده ولی اثری از کوره و تجهیزات مربوطه دیده نمی شود، در عین حال تعدادی ساختمان قدیمی مخروبه در این محل دیده می شود.

۲-۲-۴- موقعیت جغرافیائی

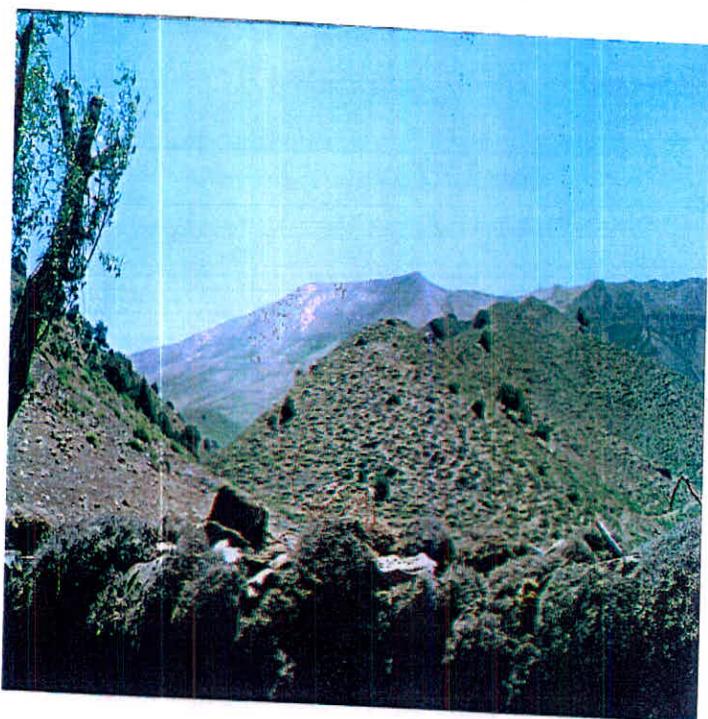
این معدن در ۵۶ کیلومتری شمال غرب شهرود و ۹۰ کیلومتری جنوب شرق گرگان واقع شده است (شکل شماره ۱-۴). این معدن در بخش جنوبی چهارگوش توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ قرار دارد. مختصات جغرافیایی این معدن " ۳۶° ۳۶' ۳.۶" طول شرقی و " ۱۹.۱' ۳۱" عرض شمالی می باشد. در شکل شماره (۱-۴) مشخصات کامل معدن سرب یورت بابا نشان داده شده است.

۳-۲-۴- راههای دسترسی

برای دسترسی به این معدن دو راه وجود دارد.

مسیر اول: از گرگان به سمت شرق حدود ۱۰ کیلومتر پیش رفته، سپس از مسیر جاده توسکستان پس از طی حدود ۵۶ کیلومتر جاده آسفالته و شنی شوسه و خاکی به روستای چهارباغ می توان به این معدن دسترسی پیدا کرد. از روستای چهارباغ تا روستای شاهکوه بالا حدود

۱۰ Km جاده خاکی و از شاهکوه بالا تا سه راهی خوش النگ حدود ۱۷ کیلومتر راه می باشد. از خوش النگ تا معدن حدود ۱۰ کیلومتر مسیر خاکی، رودخانه ای و کوهستانی می باشد که در مسیر دوم توضیح داده شده است.

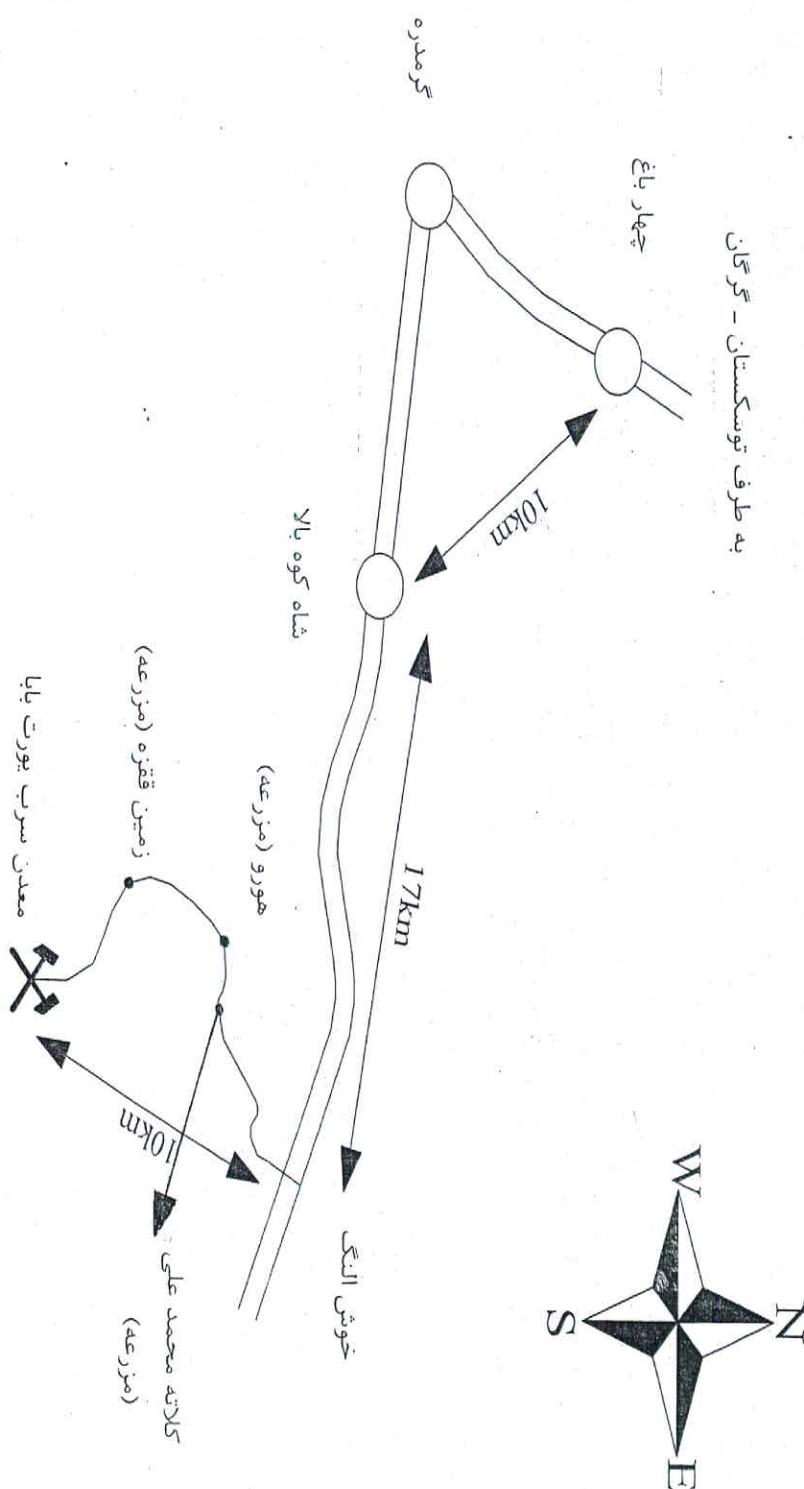
عکس شماره (۱-۴) موقعیت عمومی معدن سرب بورت بالا دید به سمت جنوب

مسیر دوم: مسیر دیگر جهت دسترسی به این معدن از سمت شهرود است. دسترسی به این معدن با استفاده از جاده آسفالت شهرود- تاش امکان پذیر است که پس از طی حدود ۴۰ کیلومتر، نرسیده به تاش به دوراهی شاهکوه میرسله، سپس با استفاده از جاده شوسه شاه کوه و طی حدود ۵/۳ کیلومتر به دوراهی معدن می رسیم و از آنجا تا انتهای جاده (خاکی و کوهستانی) حدود ۸ کیلومتر راه می باشد. سراجام از طریق کوهنوردی و پس از پیمودن ۲ کیلومتر به قله کوه یعنی جانیکه معدن وجود دارد، می رسیم. شکل شماره (۲-۴) راههای دسترسی به منطقه مورد مطالعه را نشان می دهد. به نظر می رسد که مسیر دود جهت دسترسی به معدن از سمت شهرستان شهرود سریعتر و راحت تر می باشد.

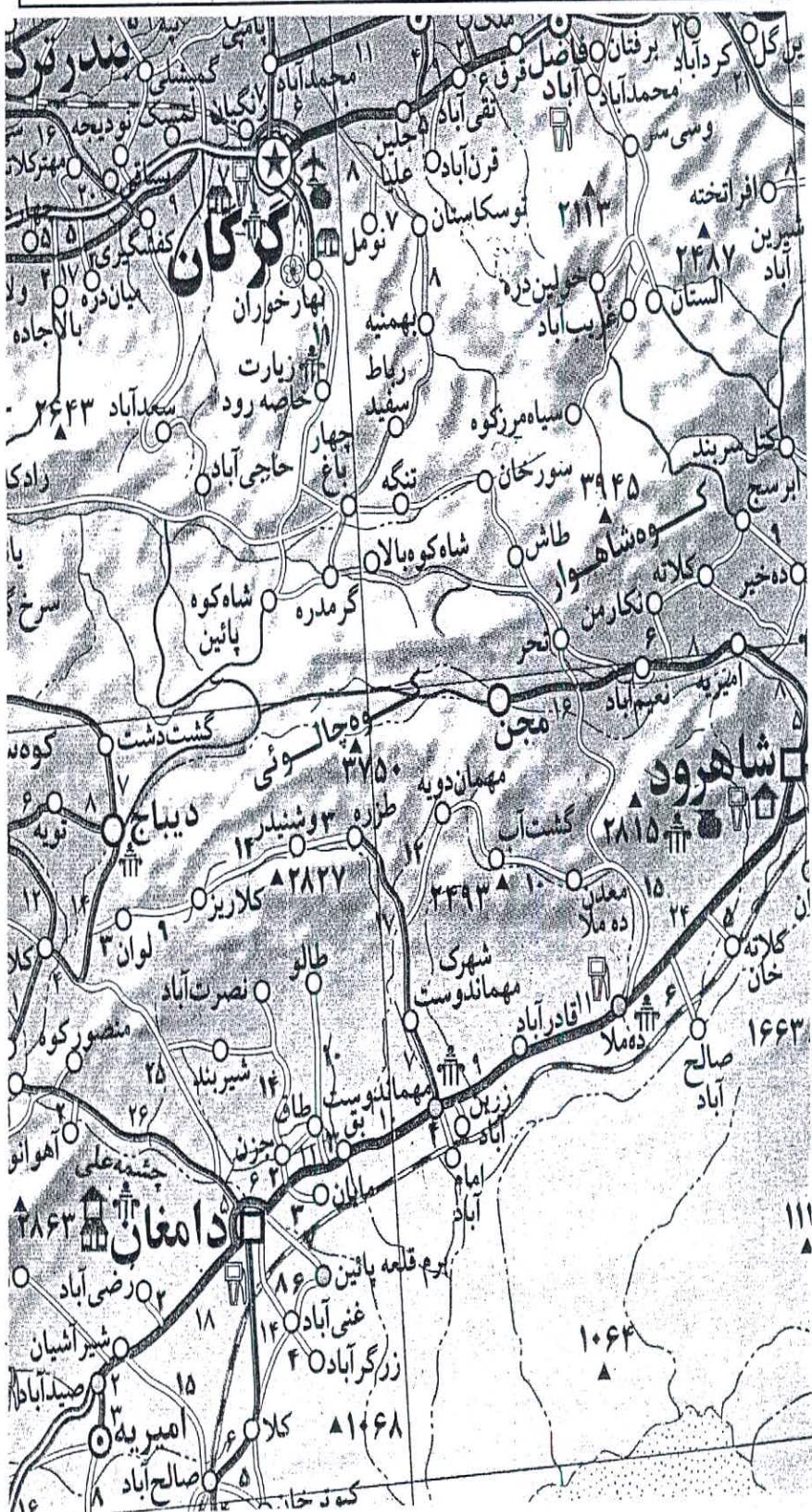

		طول جغرافیایی
	عرض جغرافیایی	
3200	ارتفاع معدن (متر)	
گرگان	نقشه زمین شناسی ۱:۲۵۰/۰۰۰	
تاش علیا	توپو-وگرافی ۱:۵۰/۰۰۰	
آسفالت	۱۰ Km	گرگان- سه راهی توسکستان
آسفالت- شنی شوسه و خاکی	۵۴ Km	سه راهی توسکستان- چهارباغ
خاکی	۱۰ Km	چهارباغ - شاه کوه بالا فاصله، مسیر و نوع جاده تا محدوده مورد مطالعه
خاکی	۱۷ Km	شاه کوه بالا- خوش النگ
خاکی، رودخانه و کوهستانی	۱۰ Km	خوش النگ - معدن یورت بابا

شکل شماره (۱-۴) مشخصات کامل معدن سرب یورت بابا

شکل شماره (۲-۴)- کروکی مسیر دسترسی معدن سرب یورت بابا

شکل شماره (۳-۴) - موقعیت جغرافیایی معدن سرب بورت بابا و راههای دسترسی به آن

مأخذ: اطلس راههای ایران - چاپ ۱۳۸۰، مقیاس ۱:۵۰۰۰۰۰

۴-۲-۴- جغرافیایی انسانی و وضعیت معيشی فرد منطقه

از روستاهای اطراف منطقه مورد مطالعه می توان به روستاهای تاش، شاهکوه بالا، شاهکوه پائین و چهارباغ اشاره کرد. مردم منطقه بیشتر به کار کشاورزی اشتغال دارند محصولاتی از قبیل گندم، جو و سیب زمینی در این مناطق بعمل می آید. مردم این منطقه تا حدودی نیز به دامپروری اشتغال دارند.

۴-۲-۵- توپوگرافی و مورفولوژی، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی منطقه

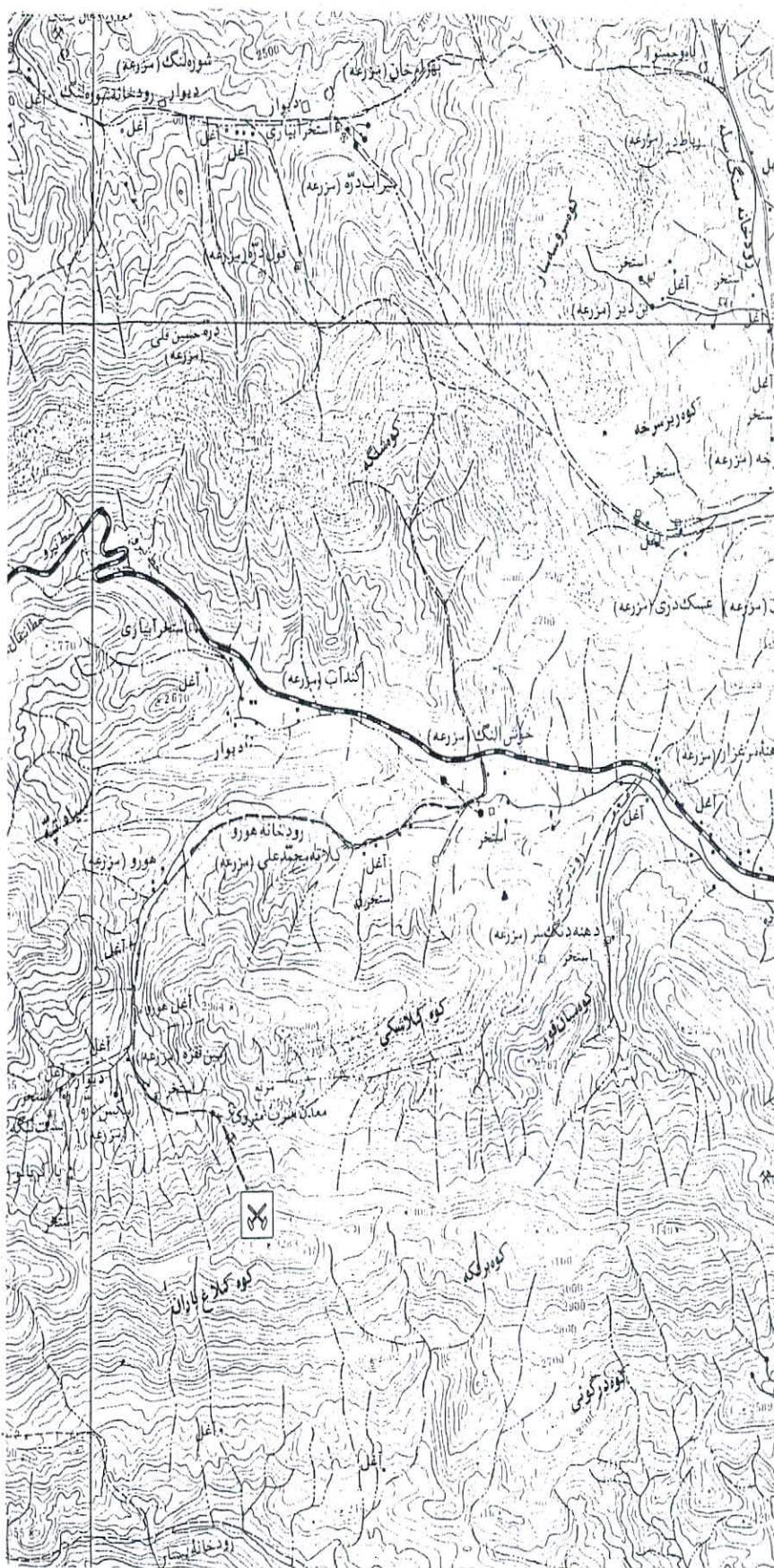
منطقه بعلت قرار گرفتن در ارتفاعات مرتفع البرز شرقی از توپوگرافی بلند و بسیار خشن برخوردار است، همین امر سبب گردیده است که زمینهای کشاورزی به آبراهه ها محدود می باشد. شکل شماره (۳-۴) موقعیت و توپوگرافی معدن سرب یورت بابا را بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰۰ تاش علیا نشان می دهد.

همانطورکه ذکر شد معدن در قله کوه (خط الرأس کوه برفکه-کهکشان) قرار دارد. ارتفاع حدودی معدن ۳۲۵۰ متر از سطح دریا می باشد و خط الرأس در سمت جنوب بر استان سمنان مشرف می باشد. صرف نظر از وضعیت ذخیره معدن، از آنجائی که موقعیت معدن در مسیر سخت و طولانی قرار گرفته و همچنین به دلیل سرمای زیاد امکان کار بیش از شش ماه از سال مقدور نیست.

شبکه آبراهه ای و هیدروگرافی منطقه عموماً از نوع موازی بوده و به رودخانه های مرغزار و سفید بند منتهی می شوند. منطقه دارای پوشش گیاهی خاصی نمی باشد. فقط در کنار آبراهه ها پوشش گیاهی اندکی مشاهده می شود و پوشش گیاهی زراعی نیز در رسوبات آبرفتی جوان دیده می شود. در عکس شماره (۲-۴) رشته کوه شاهکوه، پوشش گیاهی و شبکه آبراهه های منطقه را نشان می دهد.

عکس شماره (۲-۴)-شمای کلی رشته کوه شاهکوه (برفکه کهکشان)، پوشش گیاهی و شبکه آبراهه‌ای منطقه دید به سمت جنوب شرق

شكل شماره (٤-٤) - موقعیت معدن سرب یورت بابا بر روی نقشه توپوگرافی ٥٠/٥٠ تاش علیا

۶-۲-۴- زمین شناسی عمومی معدن سرب و روی یورت بابا

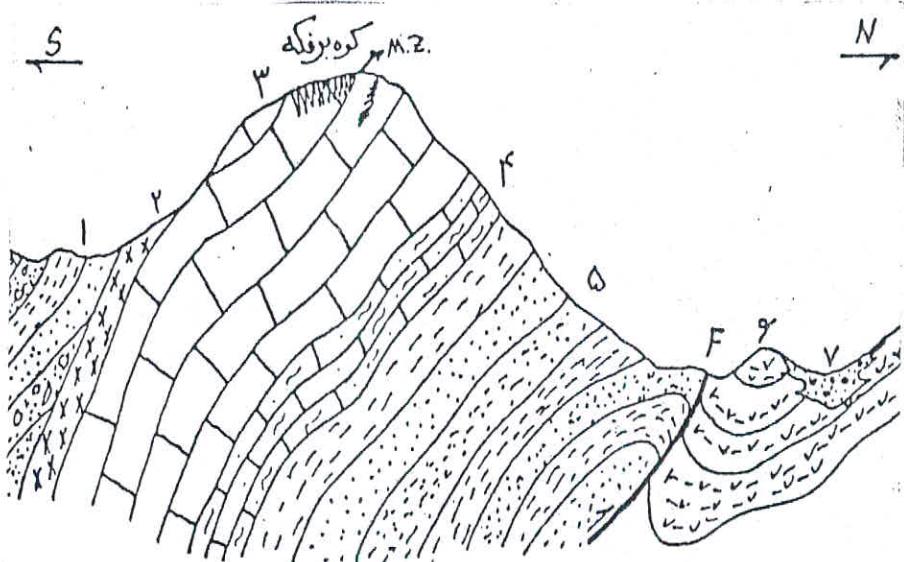
معدن سرب و روی یورت بابا در واحد آهکی و دولومیتی سازند لار که مربوط به دوره ژوراسیک است قرار دارد. کنタکت بین این واحد با شیلهای توفی ائوسن سازند کرج از نوع تراستی (راندگی) می باشد. واحدها عمدتاً دارای روند شرقی - غربی هستند و گسلهای موجود در منطقه نیز تقریباً از این روند تعیت می کنند. سن واحدهای اطراف معدن یورت بابا به ائوسن، کرتاسه، دونین، پالئوسن، تریاس، پرمین، کربونیفر، ژوراسیک و کواتربرن می رسد. قدیمی ترین واحد در اطراف معدن، آهک و ماسه سنگهای سازند خوش بیلاق و جدیدترین واحدها، آبرفتھای جوان بستر رودخانه ها می باشد. در اطراف منطقه مورد مطالعه طاقدیس و ناوادیس هایی وجود دارد که عمدتاً دارای روند شرقی - غربی اند.

معدن در واحد J از سازند لار با سن ژوراسیک قرار می گیرد. کنタکت های این واحد با واحد E از سازند شمشک عادی است و در قسمت شمالی کنタکت بین واحد J و واحد E سازند کرج از نوع گسلی معکوس (روراندگی) می باشد. J تشکیل شده از شیل، ماسه سنگ، فورش سنگ است و در آن عدیسهیاهای مشاهده می شود. J نیز از یک واحد کربناته تشکیل شده که شامل دولومیت، سنگ دولومیتی و قلوه های چرت است که قاعدها باید تخلخل خوبی دارا باشد. روند کلی گسلها شرقی - غربی می باشد و یک راندگی بزرگ کنタکت شمالی را تشکیل می دهد. منطقه چین خورده است و روند چینها عمدتاً شمالغرب - جنوب شرق است. امتداد محور طاقدیسها شرقی - غربی است و مشاهده می شود که روند گسلها عمود بر روند چینهاست و آنها را می توان نتیجه چین خورده گی منطقه دانست.

۱۲ - ۴	طرح پی جونی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورده مطالعه	 KAVOUS KANAR
--------	--	--

۷-۲-۴- زمین شناسی کانسار یورت بابا و کیفیت ماده معدنی

در مسیر کوهنوردی به محل معدن از میان شیلهای سبز رنگ و ماسه سنگ و سیلتستونهای تیره رنگ سازند شمشک عبور می کند. پس از آن واحد آهک ماسه ای - مارنی بطور همشیب با ضخامت نسبتاً محدود بر روی این واحد قرار میگیرد که ظاهراً متعلق به سازند دلیچای (ژوراسیک میانی - دوگر) می باشد. پس از آن به سازند لار میرسد. این سازند که سنگ درونگیر کانسار یورت بابا است، ضخامت زیادی (بیش از ۵۰۰ متر) دارد و متشکل از آهک خاکستری روشن ضخیم لایه و توده ای همراه با نودول های چرتی میباشد (شکل شماره ۴-۴). همانطور که قبل اشاره شد، این ناحیه مرتفعترین نواحی واحد رشته کوه برفکه - کهکشان می باشد. کارهای معدنی که بصورت ترانشه های متعدد و گودالهای گوناگون در محدوده ای بقطر حدود ۱۰۰ متر است، تقریباً در خط الرأس این رشته کوه صورت پذیرفته است. مواد معدنی که ظاهراً عیار خوبی داشته اند، مورد استخراج و بهره برداری قرار گرفته اند. در سنگهای دپوشده کنار این حفریات، سنگهای دگرسان شده حاوی مواد معدنی سرب و روی به صورت سولفوره - اکسیده به حالت افسان همراه کلسیت، لیمونیت و هماتیت دیده می شوند.

۱- سازند فجن (پالئوسن)

۲- لایه بازالتی قاعده کرتاسه بالایی

۳- سازند لار (ژوراسیک بالایی)

۴- سازند دلیچای (ژوراسیک میانی)

۵- سازند شمشک (ژوراسیک پایینی)

۶- سازند کرج (ائوسن)

۷- نهشته کواترنر

F- گسل رورانده

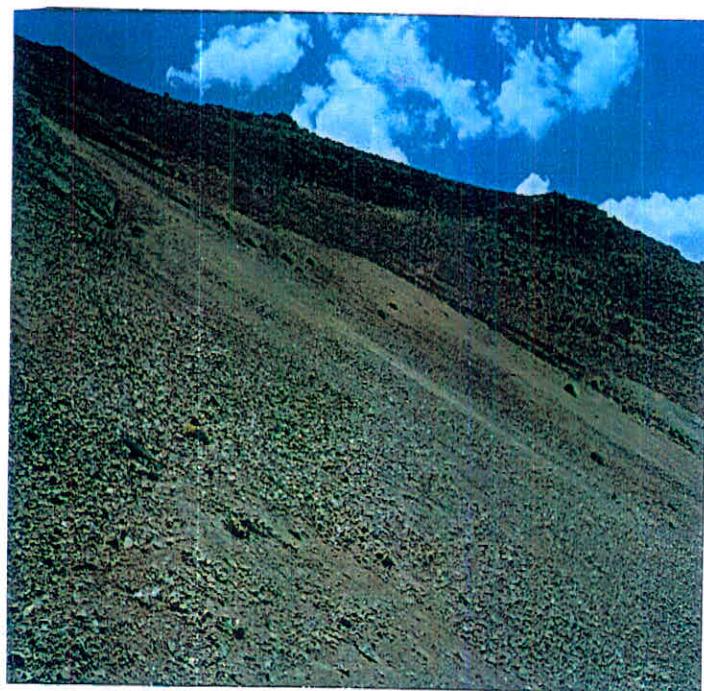
M.Z - زون مینرالیزه

شکل شماره (۴-۵)- مقطع شماتیک از موقعیت سازند ها و معدن سرب یورت بابا

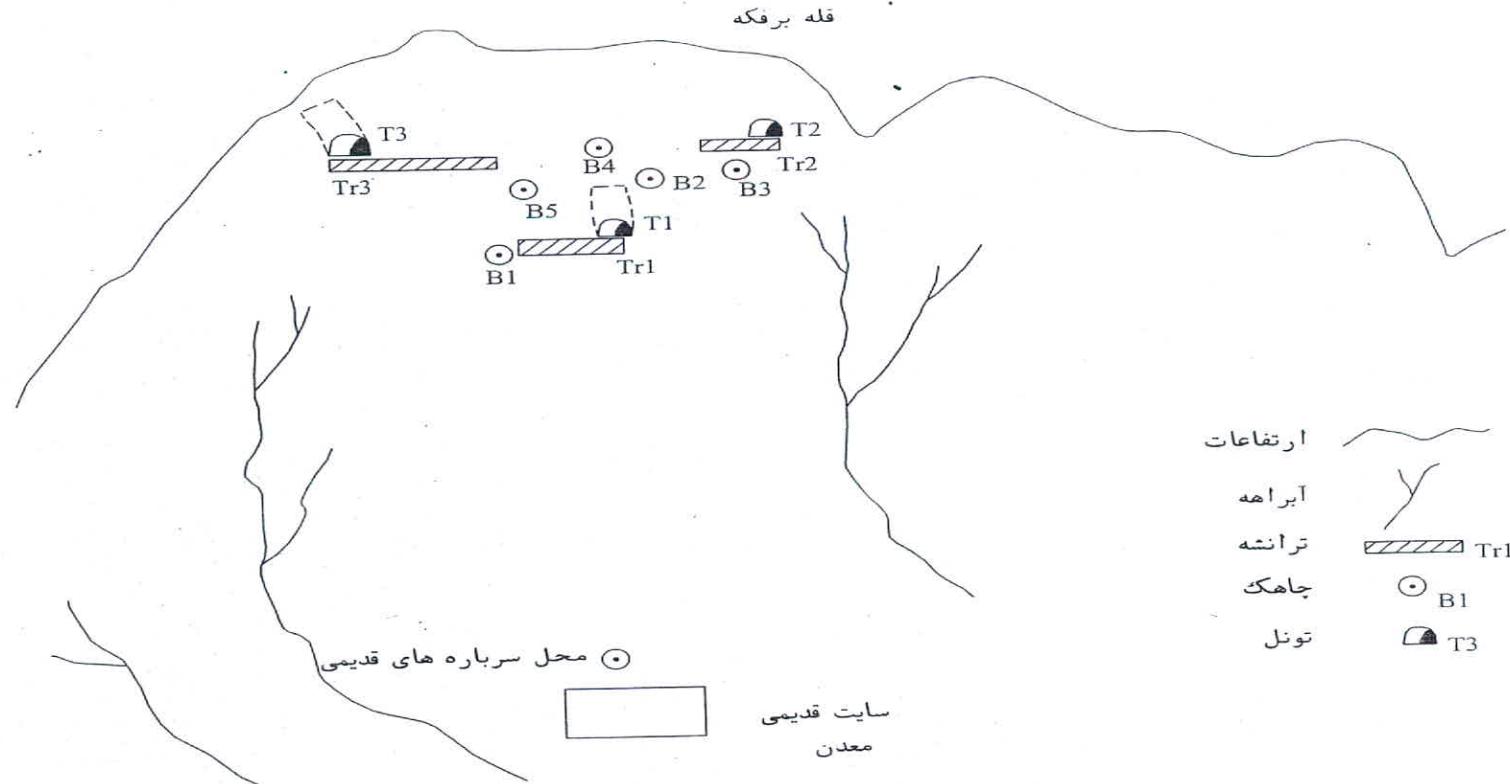
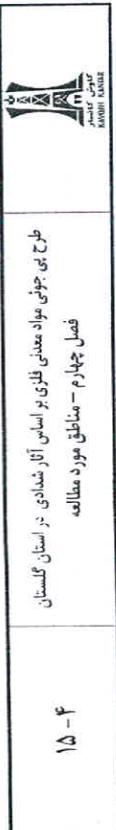
۹-۲-۴- حفریات زمین شناسی

همانطوریکه قبل ایام گردید کل حفریات زمین شناسی، اکتشافی و استخراجی انجام

یافته در این معدن را می توان در یک شعاع ۱۵۰ متری خلاصه نمود. با توجه به عملیات اکتشافی صورت گرفته توسط این مهندسین مشاور، این معدن دارای ۳ تونل، ۵ چاهک و ۳ ترانشه می باشد. قسمت عمده این حفریات در اثر بارش برف و باران و شب تپوگرافی زیاد منطقه حالت ریزشی پیدا نموده است و دهانه قسمتی از آنها بسته شده است. در عکس شماره (۳-۴) حالت ریزشی حفریات این معدن نشان داده شده است. کلیه این حفریات در سازند لار و لیتلوزی آهکی حفر شده اند. آهک منطقه بسیار خرد شده می باشد، به صورتی که ورود به داخل تونل ها با خطرات زیاد همراه می باشد. کارشناسان این مهندسین مشاور سعی نموده اند با برداشت کلیه این حفریات به امتداد و یا زنز کانسار سرب منطقه بی بیرند. بر اساس یافته های موجود، کروکی این حفریات برداشت و ترسیم شده است که در شکل شماره (۴-۵) نشان داده شده است.

عکس شماره (۳-۴)- حالت ریزشی حفریات معدن سرب یورت بابا دید به سمت جنوب غرب

شکل شماره (۴-۶) کروکی حفریات معدن سرب یورت بابا دید به سمت جنوب

امتداد زون خرد شده ای که کانی سازی سرب نیز در آن صورت پذیرفته است شرقی -

غربی بوده، بطوریکه حفاری کلیه این حفریات (ترانشه ها، چاهک ها و تونل ها) در یک امتداد

صورت گرفته است. در عکس شماره (۴-۴) زون خرد شده آهکی و زون مینرالیزه که کانی سازی

سرب در آن واحد انجام یافته است، نشان می دهد.

این زون خرد شده و یا زون مینرالیزه شده در سه افق مختلف که ارتفاع آنها از هم دیگر

کمتر از ۱۰ متر می باشند، دارای کانی سازی سرب می باشد. با توجه به تعداد این حفریات در

قسمت های بالائی بنظر می رسد که افق بالائی از کانی سازی پر عیارتراز نسبت به افق های

پائین تر برخوردار بوده است. تیپ کانسار سرب منطقه از نوع رگه ای می باشد و در یک زون

بسیار خرد شده همراه با کانی اکسیده آهن از جمله لیمونیت و هماتیت همراه می باشد. در عکس

شماره (۴-۵) زون خرد شده، ضخامت زون مینرالیزه و اکسید های آهن به وضوح دیده می شود.

همانطورکه در عکس های فوق دیده می شود ضخامت ماده معدنی سرب در این معدن

بسیار باریک و از ۱۰ سانتیمتر تجاوز نمی کند و با اکسید های آهن همراه می باشد.

-تونل شماره ۱-

مختصات این تونل "۲۰/۶ ۳۱' ۳۶" عرض شمالی و "۰ ۳/۴ ۳۶" طول شرقی قرار

دارد. این تونل در قسمت مرکزی محدوده معدن حفر شده است. امتداد آن شمالی - جنوبی و

متماطل به سمت شرق می باشد. ابعاد دهانه تونل حدود یک متر مربع می باشد. این تونل تا

۴ متری حفر گردیده است ولی احتمالاً به دلیل عدم دسترسی به ماده معدنی با کیفیت خوب ادامه

حفر آن قطع شده است. کن tact کت بین آهک لار و رگه های کانی ساز سرب و کلسیت بسیار شارپ

می باشد. دیواره تونل از آهک بسیار خرد شده تشکیل شده است که شدت خرد شدگی آن بیشتر

از تونل های دیگر می باشد.

عکس شماره (۴-۴)- زون خرد شده آهکی و زون مینرالیزه با کانه سازی سرب.

عکس شماره (۴-۵)- زون خرد شده مینرالیزه و حاوی اکسید های آهن.

- تونل شماره ۲

مختصات این تونل " ۲۰/۸ ۳۶° عرض شمالی و ۴۰° ۳۶' طول شرقی می باشد.

این تونل در قسمت غرب معدن قرار گرفته است و در زون خرد شده و کانی دار حفر شده

است و حاوی میان لایه های کلسیت می باشد. دهانه تونل تا حدودی توسط خرد سنگ های

آهکی پر شده است. سمت راست دهانه تونل توسط سنگ چین نگهداری شده است. ارتفاع تونل

۱/۵ متر می باشد. امتداد این تونل تقریباً شمالی - جنوبی (۱۶۵ درجه) است که کمی به سمت

جنوب و به سمت پائین شبیب دارد. طول تونل ۱۴/۵ متر و عرض متوسط آن حدود ۱/۵ متر می

باشد. در ۵ متری این تونل عرض داخلی تونل گسترش پیدا کرده که به ۵ متر می رسد. دهانه این

تونل ریزشی و سنگ های بالا دست آنها بسیار خرد شده می باشد. چوب بست های قدیمی هنوز

در دهانه تونل دیده می شود که نشان از ریزشی بودن تونل دارد. تونل در لایه آهکی لار حفر شده

است.

در برخی نقاط دیواره های تونل آثاری از ماده معدنی سرب و اکسید آهن دیده می شود.

ضخامت ماده معدنی در انتهای تونل زیاد می باشد، اما در کل از ۱۵ سانتیمتر تجاوز نمی کند. در

عوض در سقف تونل آغشتنگی به ماده معدنی سرب در سراسر تونل دیده می شود. لایه های نازک

ماده معدنی سرب همراه با نازک لایه های کلسیتی و اکسیدی آهن همراه هستند. رگه های

کلسیت از نوع شعاعی و ذندان سگی می باشند. عکس شماره (۴-۶) کانی اکسید آهن، آلتراسیون

سبز رنگ و همچنین زون مینرالیزه را نشان می دهد.

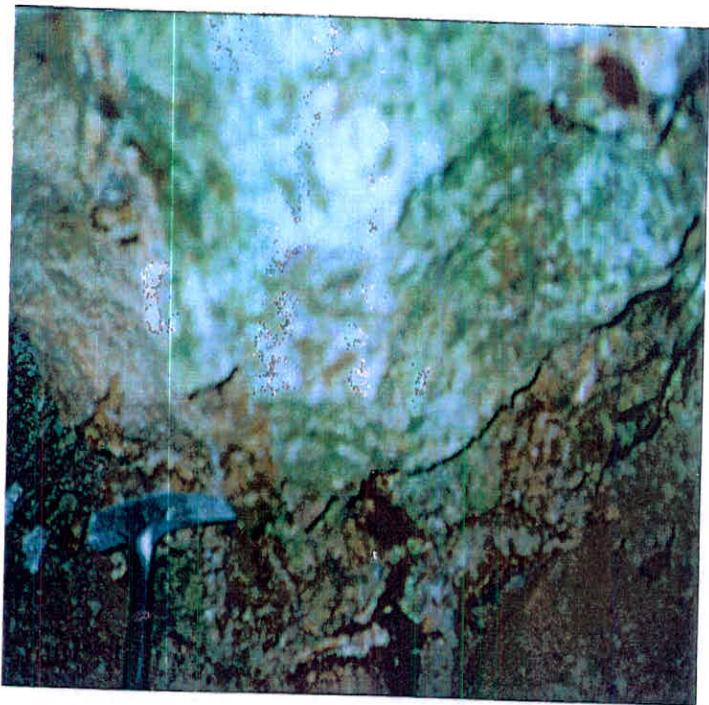
زون ماده معدنی بصورت عمود بر امتداد لایه بنده و در درزه و شکاف ها و با

ضخامت های ۵ الی ۱۵ سانتیمتر در تناوب است. بلور های کلسیت بصورت میان لایه هایی رشد

یافته و بلورین در سقف تونل دیده می شود. شدت خرد شدن زون گسله بحدی زیاد است که در

بعضی جاها هم زون ماده معدنی و هم کلسیت بصورت آتره و خرد شده و پودر شده، دیده

می شود.

عکس شماره (۶-۴): کانی سازی اکسید های آهن و ملاکیت در سقف تونل شماره ۲

- تونل شماره ۳ -

این تونل بر روی ترانشه شماره ۵ و در شرق ناحیه معدن حفر شده است. بعلت ریزش زیاد و خرد شدگی شدید ورود به این تونل مقدور نیست. این تونل در ۷ متری شرق تونل شماره ۲ قرار دارد. دهانه آن پر شده است. مقطع تونل ۵۰ سانتیمتر در ۴۰ سانتیمتر می باشد. دید ظاهری شان می دهد که این تونل ۲ متر در زون کانی ساز حفر شده است. قابل ذکر می باشد که در اطراف این تونل نیز کلسیت بصورت شعاعی قرار گرفته است.

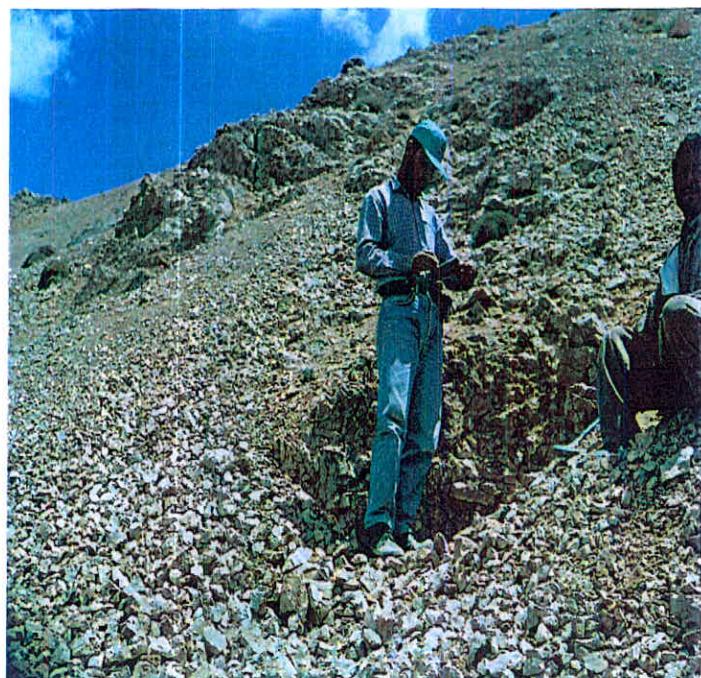
علاوه بر سه تونل فوق الذکر در بین تونل ۲ و ۳ یک حفره ای با بعد ۶۰ در ۲۰ سانتیمتر وجود دارد و طول آن به ۳ متر نیز می رسد ولی فاقد ماده معدنی می باشد و در آهک لار حفر گردیده است.

- چاهک ها -

کلیه چاهک های حفر شده در منطقه بسیار کم عمق و همگی آنها پر شده هستند. در شکل شماره (۴-۵) جانمایی آنها نشان داده شده است. اکثر توسط خرده سنگهای آهکی لار پر شده اند و در اطراف آنها سنگهایی با آتشتگی به ماده معدنی سرب و اکسید آهن دیده می شود. در بعضی از این چاهک ها رگچه هایی از زون کانی ساز و اکسیدان مشاهده می گردد. در عکس شماره (۷-۴) چاهک شماره ۱ نشان داده شده است.

- ترانشه ها -

در منطقه ۳ ترانشه وجود دارد. کلیه این ترانشه ها در امتداد شرقی - غربی حفر شده اند. حفریات نشان می دهند که اکثر ماده معدنی از محل حفر این ترانشه ها برداشت شده است. کلیه این ترانشه ها در همان محل تونل های شماره ۱ الی ۳ حفر شده اند. طول ترانشه شماره ۱ حدود ۷ متر، ترانشه ۲ حدود ۱۵ متر و ترانشه ۳ در حدود ۱۰ متر می باشد.

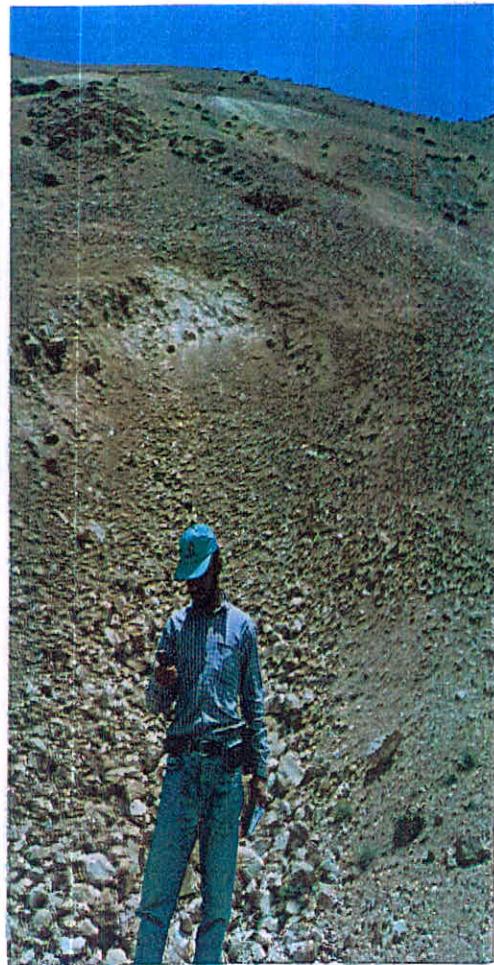

عکس شماره (۷-۴) چاهک شماره ۱ در معدن سرب یورت بابا دید به سمت جنوب شرق

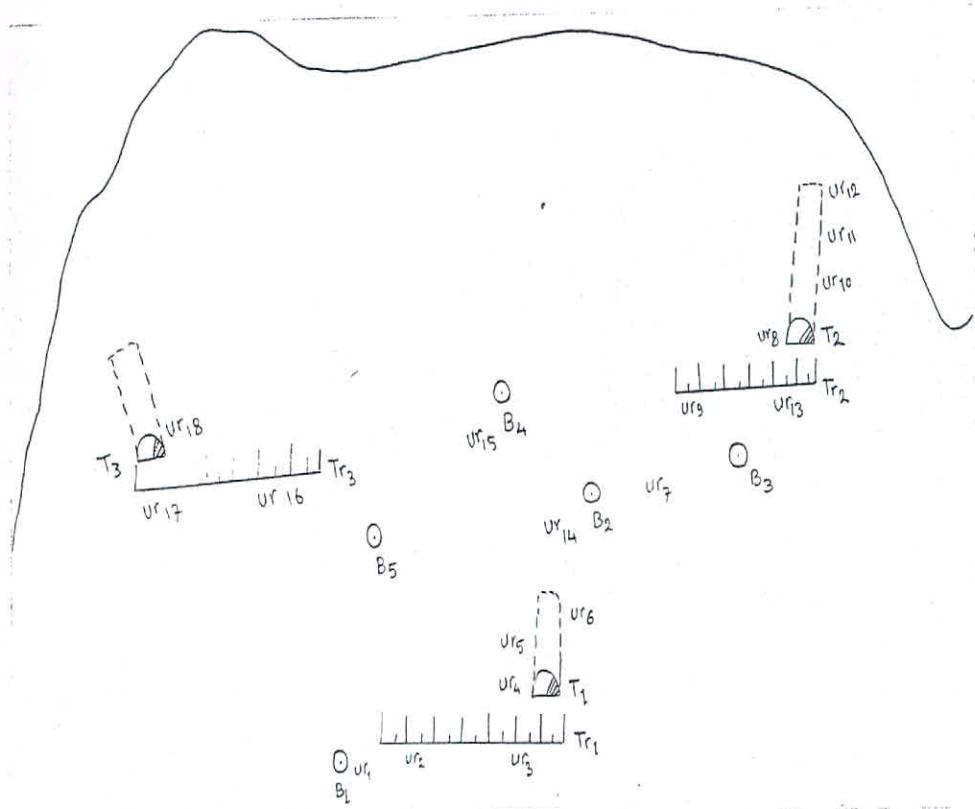

زون ماده معدنی در ترانشه شماره ۲ پر عیارتر می باشد. همانطور که در عکس شماره ۹-۴) دیده می شود آلتراسیون در ترانشه شماره ۲ بسیار شدید می باشد. موقعیت کلی این ترانشه ها در شکل شماره (۵-۴) نشان داده شده است. در عکس شماره (۸-۴) ترانشه شماره ۱ الی ۳ نشان داده شده است. محل تونل شماره یک در عکس شماره (۸-۴) و نمونه های برداشت شده از داخل تونل را نشان می دهد.

در عکس شماره (۱۰-۴) نیز ترانشه شماره ۳ و در انتهای آن تونل شماره ۳ نشان داده شده است. اگر به کلیه این تصاویر توجه کنیم، متوجه می گردیم که منطقه بسیار گسل خورده، خرد شده و شدیداً تکتونیزه می باشد و حالت ریزشی سنگهای خرد شده را با توجه به سیستم شیب توپوگرافی شدید منطقه توجیه می سازد.

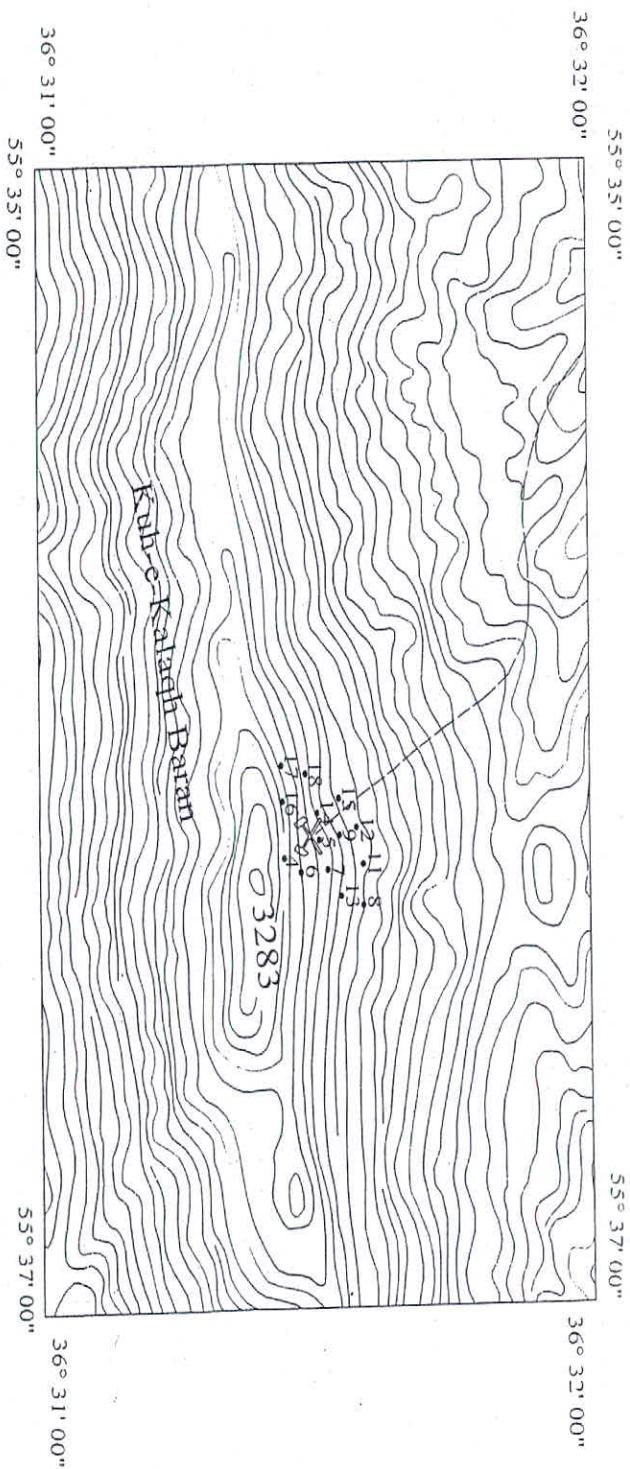
عکس شماره (۸-۴) - تونل شماره ۱ و ترانشه شماره ۱ دید به سمت جنوب

شکل شماره (۷-۴)- کروکی محل نمونه برداری ها در معدن سرب یورت بابا.

جدول شماره (۱-۴) لیست نمونه های معدن سرب یورت بابا ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیز های مربوطه.

ردیف	شماره نمونه	جنس نمونه	XRF	XRD	تیغه نازک	مقطع صیقلی	جذب اتمی
۱	UR-4	خرده سنگ آهکی حاوی گالن و کلسیت	x	x			
۲	UR-5	خرده سنگ آهکی حاوی گالن و کلسیت			x		
۳	UR-6	سنگ آهک			x		
۴	UR-7	خاک آتره حاصل از کلسیت آهک		x			
۵	UR-8	زون میترالیزه				x	
۶	UR-9	سنگ آهک شدیداً خرد شده	x			x	
۷	UR-11	سنگ آهک شدیداً خرد شده				x	
۸	UR-12	سنگ آهک حاوی کلسیت و گالن	x				x
۹	UR-13	سنگ آهک حاوی کلسیت		x			
۱۰	UR-15	سنگ آهک حاوی گالن	x		x	x	x
۱۱	UR-16	سنگ آهک حاوی گالن	x				x
۱۲	UR-17	کلسیت حاوی سرب و روی		x		x	x
۱۳	UR-18	خرده سنگ آهکی حاوی گالن			x	x	

شکل شماره (۸-۴)- کروکی محل نمونه برداری ها در معدن یورت بابا بر روی نقشه توپوگرافی

۱ تاش علیا : ۵۰۰۰۰

۱- آنالیز های شیمیایی

الف- جذب اتمی

تعداد ۷ نمونه از نمونه های معدن سرب یورت بابا جهت آنالیز جذب اتمی عناصر آهن، سرب و مس به آزمایشگاه ارسال گردید. از آنجایی که عنوان طرح بررسی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی بوده است و عمدۀ عناصر فلزی که در منطقه گرگان و اطراف گزارش شده بود، همین عناصر بوده اند، این نمونه ها جهت آنالیز عناصر مس . سرب و آهن به آزمایشگاه ارسال شده اند. در جدول شماره (۲-۴) نتایج آنالیز جذب اتمی نمونه های معدن یورت بابا نشان داده شده است.

جدول شماره (۲-۴)- نتایج آنالیز نمونه های معدن سرب یورت بابا

Sample	Fe ₂ O ₃ %	Pb %	Cu ppm
Ur-8	2.25	8.25	88
Ur-9	1.72	8.85	94
Ur-11	2.68	1.33	69
Ur-12	3.11	7.56	95
Ur-15	7.86	43.15	243
Ur-16	5.49	11.76	79
Ur-17	0.85	0.54	78

ب- آنالیز XRF

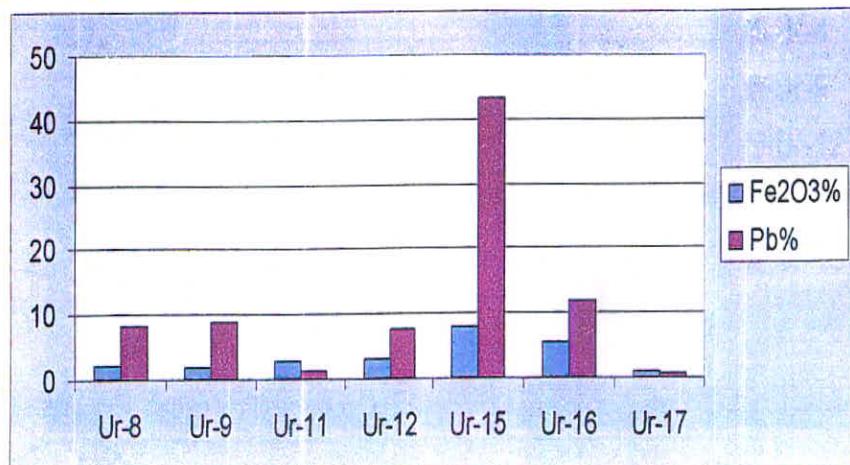
تعداد ۵ نمونه از نمونه های معدن سرب یورت بابا جهت آنالیز های نوع XRF و دست یابی به نتایج کلی از نوع عناصر و درصد های مربوطه به آزمایشگاه ارسال گردید. جهت کنترل آنالیز های نوع جذب اتمی و همپوشانی نتایج با همدیگر سعی شده است که در بعضی از نمونه های ارسالی به آزمایشگاه مشترک باشد. در جدول شماره (۳-۴) نتایج مطالعات XRF از نمونه های معدن سرب یورت بابا آمده است.

جدول شماره (۳-۴)- نتیجه آنالیز شیمیایی XRF پنج نمونه مربوط به معدن سرب یورت بابا

Sample	SiO ₂ %	Al ₂ O ₃ %	Fe ₂ O ₃ %	CaO %	Na ₂ O %	MgO %	K ₂ O %	TiO ₂ %	MnO %	P ₂ O ₅ %
Ur-4	0.96	0.04	0.79	40.80	0.01	0.32	0.01	0.011	0.034	0.015
Ur-9	6.30	0.26	1.80	22.20	0.01	0.44	0.04	0.014	0.045	0.026
Ur-12	3.60	0.14	2.99	34.20	0.01	0.44	0.06	0.026	0.040	0.042
Ur-15	4.11	0.22	7.80	0.62	0.01	0.30	0.01	0.019	0.010	0.002
Ur-16	12.70	0.13	5.20	4.20	0.01	0.36	0.01	0.006	0.047	0.023

Sample	Pb %	Zn %	Ba ppm	Co ppm	Cr ppm	Cu ppm	Nb ppm	Ni ppm	Rb Ppm	Sr ppm
Ur-4	10.36	7.20	24	10	46	102	5	6	11	338
Ur-9	8.20	35.80	34	13	4	89	5	10	13	85
Ur-12	7.80	17.30	20	8	5	89	9	11	14	131
Ur-15	46.10	24.40	18	7	5	256	5	8	18	86
Ur-16	11.30	51.40	16	9	6	88	8	5	9	54

Sample	V ppm	W ppm	Y ppm	Zr ppm	U ppm	Th ppm	Cl ppm	S Ppm
Ur-4	26	0	3	35	1	5	315	1869
Ur-9	30	0	8	29	1	7	164	2965
Ur-12	29	0	8	34	2	5	421	2345
Ur-15	20	0	6	46	3	5	25	46550
Ur-16	19	0	4	33	1	3	155	7985

نمودار شماره (۴-۱)- میزان ۲ عنصر اصلی در ۷ نمونه از معدن یورت بابا

نتایج حاصل از آنالیز جذب اتمی و آنالیز XRF نمونه های معدن یورت بابا بشرح ذیل

می باشد:

- ۱- درصد مس در این نمونه دارای حالت عادی و قابل بحث نمی باشد.
- ۲- درصد آهن نیز در حد آنالیز نمونه های فلزی می باشد بطوریکه در حد چند درصد می باشد.
- ۳- نکته بسیار جالب این است که در این نمونه ها آنالیز سرب و روی هر دو رضایت بخش و قابل کار می باشد لذا بهتر است که بعنوان معدن سرب و روی یورت بابا نامگذاری گردد.
- ۴- در اکثر نمونه ها درصد روی بیشتر از سرب بوده است.

پ- آنالیز XRD

چهار نمونه به شماره های UR-4، UR-7، UR-13 و UR-17 جهت مطالعات کانی شناسی و

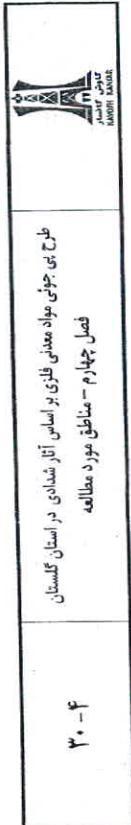
آنالیز XRD به آزمایشگاه ارسال گردید که مهمترین کانی ها به شرح جدول شماره (۴-۴) می باشد. در شکل های شماره (۷-۴ الی ۱۰) گراف های مربوط به آنالیز XRD نمونه های منطقه یورت بابا نشان داده شده است.

جدول شماره (۴-۴) - مهمترین کانی های حاصل از آنالیز XRD نمونه های معدن سرب یورت بابا

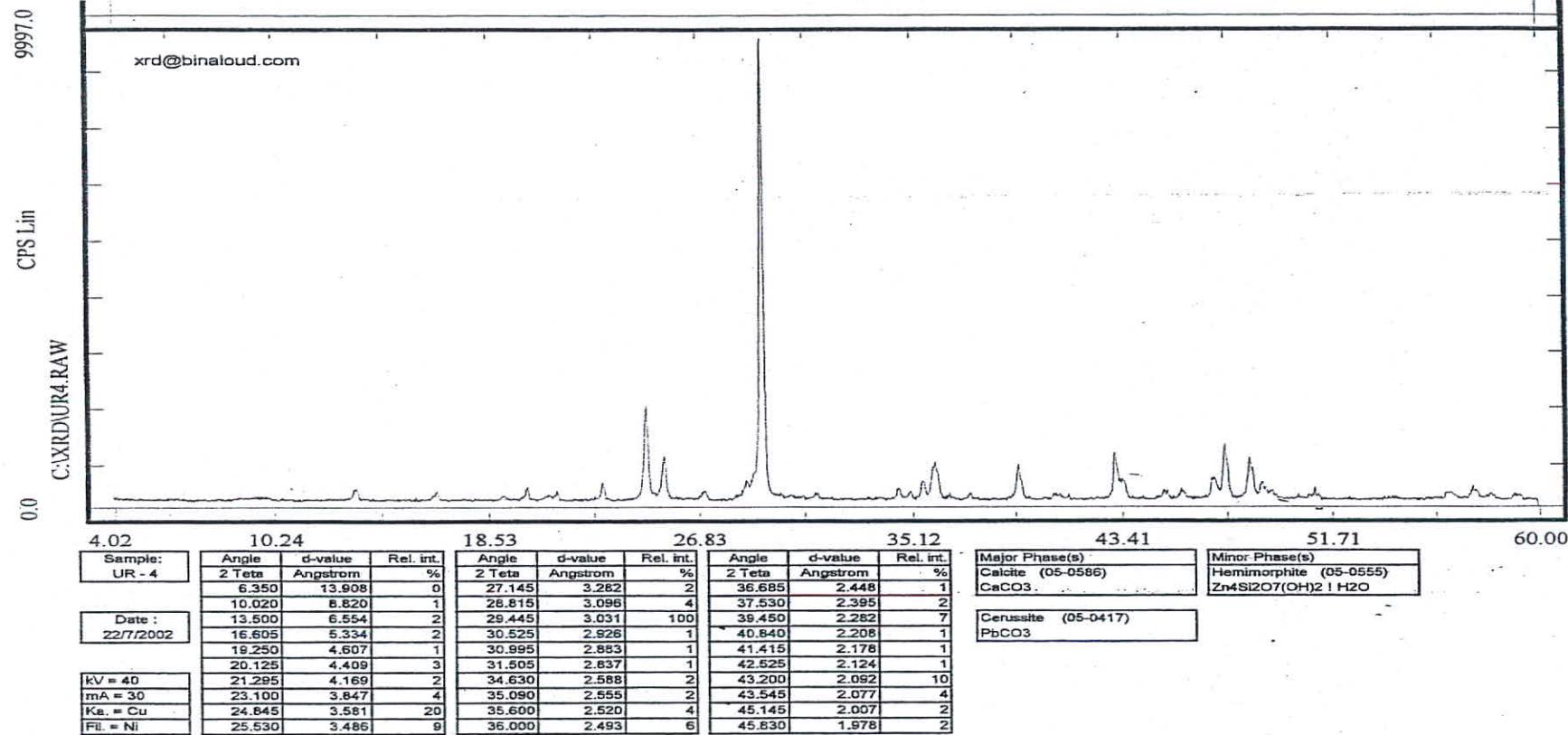
Sample	کانی ها
UR-4	Calcite, Cerussite, Hemimorphite
UR-7	Calcite, Hemimorphite
UR-13	Calcite, Hemimorphite
UR-17	Calcite

همانطوری که از جدول فوق نمایان است در سه مورد کانی همی مورفیت بعنوان کانی اصلی این نمونه ها می باشد. این موضوع نشان می دهد که معدن از لحاظ وجود روی (Zn)، حائز اهمیت می باشد.

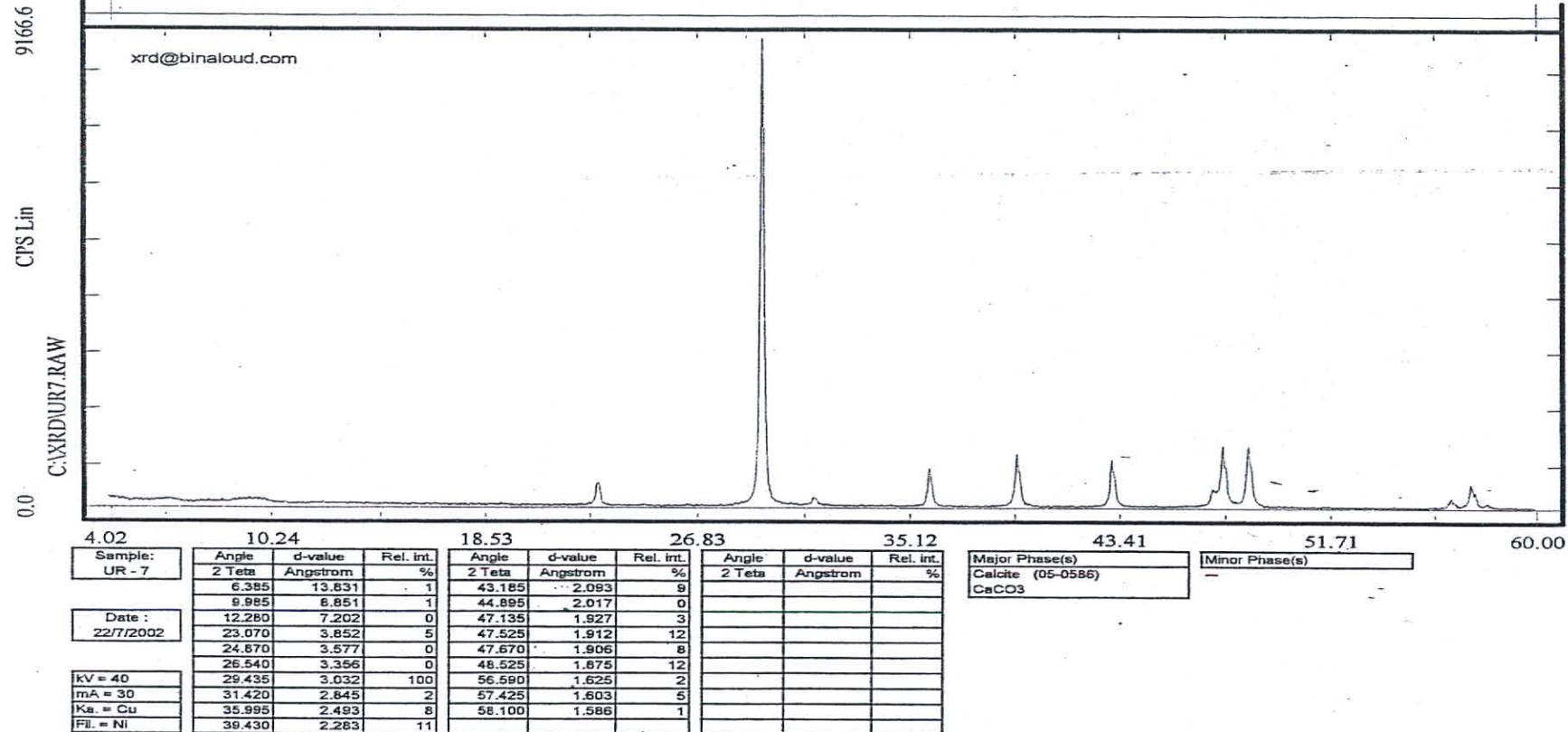

۲۰ - ۴

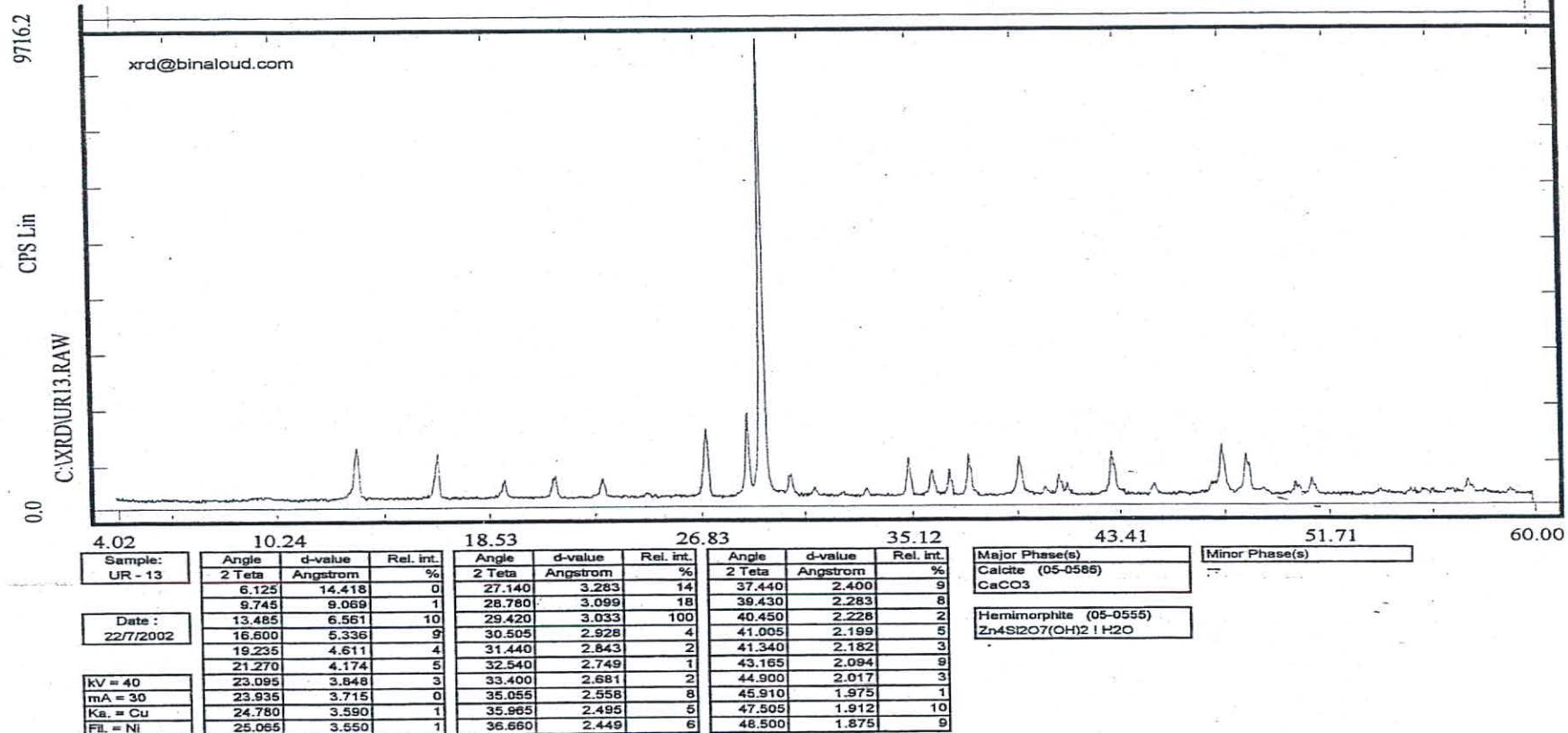

شکل شماره (۴-۹) - شکل مربوط به گراف XRD نمونه شماره UR4

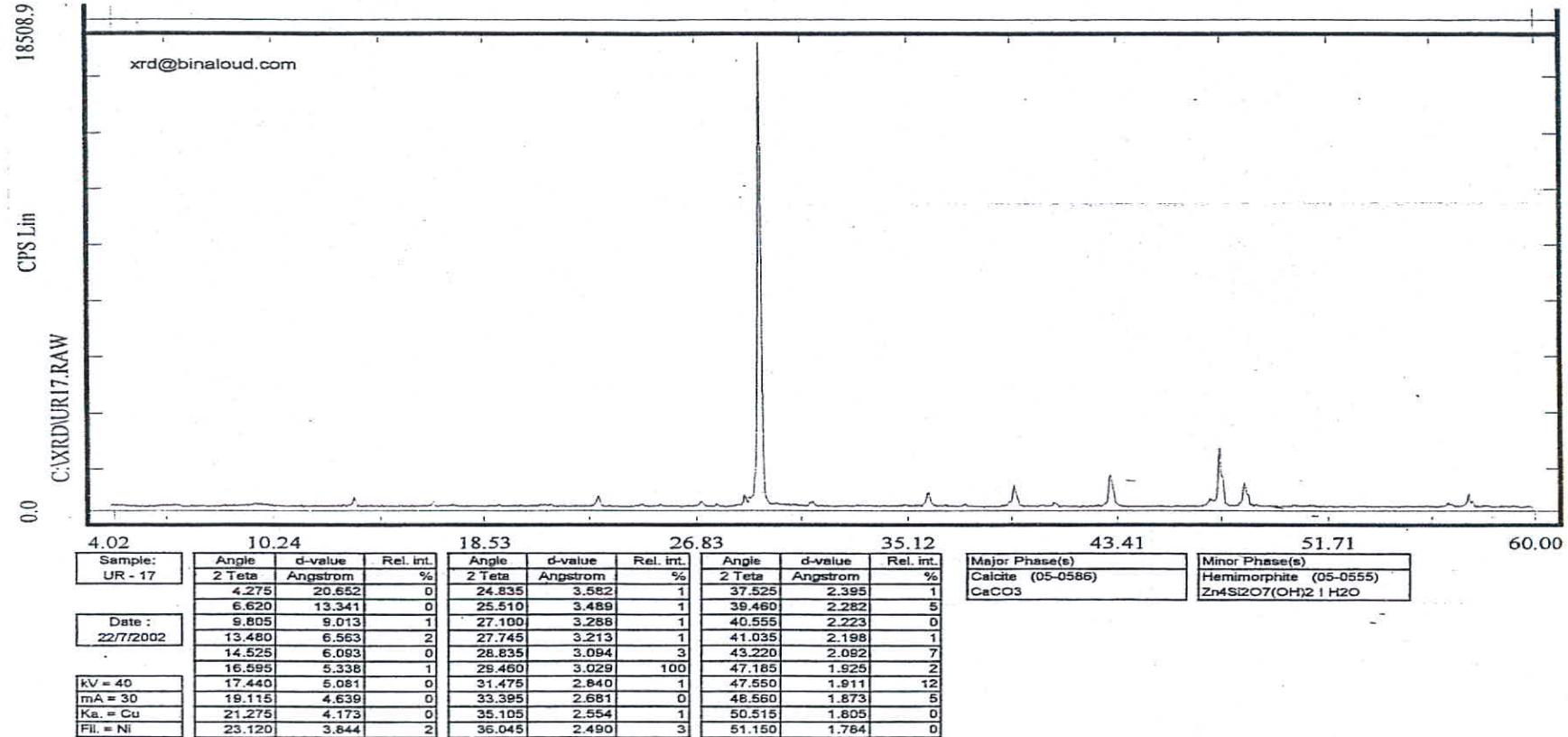
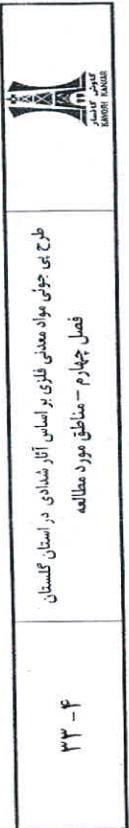
طرحی جوئی مولاد معدنی نظری بر اساس آثار شناور در استان کهستان
فصل چهارم - منابع مورد مطالعه

شکل شماره (۹-۱) - شکل مریبوط به گراف XRD نمونه شماره UR-7

شکل شماره (۱-۱۱) - شکل مربوط به گراف نمونه شماره UR-13

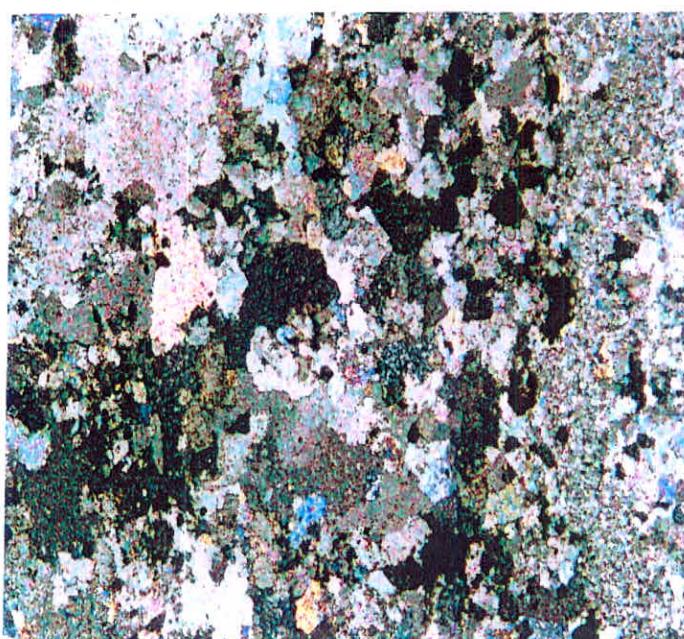
شکل شماره (۱۲-۴) - شکل مربوط به گراف XRD نمونه شماره ۱۷

۲- مطالعه تیغه نازک

الف- نمونه شماره UR-5 نام سنگ: آهک دولومیتی اسپارایتی

این سنگ یک نوع آهک میکرایتی که در حال تبلور مجدد بوده و به طور ناهمگن به آهک میکرواسپارایتی و اسپارایتی تبدیل گردیده است و باعث شده تا سنگ دارای بافت دانه ریز تا دانه درشت داشته باشد. این سنگ حاوی حدود ۲۰ درصد دولومیت که با برجستگی بالاتر و رنگ متمايل به قهوه‌ای در نور عادی مشخص می‌گردد. در این سنگ تعدادی رگه‌های آهن دار نیز دیده می‌شود. این سنگها حاوی مقادیری اکسید آهن نامنظم می‌باشد. در بعضی نقاط کلسیت دارای رمینه یکپارچه است و بسیار درشت بلور می‌باشد.

سنگ از دو بخش میکرایتی و میکرواسپارایتی تشکیل شده است که بخش میکرواسپارایتی حاوی بلورهای ریز اوپاک احتمالاً پیریت یا مگنتیت‌های تخریبی می‌باشد. در ضمن سنگ فقد آثار فسیلی است. در تصویر شماره (۱۱-۴) تصویر میکروسکوپی نمونه شماره UR-5 سگ آهک-دولومیتی اسپارایتی را نشان می‌دهد. به اختلاف اندازه دانه‌ها و تبلور مجدد در این تصویر دقت شود. تعدادی کانی اوپاک (احتمالاً مگنتیت) در بخش پائینی سمت راست تصویر مشاهده می‌شود.

تصویر شماره (۱۱-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه UR-5 (در نور پلازیزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر)

ب- نمونه شماره UR-6

نام سنگ : سنگ آهک دولومیتی میکرو اسپارایتی تا اسپارایتی

در این سنگ حالت تحولی و گذاری بین میکرو اسپارایت و اسپارایت بوضوح دیده می شود.

سنگ دارای بافت ناهمگنی است. تبلور مجدد ناهمگن باعث گردیده است که سنگ از لحاظ اندازه

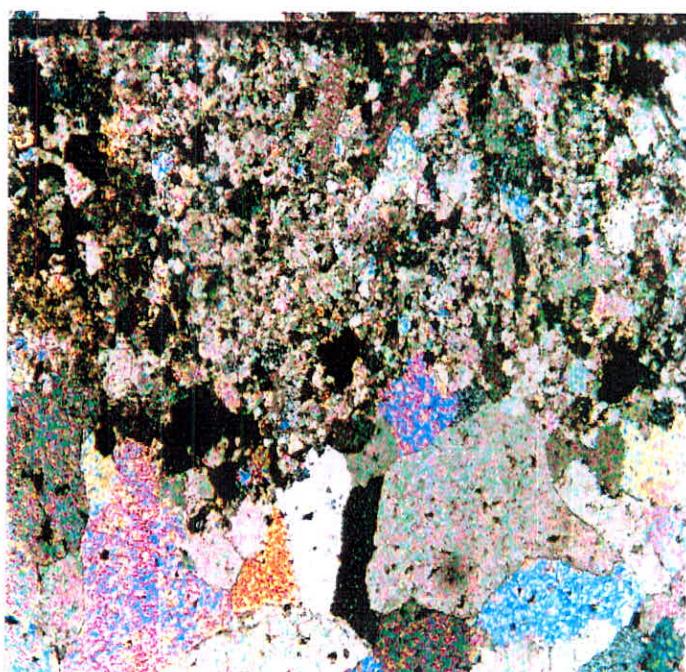
دانه ها تنوع قابل ملاحظه ای را نشان دهد. سنگ حاوی درزهایی است که ترمیم نشده اند و از

استحکام کافی برخوردار نیستند. بقایای فسیلی به مقدار کم در بخش میکرو اسپارایتی مشاهده

می شود. در بخشی از سنگ مقادیری اکسید آهن (احتمالاً مگنتیت) در بین درزهای دانه ها جای

گرفته است. این سنگ علاوه بر کلسیت حاوی مقادیری دولومیت (حدود ۲۰ درصد) می باشد.

سنگ دارای ظاهر برشی می باشد.

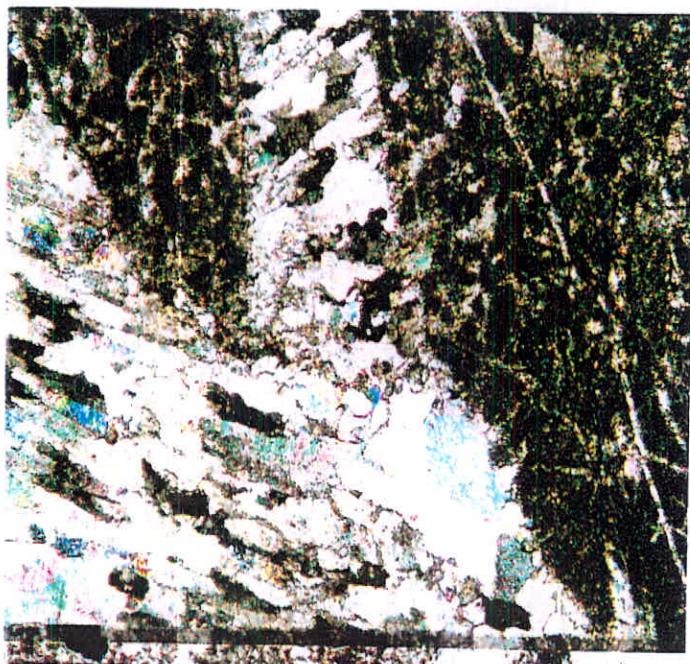
تصویر شماره (۱۲-۴) - تصویر نمونه میکروسکوپی UR-6 (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

ب- نمونه شماره UR-10

نام سنگ: بیومیکرایت آهکی

این سنگ تماماً از کلسیت درست شده است که دانه درشت و اسپارایتی می‌باشد. گذر از مرحله میکرایتی به اسپارایتی و در واقع نوعی تبلور مجدد در این سنگ مشاهده می‌شود. در بخش میکرایتی بقایای فسیلی مشاهده می‌گردد. در ضمن مقادیر کمی دانه‌های تخریبی کوارتز در این سنگ مشاهده می‌شود که فراوانی آنها به ۲ تا ۳ درصد می‌رسد. این بلورها زاویه‌دار و گاه اشکال کاملی نشان می‌دهند که دال بر اتیژن بودن (درجات) آنها می‌باشد. این سنگ توسط رگه‌های کلسیتی-اسپارایتی زیادی قطع گردیده است. نام سنگ بیومیکرایت آهکی می‌باشد که در حال اسپارایتی شدن می‌باشد.

در تصویر شماره (۱۳-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه شماره UR-10 یک بیومیکرایت آهکی، را نشان می‌دهد. این سنگ توسط رگه‌هایی قطع گردیده است که بوسیله کلسیت‌های دانه‌های درشت پر شده و ترمیم گردیده‌اند. بخش میکرایتی این سنگ شواهدی از تبلور مجدد را نشان می‌دهد.

تصویر شماره (۱۳-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه UR-10 (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

پ- نمونه شماره UR-15

نام سنگ: توف آتشفسانی

این نمونه یک سنگ توف آتشفسانی سیلیسی شده است حاوی دانه‌های بی‌شکل و ریز

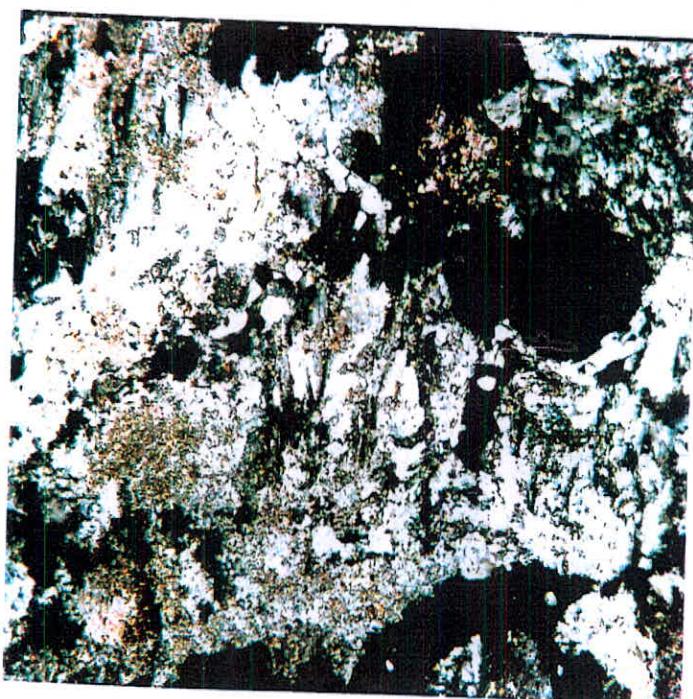
کوارتز و مقادیری اکسید آهن و احتمالاً باریت به صورت تیغه‌ای در این سنگ می‌باشد و به علت

ریزدانه بودن و کیفیت نامناسب اطلاعات قبل دستیابی از این مقطع محدود می‌باشد.

در تصویر شماره (۱۴-۴) تیغه میکروسکوپی نمونه شماره UR-15 دیده می‌شود که

احتمالاً یک سنگ توفی سیلیسی شده می‌باشد. تعدادی بلور ریز باریت، مقادیر کمی اکسیدهای

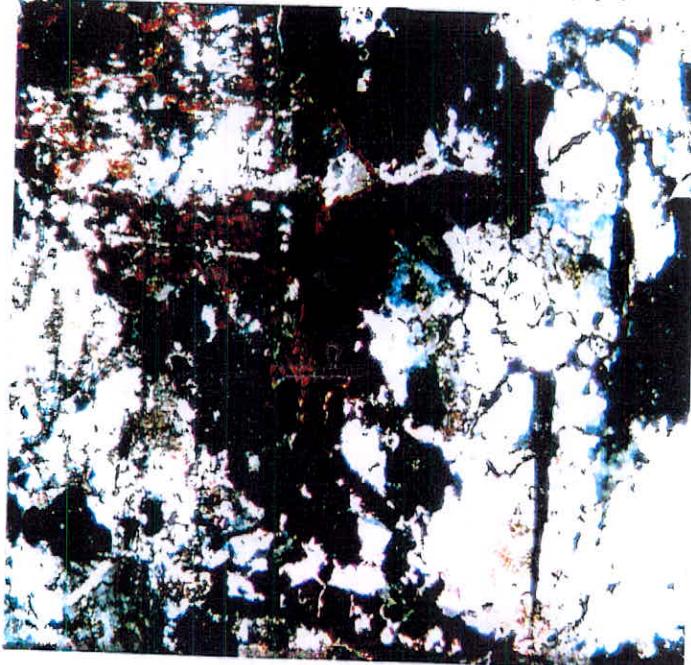
آهن و تعدادی بلور اپیدوت در آن دیده می‌شود.

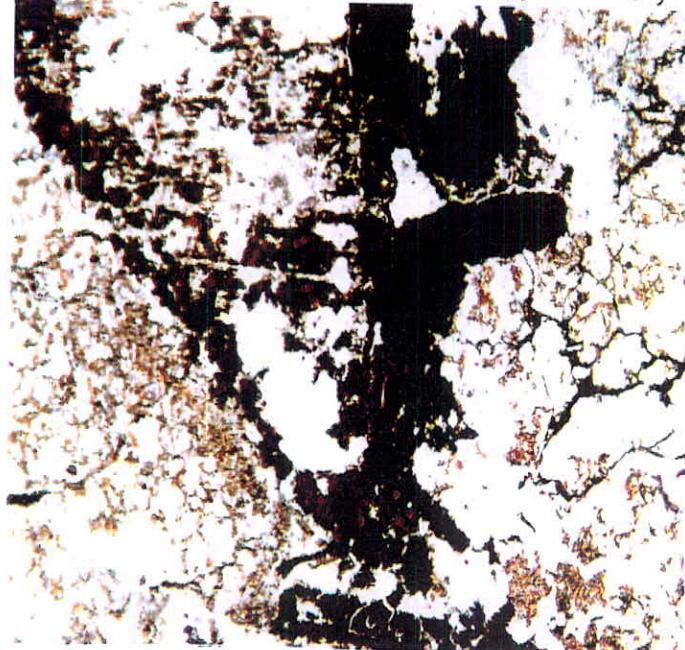
تصویر شماره (۱۴-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه UR-15 (نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

ت - نمونه شماره UR-18

در این سنگ تعدادی بلورهای ریز تیغه‌ای شکل باریت دیده می‌شود که به صورت دسته جاروبی یا اسفلولیتی آرایش پیدا کرده‌اند. این سنگ با مقادیری اکسید آهن همراه است که فضای بین درزهای و دانه‌ها را پر کرده است. این سنگ یک نمونه مشتمل از باریت و سیلیس برشی شده است که فضاهای بوجود آمده در آن توسط اکسیدها و هیدروکسیدهای آهن پر شده‌اند.

تصویر شماره (۱۵-۴) - تصویر میکروسکپی نمونه UR-18 (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

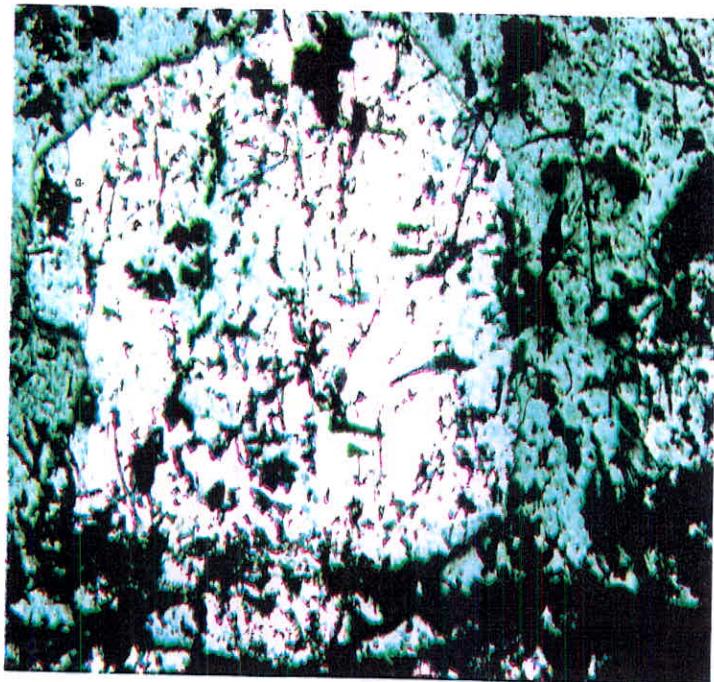

تصویر شماره (۱۶-۴) - تصویر میکروسکپی نمونه UR-18 (در نور پلاریزه بزرگنمایی ۲۵ برابر).

۳- مطالعه مقاطع صیقلی

الف- نمونه شماره UR-12

این سنگ در نمونه دستی حاوی مقدایر قابل ملاحظه ای گالن می باشد که به طور پراکنده در متن سنگ توزیع شده اند و توسط یک زمینه کلسیتی کرمی - قهوه ای رنگ در بر گرفته شده اند. همانطور که در تصویر میکروسکوپی گرفته شده، مشاهده می کنید، گالن کانه اصلی این سنگ می باشد.

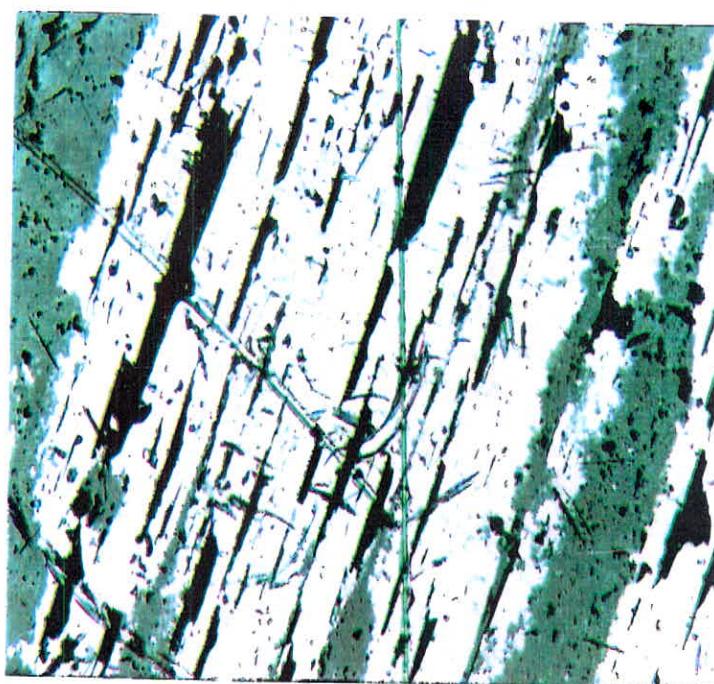

تصویر شماره (۱۷-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه شماره 12-R نشان دهنده حضور گالن در نمونه.

ب- نمونه شماره UR-15

در این نمونه گالن به وضوح دیده می شود. این کائی رخ های مثلثی بارزی نشان می دهد.

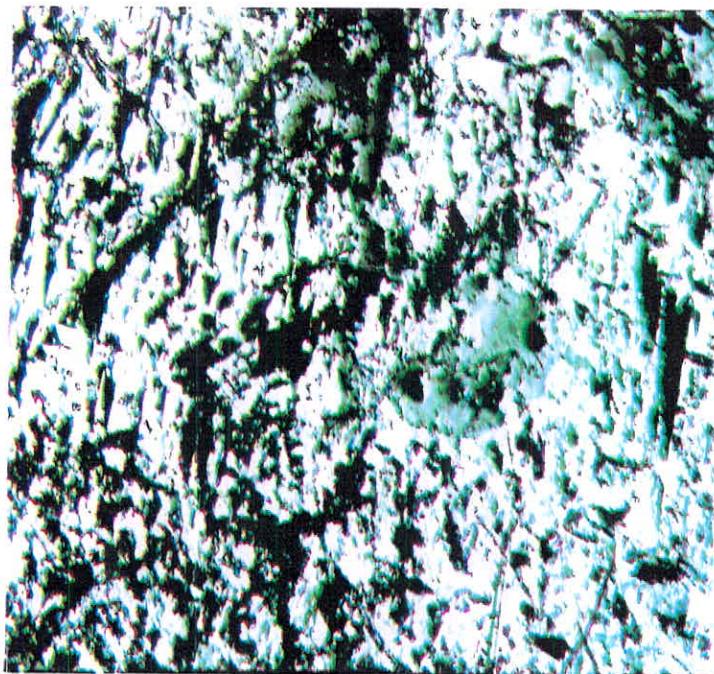
گالن از حضور بارزی در این سنگ برخوردار است. در نمونه دستی گالن با مقدادر اکسید و هیدروکسید های آهن همراه که بصورت هاله ای گالن ها را در بر گرفته اند. گالن بصورت پراکنده در متن سنگ نیز یافت می شود. بلور های گالن غالباً برخشی شده و خرد شده می باشند و فضای بین قطعات بوجود آمده، توسط اکسید های آهن ثانویه پر شده اند.

تصویر شماره (۱۸-۴)- تصویر میکروسکوپی مقطع صیقلی نمونه شماره UR-15

پ- نمونه شماره UR-18

در نمونه دستی این سنگ گالن بصورت پراکنده در متن سنگ یافت می شود. دانه های گالن دارای ابعاد متفاوتی هستند و حداقل اندازه انها به پنج میلیمتر میرسد. این دانه ها در یک زمینه آهکی کرمی رنگ متمایل به قهوه ای توزیع شده اند. همانطور که در این تصویر میکروسکوپی می بینید، فضای بین بلور های گالن توسط اکسید ها و هیدروکسید های آهن پر شده است. بخش عمدی این تصویر را گالن تشکیل می دهد. گالن رخ های مثلثی زیبایی را به نمایش می گذارد.

تصویر شماره (۱۹-۴) - تصویر میکروسکوپی مقطع صیقلی نمونه شماره UR-18

۱۲-۲-۴ - نتیجه گیری

- از آنجایی که سنگ درونگیر معدن سرب یورت بابا، سازند لار میباشد و نوع ماده معدنی، دگرسانی و گانگ این معدن با معادن همچوار آن در استان سمنان مشابه هم است، میتوان چنین اظهار نظر نمود که کانی زایی در این ناحیه همزمان بوده و طی یک فاز مشخص صورت پذیرفته است. این بحث در پایان همین بخش مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
- وجود کلسیت فراوان و همچنین اکسیدهای آهن که اکثر شکستگیها و گسلهای موجود را پر نموده اند می تواند راهنمای خوبی برای بررسی و پی جویی بیشتر نقاط میزرازیه باشد.
- کلیه معادن ناحیه به تنهایی، فاقد ارزش اقتصادی هستند ولی از دیدگاه متالوژی ناحیه ای و با توجه به خصوصیات ذکر شده و همچنین مطالعه و بررسی نقشه مغناطیسی هوایی، چنین نتیجه میگیریم که عموماً افقهای سازند لار در کوه برفکه- کهکشان و خصوصاً در ناحیه معدن سرب یورت بابا پتانسیل معدنی قابل توجهی دارند. چه بسا که ذخایر قابل توجهی از سرب و روی در اعمق بیشتری وجود داشته باشد. بنابراین منطقه ارزش مطالعات و بررسیهای زمین شناسی دقیقتر و اکتشافات مقدماتی علی الخصوص مطالعات ژئوفیزیکی (با توجه به اولویتهای طرح بی جویی و اکتشاف کانسارهای فلزی) را دارا می باشد.
- ناحیه پیشنهادی معدن سرب یورت بابا جزء مناطق کوهستانی با ارتفاع نسبتاً زیاد از سطح دریا می باشد که این امر موجب محدودیت و سختی فعالیت معدنی میگردد، لذا کلیه تصمیم‌گیری‌ها باید با توجه به این محدودیت‌ها انجام گیرد.

۱۳-۲-۴ - بررسی معادن سرب و روی همچوar معادن سرب و روی یورت بابا

این معادن همگی در ناحیه تاش - مجن (شمال غرب شهرود) قرار می گیرند و عموماً دارای فعالیت ۲۰ تا ۳۰ ساله هستند و در حال حاضر متوقف بوده و فاقد هر گونه تاسیسات می باشند.

اسامی این معادن به شرح ذیل است:

الف - معادن پی چمتو و بر فکه

ب - معادن تخت پی زندگانی

ج - معادن سیاه دره

معدان ذکر شده فوق دارای خصوصیات مشترک زمین شناسی و متالوژنی زیر می باشند :

۱- تشکیل این کانسارها ظاهرا در ارتباط با محلولهای گرمابی حرارت پائین و متوسط می باشد و خاستگاه این محلولها ممکن است متعلق به توده های نفوذی یا سنگهای آتشفسانی یا حتی آبهای زیرزمینی باشد.

۲- از نظر زمان پیدایش توده های معدنی نسبت به سنگ درونگیرشان می توان گفت کلیه کانسارهای این محدوده بصورت دیر زاد (پی ژنتیک) تشکیل یافته اند.

۳- رخدادهای تکتونیکی مهم ناحیه مورد بررسی عبارتند از :

کالدونین، هرسینین، کیمرین پشین و پسین، لارامید و پرینین که از نظر کانی سازی سرب و روی لارامید و پیرنه و احتمالاً کیمرین پسین مهمترین آنها می باشند.

۴- ماده معدنی با پر کردن شکافها و فضاهای خالی شکل گرفته است و بوسیله شکستگی و گاه حفرات کارستی کنترل می شوند.

۵- کانسارها از نوع رگجه ای، کیسه ای و کمتر رگه ای و افشار می باشند.

۶- کانی اصلی در کلیه کانسارها گالن است و گانگ آن، کلسیت و همراه آن (لیمونیت و هماتیت) می باشد.

- ۷- سنگ درونگیر کلیه کانسارها، آهکهای زواراسیک فوقانی مربوطه به سازند لار است که در زونهای مینرالیزه دولومیتی شده اند.
- ۸- پدیده دگرسانی گرمابی که در حاشیه تمکز های معدنی و نیز شکستگیها حاصل گشته است گسترش چندانی ندارد.

الف - معدن پی چمتو و برفکه

سابقه فعالیت این معدن به سال ۱۳۲۹ باز می گردد. در این سال پروانه استخراج و بهره برداری به شماره ۱۳۲۹،۶۵۱۳ مورخ ۱۸۹۳۹،۶،۲ ابنام آقای ایلخان ظلی بمدت ۱۵ سال با حداقل استخراج سالیانه ۱۰۰ تن صادر می گردد. بهره بردار مزبور اقدام به عملیات اکتشافی و استخراجی مناطق مختلف نواحی تاش - مجن نموده است. با توجه به گزارش عملیاتی که توسط بهره بردار در سال ۱۳۳۲ ارائه گردیده مجموع مواد استخراج شده در همان سال بدین صورت می باشد:

- معدن چمتو: ۲۸۰ تن با عیار متوسط ۷/۳۲

- معدن تخت زندگانی (تاش): ۱۶۰ تن

- معدن سیاه دره: ۱۰ تن با عیار متوسط ۷/۲۰

- معدن برفکه: ۷ تن

با توجه به گزارش عملیاتی سال ۱۳۳۲، معدن برفکه و سیاه دره بکلی تعطیل گردید و کار اکتشافی عمدها بر روی معدن چمتو و تخت زندگانی صورت پذیرفته است. در سال ۱۳۴۷ معدن مزبور توسط مهندسین رومانی مورد بررسی زمین شناسی و معدنی قرار گرفته، که نهایتاً بررسی و اکتشاف سیستماتیک معدن چمتو پیشنهاد گردیده و معدن برفکه و تخت زندگانی در مرحله دوم اهمیت قرار گرفته اند. کار معدنی انجام شده در معدن پی چمتو شامل ۴ تونل و ۳ ترانشه و گزنگ میباشد.

الف-۱- موقعیت جغرافیایی و راه دسترسی منطقه

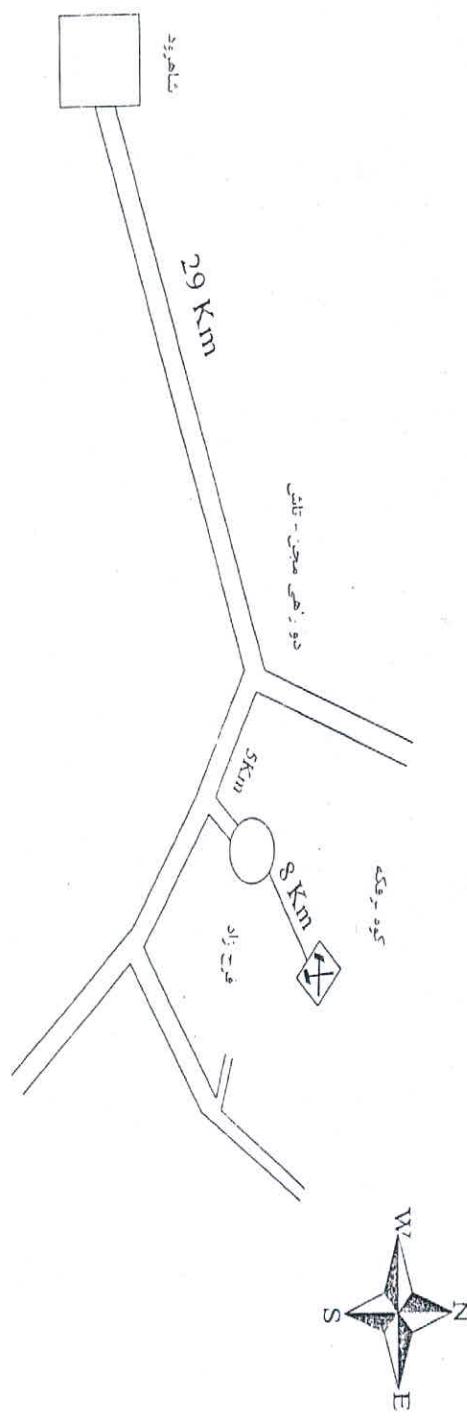
معدن در کوه برفکه در حدود ۴۲ کیلومتری شمال غرب شهرود و ۴ کیلومتری جنوب غربی تاش پایین واقع گردیده است، که مختصات جغرافیایی آن به شرح زیر است:

N: ۳۶° ۳۱' ۳۷"

E: ۵۴° ۴۰' ۱۰"

راه دسترسی به معدن از طریق جاده آسفالتی شاهروند تاش امکان پذیر است که پس از

طی حدود ۳۴ کیلومتر به آبادی فرح زاد می رسمیم سپس با طی حدود ۸ کیلومتر جاده خاکی و صعب العبور به محل معدن می رسمیم. ارتفاع معدن از سطح دریا حدود ۲۹۰۰ متر است که در یک رشته ارتفاعات با روند شرقی- غربی (کوههای برفکه- کهکشان) قرار گرفته است.

شکل شماره (۱۳-۴)- کروکی مسیر دسترسی به معدن پی چمتو

الف-۲- زمین شناسی کانسار و کیفیت ماده معدنی

سنگ درونگیر کانسار چمتو آهکهای سازند لار است. آهکهای لار ضخیم لایه و توده ای بوده و به رنگ خاکستری روشن تا سفید دارای نودلهای فراوان می باشند. ساختمان کوه بر فکه کهکشان که عموماً به صورت تاقدیس بریده است. معدن چمتو را در دامنه شمالی خود جای داده است. بطرف شمال کنتاکت آن با سازند شمشک و بطرف جنوب کنتاکت آن با لایه بازنی قاعده کرتاسه بالایی می باشد. این لایه ظاهرا هیچ گونه ارتباطی با کانه زائی را نشان نمی دهد.

مواد معدنی غالباً بصورت سولفوره (گالن - آسفالریت) و کربنات (سروزیت - اسمیت زوئیت) بوده و گاهی به همراه کلسیت و مقادیر کمی مالاکیت و لیمونیت و هماتیت نیز دیده می شوند.

عامل کنترل کننده کانی زائی علاوه بر محلولهای گرمایی، درزه ها و شکافها و نیز حفرات کارستی است که مواد معدنی با پر کردن این فضاهای خالی شکل گرفته اند. بنابراین تیپ مواد معدنی به صورت رگجه ای، کیسه ای و نیز افسان می باشد. در حاشیه رگجه ها مواد معدنی به صورت دانه های پراکنده نیز دیده می شود. شایان ذکر است که معمولاً در محل زونهای مینرالیزه کلسیت بوفور یافت می شود. رگجه خای گالن دیده شده حدود ۱۵ متر طول و ۲۰ سانتی متر پهنا دارد. دانه های آن متبلور و تا ۳ سانتی متر نیز قطر دارند.

در حال حاضر مهمترین تمرکز ماده معدنی ناحیه تاش - مجن همین معدن است که برای ذخیره آن نیاز به عملیات اکتشافی داریم.

ب- کانسار تخت پی زندگانی

کانسار فوق در ۳۸ کیلومتری شمال باختری شهرود و ۴ کیلومتری خاور معدن چمتو

واقع شده است و مختصات جغرافیایی آن:

N: ۳۶° ۲۲' ۰۵"

E: ۵۴° ۴۰' ۵۵"

می باشد و سابقه معدنی مشابه معدن چمتو را دارد. کارهای معدنی صورت گرفته روباز و محدود

است و کارهای معدنی صورت گرفته بصورت تونل، ترانشه و گزنک است که شامل ۲ تونل و یک

گزنک و چند ترانشه می باشد.

دسترسی به این معدن با پیمودن ۳/۸ جاده خاکی و کوهستانی متروکه از آبادی فرج زاد امکان

پذیر است. ارتفاع این معدن از سطح دریا ۲۷۵۰ متر است.

ب-1- زمین شناسی کانسار و کیفیت ماده معدنی

سنگ درونگیر آن آهکهای ضخیم لایه و توده ای به رنگ خاکستری روشن که متعلق به

سازند لار می باشد. نزدیکترین بیرون زدگی سنگهای آذرین مربوط به بخشی از سازند کرج است

و متشکل از گدازه های آتشفسانی با ترکیب متوسط و توف به سن اوسن است که در فاصله یک

کیلومتری جنوب شرق معدن قرار گرفته است ولی ارتباط مشخصی با کانی زایی و دگرسانی

ناحیه ندارد و مواد معدنی سرب و روی به صورت اکسیده و سولفوره همراه با مقادیر زیادی

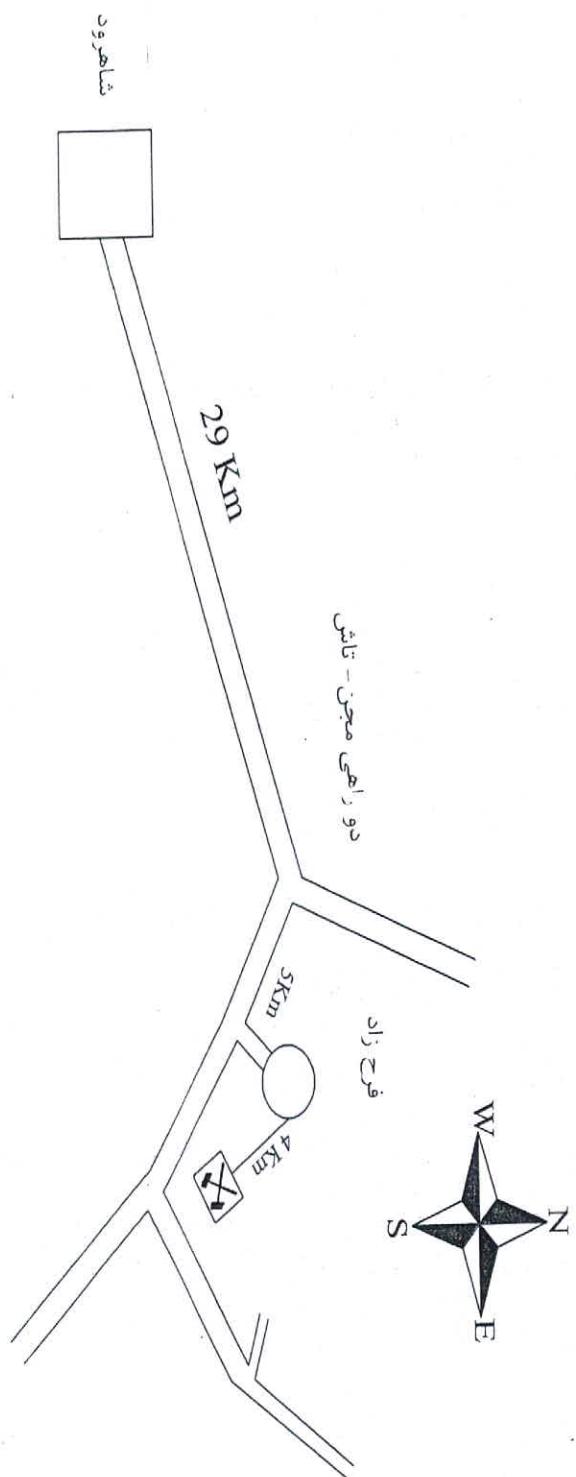
کلسیت و لیمونیت دیده می شود.

در تونل شماره یک رگچه کوتاه روی (اسمیت زونیت) با امتداد N:120 و پهنای ۶ سانتی متر

دیده شده است و گالن نیز دیده می شود.

در انتهای تونل شماره ۲ به مقدار کم رگچه های نازکی از گالن و اسمیت زونیت قابل مشاهده

است.

شكل شماره (۱۴-۴) - کروکی مسیر دسترسی به کانسار تخت بی زندگانی

ج- کانسار سرب و روی سیاه دره

ج-۱- تاریخچه عملیات اکتشافی

کار معدنی انجام شده در این کانسار محدود بوده و کلاً به صورت روباز انجام شده است، کل

عملیات صورت گرفته در این جا شامل حفر ۳ تراشه با طول متوسط ۸ متر و حفر چند حفره و گودال کوچک می باشد.

ج-۲- موقعیت جغرافیایی و راههای ارتباطی منطقه سیاه دره

معدن در حدود ۴ کیلومتری روزتای فرح زاد و حدود ۱ کیلومتری جنوب غرب معدن تخت پی

زندگانی در دامنه جنوبی کوه بر فکه واقع شده و دارای مختصات جغرافیایی زیر می باشد:

N: ۳۶° ۳۲' ۰.۵"

E: ۵۴° ۴۰' ۵۵"

ج-۳- زمین شناسی کانسار و کیفیت ماده معدنی

سنگ میزبان کانسار آهکهای ضخیم لایه و توده ای به رنگ خاکستری روشن می باشد که به

سازند لار تعلق دارند. در منطقه اطراف معدن سازندهای فاجان، کرج و همچنین گدازه های

آتشفسانی انسون مشاهده می شود که شبیع عمومی اکثر آنها به سمت جنوب می باشد.

منطقه معدن نیز نسبتاً تکتونیزه می باشد و گسلهای متعددی از منطقه گذشته که امتداد کلی

آنها N330 است.

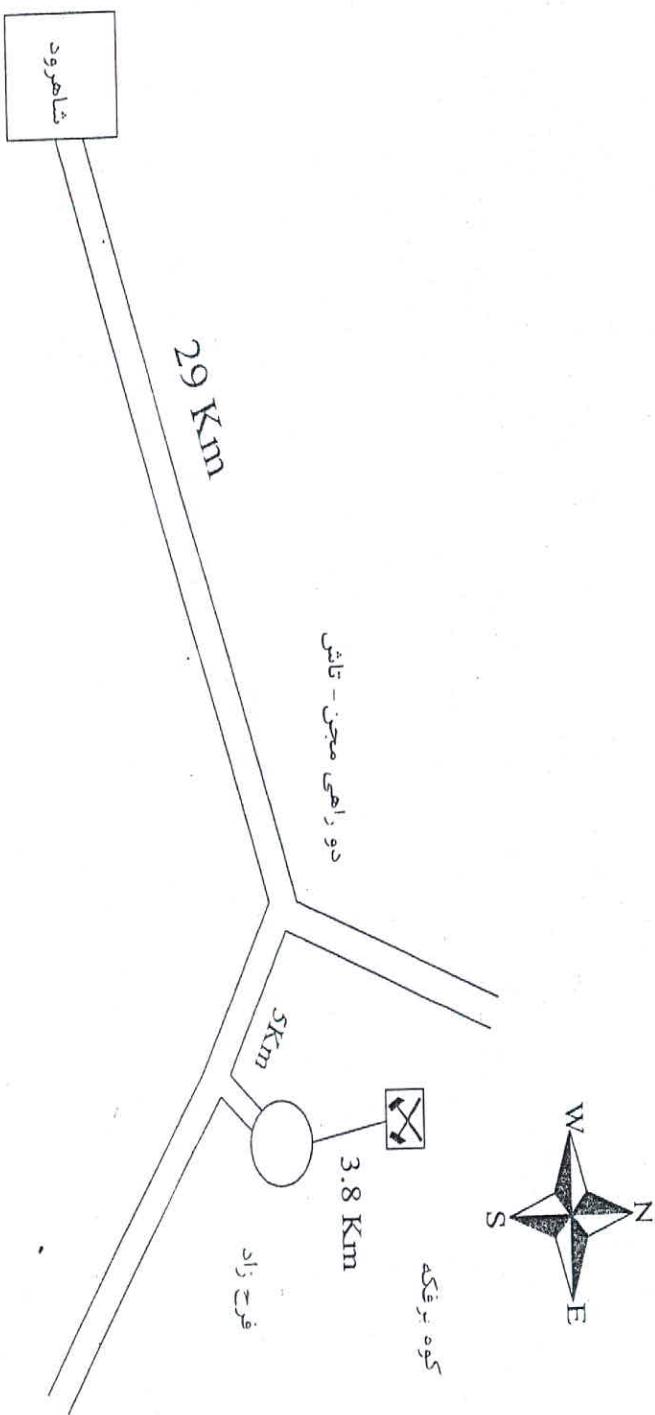
تقریباً تمامی حفريات صورت گرفته در جائی است که سنگ آهک شدیداً تحت تاثیر پدیده هایی

چون دگرسانی و مینرالیزاسیون قرار گرفته است. در این منطقه رگچه های نازک و کم عیار

سرب و مقدار کمی روی بصورت سولفوره و اکسیده همراه کلسیت، سیلیس و اکسیدهای آهن

مانند لیمونیت و هماتیت دیده می شود که بخش اعظم ماده معدنی استخراج شده نیز در این

منطقه صورت پذیرفته است.

شکل شماره (۱۵-۴)- کروکی مسیر دسترسی به کانسار سیاه دره

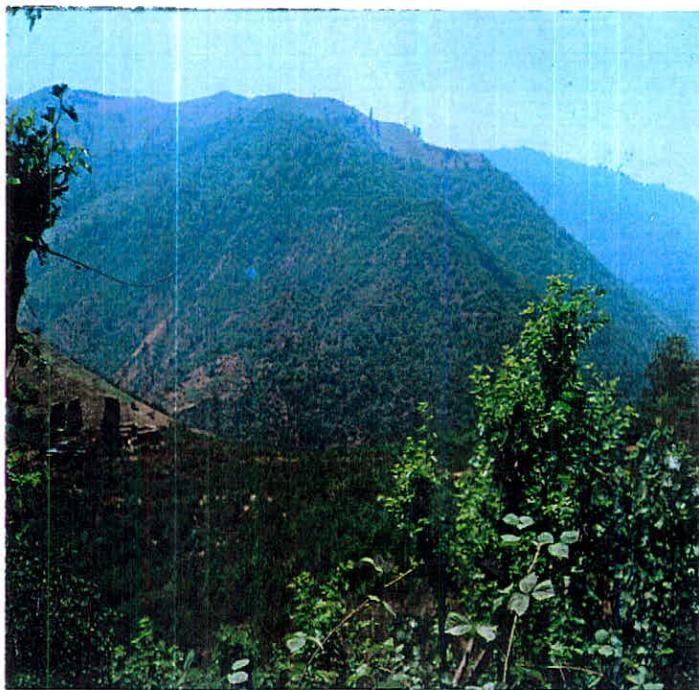
۳-۳-۴- اندیس سرب حسین نا

۱-۳-۴- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی

با توجه به کسب اطلاعات از افراد قدیمی از جمله افراد مسن روستای خالی شده حسین نا،
دروگ و افراد روستای چمنی همگی اظهار داشته اند که در حدود ۴۰ الی ۵۰ سال پیش معدن
سرب حسین نا فعال بوده است و در حدود ۳ ماه کار کرده است. بعضی از افراد ۵۰ ساله یادی از
فعال بودن معدن ندارند و اظهار می دارند که این معدن از زمان خودشان به همین حالت بوده
است. ماده معدنی سرب از روستای حسین نا تا حوالی مینودشت بوسیله حیوانات بارکش حمل می
شده و در آنجا ذوب و استحصال می گردیده است. با توجه به وضعیت فعلی معدن سرب، احتمالاً
در همان مدت محدود، قسمت پر عیار سرب برداشت گردیده و بعلت سیستم بد احداث حفره و یا
تونل استخراجی دسترسی به بقیه ماده معدنی که بسیار انداز می باشد، مقدور نبوده است. در
مورد محل کوره ذوب در حوالی مینودشت نیز تحقیقاتی بعمل آمد ولی نتیجه ای حاصل نگردید.
عکس شماره (۴-۲۰) موقعیت عمومی معدن سرب حسین نا را نشان می دهد.

۲-۳-۴- موقعیت جغرافیائی

این معدن در حدود ۱۲۰ کیلومتری شرق گرگان و ۱۸ کیلومتر جنوب شهرستان
مینودشت، در یک منطقه کوهستانی و جنگلی و در جنوب شرق روستای مخربه حسین نا واقع
شده است. این معدن در غربی ترین بخش چهارگوش توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰ دوزین قرار دارد.
مختصات جغرافیایی این معدن "۴۷/۵ ۳۱° ۵۵' طول شرقی و ۴۸/۷ ۷' ۳۷' عرض شمالی قرار
دارد. در شکل شماره (۴-۱۶) مشخصات کامل معدن سرب حسین نا نشان داده شده است. چون
روستای حسین نا در نزدیکی معدن مذکور واقع شده است، این معدن به نام معدن سرب
حسین نا معروف می باشد.

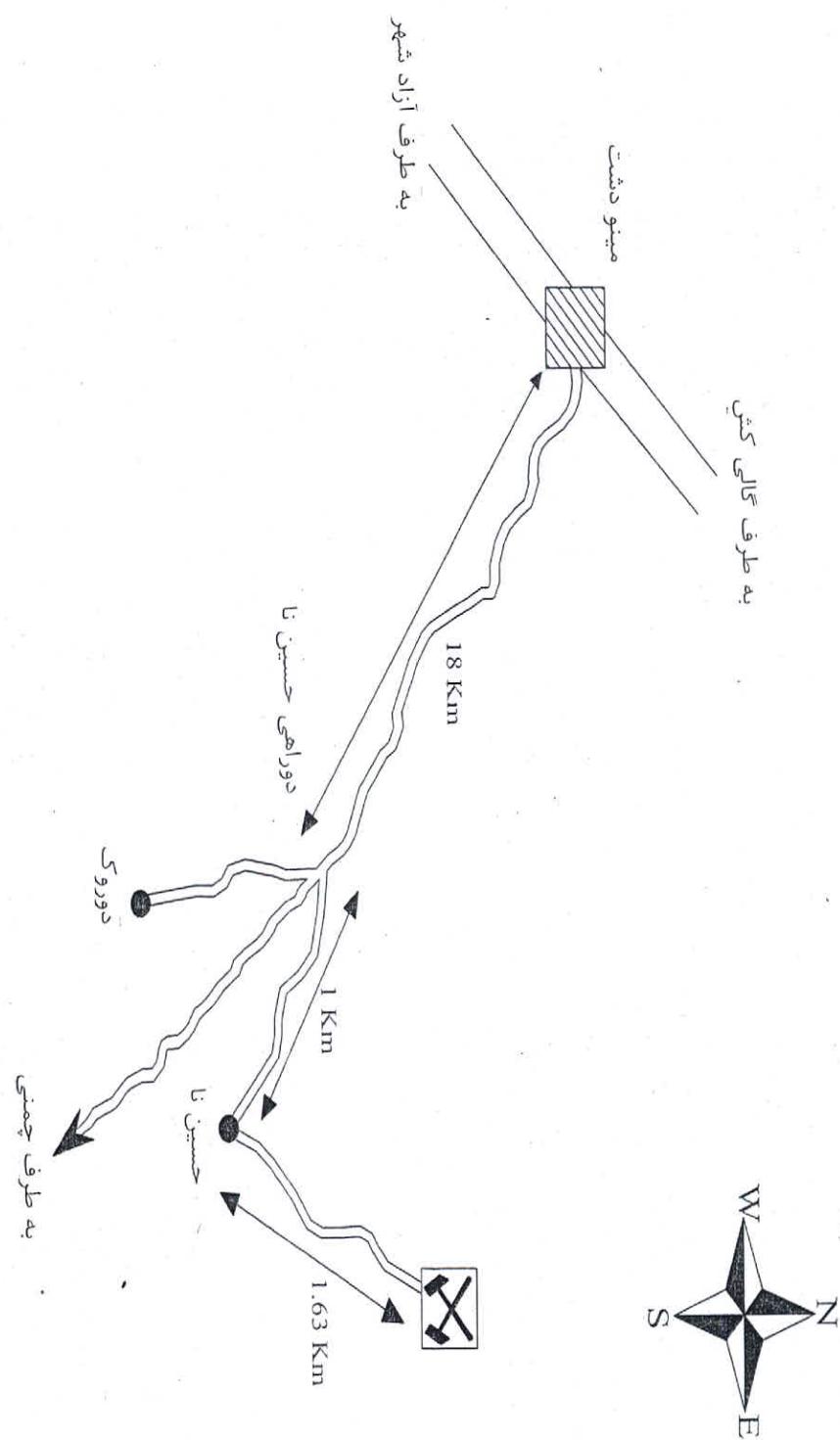
عکس شماره (۲۰-۴) - موقعیت عمومی معدن سرب حسین نا دید به سمت شرق

۳-۳-۴- راههای دسترسی به منطقه

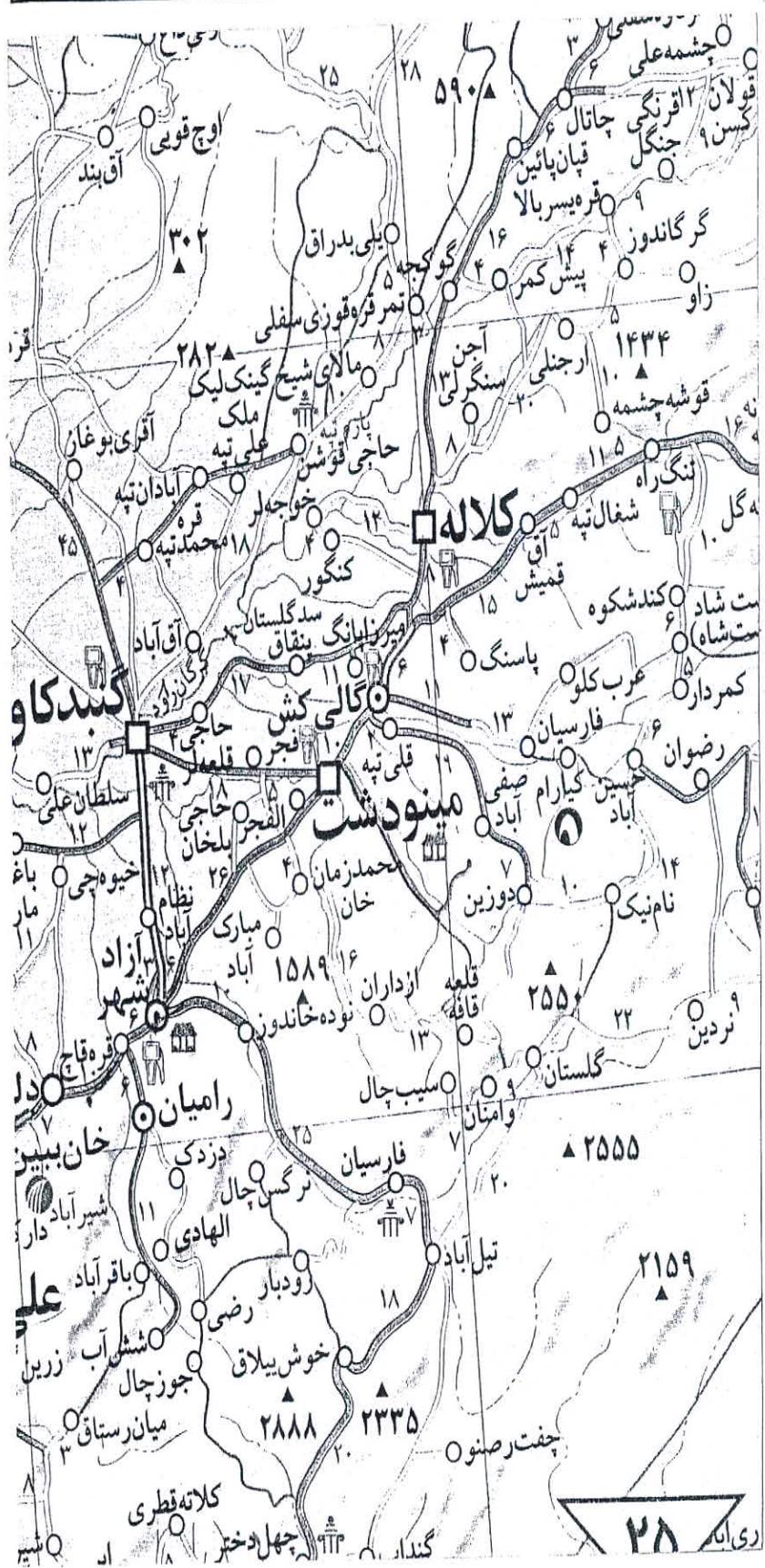
این معدن در جنوب شهرستان مینودشت واقع شده است. جهت دسترسی به این معدن باید از جاده اصلی گرگان - مشهد و از شهرستان مینودشت حدود ۱۸ کیلومتر راه آسفالته حگلی در جنوب مینودشت به سمت دروک طی مسیر کرد. این جاده در ۱۸ کیلومتری به دو راهی حسین نا می رسد، سپس به سمت چپ تا روستای حسین نا حدود یک کیلومتر حاده خاکی کوهستانی مسیر جیپ رو می باشد. از روستای حسین نا به طرف شرق و از طریق یک راه جنگلی پیاده رو حدود یک ساعت تا معدن سرب راه است. در شکل شماره (۱۸-۴) راههای دسترسی به منطقه مورد مطالعه معدن سرب حسین نا را نشان می دهد. همچنین در شکل شماره (۱۹-۴) موقعیت و توپوگرافی معدن سرب حسین نا را بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰ مینودشت و دوزین می توان مشاهده نمود.

		طول جغرافیایی
		عرض جغرافیایی
866		ارتفاع معدن(متر)
کوه کور خود		نقشه زمین شناسی ۱:۲۵۰/۰۰۰
دوزین- مینودشت		توبوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰
آسفالت	۱۰۰ Km	گرگان- مینودشت
آسفالت- خاکی	۱۸ Km	مینودشت- دوراهی حسین نا
خاکی و کوهستانی	۱ Km	دوراهی حسین نا - حسین نا
پیاده روی جنگلی	۱/۶۳ Km	روستای حسین نا- معدن حسین نا

شکل شماره (۱۶-۴)- مشخصات عمومی منطقه سرب حسین نا.

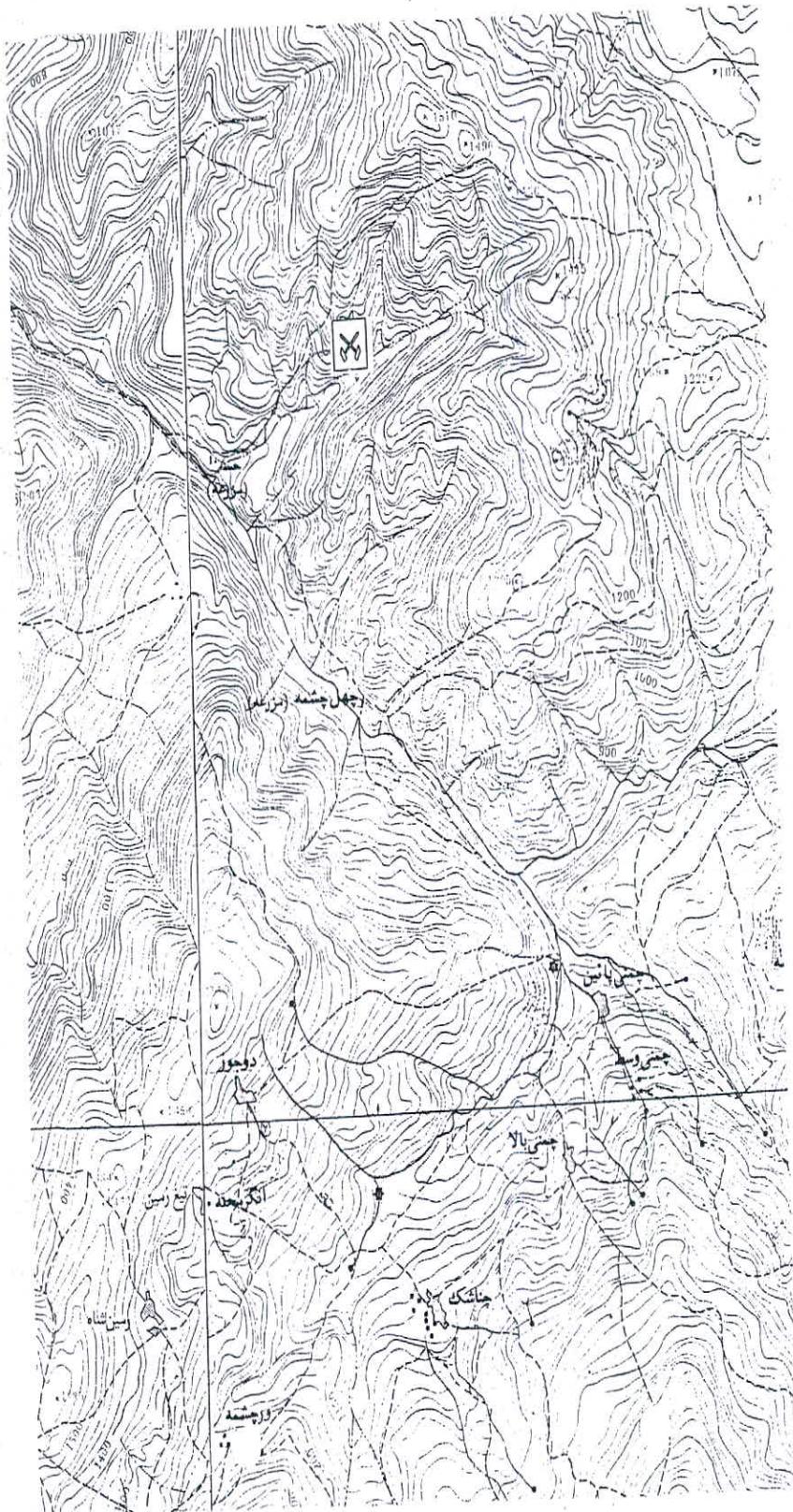

شکل شماره (۱۷-۴)- کروکی مسیر دسترسی به معدن سرب حسین نا.

شکل شماره (۱۸-۴)- موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به معدن سرب حسین نا

مأخذ: اطلس راههای ایران- چاپ ۱۳۸۰، مقیاس ۱:۵۰۰,۰۰۰.

شکل شماره (۱۹-۴)- موقعیت و توپوگرافی معدن سرب حسین نا بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰

مینودشت و دوزین

۵۸-۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	 کارخانه ساوی کانار
------	---	------------------------

۴-۳-۴- جغرافیای انسانی و وضعیت معیشتی مردم منطقه

از روستاهای اطراف معدن می توان از حسیننا، دروک، چمنی پائین، چمنی بالا و دوزین را نام برد، که از این بین روستای حسیننا مخروبه و خالی از سکنه است. روستای حسیننا دارای ۲۸ خانوار جمعیت بوده است که در سال ۷۸ توسط اداره منابع طبیعی تخلیه گردید و در عوض در منطقه دلند از توابع شهرستان علی آبادکتول زمین کشاورزی و در مینودشت سکنا داده شده اند.

مردم این منطقه بیشتر به شغل دامپروری و عده ای نیز به کار کشاورزی (کشت برنج و گندم) اشتغال دارند. زبان رسمی این منطقه آذری، دین رسمی اسلام و مذهب آنان شیعه اثنی عشری می باشد. کوهستانی بودن منطقه تأثیر زیادی بر وضعیت معیشتی و اجتماعی اهالی منطقه داشته است، بطوری که از بعضی روستاهای فقط در فصل تابستان به عنوان ییلاق استفاده می شود.

۴-۳-۵- توپوگرافی و مورفولوژی، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی

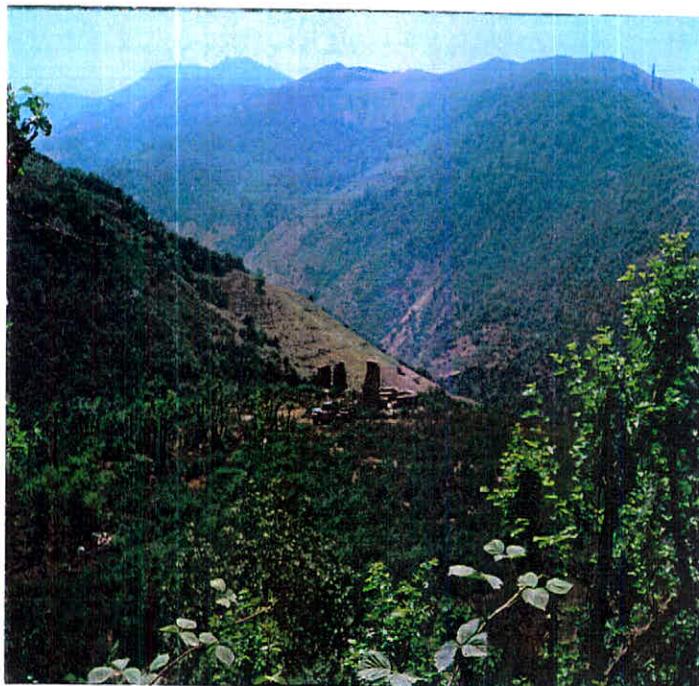
منطقه بدليل قرارگرفتن در سلسله جبال البرز شرقی، کوهستانی و جنگلی، از توپوگرافی نسبتاً بلند و ناهمگن و گاه بسیار خشن برخوردار می باشد. این توپوگرافی ناهمگن باعث گردیده است که زمین های کشاورزی غالباً محدود به آبراهه ها بوده و مردم کمتر به کشاورزی اشتغال داشته باشند. شبکه هیدرولوگی منطقه عموماً از نوع موازی است. در مناطق دارای بروزند رسوبات شیلی ماسه سنگی آبراهه ها دارای تراکم بیشتر و در بخش های کربناته سازند لار آبراهه های طویل فاصله دار و به طور کلی دارای تراکم کمتر می باشند. رودخانه اصلی که از جنوب محدوده مورد نظر می گذرد، به نام رودخانه حاجی لر معروف می باشد.

پوشش گیاهی منطقه به سه نوع قابل تقسیم می باشد:

- ۱- پوشش گیاهی جنگلی که در ارتفاعات و بویژه در رختنمون های سازند لار وجود دارد.
- ۲- پوشش گیاهی واقع بر روی رسوبات آبرفتی.

۳- گیاهان زراعتی نیز عموماً بر روی رسوبات آبرفتی سیلتی - رسی جوان دیده می شود.

در عکس شماره (۲۱-۴) پوشش گیاهی منطقه و شبکه آبراهه منطقه نشان داده شده است.

عکس شماره (۲۱-۴)- شمایی از پوشش گیاهی منطقه و شبکه آبراهه ای منطقه دید به سمت شرق

۴-۳-۶- زمین شناسی عمومی معدن سرب و روی حسین نا

معدن سرب و روی حسین نا در نقشه زمین شناسی مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ کوه کور خود و در سازند خوش بیلاق که واحد آهکی و شیلی می باشد قرار گرفته است. سن واحدهای اطراف معدن حسین نا مربوط به دونین و پرمین می باشد. واحدهای اطراف معدن دارای روند شمال شرق - جنوب غرب بوده و شبکه گسلی متراکمی در منطقه مشاهده می شود. قدیمی ترین واحد در منطقه سازند باروت و جدیدترین واحد دشتهای آبرفتی کواترنر می باشد. کنتاکتها غالباً گسلی هستند.

واحد در برگیرنده معدن سرب و روی حسین نا، سازند خوش بیلاق می باشد که در این منطقه لیتولوژی مختلط و تقسیم نشده ای دارد. این سازند مخلوطی از انواع لیتولوژیها را در بر می گیرد، اما بیشتر از نوع آهک و شیل می باشد. در عکس شماره (۲۲-۴) تناوب شیل و آهک سازند خوش بیلاق مشاهده می گردد.

منطقه مورد مطالعه سرب حسین نا توسط گسل های مختلف تحت تاثیر قرار گرفته است. گسل های اصلی منطقه دارای امتداد شمال شرقی - جنوب غربی می باشند. گسل های فرعی بر گسل های سری اول عمود می باشند.

با توجه به حفریات انجام گرفته در این معدن بنظر می رسد که ماده معدنی با سیستم گسل های نوع دوم در ارتباط می باشد. شکل شماره (۲۰-۴) مقطع شماتیکی از معدن سرب حسین نا را نشان می دهد.

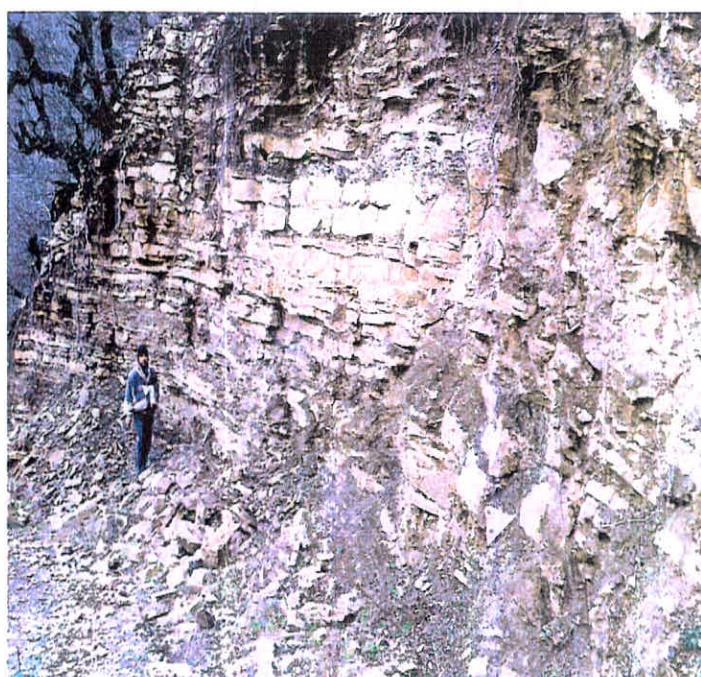
۴-۳-۷- زمین شناسی اندیس سرب حسین نا

در مسیر پیمایش از روستای مخربه حسین نا به طرف رودخانه مشرف به معدن سرب حسین نا و در مسیر رودخانه، اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور به یک سری سنگهای شیلی، ماسه سنگی برخورد نموده است که مربوط به سازند شمشک می باشد در صورتی که در نقشه

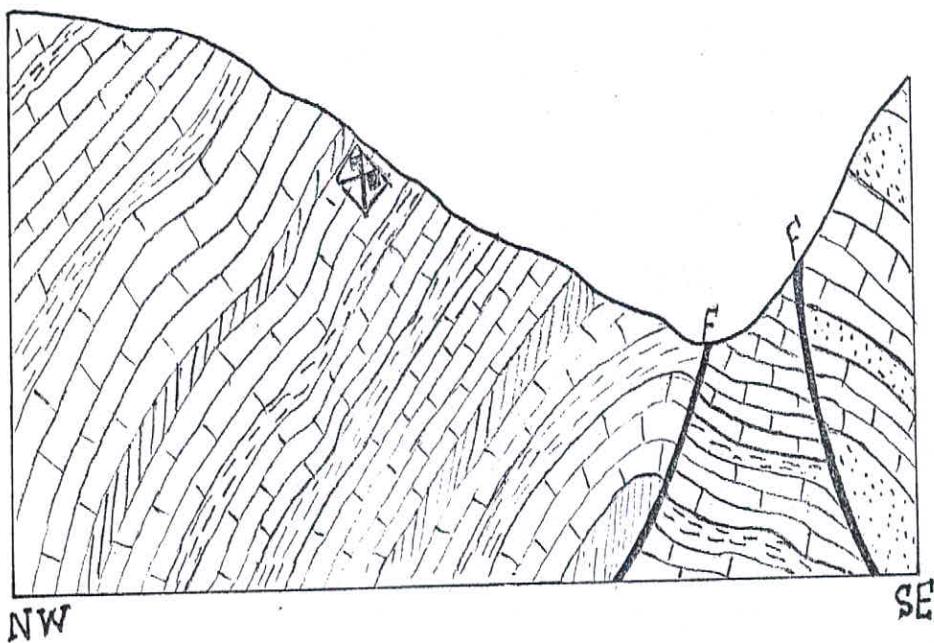
زمین شناسی مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ کوه کورخود و نقشه زمین شناسی مقیاس ۱:۱۰۰۰۰ دوزین

کلیه این واحدها و لیتوژوئی های مربوطه متعلق به سازند خوش بیلاق می باشد.

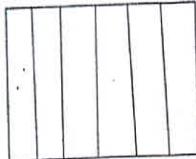

عکس شماره (۲۲-۴)- تناوب شیل و آهک سازند خوش بیلاق در محدوده معدن حسین نادید به

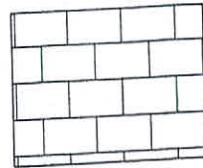
سمت شمال شرق

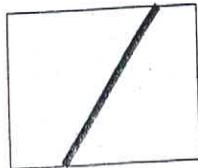
گچ

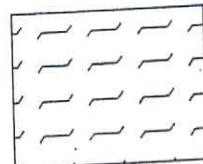
آهک

گسل

شيل

شكل شماره (۲۰-۴) مقطع زمین شناسی شماتیک، از معدن سرب حسین نا.

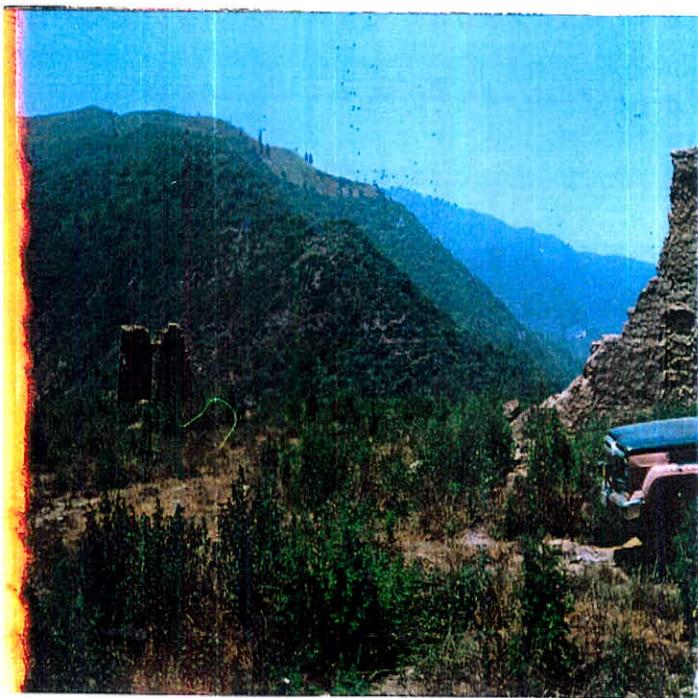
موقعیت اول؛ در مسیر رودخانه اصلی حسین‌نا به سمت معدن حسین‌نا می‌باشد که با اظهار نظر افراد محلی در زمانهای دور از این محل سنگ برداشت می‌شد ولی با بازدید از این محل چیزی از ماده معدنی دستگیر نشد. در این محل، فقط یک سری ماسه سنگهای ضخیم مربوط به سازند شمشک رخمنون دارند. احتمالاً در یک مقطع زمانی محدود از این سنگ‌ها، برای مصارف مخصوصی (به غیر از کاربرد معدنی آن) و به عنوان مصالح ساختمانی استفاده می‌شده است.

محل دیگری که جهت پی جوئی و پیگیری اندیس‌های گزارش شده مورد بازدید قرار گرفت، نقطه‌ای در بالای ارتفاعات و درست در مقابل ارتفاعات معدن حسین‌نا می‌باشد که طبق اظهارات روستائیان شامل سرباره می‌باشد که این محل نیز مورد بازدید قرار گرفت. با بازدید از این منطقه مشاهده گردید که یک سری سنگهای شلی و همچنین اسلیتی در شیب تند ارتفاعات و در معرض وزش باد و باران، برآق گردیده است که به اشتباه در دید مردم سرباره و یا سنگی با ماهیت فلزی جلوه می‌نمود. عکس شماره (۲۵-۴) محل دوم را نشان می‌دهد.

۴-۳-۹- حفريات زمين شناسی

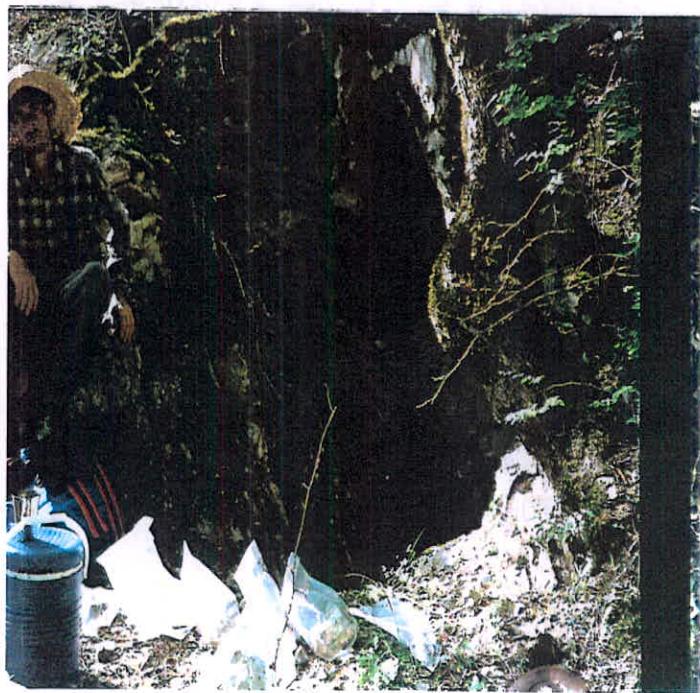
همانطور که قبلاً بیان شد، تنها مورد حفاری شده در معدن سرب حسین‌نا یک دهانه توپل می‌باشد. این توپل در شیب توپوگرافی ملایم ۳۰ درجه حفر شده است. با توجه به سنگ‌های حاصل از حفاری که در محل دهانه توپل ریخته شده است، این معدن از عیار ضعیفی برخوردار بوده است و یا احتمالاً قسمت پر عیار آن استخراج گردیده است. عکس شماره (۲۶-۴) توپل معدن سرب حسین‌نا را نشان می‌دهد.

در اثر گذشت زمان طولانی از حفر آن، دهانه این توپل بسته شده است، با تلاش تنی چند از کارگران محلی دهانه این توپل باز گردید.

عکس شماره (۲۵-۴) - محل بازدیدی اکیپ اکتشافی در ارتفاعات روستای حسین نا.

دید به سمت جنوب شرق

عکس شماره (۲۶-۴) - دهانه تونل معدن سرب حسین نا دید به سمت شمال غرب

شیب لایه های دربرگیرنده ماده معدنی سرب ۳۵ درجه به سمت شمال و امتداد انها تقریباً شرقی

- غربی می باشد. ضخامت لایه های آهکی دربرگیرنده ماده معدنی از ۱۰ تا ۷۰ سانتیمتر متغیر می باشد.

کانه های سرب در معدن سرب حسین نا با رگه های کلسیتی همراه می باشند ولی در

معدن سرب یورت بابا رگه های سربی با رگه های از اکسید آهن همراه می باشند.

با ورود به انتهای کارگاه استخراجی معدن سرب حسین نا متوجه شدیم که در انتهای تونل

رگه های پر عیاری از سرب، بصورت تفکیک ناپذیر با رگه های کلسیتی وجود دارد ولی متأسفانه

اکنون ادامه حفاری غیر ممکن و خطرناک می باشد.

در متراز ۵ این تونل و در بالادست آن، سنگهای موجود بسیار خرد و ریزشی می باشند و

ورود به آن بایستی با احتیاط انجام گردد. از دهانه تونل تا متراز ۷ متری اثری از ماده معدنی دیده

نمی شود فقط در ۲ متر آخر آن کانی سازی سرب یافت می شود.

۱۰-۴- نمونه برداری

از کل محدوده معدنکاری شده معدن سرب حسین نا از جمله کارگاه استخراجی، سنگهای

در برگیرنده و همچنین سنگهای حاصل از حفاری داخل تونل و سنگهای اطراف و رخمنوهای

سطحی نمونه برداری صورت گرفت. نمونه برداری در داخل کارگاه استخراجی بصورت شیاری انجام

گردید ولی در رخمنوهای سنگی اطراف آن نمونه برداری بصورت چکشی و در سنگهای حاصل از

حفاری، نمونه هایی بعنوان نمونه نماینده برداشت گردید. در کل تعداد ۸ نمونه با کد HOS

برداشت گردید.

بی جوئی برای پیدا کردن سرباره های کوره های قدیمی در حوالی این معدن و در حوالی

مینودشت بی نتیجه ماند. احتمالاً سنگ ماده معدنی به مکان دیگری حمل می گردیده است.

۱۱-۳-۴ نتایج آزمایشات و مطالعات پتروگرافی

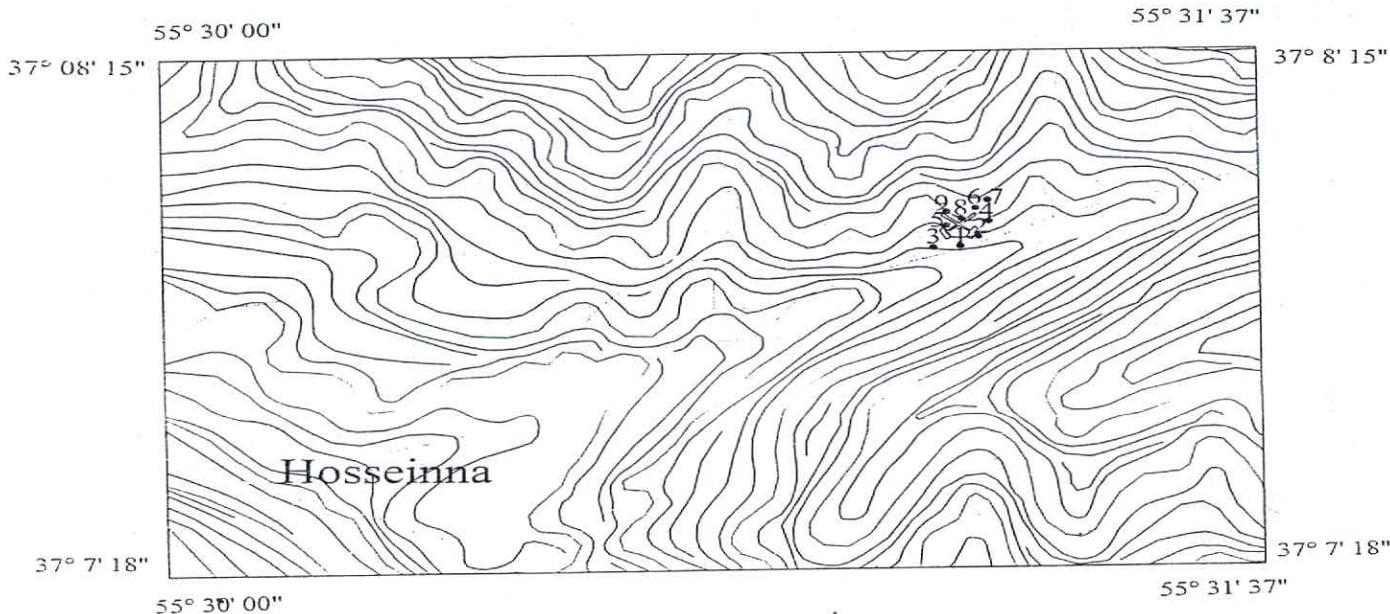
پس از بررسی نمونه های برداشت شده از معدن سرب حسین نا، تعدادی از نمونه های مناسب انتخاب و برای آزمایشات جذب اتمی، XRF و XRD، و تهیه و مطالعه تیغه نازک و مقطع صیقلی به آزمایشگاه ارسال شد. در جدول شماره (۵-۴) لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیز های مربوطه نشان داده شده است.

جدول شماره (۵-۴) لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیز های مربوطه.

ردیف	شماره نمونه	جنس نمونه	XRF	XRD	تیغه نازک	مقطع صیقلی	جذب اتمی
۱	HOS-1	خاکهای حاصل از آلتراسیون آهک		x			
۲	HOS-2	سنگ آهک حاوی رگچه های گالن	x				x
۳	HOS-3	سنگ آهک بستر ماده معدنی			x		
۴	HOS-4	سنگ آهک بستر ماده معدنی			x		
۵	HOS-5	آلتراسیون حاصل از خرد سنگها		x			
۶	HOS-6	سنگ آهک از دیواره توپل	x				x
۷	HOS-7	سنگ آهک از دیواره توپل	x				x
۸	HOS-8	سنگ آهک از سقف توپل			x	x	
۹	HOS-9	سنگ آهک از سقف توپل			x	x	

۱ دوزین

شکل شماره (۴-۲۱)- کوکی محل نهونه برداری ها در معدن حسین ناب روی نقشه توپوگرافی

۷۱-۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدایی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	
------	---	--

۱- آنالیز های شیمیایی

الف- جذب اتمی

تعداد ۳ نمونه از نمونه های معدن سرب حسین نا جهت آنالیز جذب اتمی عناصر آهن،

سرب و مس به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول شماره (۶-۴) نتایج آنالیز جذب اتمی نمونه های

معدن سرب حسین نا نشان داده شده است.

جدول شماره (۶-۴)- نتایج آنالیز نمونه های معدن سرب حسین نا

Sample	Fe2O3 %	Pb %	Cu ppm
Hos-2	0.53	1.22	40
Hos-6	0.86	0.71	38
Hos-7	0.51	3.49	41

XRF- ب

تعداد ۳ نمونه به شماره های HOS-2 ، HOS-6 و HOS-7 جهت آنالیز XRF به آزمایشگاه

ارسال گردید که نتایج آنها در جدول شماره (۷-۴) نشان داده شده است.

جدول شماره (۷-۴)- نتیجه آنالیز شیمیایی XRF ۳ نمونه مربوط به معدن سرب حسین نا.

Sample	SiO2 %	Al2O3 %	Fe2O3 %	CaO %	Na2O %	MgO %	K2O %	TiO2 %	MnO %	P2O5 %
Hos-2	4.23	0.74	0.49	51.51	0.06	0.39	0.05	0.013	0.044	0.020
Hos-6	2.49	0.88	0.78	52.49	0.07	0.41	0.16	0.038	0.038	0.025
Hos-7	1.23	0.08	0.55	50.43	0.05	0.38	0.04	0.012	0.031	0.019

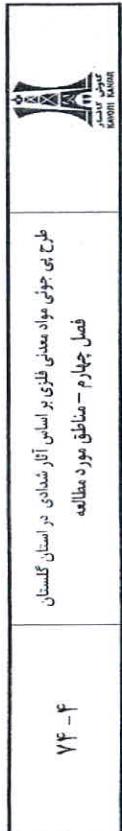
Sample	Pb %	Zn %	Ba Ppm	Co ppm	Cr ppm	Cu ppm	Nb ppm	Ni ppm	Rb Ppm	Sr ppm
Hos-2	1.48	0.07	25	9	17	34	8	8	12	88
Hos-6	0.62	0.63	33	10	8	36	6	9	16	102
Hos-7	3.53	0.04	24	38	9	44	7	6	10	105

Sample	V ppm	W Ppm	Y ppm	Zr ppm	U ppm	Th ppm	Cl ppm	S ppm
Hos-2	22	0	2	16	2	5	245	890
Hos-6	23	0	5	27	1	4	435	422
Hos-7	27	0	6	29	1	6	294	2205

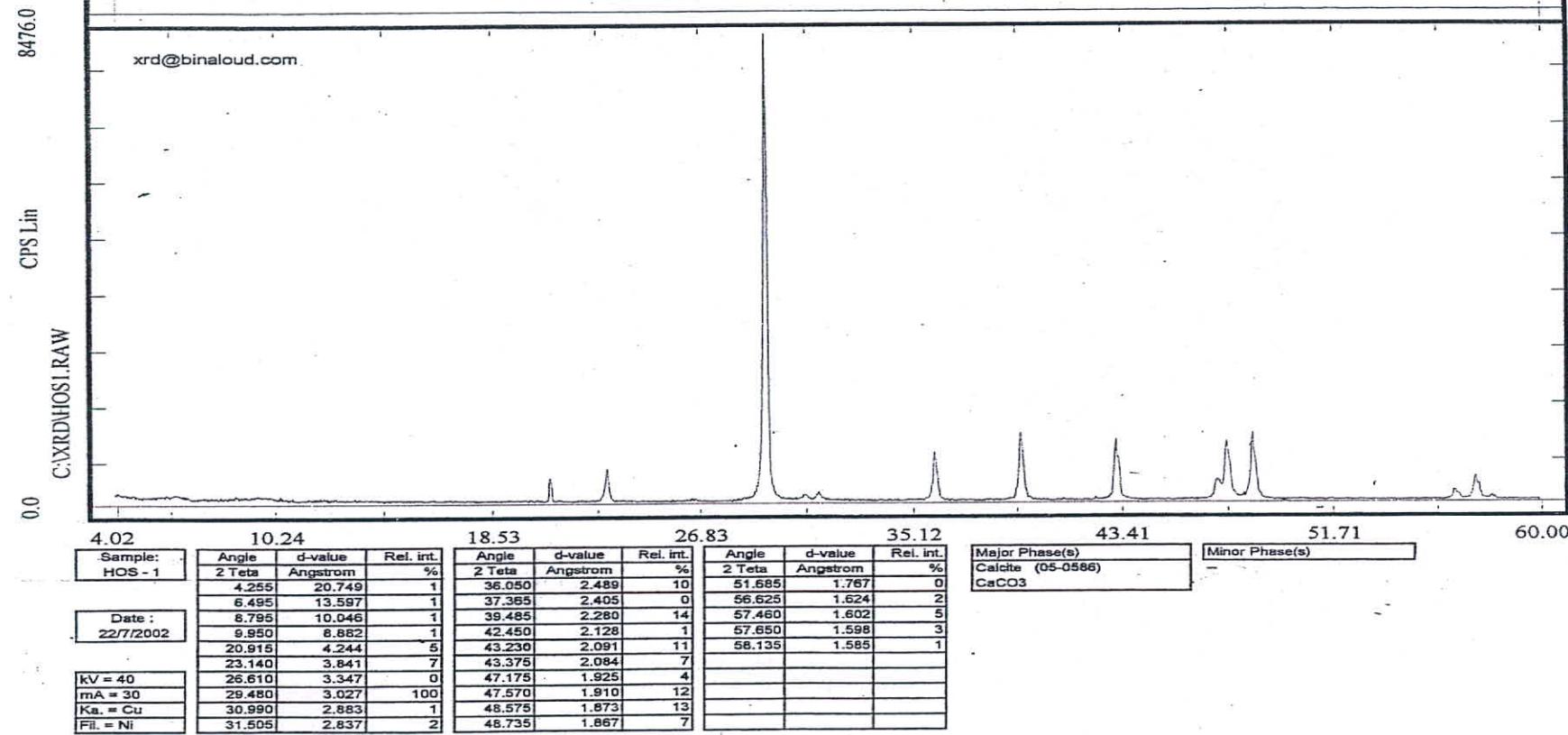
به خاطر حساسیت موضوع آنالیز نمونه های معدن حسین نا، نمونه های شماره ۲، ۶ و ۷ برای آنالیز XRF و جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. حاصل نتایج جذب اتمی و XRF تا حدودی همدیگر را پوشش می دهند. نتایج حاصل مطالعات میکروسکپی را تائید می نماید. معدن سرب حسین نا فقط از سرب غنی بوده ولی درصد روی آنها بسیار پائین می باشد. نتایج آنالیز نمونه ها نشان می دهد که این معدن با توجه به ذخیره و عیار کم آن اقتصادی و قابل سرمایه گذاری نمی باشد.

XRD - پ

دو نمونه به شماره های HOS-1 و HOS-5 جهت مطالعات کانی شناسی و آنالیز XRD به آزمایشگاه ارسال گردید. کلیست مهمنترین کانی و دولومیت کانی فرعی نمونه های سنگی فوق می باشد. در شکل های شماره (۲۲-۴ و ۲۳-۴) گراف های مربوط به آنالیز XRD نمونه های منطقه حسین نا نشان داده شده است.

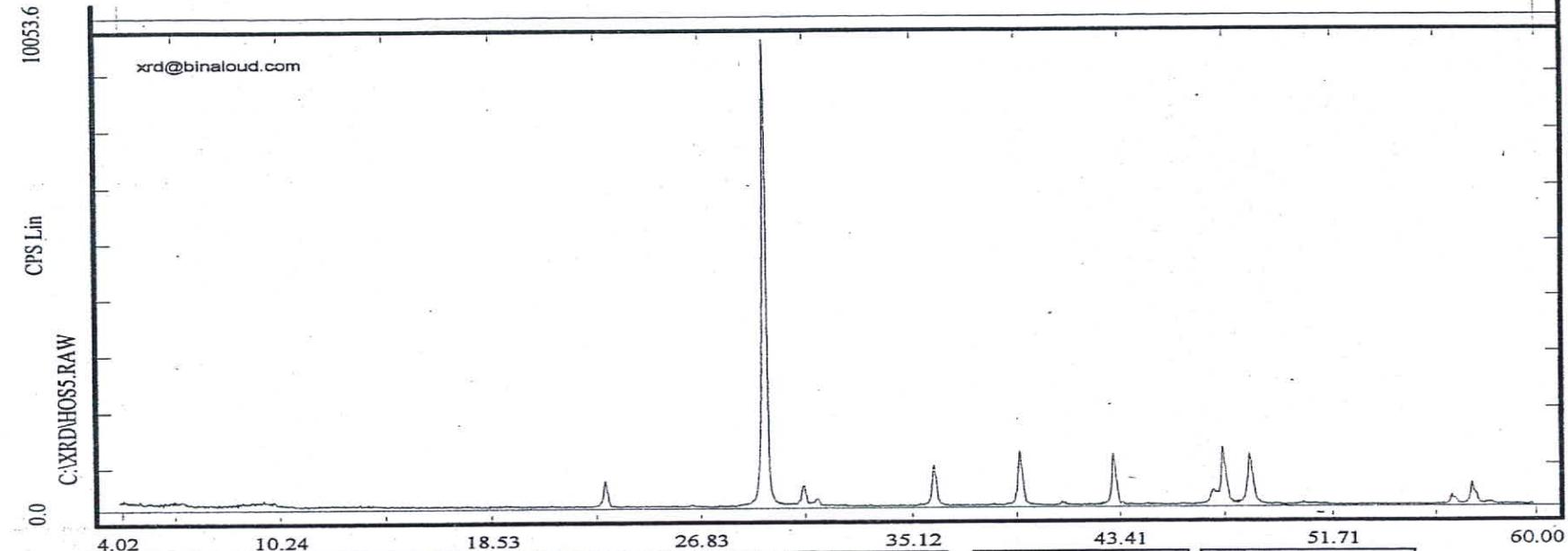
۷۴ - ۵

شکل شماره (۲۱-۲۲) - گراف XRD نمونه شماره HOS-1

Y_Δ - ۴

طرحی جویی پولاد معدنی
فصل چهارم - مناطقی مورود مطالعه
طراحی جویی پولاد معدنی آذار شناسی بر اساس
گلسن

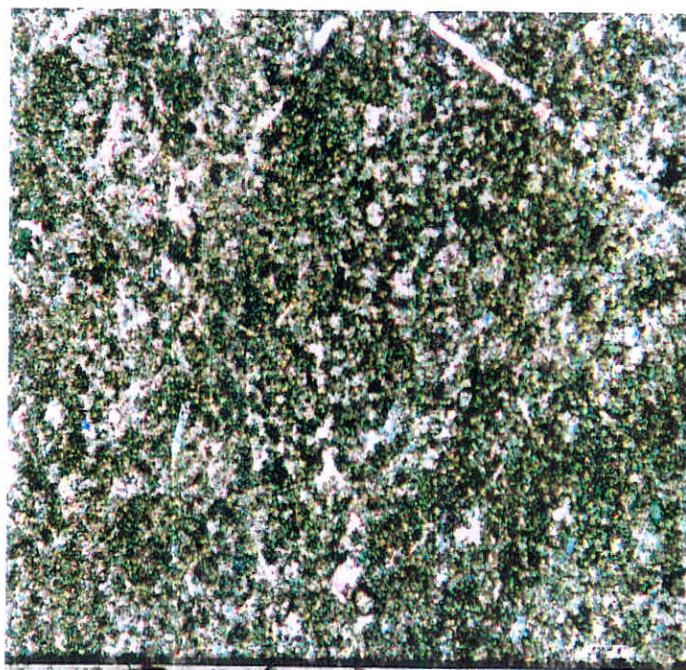
۲- مطالعه تیغه نازک

الف- تیغه نازک شماره HOS-3

نام سنگ : سنگ آهکی میکرایتی

این نمونه یک سنگ آهکی میکرایتی با تبلور مجدد ضعیف که به طور ناهمگن در متن سنگ دیده می‌شود. تعدادی درزه پرشده کلسیت در سنگ مشاهده می‌شود که سنگ میزبان را قطع نموده‌اند. آثار استیلویلتی در متن سنگ مشاهده می‌شود. دانه‌های کوارتز شکل‌دار از نوع اوپیش (در جاز) به مقدار کمتر از ۵ درصد در سنگ وجود دارد که دارای اشکال نسبتاً کاملی می‌باشدند و حاوی ادخالهایی از دانه‌های ریز کلسیت می‌باشند. این سنگ حاوی مقادیر زیادی آثار فسیلی ریزدانه و تخریبی می‌باشد.

در تصویر شماره (۲۸-۴) تصویر میکروسکوپی نمونه ۳ HOS سنگ آهک میکرایتی که در آن آثار تبلور مجدد ضعیف، تعدادی رگچه باریک کلسیتی و تعدادی بلور شکل‌دار کوارتز مشاهده می‌شود

تصویر شماره (۲۸-۴)- تصویر میکروسکوپی نمونه ۳ HOS (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

۷۷-۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	
------	---	--

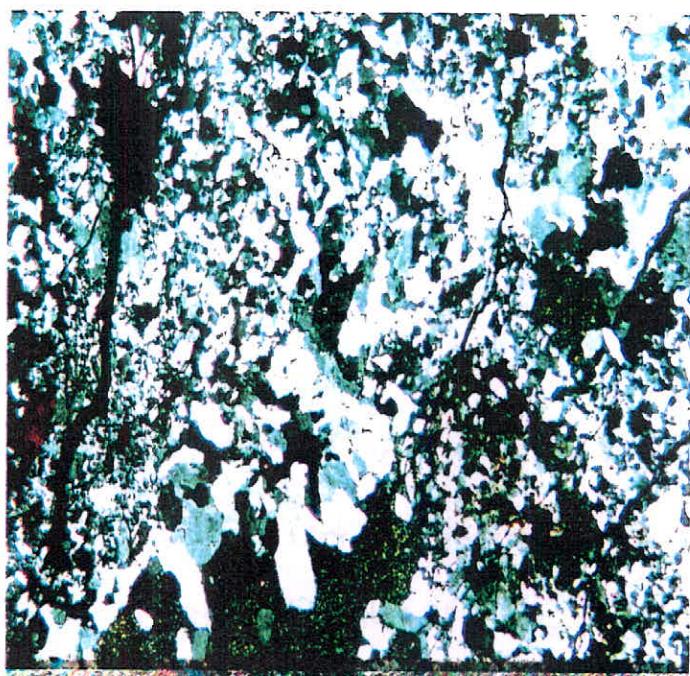
ب- تیغه نازک شماره HOS-4

نام سنگ :

این سنگ متعلق به یک زون سیلیسی است که خود نیز برشی شده و فضای بین درزهای دانه‌های آن را اکسیدهای آهن پر نموده‌اند. متن سنگ از دانه‌های ریز و درشت کوارتز تشکیل شده است که عمدت‌ترین کانی سازنده سنگ بوده و بافت ناهمگنی از ریز و درشت را به نمایش می‌گذارد. رگه و رگچه‌های ریز این سنگ توسط اکسیدهای آهن (از جمله مگنتیت و هماتیت) پوشیده‌اند. در این سنگ درزهای بسیار زیادی مشاهده می‌شود که توسط اکسیدآهن پوشیده و در جهات مختلف در سنگ توزیع شده‌اند. در ضمن ملاکیت نیز به مقدار کم در این سنگ وجود دارد که با رنگ سبز کمرنگ مشخص می‌گردد.

در تصویر شماره (۲۹-۴) تیغه نازک و تصویر میکروسکپی نمونه شماره HOS-4 که نشان‌دهنده ترکیب کانی‌شناسی و وضعیت کانی‌شناسی یک زون بشدت سیلیسی شده است، نشان داده شده است. همانطور که در این تصویر دیده می‌شود کانه اصلی سنگ کوارتز می‌باشد که دارای ابعاد ریز و درشتی است و در جهات مختلف رشد کرده است. رگه‌ها و رگچه‌ها توسط اکسیدهای آهن پر شده‌اند.

در تصویر شماره (۳۰-۴) تیغه نازک و تصویر میکروسکپی همان نمونه HOS-4 نشان داده شده است. در این تصویر رگه‌ها و رگچه‌های اکسیدهای آهن و حالتی برشی سنگ به وضوح مشاهده می‌شود.

تصویر شماره (۲۹)- تصویر تیغه نازک شماره HOS-4 (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

تصویر شماره (۳۰)- تصویر تیغه نازک شماره HOS-4 (در نور عادی، بزرگنمایی ۲۵ برابر)

۸۰ - ۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی براساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	 کاویر کاوسار KAVIR KAVASIR
--------	--	--

ت- تیغه نازک شماره HOS-9

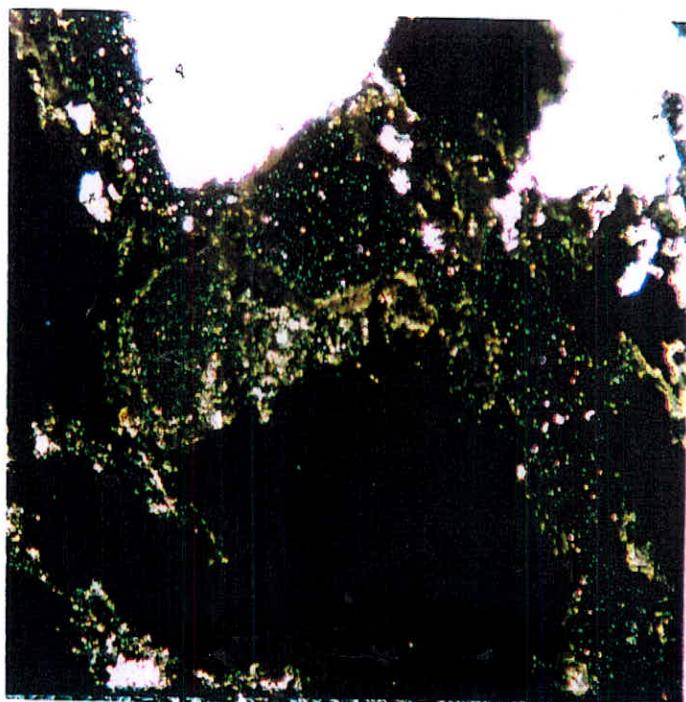
نام سنگ : سنگ آهک میکرایتی

این نمونه یک سنگ آهک میکرایتی است که در حال تبدیل شدن به یک سنگ اسپارایتی می باشد و حالت حدواتسط میکرواسپارایتی نیز در آن دیده می شود. به علت همین پدیده، سنگ از لحاظ اندازه و رنگ دارای بافت ناهمگنی است و دارای دانه بنده ریز تا درشت می باشد.

بخشی از سنگ که احتمالاً خود بخشی از یک رگه می باشد، کاملاً متبلور و دانه درشت می باشد. در این سنگ تعدادی درز و ترک مشاهده می شود که سنگ را در جهات مختلف قطع نموده اند. سنگ فاقد آثار فسیلی است.

در تصویر شماره (۳۲-۴) نمای میکروسکوپی نمونه شماره HOS-9 در نور پلاریزه را نشان می دهد. در این تصویر شمایی از تجمعات کانیهای اوپاک دیده می شود که به احتمال زیاد گالن می باشد. مقاطع صیقلی تهیه شده از این محل، این موضوع را تأیید می کند. این تجمعات در یک زمینه کربناته به طور پراکنده یافت می شوند.

در تصویر شماره (۳۳-۴) تصویر میکروسکوپی نمونه شماره HOS-9 در نور عادی را نشان می دهد. در این تصویر شمایی از تجمع کانیهای اوپاک در نور عادی مشاهده می شود. این تجمعات در حاشیه ها برشی شده اند و به دانه های ریزتری تبدیل گردیده اند.

تصویر شماره (۳۲-۴)- تصویر میکروسکپی نمونه HOS-9 (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

تصویر شماره (۳۳-۴)- تصویر میکروسکپی نمونه HOS-9 (در نور عادی ، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

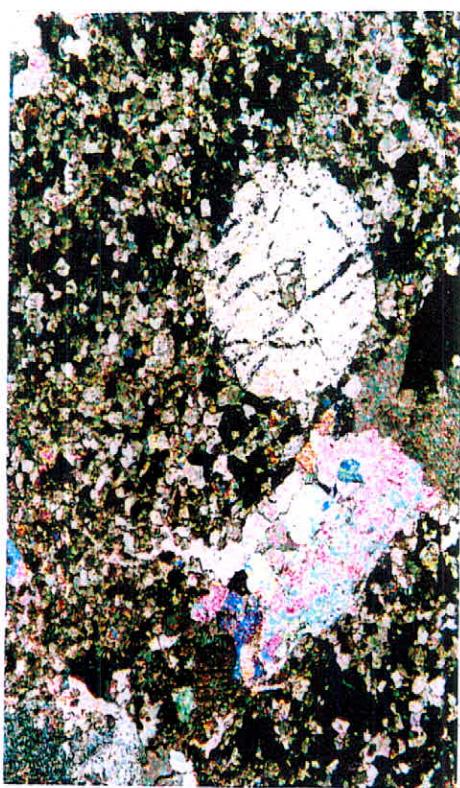
۸۲-۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدایی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	
------	---	--

اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور در جهت گسترش مطالعات زمین‌شناسی و پی‌جوئی‌های نقاط معدنی و سر برآهه‌های قدیمی در سمت جنوب معدن سرب حسین‌نا و درست در روبروی معدن و طرف مقابل آبراهه در بالای ارتفاعات نمونه سنگی به شماره DZ-1 جهت مطالعات پتروگرافی برداشت گردید که مطالعه آن به شرح زیر می‌باشد.

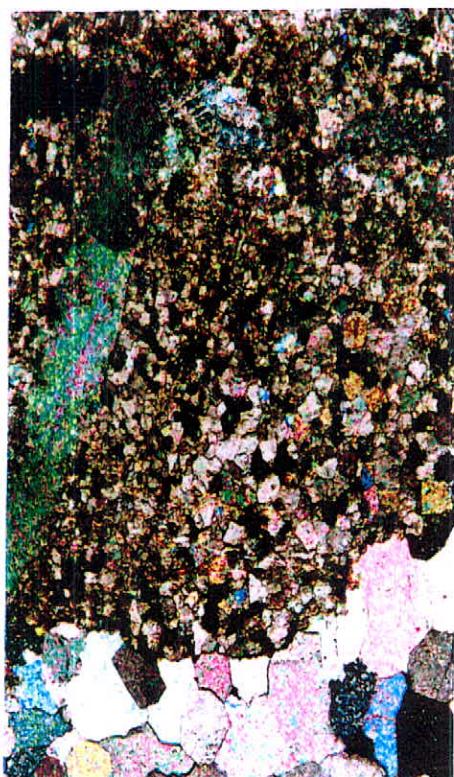
نمونه شماره DZ-1

نام سنگ: آهک میکرواسپارایتی

آهک میکرواسپارایتی که توسط رگه‌های متعددی قطع شده است. این رگه‌ها توسط کلسیت‌های دانه‌درشت کاملاً متببور پرشده‌اند. در عین حال سنگ در حال تحول میکرواسپارایتی به اسپارایتی می‌باشد و در واقع دگرگونی ناحیه‌ای ضعیفی را متحمل شده است که به صورت تبلور مجدد تجلی پیدا کرده است (تصویر شماره، ۳۴-۴). این سنگ حاوی قطعاتی از ساقه‌های کربنوتیدی می‌باشد (تصویر شماره، ۳۵-۴) که شکل کاملاً دایره‌ای با مرکز توخالی می‌باشد. نام سنگ آهک میکرواسپارایتی یا مرمریت می‌باشد.

تصویر شماره (۳۴-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه شماره DZ-۱ که پدیده تبلور مجدد و بافت ناهمگن سنگ را نشان می دهد(نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

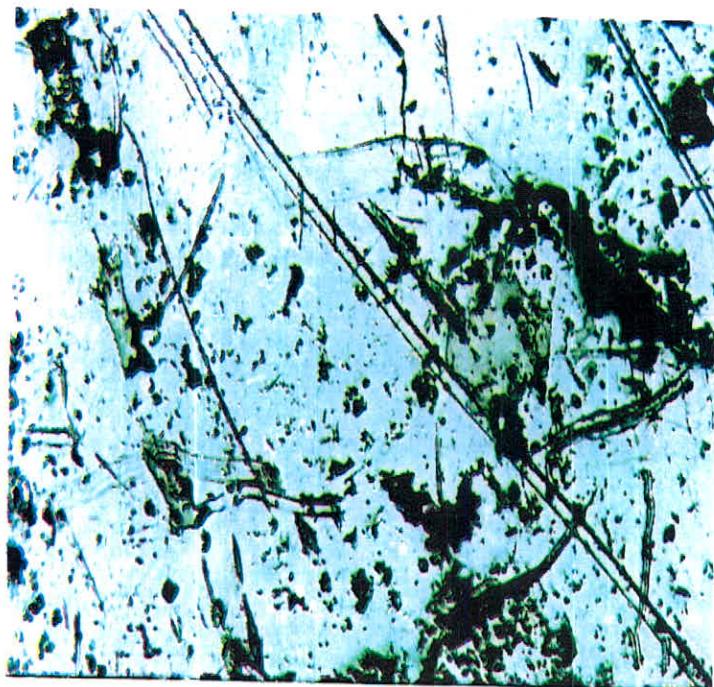

تصویر شماره (۳۵-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه شماره DZ-۱ که پدیده تبلور مجدد و حضور ساقه های کربنیتی را نشان می دهد(نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

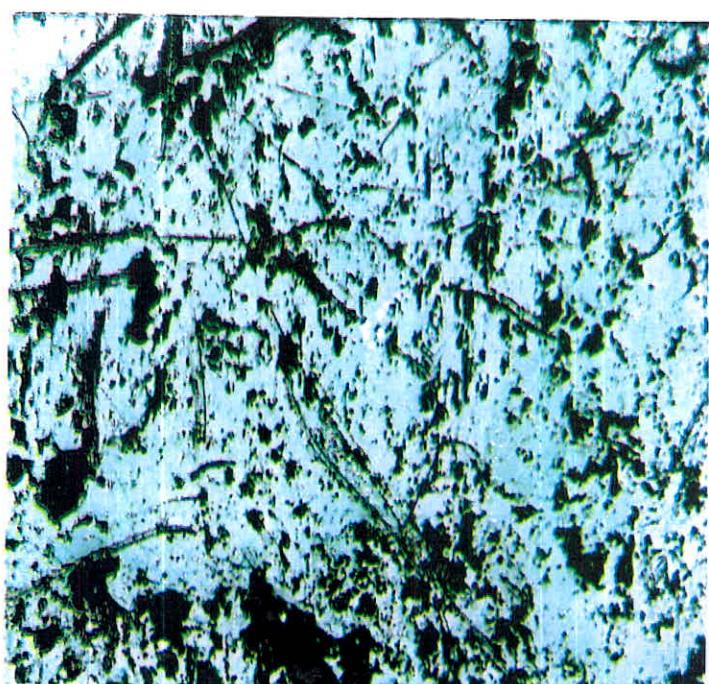
۳- مطالعه مقاطع صیقلی

الف- نمونه مقطع صیقلی HOS-8

این نمونه بخشی از یک رگه کلسیتی سفید رنگ است که بندرت دانه های گالن در آن مشاهده می شود. دانه ها به قدری ریز هستند که با بزرگنمایی ۵۰ برابر نیز به زحمت دیده می شوند. همانطور که در تصاویر میکروسکپی گرفته شده از این نمونه مشاهده می کنید، دانه های ریز گالن در زمینه ای از کلسیت پراکنده شده اند. در مجموع مقدار گالن این نمونه بسیار کم می باشد.

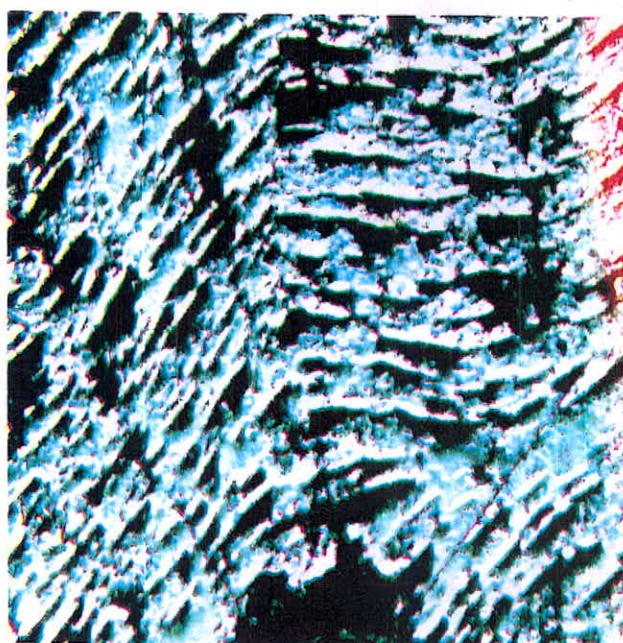
تصویر شماره (۳۶-۴)- تصویر میکروسکپی نمونه شماره HOS-8، نشان دهنده بلور های بسیار ریز گالن در یک زمینه کلسیتی (در نور عادی ، بزرگنمایی ۵۰ برابر).

تصویر شماره (۳۷-۴) - تصویر میکروسکپی نشان دهنده HOS-8، بلور های بسیار ریز گالن که در بخش مرکزی تصویر مشاهده می شوند (در نور عادی ، بزرگنمایی ۵۰ برابر).

ب- نمونه مقطع صیقلی HOS-9

این نمونه از رگه های کلسیتی حاوی گالن برداشت گردیده است. بلور های گالن در یک زمینه کلسیتی سفید رنگ تقریبا متراکم یافت می شوند و از فراوانی قابل توجهی برخوردار هستند. تصویر میکروسکپی تهیه شده نشان می دهد که بلور گالن دارای رخهای مثلثی بسیار زیبایی می باشد.

تصویر شماره (۳۸-۴) - تصویر میکروسکپی مقطع صیقلی نمونه شماره HOS-9 شوند (در نور عادی ، بزرگنمایی ۵۰ برابر).

کاوش خانجار

۱۲-۲-۴ - نتیجه گیری

- سنگ درونگیر معدن سرب حسین نا سازند خوش بیلاق می باشد.
- وجود کلسیت فراوان که اکثر شگستگیها را پر نموده است ، می تواند راهنمای خوبی برای بررسی و پی جویی بیشتر نقاط مینرالیزه باشد. همین مسئله در پی جوئی های اکتشافی این مهندسین مشاور انجام گردید ولی نتیجه های کانه زائی در دیگر نقاط دستگیر نشد.
- این معدن به تنها یی فاقد ارزش اقتصادی می باشد.
- ناحیه پیشنهادی معدن حسین نا جزء مناطق کوهستانی و جنگلی می باشد که این امر موجب محدودیت و سختی فعالیت معدنی و ممنوعیت دولتی می گردد، لذا کلیه تصمیم گیریها باید با توجه به این محدودیتها انجام گیرد.

۴-۴- ناحیه معدنی کوه شاه پسند

۴-۱- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی

در ۷ کیلومتری روستای حاجی آباد در محلی بنام بنه النگ، راههای قدیمی، آبرو ها و یک چشمه وجود دارد. احتمالاً آب این چشمه بوسیله لوله های سفالی تا پایین کوه هدایت شده است زیرا آثار و بقایای لوله های سفالی در میان راه کاملاً مشاهده می شود. در پای کوه (چکل) شاهپسند، استخر آب بزرگی وجود دارد که احتمال می رود آب مصرفی افراد در آنجا جمع و مورد استفاده قرار می گرفته است. در محل چکل شاهپسند و در بالای تپه های آن، آثار و بقایای قدیمی زندگی انسانها کاملاً مشهود می باشد. از آثار قدیمی آن، خانه های ساخته شده از ساروج می باشد که قسمتی از کوه را در بر گرفته است. در سمت غرب چکل شاهپسند آثار حفاری در دیواره کوه دیده می شوند این طور به نظر می رسد که رگه ها به طرف دره و تا عمق زیاد ادامه پیدا کرده است. تلاش اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور به رگه های موجود در عمق و در دیواره کوه به خاطر ارتفاع زیاد منطقه، ابر و مه شدید، پرتگاههای خطرناک عملاً غیر ممکن ساخته بود اما آیچه مسلم است اینکه در محل معدنکاری انجام شده است. علی رغم پی جوئی های گسترده این مهندسین مشاور، ولی رگه اصلی مشخص نیست و احتمال می رود کل رگه استخراج شده باشد. شرایط آب و هوایی و همچنین شاید ریزش حاصل از بازکردن و استخراج رگه ها در این منطقه باعث شده است که سنگهای کنار رگه بصورت آهکهایی با حفرات ریز دیده شوند. چکل شاه پسند جنس لیتولوژی آن از نوع آهک سفیدرنگ، کرم و همچنین صورتی رنگ متبلور شده و مربوط به سازند لار می باشد. عکس شماره (۳۹-۴) موقعیت عمومی این منطقه را نشان می دهد.

در ضمن در سمت جنوب غرب و نزدیکی کوه شاهپسند در منطقه وسیعی به وسعت چندین هکتار سرباره هایی معدنی ریخته شده است. جنس سرباره هایی آهنی بوده و حالت رنگ زدگی در آنها به چشم می خورد.

۲-۴-۴- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه

کوه شاهپسند (چکل شاهپسند) در شمال شرق حاجی آباد، جنوب روذخانه شصت کلا و ۱۵۰/۰۰۰ غرب کوه قل بلاغ قرار گرفته است. ارتفاع آن ۲۲۷۱ متر و در نقشه توبوگرافی ۲۸/۶ ۲۰° ۵۴' طول شرقی و سعادآباد محله مشخص می باشد. مختصات جغرافیایی این منطقه ۴۰/۴۰ ۳۶° عرض شمالی می باشد. در شکل شماره (۲۴-۴) مشخصات کامل کوه شاهپسند نشان داده شده است.

۳-۴-۴- راههای دسترسی به منطقه

محدوده مورد مطالعه از لحاظ هوایی در ۲۰ Km جنوب غربی شهرستان گرگان واقع شده است. دسترسی به این منطقه از دو راه امکان دارد:

- ۱- مسیر اول از شهرستان کردکوی به درازنو و از آنجا به سمت رادکان (۳۵Km) میسر می باشد که پس از رادکان ادامه مسیر تا سه راه چمن ساور به طول (۱۴Km) می باشد. پس از آن از سه راهی حاجی آباد به طرف روستای حاجی آباد (۱۳Km) و سپس تا بنه‌النگ (۷Km) مسیر ماشین رو از محل بنه‌النگ تا چکل شاهپسند بطول حدود ۳ کیلومتر و از مسیر مالرو ها مسیر، یعنی از محل بنه‌النگ تا چکل شاهپسند بطول حدود ۶۵Km می باشد بقیه مسیر رو می باشد.

- ۲- مسیر دوم از گرگان و طریق توسکستان میسر می باشد. به این طریق که از گرگان تا سه راهی توسکستان (۱۰ Km) و سپس تا روستای چهار باغ (۵۴Km) و روستای شاهکوه پائین (۱۳Km) راه می باشد. از روستای شاهکوه پائین تا سه راه حاجی آباد (۲۰ Km) طی مسیر می باشد و بقیه راه با مسیر اولی مشترک می باشد.

۴-۴- جغرافیایی انسانی و وضعیت معیشتی مردم منطقه

روستاهای سعدآباد محله، پائین آبدره و بالا آبدره در بخش شمال غربی چکل شاهپسند و روستای حاجی آباد در جنوب غربی منطقه مورد مطالعه قرار دارند. از روستاهای آب دره بالا و پائین و سعدآباد محله فقط در فصل تابستان به عنوان ییلاق استفاده می شود و به همین دلیل از

نعمت برق محروم می باشند. مردم این روستاهای بیشتر به شغل دامپروری و کشاورزی (کشت جو)

اشغال دارند. چون منطقه جهان نما جزء مناطق حفاظت شده محیط زیست محسوب میگردد،

زمینهای کشاورزی در این منطقه بسیار کم می باشد.

۴-۵- تپوگرافی و مورفولوژی، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی منطقه

منطقه مورد مطالعه بعلت قرار گرفتن در سلسله جبال البرز شرقی از تپوگرافی نسبتاً بلند

برخوردار می باشد. شرایط آب و هوایی منطقه که در بیشتر فصول سال سرد است اجازه فعالیت

کشاورزی در تمام فصول سال را میسر نمی سازد. شکل شماره (۲۷-۴) موقعیت و تپوگرافی

محدوه فلزی شاه پسند را بر روی نقشه تپوگرافی ۱:۵۰۰۰ سعدآباد محله نشان می دهد.

آبراهه های موجود در محدوده مورد نظر اکثرًا موازی و منظم بوده و عموماً به رودخانه

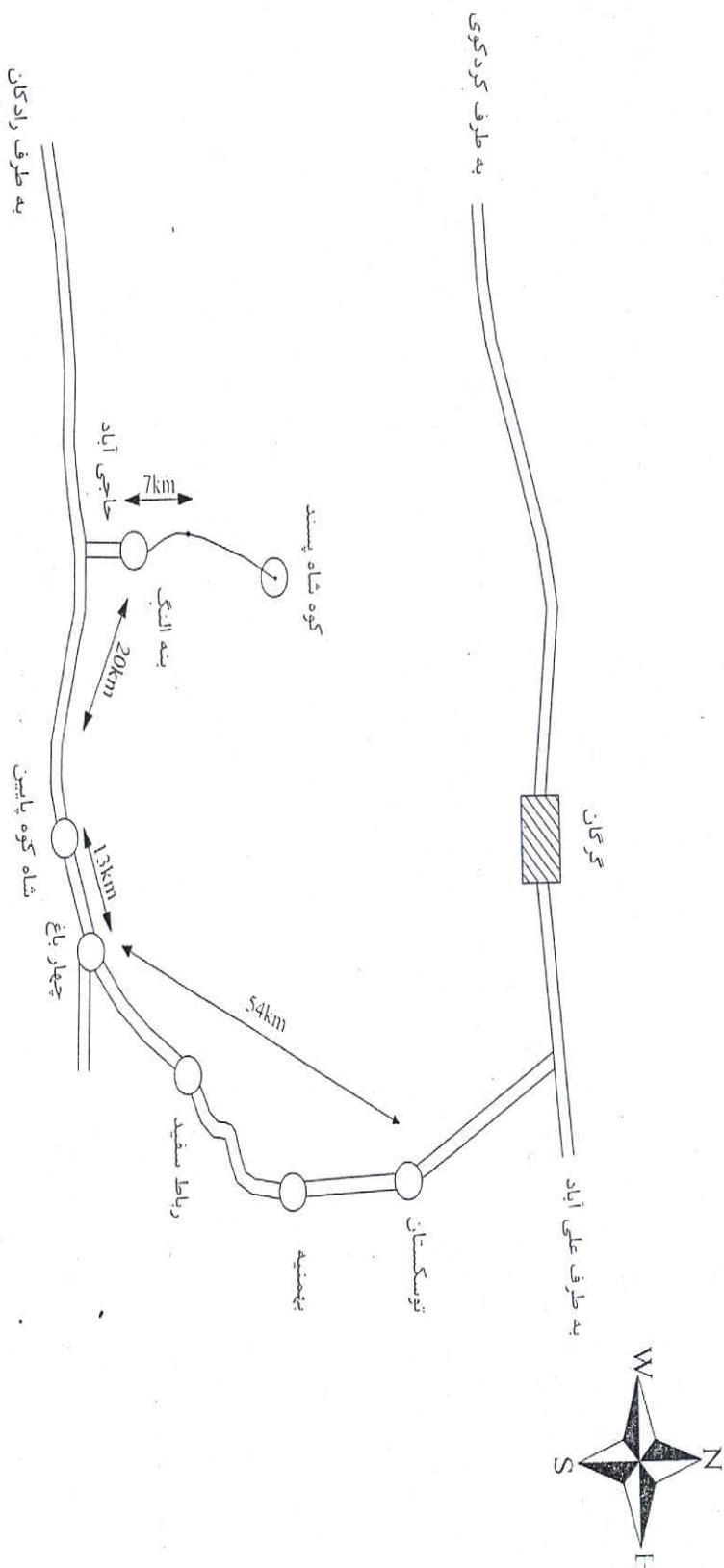
شصت کلا منتهی می شوند. رودخانه شصت کلا مهمترین رودخانه منطقه است که از ارتفاعات شاه

پسند و جهان نما سرچشمه می گیرد.

منطقه شامل پوشش گیاهی جنگلی و مرتعی و نیز اندکی پوشش گیاهی زراعی می باشد.

		طول جغرافیایی
	عرض جغرافیایی	
۲۲۷۱	ارتفاع معدن (متر)	
گرگان	نقشه زمین شناسی	
	۱:۲۵۰/۰۰۰	
سعدآباد محله	توبوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰	
آسفالت	گرگان- سه راه توسکستان	
آسفالت - خاکی	سه راه توسکستان - چهارباغ	فاصله، مسیر و نوع
خاکی	چهار باغ- شاهکوه پایین	جاده تا محدوده مورد مطالعه
خاکی	شاهکوه پایین- سه راه حاجی آباد	
خاکی	سه راه حاجی آباد- بنه النگ	

شکل شماره (۲۴-۴) - مشخصات عمومی کوه شاه پسند.

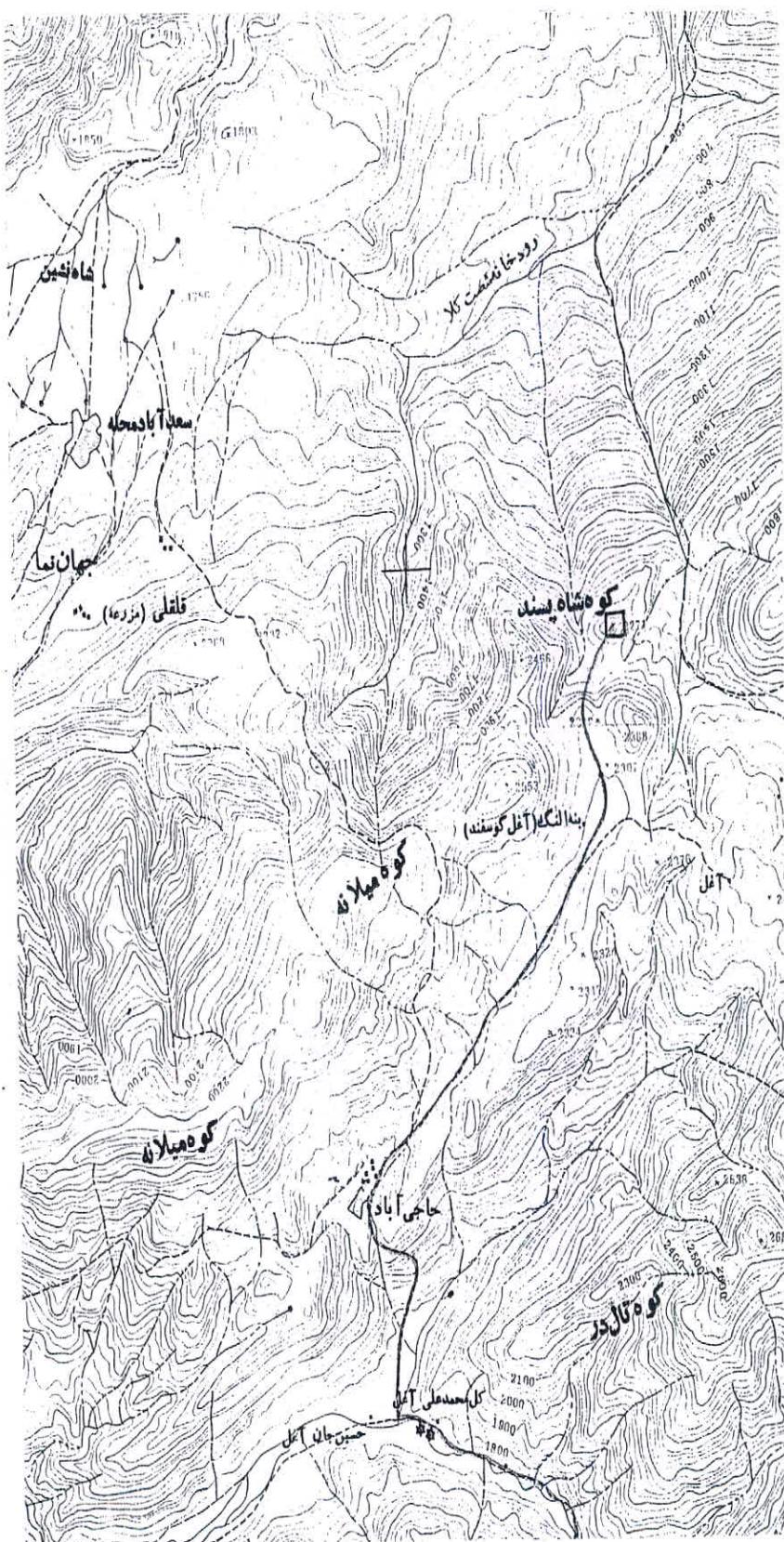

شکل شماره (۴-۲۵)- کروکی مسیر دسترسی به کوه شاه پسند...

شکل شماره (۲۶-۴) - موقعیت جغرافیایی منطقه کوه شاه پسند و راههای دسترسی به آن (مأخذ:

اطلس راههای ایران - چاپ ۱۳۸۰ مقیاس ۱:۵۰۰,۰۰۰)

شکل شماره (۲۷-۴) - موقعیت و تپوگرافی محدوده بررسی شده شاه پسند بر روی نقشه تپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ سعدآباد محله.

۶-۴-۴- زمین‌شناسی عمومی منطقه مطالعاتی

کهن ترین سنگهای موجود در نقشه زمین‌شناسی چهارگوش گرگان به پرکامبرین نسبت داده می‌شود که لیتوژوئی آنها شیسته‌های سبز و بنام شیسته‌های گرگان معروفند. کامبرین و اردوبسین با رخنمون سازندهای بایندر، سلطانیه، زایگون، لالون و میلا خودنمایی می‌کنند. سنگهای سازند خوش بیلاق به سن دونین به وسیله سازند مبارک به سن کربونیفر پوشیده می‌شود.

پرمین نیز بصورت سازندهای درود، روته و نسن دیده شده‌اند. تریاس در این مناطق با سازند ایکا شناخته شده است که با دگرشیبی فرسایشی بر روی نهشته‌های کهن تر جای می‌گیرد و با افقی از لایه‌های لاتریتی و بوکسیت قمز رنگ در قاعده شناخته می‌شود. ژوراسیک با سازندهای شمشک، دلیچای و لار مشخص می‌شود. وجود ملافیرها در قاعده سازند شمشک نشان دهنده فاز کششی است که بدنبال فاز فشارشی تریاس میانی رخ داده است. سنگهای ژوراسیک (بویژه سازند لار) در ناحیه مورد بررسی گسترش زیادی دارند و مناطق مرتفع کوهستانی را پدید آورده‌اند. سنگهای کرتاسه که به گونه‌ای فراگیر آهکی هستند، در حقیقت دارای سن کرتاسه بالایی بوده و وجود لایه بازالتی در قاعده این آهکها و همچنین ناپیوستگی‌های هم شیب و گاه دگرشیب میان سنگهای کرتاسه و سنگهای ژوراسیک بالایی دلیل بر وجود رخداد تکتونیکی کیمیرین پسین است.

۷-۴-۴- زمین ساخت منطقه

در نقشه زمین‌شناسی چهارگوش گرگان، سه زون ساختاری را می‌توان به ترتیب از شمال به جنوب ردیابی کرد که در بر گیرنده زونهای گرگان - رشت، البرز و ایران مرکزی است. اکثر معادن در زون بینالود جای گرفته‌اند و اثرات چین خوردگی در بخش‌هایی از این زون دیده می‌شود. چین خوردگی اوایل دوگر، یکی از ویژگیهایی است که تاکنون تنها در همین زون گزارش شده است. مرز جنوبی واحد بینالود که آن را زون تدریجی میان ایران مرکزی - البرز و کوههای هزار مسجد-کپه داغ در نظر می‌گیرند، گسل میامی است که بسوی باختراشید به گسل عطاری

برسد. روند کلی این واحد خط خمیده‌ای است که خمیدگی آن بسوی شمال شرق است و وتر آن

کم و بیش در راستای خط شرقی - غربی است که شاید گسل هریروود موجب این تغییر امتداد

شده باشد. روند اصلی گسل‌های این زون شمال شرقی - جنوب غربی تا شرقی - غربی است.

۴-۸- زمین‌شناسی محدوده فلزی کوه شاه پسند

واحدهای زمین‌شناسی رخمنون یافته در منطقه عبارتند از:

Cm: واحدی مشکل از شیل خاکستری سیاه رنگ، سنگ آهک و ماسه سنگ کوارتزیتی است که

دارای سن کربونیفر می‌باشد.

K: سنگ آهک اینوسراموس دار و سنگ آهک مارنی قهوه‌ای به سن کرتاسه است. این واحد بین

دو سازند تیز کوه و فجن واقع شده است.

ال: واحدی تشکیل شده از سنگ آهک و دولومیت توده‌ای به سن ژوراسیک است که واحد انتهایی

سازند لار به حساب می‌آید. در این منطقه روند گسل‌ها شمالشرق - جنوبغرب است و منطقه چین

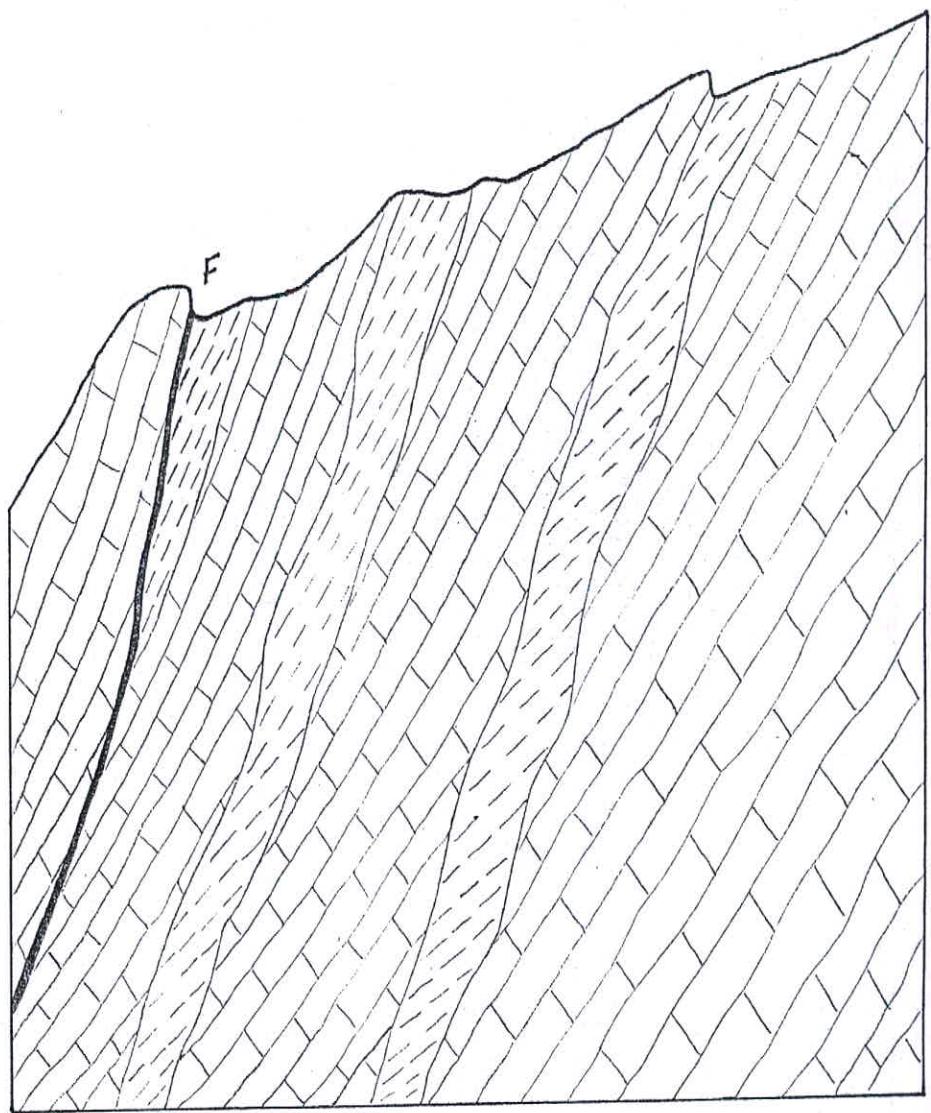
خورده می‌باشد. شکل شماره (۲۸-۴) مقطع شماتیکی از رشته کوه شاه پسند را نشان می‌دهد.

جنس کوه شاه پسند آهک سفید تا صورتی متبلور است که مربوط به سازند لار

می‌باشد. عکس شماره (۴۱-۴) جنس کوه شاه پسند را نشان می‌دهد. در ضمن در شرق کوه

شاه پسند کن tact بسیار شارپ بین آهک و شیل وجود دارد که به احتمال زیاد گسله می‌باشد.

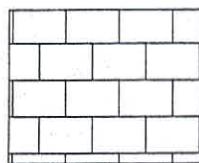
عکس شماره (۴۲-۴) این کن tact بسیار شارپ را نشان می‌دهد.

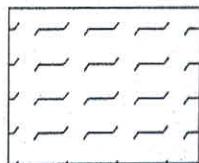
W

E

آهک

شیل

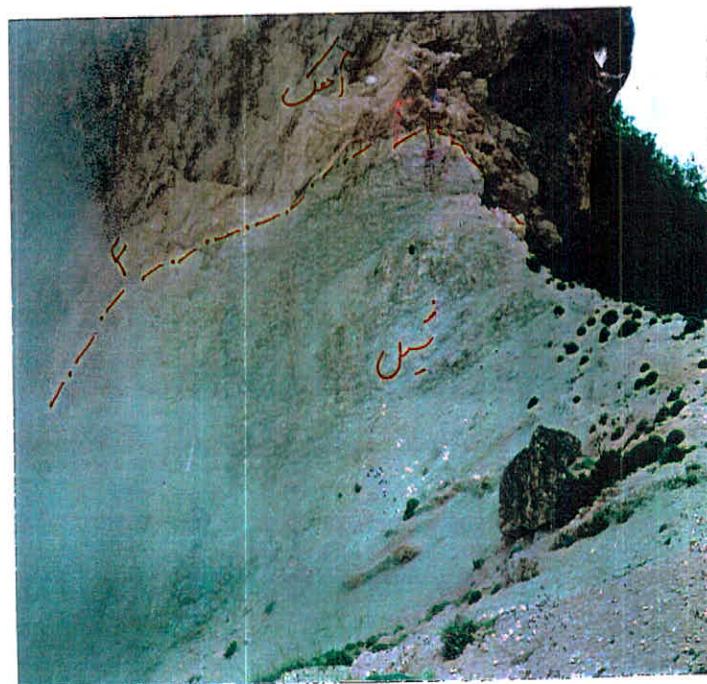
گسل

شکل شماره (۳۸-۴)- مقطع شماتیکی از رشته کوه شاه پسند.

عکس شماره (۴۱-۴)- آهک سفید تا صورتی تجدید تبلور یافته کوه شاه پسند. دید به سمت شمال غرب

عکس شماره (۴۲-۴)- گنتاكت گسله بین واحد آهکی سازند لار با واحد شیلی کوه شاه پسند. دید به سمت شمال غرب

۴-۴-۹-پی جوئی زمین شناسی و سرباره های فلزی در اطراف محدوده کوه شاه پسند

با توجه به صعب العبور بودن ارتفاعات کوه شاه پسند، محیط جنگلی و صخره ای بودن

چکل شاه پسند، اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور سعی نموده است منطقه را تحت پی جوئی
کامل قرار دهد.

با راهنمایی یکی از اهالی روستای حاجی آباد مسیر بین بنه گوسفنده و چکل شاه پسند

مورد پی جوئی و اکتشاف قرار گرفت. رخمنون های سنگی منطقه بررسی و با دیگر نقاط استان
مورد مقایسه قرار گرفت.

در هنگام پی جوئی از ارتفاعات تند و خشن رشته کوه شاه پسند در بالای ارتفاعات چکل

یک سری سنگهایی که احتمالاً مربوط به دیگر مناطق و یا مناطق همجوار بوده و به این محل
حمل شده است، دیده می شود. با توجه به کاوش های افراد محلی جهت پی جوئی آثار باستانی در
بالای چکل، یک سری چاله های با عمق های ۵/۰ الی ۲ متر حفر شده است. کنتاکت بین
سنگهای آهکی چکل با لیتولوژی زیرین آن یک سری شیل هایی می باشد که رنگ آنها تا حدودی

به رنگ صورتی تمایل نشان می دهد. از سنگ های آهکی کرم رنگ و همچنین از شیل های زیرین
نمونه های برای مطالعات شیمیایی و پتروگرافی برداشت گردید. پس از پی جوئی در ضلع غربی و

جنوبی چکل شاه پسند حدود ۲ کیلومتر به سمت جنوب به محل سرباره های فلزی می رسیم.
محل دقیق سرباره های فلزی نزدیک دو راهی جاده مالرویی است که از سمت غرب به سعدآباد

محله و از سمت جنوب به حاجی آباد منتهی می شود. در ضمن کوهی که در پای آن سرباره های
فلزی مشاهده می شود، به نام کوه سنگ کلام معروف است. پس از ردیابی سرباره ها، تپه ای که به

احتمال زیاد محل ذوب سرباره ها بوده است و خاک آن نیز همنگ سرباره ها می باشد، مشاهده
گردید. عکس شماره (۴۳-۴) تصویری از تپه محل ذوب سرباره ها را نشان می دهد. سرباره های

فلزی مشاهده شده که حالت زنگ زدگی در آنها به چشم می خورد، به احتمال زیاد سرباره های

آنها می باشند. عکس شماره (۴۴-۴) سرباره های فلزی کود سنگ کلام را نشان می دهد. زیرینی این سرباره های

آنها از تپه هایی کشیده

عکس شماره (۴۳-۴)- تصویری از تپه محل ذوب سرباره ها دید به سمت شمال

عکس شماره (۴۴-۴)- تصاویری از سرباره های فلزی کوه سنگ کلام

۱۰۱-۴

طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان
فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه

۱۰-۴-۴ - نمونه برداری

نمونه برداری از کل محدوده چکل شاه پسند و از کنタکت بین آهک و شیل و نیز بالای

کنタکت انجام پذیرفت. عکس شماره (۴۵-۴) نمایی نزدیک از جنس و رنگ نمونه های برداشت

شده از بالا و پایین کنタکت و خود کنタکت را نشان می دهد.

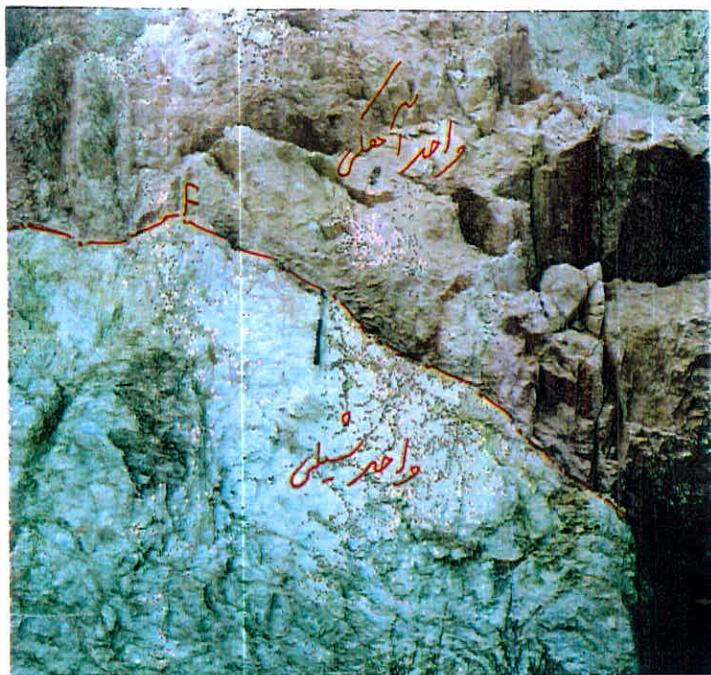
نمونه برداری از سرباره های فلزی کوه سنگ کلام و اطراف تپه محل ذوب سرباره ها نیز

صورت پذیرفت. عکس شماره (۴۶-۴) نمایی نزدیک از سرباره های فلزی که نمونه برداری از آنها

انجام پذیرفت، را نشان می دهد.

جدول شماره (۸-۴)- لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه.

ردیف	شماره نمونه	جنس نمونه	XRF	XRD	تبیغه نازک	جدب اتمی
۱	SH-1	آهک دولومیتی		x		
۲	SH-2	کلسیت			x	
۳	SH-3	سنگ آهک			x	
۴	SH-4	سنگ آهک			x	
۵	SH-5	سنگ آهک	x	x		
۶	SH-6	سنگ آهک	x		x	
۷	SH-7	سنگ آهک		x		
۸	SH-8	سنگ آهک	x			
۹	SH-9	سرباره	x			
۱۰	SH-10	سرباره	x			
۱۱	SH-11	سرباره	x			
۱۲	SH-12	سرباره				x
۱۳	SH-13	سرباره				x
۱۴	SH-14	سرباره				x

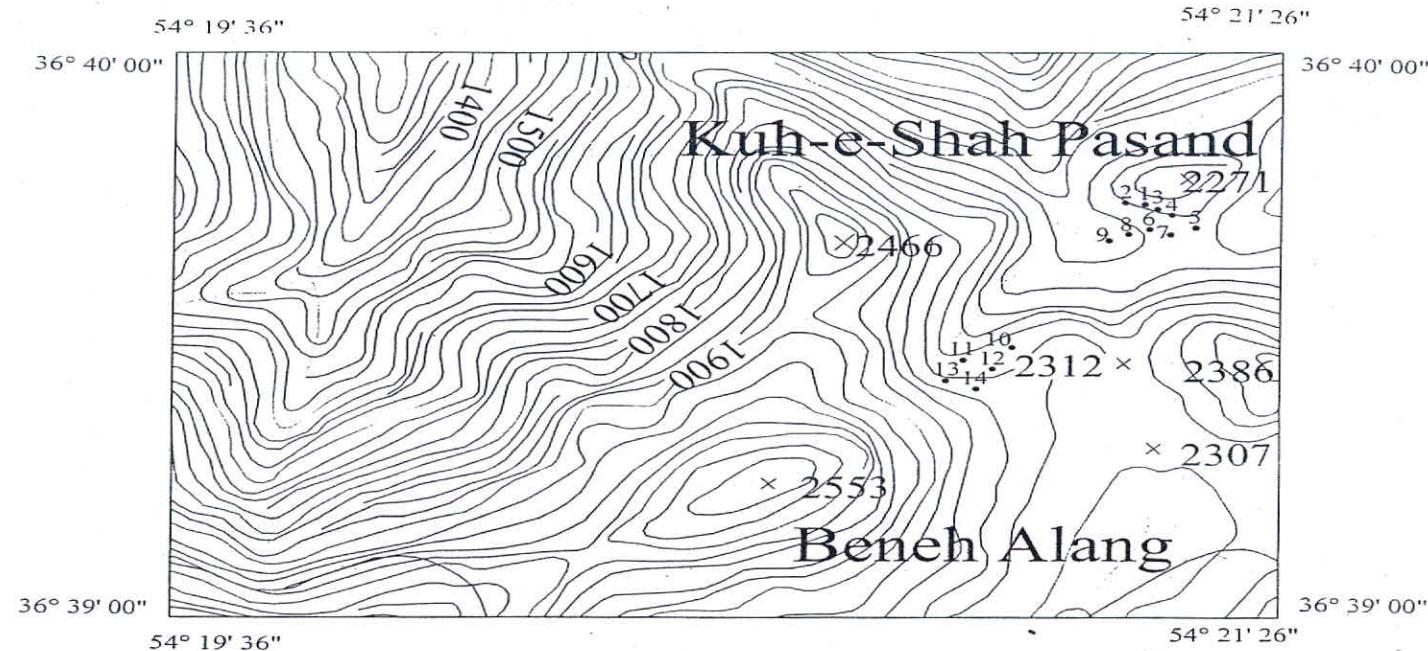

عکس شماره (۴۵-۴)- نمایی نزدیک از کنتاکت بین واحد آهکی و شیل در چکل شاه پسند. دید به

سمت شمال غرب

عکس شماره (۴۶-۴)- نمایی نزدیک از سرباره های فلزی کوه سنگ کلام.

شک، شماره (۴-۹۳) - کوکی، محل نمودن پردازی ها در کوه شاه پسند پری نقشه توپوگرافی

١٠٠٠٠٠ : (سعدیہ محلہ

۱۰۴-۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	 کویر-کندار KAVIR-E-KANDAR
-------	---	---

۱- آنالیز های شیمیایی

الف- جذب اتمی

تعداد ۳ نمونه از سرباره های محدوده شاهپسند جهت آنالیز جذب اتمی به آزمایشگاه

ارسال گردید. در جدول شماره (۹-۴) نتایج آنالیز جذب اتمی نمونه های شاهپسند نشان داده

شده است.

جدول شماره (۹-۴) - نتایج آنالیز نمونه های محدوده شاهپسند.

Sample	Fe2O3 %	Pb ppm	Cu ppm
SH-12	80.36	6	2
SH-13	80.33	5	3
SH-14	72.34	3	7

XRF- ب

تعداد ۶ نمونه به شماره های SH-11 و SH-10 ، SH-9 ، SH-6 ، SH-8 ، SH-5 جهت آنالیز

XRF به آزمایشگاه ارسال گردید که نتایج آنها در جدول شماره (۱۰-۴) نشان داده شده است.

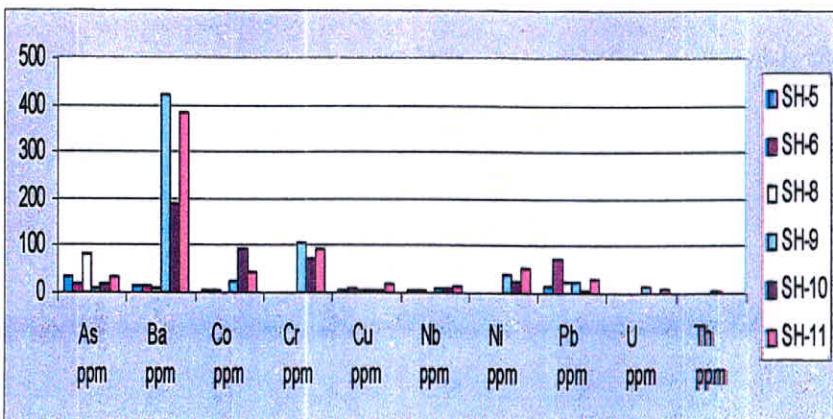
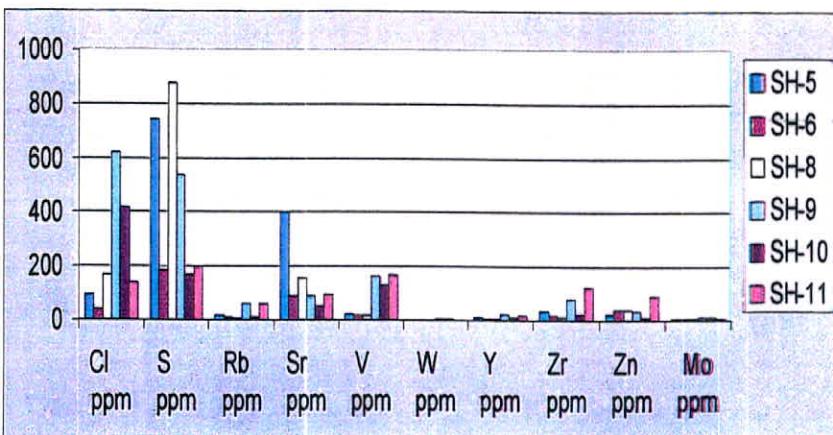
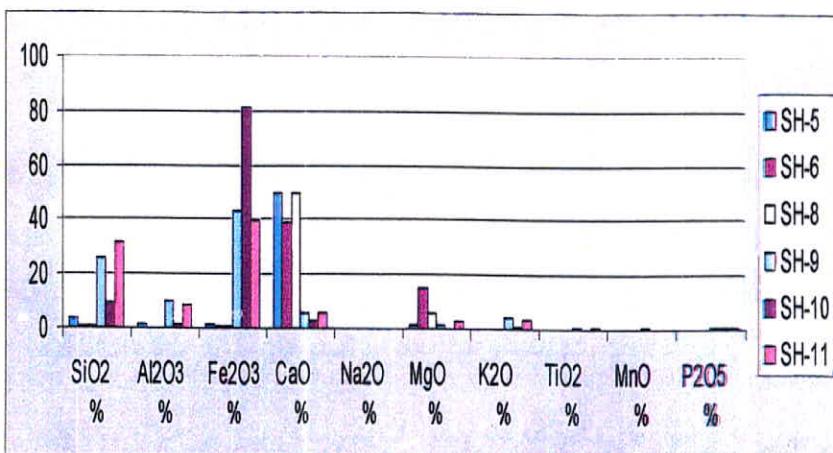
جدول شماره (۱۰-۴) - نتیجه آنالیز شیمیایی XRF ۶ نمونه مربوط به محدوده شاهپسند

Sample	SiO ₂ %	Al ₂ O ₃ %	Fe ₂ O ₃ %	CaO %	Na ₂ O %	MgO %	K ₂ O %	TiO ₂ %	MnO %	P ₂ O ₅ %
SH-5	3.81	1.13	1.24	49.49	0.03	1.57	0.35	0.188	0.058	0.094
SH-6	0.84	0.22	0.77	38.67	0.03	15.42	0.09	0.131	0.026	0.030
SH-8	0.39	0.12	0.91	49.43	0.04	5.80	0.03	0.127	0.046	0.205
SH-9	25.71	10.02	43.19	6.10	0.14	1.31	4.28	0.563	0.452	0.492
SH-10	9.11	1.79	81.37	2.70	0.04	0.33	0.65	0.159	0.090	0.514
SH-11	31.57	8.81	39.80	5.71	0.10	2.56	3.28	0.640	0.277	0.515

Sample	Cl ppm	S ppm	Rb ppm	Sr ppm	V ppm	W ppm	Y ppm	Zr ppm	Zn ppm	Mo ppm
SH-5	97	744	14	404	24	<1	10	32	25	7
SH-6	41	187	9	92	17	<1	8	14	41	4
SH-8	168	879	4	157	16	1	7	13	37	8
SH-9	618	539	62	87	164	8	20	77	35	11
SH-10	418	168	11	53	126	3	9	21	10	13
SH-11	138	198	64	95	167	<1	19	121	87	8

Sample	As ppm	Ba ppm	Co ppm	Cr ppm	Cu Ppm	Nb ppm	Ni ppm	Pb ppm	U ppm	Th ppm
SH-5	32	14	3	1	3	6	1	15	1	1
SH-6	19	16	6	1	12	5	1	73	1	2
SH-8	81	11	1	2	4	2	2	23	1	2
SH-9	12	420	23	106	3	9	39	22	14	5
SH-10	17	189	90	75	5	11	23	4	1	2
SH-11	35	382	43	93	17	15	51	28	10	2

نمودار شماره (۴)- میزان عناصر و ترکیبات اکسیدی مختلف را در ۶ نمونه از منطقه شاه پسند نشان می دهد.

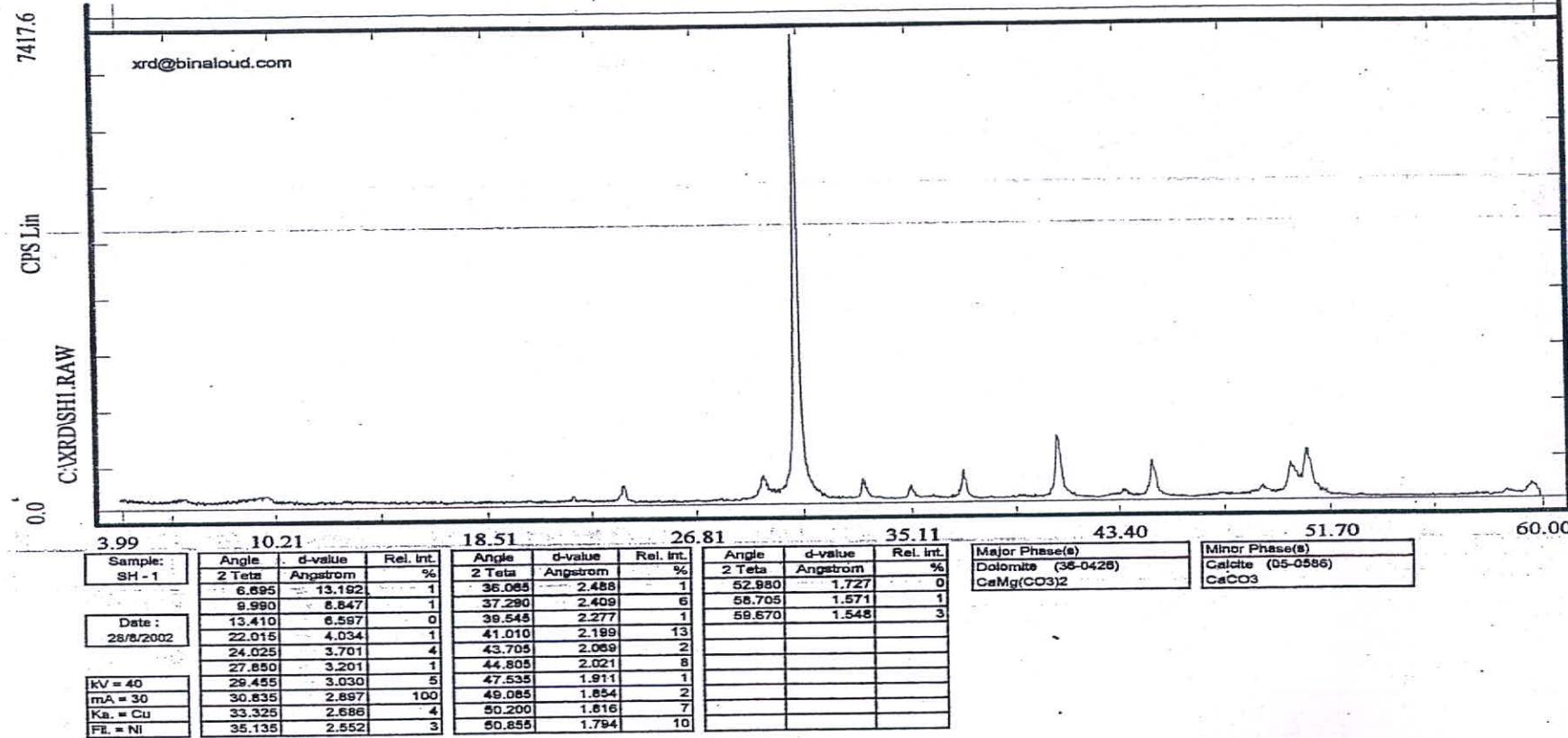
با توجه به نتایج آنالیز XRF نمونه های منطقه شاهپسند، مشاهده می گردد که سه نمونه ۵، ۶ و ۸ که از نمونه های سنگی منطقه می باشند، با نمونه های ۱۰، ۹ و ۱۱ اختلافاتی نشان می دهند که این اختلافات منشا سنگ اولیه، آنالیز اولیه سنگی عناصر و آنالیز همان عناصر در سرباره ها را نشان می دهد.

از بین این اختلافات و تشابهات می توان به درصد اکسید های آهن در سرباره اشاره کرد در صورتی که در نمونه های سنگی سه گانه اولیه، CaO یشتراست و نشان می دهد که نمونه اولیه سنگ آهکی می باشند.

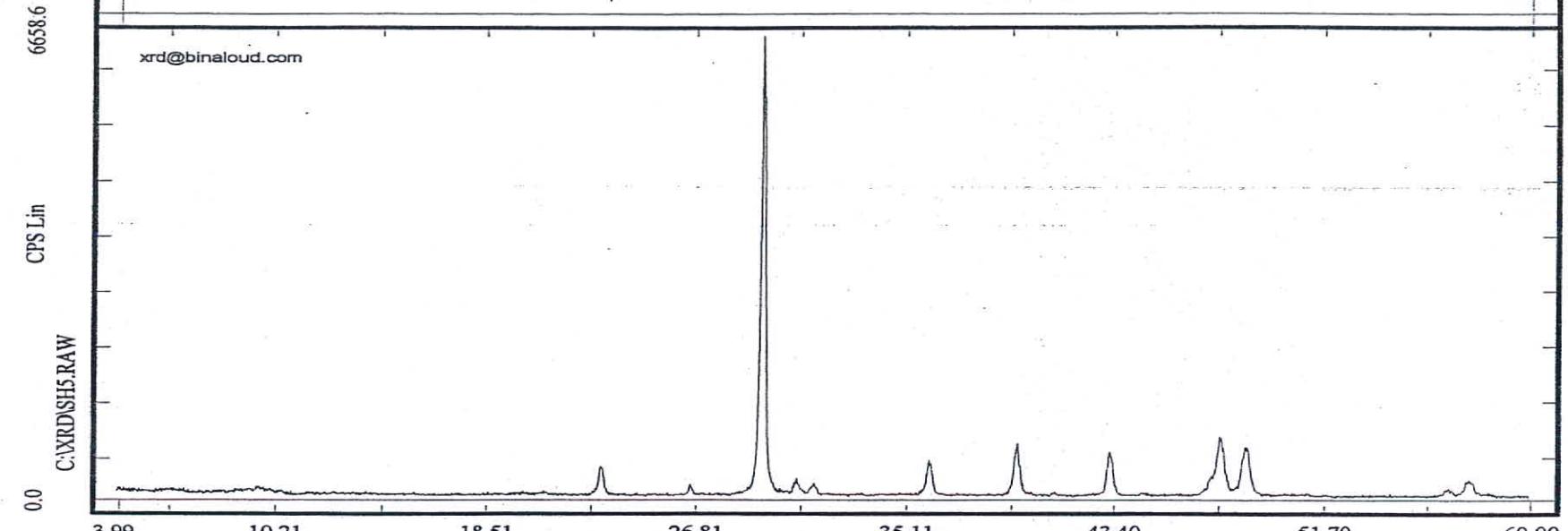
عناصر نیکل، روی، کروم، کبالت و باریم از جمله عناصر فلزی هستند که مقدار آنها در سرباره ها افزایش یافته است در عوض عناصری مانند استرانسیوم در سرباره ها کاهش یافته است. درصد بالای SiO_2 در سرباره ها تا حدودی کاذب و ناشی از مصرف کمک ذوب ها خواهد بود.

XRD - پ

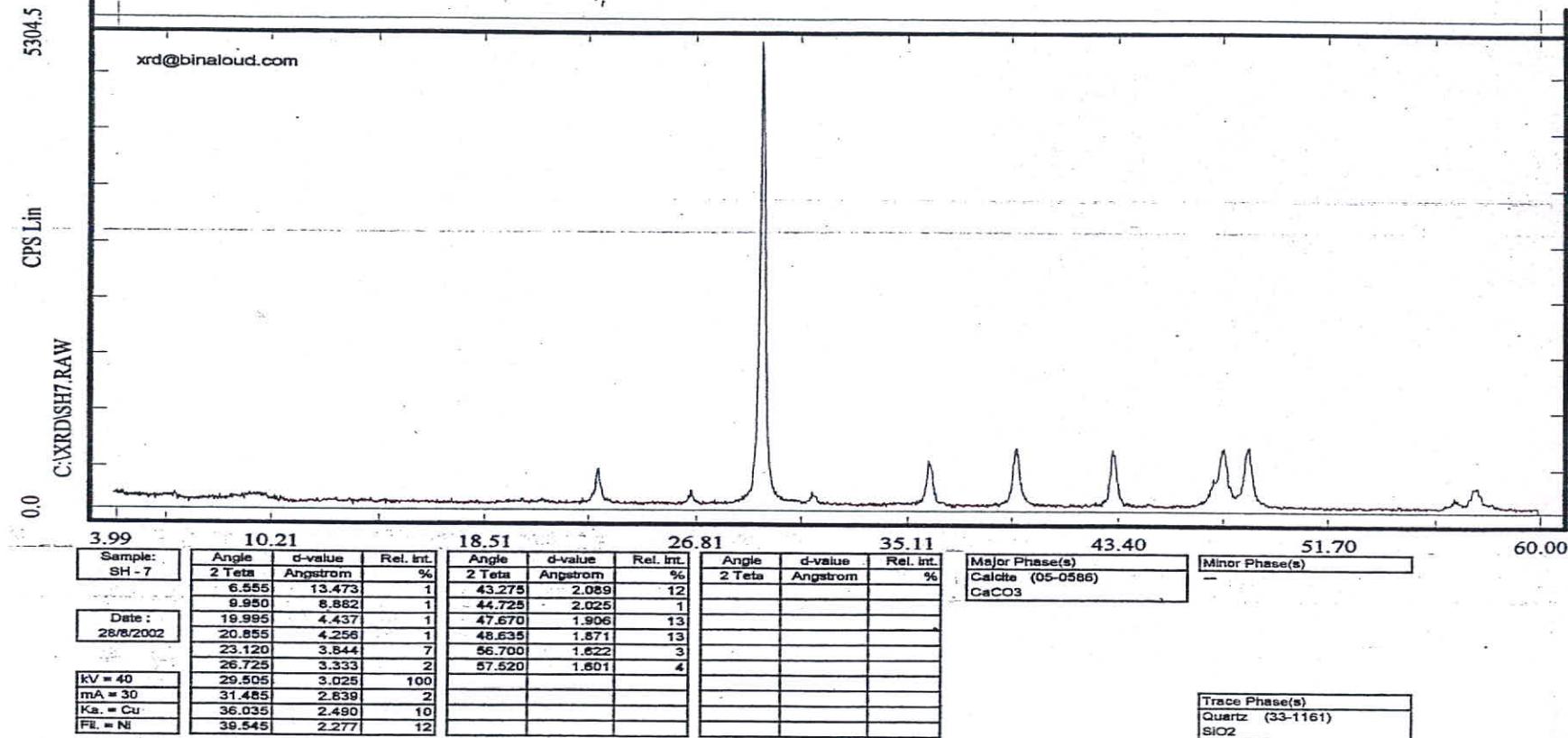
سه نمونه به شماره های SH-1، SH-5، SH-7 جهت مطالعات کانی شناسی و آنالیز XRD به آزمایشگاه ارسال گردید که در شکل های شماره (۴ - ۳۰ الی ۳۲) گراف های مربوط به آنالیز XRD نمونه های منطقه شاهپسند نشان داده شده است.

شکل شماره (۴ - ۳۰) - گراف XRD نمونه شماره .SH-1

شکل شماره (۳-۴) - گراف XRD نمره شماره SH-5

شکل شماره (۴۳۲) - گراف XRD نمونه شماره SH-7

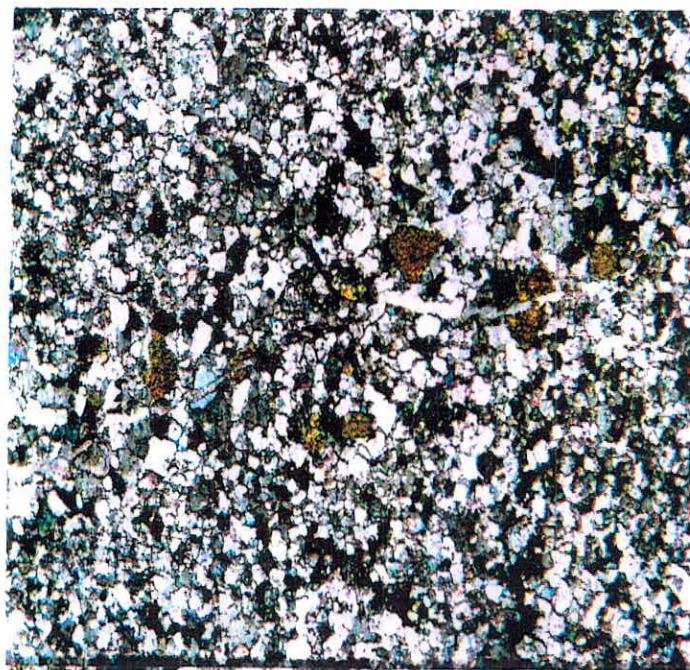

۲- مطالعه تیفه نازک

الف- نمونه شماره SH-2

نام سنگ: سنگ آهک اسپارایتی یا مرمریت

بافت سنگ گرانوبلاستی تقریباً دانه درشت می‌باشد. تحول سنگ از میکرواسپارایتی به اسپارایتی و در واقع پیشرفت فرآیند تبلور مجدد به وضوح قابل استنباط است. دانه‌های کوارتز به طور پراکنده و به مقدار کم (حدود ۱-۲ درصد) در سنگ یافته می‌شوند. دانه‌های قهقهه‌ای رنگ، که احتمالاً قطعات شیشه‌ای دگرسان شده می‌باشند نیز در متن سنگ مشاهده می‌شوند. تعدادی رگه کلسيتي دانه درشت نيز سنگ را قطع كرده است.

تصویر شماره (۴۷-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه شماره 2 SH-2(نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

۱۱۲ - ۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شناختی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	 کاوه کاوه GOLSTAN PROVINCE ARCHAEOLOGY
---------	--	--

ب- نمونه شماره SH-3

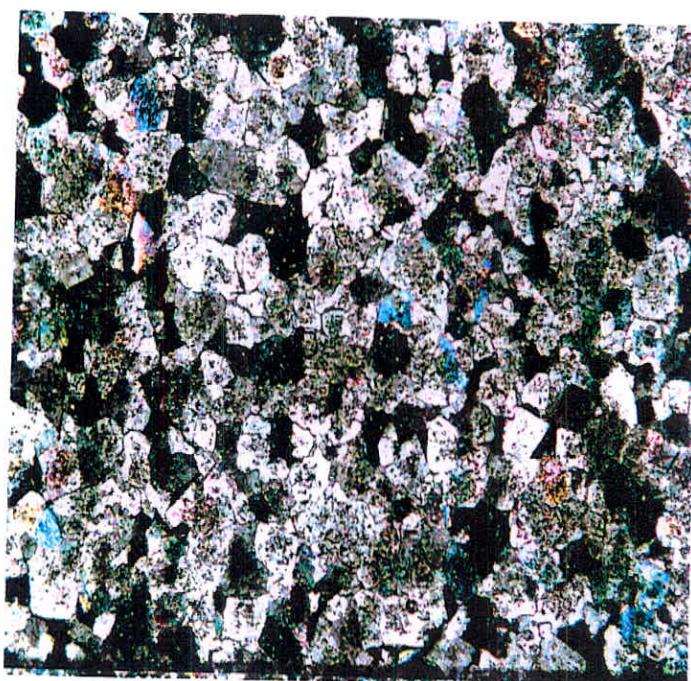
نام سنگ: سنگ آهک اسپارایتی-گرینستون

آهک اسپارایتی-گرینستون که عمدتاً از دانه‌های کلسیتی تشکیل شده است. بافت سنگ

اسپارایتی-گرانوبلاستی می‌باشد. فرآیند تبلور مجدد نیز در سنگ مشاهده می‌شود. رگه‌های باریکی

این سنگ را قطع می‌کند که توسط کلسیت پوشیده‌اند. مقادیر کمی اکسید آهن نیز در امتداد

دیواره رگه‌ها تجمع پیدا کرده است.

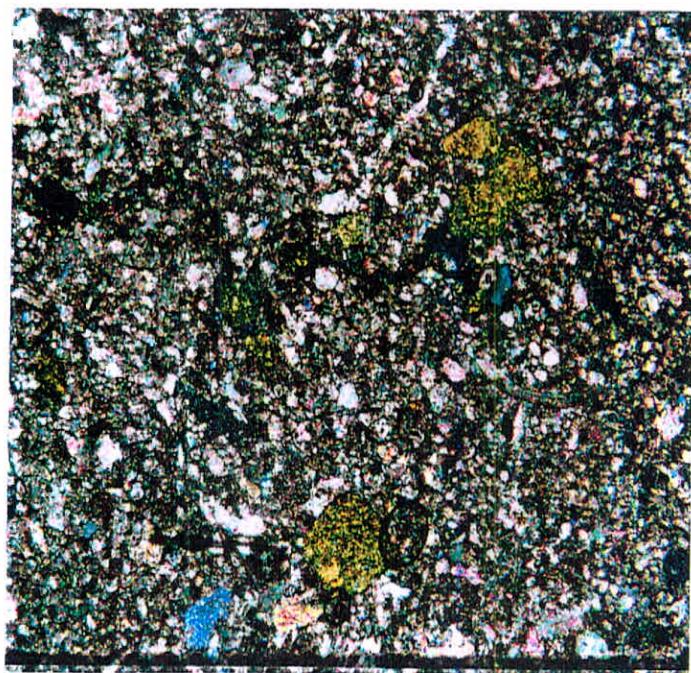
تصویر شماره (۴۸-۴) - تصویر میکروسکوپی نمونه شماره SH-3 (نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

۱۱۳ - ۴	طرح پی جوئی مواد معدنی فلزی براساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	 کارخانه گذشتگاری گلستان
---------	--	--

پ- نمونه شماره SH-4

نام سنگ: سنگ آهک بیومیکرایتی

این سنگ حاوی مقادیر بسیار زیادی فسیل می‌باشد و دارای آثار استیلویتی است که توسط کمی اکسید آهن پرشده‌اند. همچنین حاوی تعدادی دانه‌های تخریبی کوارتز می‌باشد که خاموشی موحی نشان می‌دهند. قطعات شیشه‌ای کلریتی شده که با رنگ سبز متمایل به زرد در نور پلاریزه مشخص می‌گردند. فراوانی آثار فسیلی به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد. تخلخل سنگ سبز نسبتاً کم می‌باشد.

تصویر شماره (۴-۴۹) - تصویر میکروسکوپی نمونه شماره 4-SH نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر).

ت- نمونه شماره SH-6

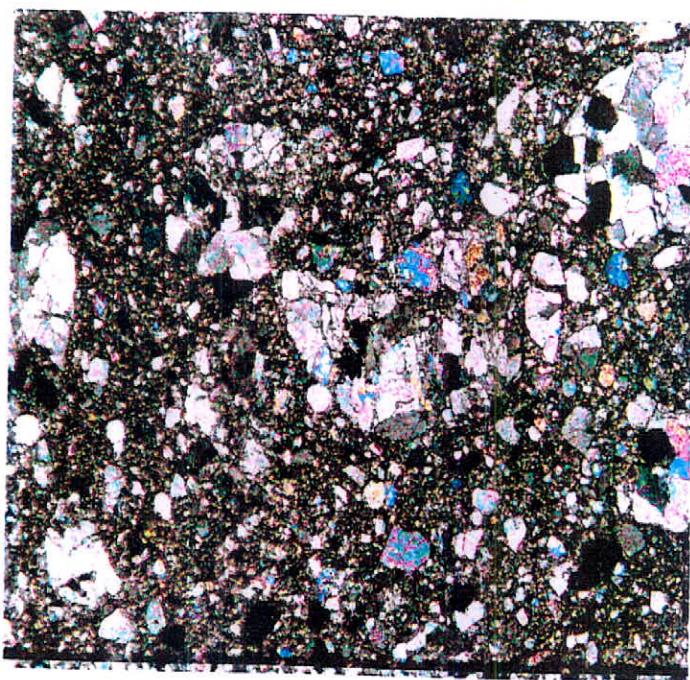
نام سنگ : آهک میکرواسپارایتی در حال تبلور مجدد

ناهمگنی تبلور مجدد به گونه‌ای است که تصور می‌رود سنگ دارای بافت برشی می‌باشد.

سنگ تماماً از کلسیت درست شده است و حاوی درز و ترکهای زیادی می‌باشد. این درز و ترکها

دارای دو نسل هستند، که نسل دوم دارای دهانه عریض‌تر هستند. نسل دوم از فراوانی کمتری

برخوردار است. این سنگ فاقد آثار فسیلی می‌باشد.

تصویر شماره (۵۰-۴) تصویر میکروسکوپی نمونه SH-6 نمونه سنگ آهک میکرواسپارایتی. این سنگ شواهدی از تبلور مجدد نشان می‌دهد. ناهمنگنی تبلور مجدد به گونه‌ای است که تصور می‌شود، سنگ دارای بافت برشی است. (در نور پلاریزه، بزرگنمایی ۲۵ برابر)

۳-۴ - نتیجه گیری

- سنگ درونگیر محدوده شاهپسند آهک های لار می باشد و این سازند با لیتولوژی زیرین آن یعنی شیل های ژوراسیک همبrij دارد. در کناتکت بین این دو سازند آثاری از ماده معدنی سرب آغشتگی نشان می دهد. بنظر می رسد که از نظر کانی زائی سرب منطقه بارور نمی باشد. احتمالاً ماده معدنی دارای ارزش اقتصادی، تماماً استخراج گردیده است.
- با توجه به پی جوئی های گسترهای که در این مناطق توسط اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور انجام گردیده، می توان چنین اظهار نظر نمود که کانه زایی در این ناحیه بسیار محدود می باشد و احتمالاً در غرب منطقه و قسمت های پرتگاهی منطقه کانی زایی دیده می شود. دسترسی به این نقطه عملأً غیر ممکن می باشد.
- با توجه به پی جوئی های انجام شده بنظر می رسد که منطقه به تنها ی نمی تواند دارای ارزش اقتصادی باشد.
- ناحیه پیشنهادی محدوده کوه شاه پسند جزء مناطق کوهستانی و جنگلی می باشد که این امر در حال حاضر موجب محدودیت و سختی فعالیت معدنی و ممنوعیت دولتی می گردد، لذا کلیه تصمیم گیریها باید با توجه به این محدودیتها انجام گیرد.
- این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در محل پیدا شدن سرباره های چکل شاه پسند در ۲ کیلومتری جنوب و جنوب غرب کوه شاه پسند و در بالای تپه خاکی سرباره ها چاهکی به عمق ۱۰ متر حفاری گردد تا دقیقاً نوع سرباره ها و همچنین وجود احتمالی کوره ذوب مشخص گردد.
- با توجه به آنالیز های XRF و جذب اتمی عناصر مس، آهن و سرب نتیجه میگردد که این محدوده از نظر آهن و کانیهای وابسته غنی بوده است که هم در سرباره ها و هم در نمونه های دستی مقادیر بالایی از آهن بدست آمده است.

۴-۵-۴-معدن جریستان کوه واقع در پای رشته کوه میلانه

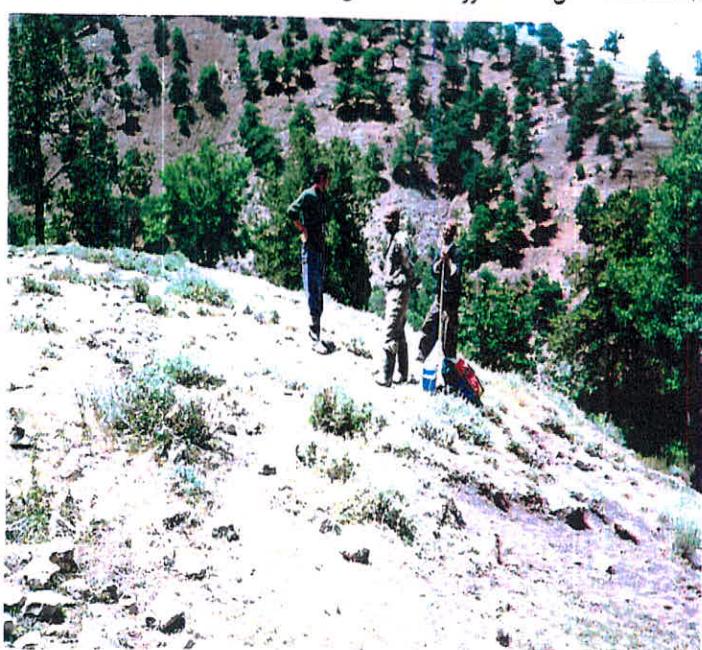
۴-۵-۱- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی

با تمام سعی و تلاشی که اکیپ کارشناسی این مهندسین مشاور در جهت کسب اطلاعاتی روشن درباره وجود معدن و کوره ذوب ، تاریخ فعالیت و تعطیلی کوره ذوب، در سطح روستاهای حاجی آباد و سعدآباد محله بعمل آورده است، همه گفته ها حاکمی از این است که محل ذوب سرباره ها از قدیم به همین شکل بوده است و کسی اطلاعی از آن ندارد. محل سرباره ها از قدیم به نام آهنگر محله معروف بوده است اینطور بنظر می رسد که در این محل آهن ذوب می شده و با آن ابزار آلات ساخته و پرداخته می شد. عکس شماره (۴-۵۱) محل بازدید اکیپ اکتشافی در ارتفاعات کوه میلانه را نشان می دهد.

۴-۵-۲- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه

منطقه مورد مطالعه در شمال غربی روستای حاجی آباد و دامنه رشته کوه میلانه قرار گرفته است. این محدوده در نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ سعدآباد محله و به مختصات جغرافیایی مشخصات کامل منطقه مورد مطالعه نشان داده شده است. در شکل شماره (۴-۳۳) عرض شمالی $36^{\circ} 38' 17.9''$ طول شرقی $31.4^{\circ} 54' 18'$ و " و " واقع شده است. در شکل شماره

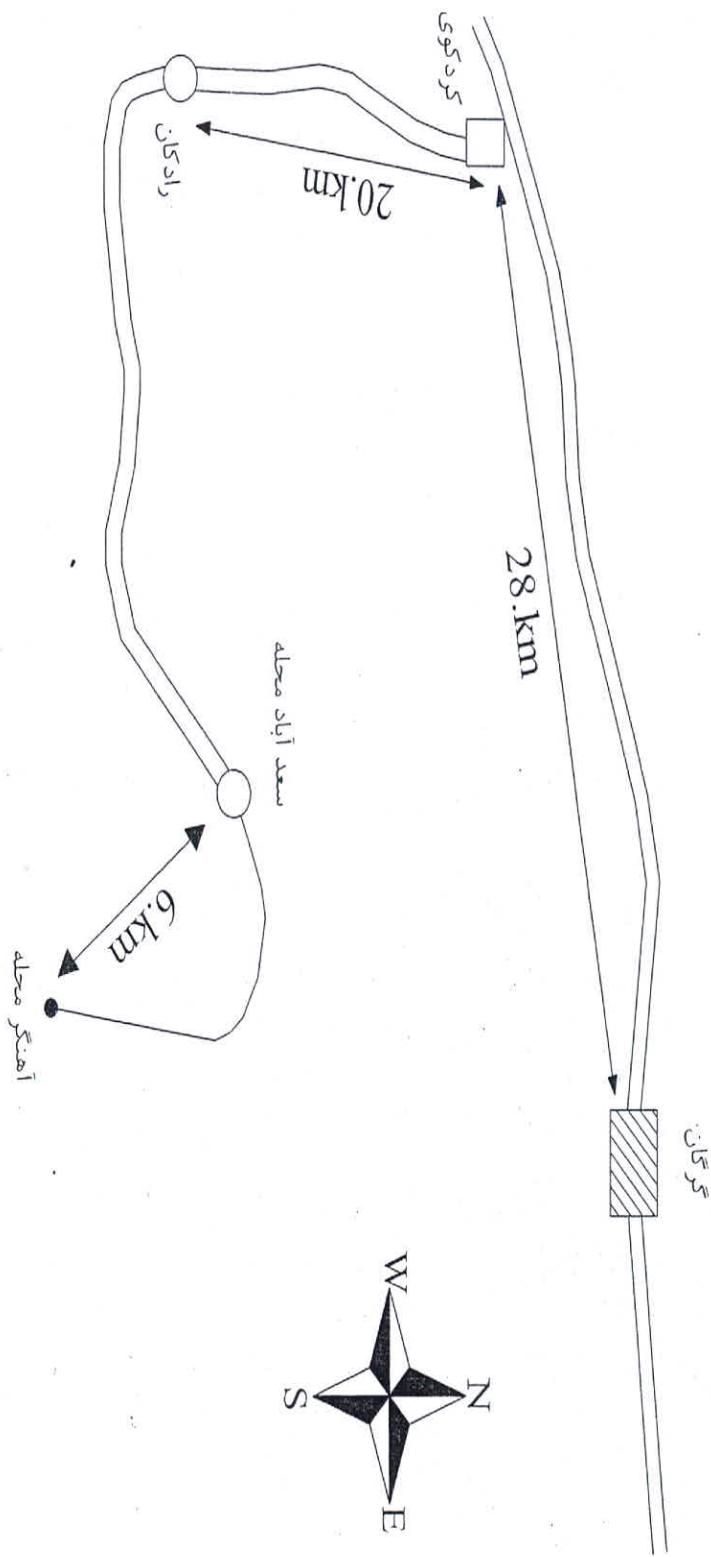
(۴-۳۳) مشخصات کامل منطقه مورد مطالعه نشان داده شده است.

عکس شماره (۴-۵۱)- محل بازدید اکیپ اکتشافی در ارتفاعات رشته کوه میلانه. دید به سمت

جنوب شرق

		طول جغرافیایی
	عرض جغرافیایی	
2541	ارتفاع معدن(متر)	
گرگان	نقشه زمین شناسی ۱:۲۵۰/۰۰۰	
سعدآباد محله	توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰	
آسفالت	۲۸Km	گرگان - کردکوی
خاکی	۲۰Km	کردکوی - رادکان
خاکی	۱۰Km	رادکان - سه راهی جهان نما
خاکی	۱۵Km	سه راهی جهان نما - سعدآباد محله
مالرو	۶Km	سعدآباد محله - آهنگر محله

شکل شماره (۳۴-۴) - کروکی مسیر دسترسی به کوه جریستان.

۳-۵-۴- راههای دسترسی به منطقه

محدوده مورد مطالعه در ۲۵ کیلومتری جنوب غربی شهرستان گرگان قرار گرفته است.

برای دسترسی به معدن جریستان کوه که در پای کوه میلانه قرار گرفته است، از مسیر زیر باید

استفاده کرد: ۱- گرگان - کرد کوی (۲۸Km)، ۲- کرد کوی - رادکان (۲۰ Km)، ۳- رادکان - سه راهی

جهان نما (۱۰ Km)، ۴- سه راهی جهان نما - سعد آباد محله (۱۵ Km)، ۵- سعد آباد محله -

آهنگر محله (۶ Km). در شکل شماره (۳۵-۴) راههای دسترسی به منطقه مورد مطالعه جریستان

کوه را نشان می دهد.

۴-۵-۴- جغرافیای انسانی و وضعیت معیشتی مردم منطقه

روستای حاجی آباد که نزدیکترین روستا به منطقه می باشد در بخش جنوب شرقی

منطقه واقع گردیده است. مردم این روستا اکثرأ به کار دامداری مشغول می باشند و عده کمی نیز

به کشاورزی (کشت جو) مشغولند. این روستا از نظر امکانات رفاهی اویله مانند برق و جاده در

وضعیت بسیار بدی می باشد، بطوری که فاقد برق بوده و جاده مناسبی نیز برای ارتباط روستا با

روستاهای دیگر وجود ندارد. روستاهای سعد آباد محله، پایین آب دره و بالا آب دره نیز در بخش

شمال غربی منطقه واقع شده اند که از آنها فقط بعنوان ییلاق استفاده می شود.

۴-۵-۵- توبوگرافی و مرفولوژی، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی منطقه

منطقه دارای توبوگرافی خشن و ناهمگن می باشد و همین امر باعث شده هیچ نوع زمین

کشاورزی در منطقه موجود نباشد. شکل شماره (۳۶-۴) موقعیت و توبوگرافی منطقه مورد مطالعه

را بر روی نقشه توبوگرافی ۵۰/۰۰۰:۱ سعد آباد محله نشان می دهد.

آبراهه های موجود در منطقه اکثرأ موارزی و از نوع منظم بوده که به رودخانه پاییزین

رودبار منتهی می شوند. پاییزین رود بار مهمترین رودخانه منطقه می باشد که از ارتفاعات کوه

چلستان و کوه میلانه سرچشمه می گیرد.

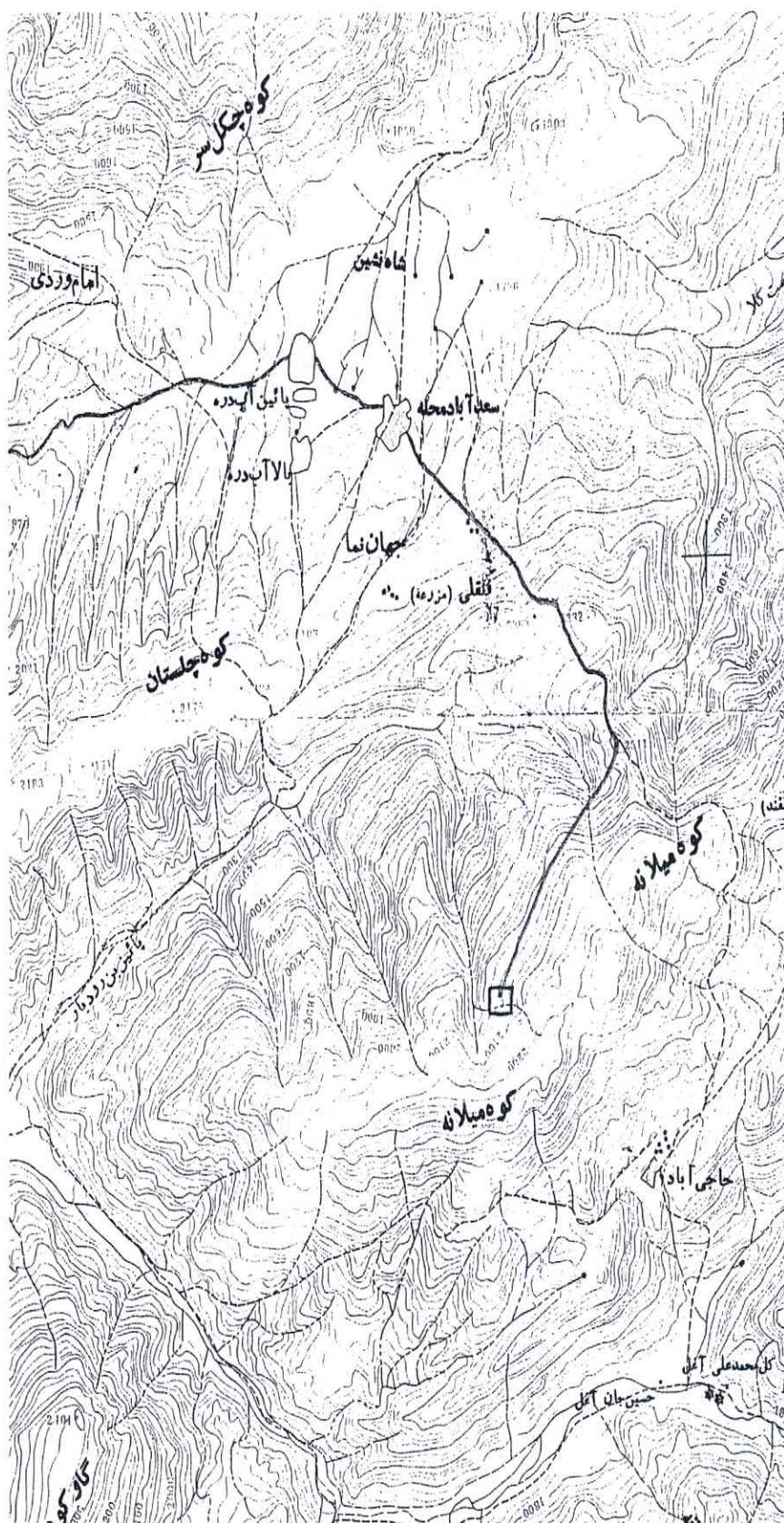
پوشش گیاهی غالب منطقه از نوع پوشش گیاهی جنگلی بوده و در بعضی جاهای پوشش

گیاهی مرتعی نیز دیده می شود. عکس شماره (۵۲-۴) پوشش گیاهی منطقه را نشان می دهد.

شکل شماره (۴-۳۵) - موقعیت جغرافیایی منطقه جزیرستان کوه و راههای دسترسی به آن

ماخذ: اطلس راههای ایران - چاپ ۱۳۸۰ مقیاس ۱:۵۰۰،۰۰۰

شکل شماره (۳۶-۴) - موقعیت و توپوگرافی منطقه جریستان کوه بر روی نقشه توپوگرافی

۱:۵۰,۰۰۰ سعد آباد محله.

عکس شماره (۵۲-۴)- پوشش گیاهی منطقه جریستان کوه دید به سمت جنوب شرق

۴-۵-۶- زمین شناسی عمومی منطقه مورد مطالعه

منطقه در واحد آهکی کرتاسه قرار گرفته است. واحدهای اطراف دارای روند شمال شرق-

جنوب غرب می باشند. جنس کوه میلانه واقع در محدوده مورد مطالعه از سنگ آهک و شیل

خاکستری تا سیاه رنگ می باشد. مرز واحد مورد مطالعه با واحد کوه میلانه از نوع گسله می باشد

و در بعضی جاهای نیز معمولی می باشد. تراکم گسل در منطقه مورد مطالعه نسبتاً پایین بوده و

منطقه دچار تکتونیک شدید نمی باشد. گسلهایی که در منطقه وجود دارند عمدتاً دارای روند

شمال شرق- جنوب غرب می باشند.

در شمال محدوده مورد مطالعه ناویدیس بزرگی قرار دارد که تقریباً هم امتداد با کوه

چلستان می باشد. در بخش غربی محدوده مورد مطالعه قسمتی‌هایی از واحد کرتاسه در داخل واحد

کربونیفر که قدیمی تر می باشد رخمنون دارد که اصطلاحاً به آن Klippe (صخره رورانده)

می گویند.

سن واحدی که زون میرالیزه را در بر می گیرد، پرمین می باشد. شیب این واحد ۳۰

درجه شمال غربی بوده و در بعضی جاهای نیز لایه‌ها برگشته می باشد.

۴-۵-۷- پی جوئی زمین شناسی و سرباره‌های فلزی در اطراف کوه میلانه

علیرغم پوشش جنگلی کم در منطقه، ولی منطقه با دارا بودن پوشش زیاد خاک، رخمنون

قابل مشاهده ای در منطقه وجود ندارد. با کسب اطلاعات از افراد مسن روستای حاجی آباد و با

راهنمایی‌های دیگر افراد محلی، محل دقیق سرباره‌های جریستان کوه معروف به آهنگر محله

شناسایی گردید. محل مورد نظر در پای کوه میلانه قرار دارد و از آنجا که به آهنگر محله معروف

است، به احتمال زیاد جنس سرباره‌های فلزی کوه میلانه، آهنی می باشد.

۴-۵-۸ - نمونه برداری

از کل محدوده دارای سرباره های فلزی در کوه میلانه، نمونه برداری انجام گردید. از

آنچهایکه در رخمنوهای سنگی منطقه شواهد با ارزشی از ماده معدنی و یا آثاری از ماده معدنی

دیده نشده است، نمونه برداری صورت نگرفت. در این منطقه نیز تپه ای، مشابه تپه موجود در پای

کوه سنگ کلام وجود دارد. بنظر می رسد، این محل باید محل ذوب و تجمع مواد خارج شده از

کوره باشد. چندین نمونه از محل تپه و همچنین از سرباره های پراکنده اطراف برداشت گردید. در

ضمن از خاک تپه ای که به احتمال زیاد محل ذوب سرباره ها بود، نیز نمونه برداری انجام گرفت.

اسامی نمونه ها به دلیل شباهت به کوه میلانه بنام MIL معرفی شده اند. عکس شماره (۵۳-۴)

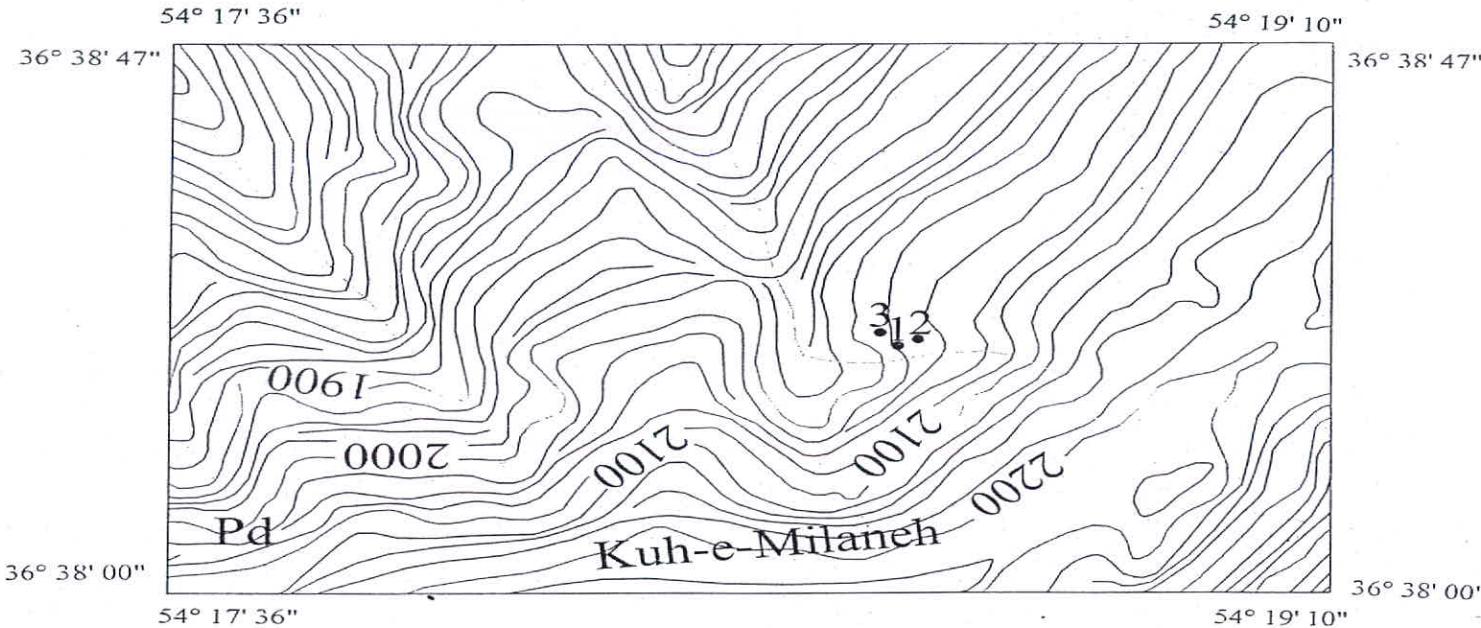
نمایی نزدیک از سرباره های فلزی نمونه برداری شده را نشان می دهد.

عکس شماره (۵۳-۴)- نمایی نزدیک از سرباره های فلزی کوه میلانه.

..... ۱: سعدآباد محله

شکل شماره (۴-۷۳)- ک روی محل نمونه برداری ها در کوه میلانه بر روی نقشه توپوگرافی

طرحی جزوی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شناختی در استان گلستان
فصل چهارم - مناطق موراد مطالعه

از کلیه نمونه های برداشت شده نمونه های مناسب برای آنالیز شیمیایی انتخاب گردید. از این

میان تعداد ۲ نمونه جهت آنالیز XRF و یک نمونه برای آنالیز جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال

گردید.

جدول شماره (۱۱-۴) - لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه و نوع آنالیزهای مربوطه

ردیف	شماره نمونه	جنس نمونه	XRF	جذب اتمی
۱	MIL1	سرپاره		x
۲	MIL2	سرپاره	x	
۳	MIL3	سرپاره	x	

۱- آنالیز های شیمیایی

الف - جذب اتمی

یک نمونه از نمونه های محدوده حاجی آباد (کوه میلانه) جهت آنالیز جذب اتمی عناصر

آهن، سرب و مس به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول شماره (۱۲-۴) نتایج آنالیز جذب اتمی

نمونه های کوه میلانه را نشان داده شده است. با توجه به درصد بالای اکسید آهن در نمونه سرپاره

با توجه به آنالیز جذب اتمی عناصر، احتمالاً منطقه از نظر آهن به صورت اکسید یا هیدروکسید

بوده است. نتایج آنالیز به روش XRF نیز این موضوع را تأیید می کند، درصد اکسید آهن در

نمونه های دیگری این منطقه، بسیار بالا می باشد.

جدول شماره (۱۲-۴) - نتایج آنالیز نمونه های محدوده شاهپسند

Sample	Fe ₂ O ₃ %	Pb ppm	Cu ppm
MIL1	84.37	7	11

XRF-ب

تعداد ۲ نمونه به شماره های MIL-2 و MIL-3 جهت آنالیز XRF به آزمایشگاه ارسال

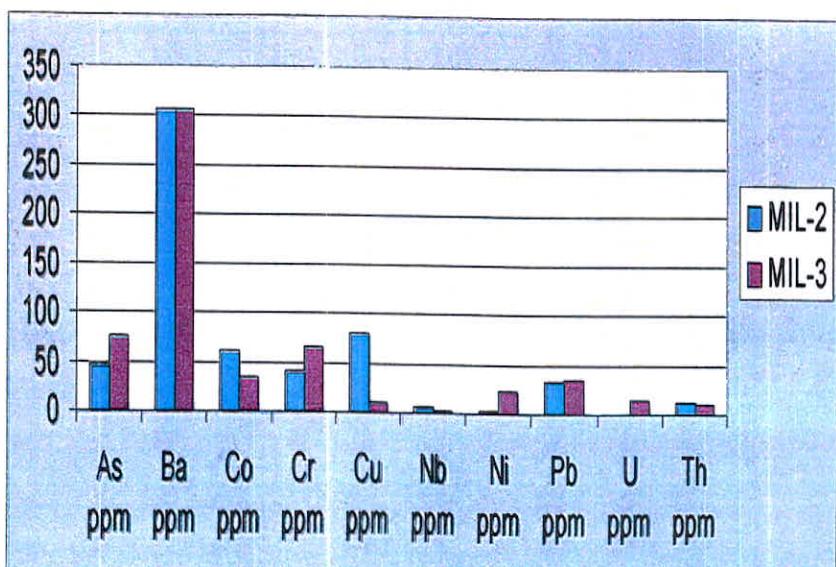
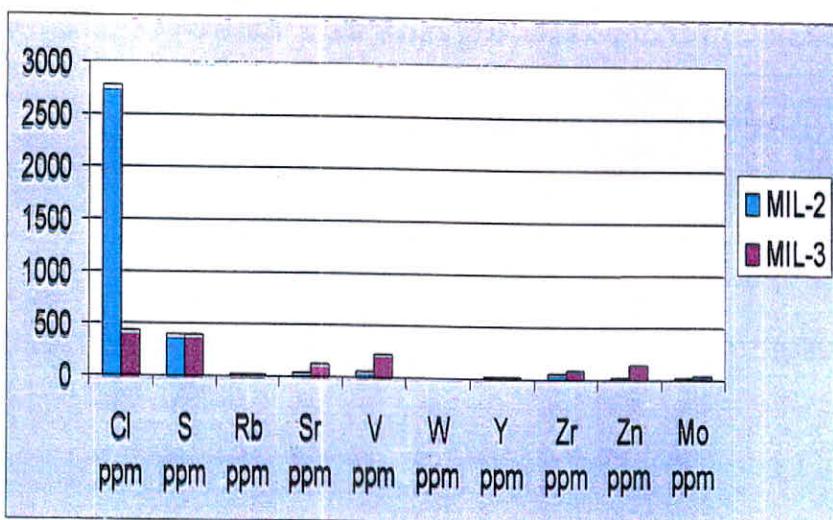
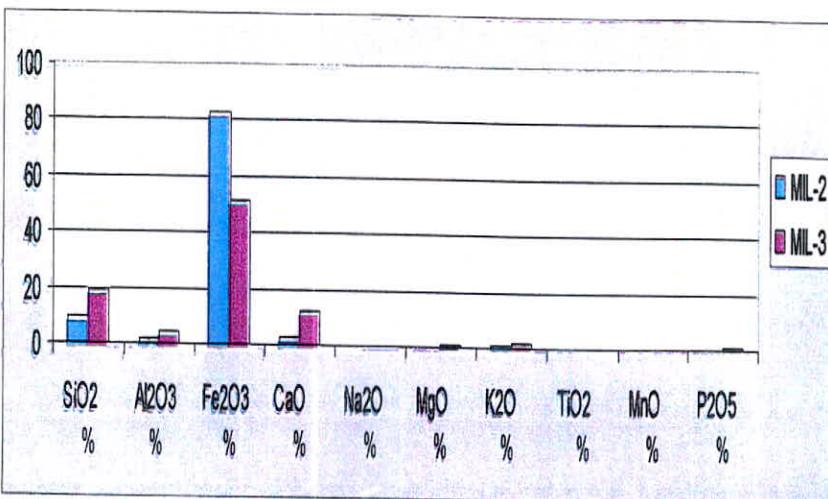
گردید که نتایج آنها در جدول شماره (۱۳-۴) نشان داده شده است.

جدول شماره (۱۳-۴)- نتیجه آنالیز شیمیایی XRF ۲ نمونه مربوط به کوه میلانه

Sample	SiO ₂ %	Al ₂ O ₃ %	Fe ₂ O ₃ %	CaO %	Na ₂ O %	MgO %	K ₂ O %	TiO ₂ %	MnO %	P ₂ O ₅ %
MIL-2	9.10	1.84	82.58	2.78	0.03	0.32	0.94	0.168	0.117	0.224
MIL-3	18.73	4.11	51.10	11.64	0.10	1.10	1.43	0.327	0.103	0.576

Sample	Cl ppm	S ppm	Rb ppm	Sr ppm	V ppm	W ppm	Y ppm	Zr Ppm	Zn ppm	Mo ppm
MIL-2	2775	390	12	32	59	1	9	52	25	18
MIL-3	431	394	23	128	230	<1	12	81	138	33

Sample	As ppm	Ba ppm	Co ppm	Cr ppm	Cu ppm	Nb ppm	Ni ppm	Pb Ppm	U ppm	Th ppm
MIL-2	47	308	61	41	79	6	2	32	1	12
MIL-3	76	307	35	65	11	3	23	35	15	11

نمودار شماره (۵)- میزان عنصر و انواع اکسیدها را در ۲ نمونه از منطقه میلانه نشان می دهد.

با توجه به نتایج جدول آنالیز نمونه های این منطقه ، نمونه شماره MIL-3 یک نمونه

سرباره می باشد ولی با توجه به نتایج آنالیز مربوط به اکسید های کلسیم، آلومینیم و سیلیس،

نمونه های اصلی معدن احتمالا در محیط آهکی بوده و یا در هنگام ذوب در کوره با مخلوط کردن

کمک ذوب ها تغییرات کاذبی در نتایج سرباره ها گردیده است. به احتمال قریب به یقین ماده

معدنی از نوع مگنتیت بوده است. این گونه معدن در شمال کشور، از جمله در جنوب لاهیجان

در کنار محله سلطنه سر و کوره نیز دیده می شود. این نوع کانسار های آهن به صورت پرکننده

حفرات کارستی و شکستگیها به صورت رگه ای یا توده ای ظاهر می شوند. در محل ذکر شده طول

تونل استخراجی نزدیک به یک کیلومتر می باشد.

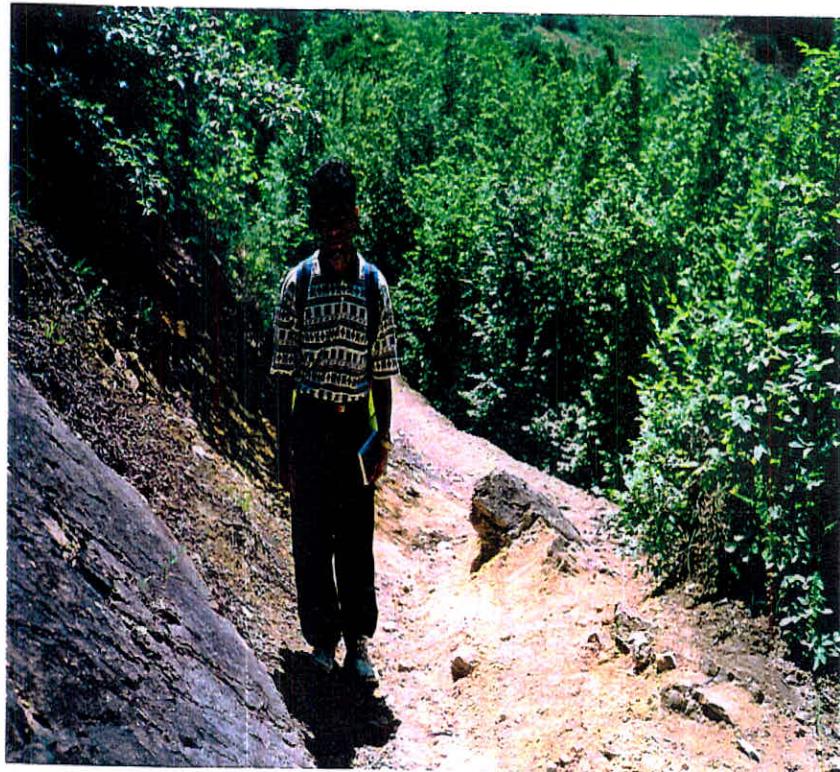
۴-۶- منطقه مطالعاتی رجن

۱-۶-۴- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی

از دیر زمان و در کتابهای قدیمی آثار فلزی در جنوب رامیان و در کوه کجور گزارش شده است. با گفتگو و اظهار نظر افراد قدیمی رامیان و معدنکاران قدیمی منطقه ساقمه ای از آثار معدنی فلزی از جمله سرب و روی و یا مس و آهن در این منطقه موجود نمی باشد. کلیه محدوده ها و فعالیت های معدنی منطقه فقط به ذغال خلاصه می گردد. در جنوب رامیان و به سمت رضی معادن زغال سنگ زیادی وجود دارد. منطقه در جنوب رامیان بنام رجن واقع شده است که هم اکنون بدلیل قرار گیری این روستا در منطقه جنگلی ساکنیں این روستا را تخلیه نموده و در شرق رامیان ساکن شده اند. قسمتی از جاده مالرو روستای رجن از وسط رخمنون آهکی می گذرد و روستائیان جهت احداث مسیر، مجبور به کندن این رخمنون شده اند و خاک زرد رنگ بین لایه های آهکی را که نتیجه تخریب و یا هوازدگی است را مشاهده نموده اند که اشتباها فکر می کردند که ماده معدنی بخصوصی در این منطقه و در این رخمنون وجود دارد. عکس شماره (۵۴-۴) نمایی از جاده مالرو ایجاد شده در امتداد رخمنون آهکی را که به روستای رجن منتهی می شود، نشان می دهد. البته رگه های کوچک قبوه ای رنگ حاوی اکسید ها و هیدروکسید های آهن در بعضی از این لایه های آهکی به چشم می خورد. عکس شماره (۵۵-۴) موقعیت عمومی منطقه مورد مطالعه را نشان می دهد.

۴-۶-۵- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه

منطقه مورد مطالعه در ۲۲ کیلومتری جنوب شهرستان آزادشهر از توابع استان گلستان واقع شده است. این منطقه تقریباً در بخش مرکزی چهارگوش توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ شش آب قرار گرفته است. مختصات جغرافیایی منطقه " ۴۹.۵' ۵۵' طول شرقی و " ۳۶' ۵۳' عرض شمالی می باشد. در شکل شماره (۳۸-۴) مشخصات کامل منطقه مورد مطالعه نشان داده شده است.

عکس شماره (۵۴-۴)- نمایی از جاده مالرو ایجاد شده در امتداد رخنمون آهکی- مارنی. دید به سمت جنوب غرب

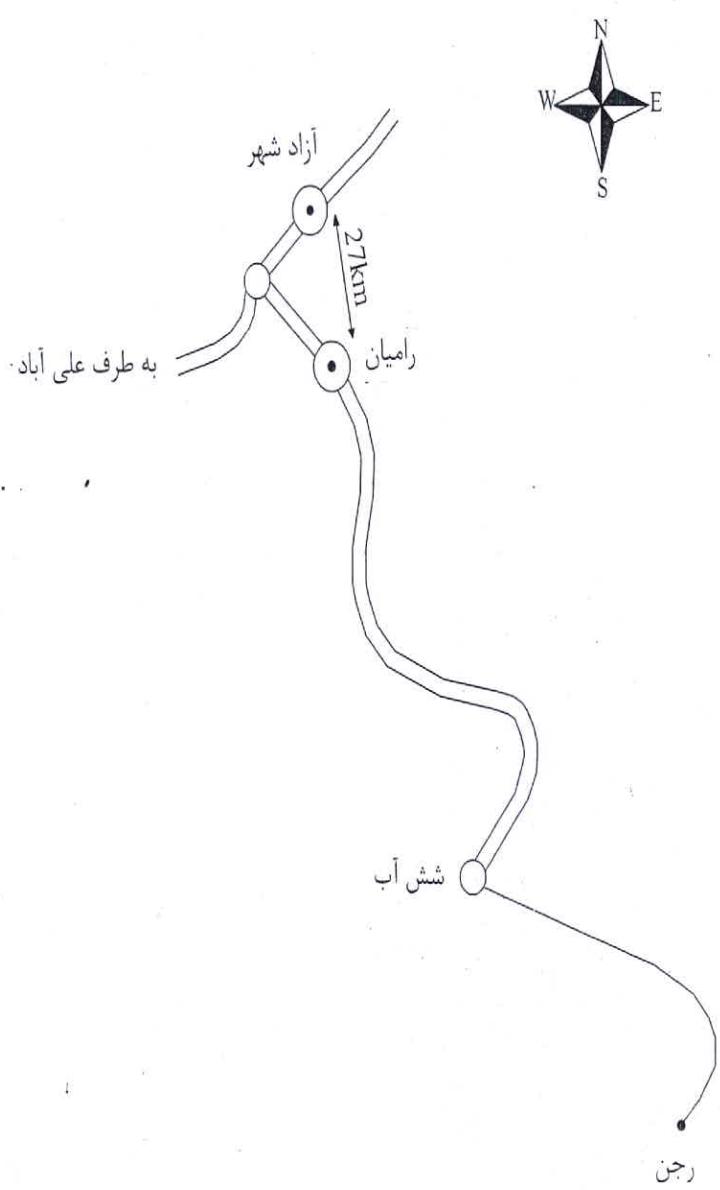

عکس شماره (۵۵-۴)- شمایی از موقعیت کلی منطقه مورد مطالعه رجن. دید به سمت غرب

		طول جغرافیایی
	عرض جغرافیایی	عرض شمالی $36^{\circ} 53' 26.3''$
1191	ارتفاع معدن(متر)	
گرگان	نقشه زمین شناسی	۱:۲۵۰/۰۰۰
شش آب	توبوگرافی	۱:۵۰/۰۰۰
آسفالت	۲۷Km	آزادشهر-پایگاه اولنگ رامیان
آسفالت	۳Km	پایگاه اولنگ رامیان- سرجاده پیاده رو
پیاده رو	۲/۵Km	سر جاده-زردکمر رجن

شکل شماره (۳۸-۴)- مشخصات عمومی منطقه مورد مطالعه رجن

شکل شماره (۳۹-۴)- کروکی مسیر دسترسی به منطقه مورد مطالعه رجن

۴-۶-۳- راههای دسترسی به منطقه

برای دسترسی به منطقه مورد مطالعه از آزادشهر به سمت شش آب حرکت کرده و پس از گذشتن از شش آب و پایگاه اولنگ رامیان به جایی می‌رسیم که از سر جاده آسفالتی بقیه مسیر را باید پیاده طی کرد تا به محل مورد نظر رسید. شکل شماره (۴۰-۴) راههای دسترسی به منطقه مورد مطالعه را نشان می‌دهد.

۴-۶-۴- جغرافیای انسانی و وضعیت معیشتی مردم منطقه

از روستاهای اطراف منطقه می‌توان رجن، رضی، حوزچال، الهادی، پا قلعه و شش آب را نام برد. نزدیکترین روستا به محدوده مورد نظر روستای رجن می‌باشد که متروکه و خالی از سکنه است. دلیل متروکه بودن روستای رجن این است که چون جمعیت روستا به ۲۰ خانوار نمی‌رسید، توسط اداره منابع طبیعی تخلیه گردید. البته قبل از تخلیه، در حاشیه شهر رامیان برایشان خانه ساختند و در دلند نیز به آنها زمین کشاورزی دادند. زمینهای کشاورزی روستای رجن نیز بعلت واقع شدن در محدوده اداره جنگلداری و طرح حفاظت از جنگلها و مراتع توسط اداره محیط زیست لم بزرگ مانده و در طرح جنگلداری قرار گرفته اند. شکل شماره (۴۱-۴) موقعیت منطقه رجن را بر روی نقشه توپوگرافی ۵۰/۰۰۰:۱ شش آب نشان می‌دهد.

۴-۶-۵- توپوگرافی، مورفوژوژی، شبکه آبراهه‌ها و پوشش گیاهی منطقه

منطقه مورد نظر بعلت قرار گرفتن در ارتفاعات البرز شرقی و پوشش گیاهی انبوه اجازه کشاورزی در هر نقطه را نداده است و به همین سبب کشاورزی صرفاً به کناره آبراهه‌ها معطوف می‌شود.

آبراهه‌های منطقه تقریباً از نوع موازی بوده، دارای تراکم متوسط هستند و اکثرأ به رود جوزچال منتهی می‌شوند که مهمترین رود منطقه می‌باشد.

منطقه مورد مطالعه دارای پوشش گیاهی جنگلی انبوه در ارتفاعات و نیز در رخمنوهای آهک دار می‌باشد که زیبایی خاصی به منطقه بخشیده است. در عکس شماره (۵۶-۴) پوشش گیاهی، شبکه آبراهه‌ای و اراضی کشاورزی منطقه نشان داده شده است.

عکس شماره (۴-۵)- شمایی از پوشش گیاهی، شبکه آبراهه‌ای و اراضی کشاورزی منطقه دید به

سمت جنوب غرب

۴-۶- زمین‌شناسی منطقه مطالعاتی رحن

محدوده مورد نظر در سازند الیکا و در واحد حاوی سنگ آهک نازک لایه و دولومیت

توده‌ای مربوط به ژوراسیک قرار دارد. مرز بین این واحد با واحد ماسه سنگی ژوراسیک از نوع

عادی می‌باشد، اما مرز این واحد با واحد ماسه سنگی و آهکی سازند درود از نوع گسله می‌باشد.

گسله‌ای موجود در منطقه عمدهاً دارای روند شمالی- جنوبی و یا شمال شرق- جنوب غرب

می‌باشدند. سن واحدهای اطراف منطقه کربونیفر، دونین، پرمین، ژوراسیک، کواترنر، کرتاسه،

سیلورین و تریاس می‌باشد. قدیمی ترین سازند در منطقه مورد مطالعه، سازند نکارمن است که

شامل سنگهای آتشفسنای اسپیلیت، بازالت و آندزیت پرفیری می‌باشد و نزدیکترین فعالیت

ماگمایی به منطقه مطالعاتی محسوب می‌گردد. جدیدترین واحد‌ها در منطقه مورد مطالعه،

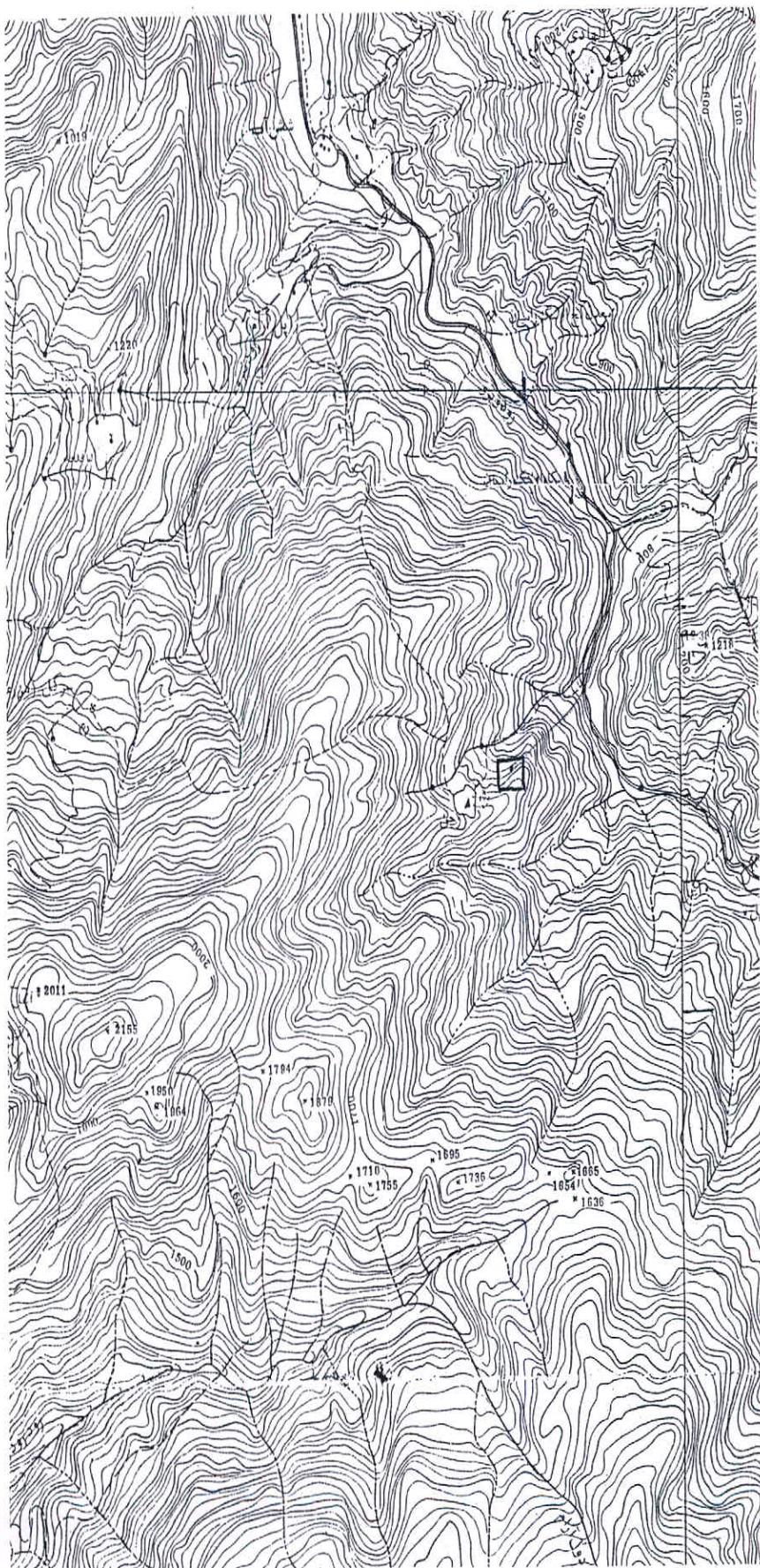
پادگانه‌های قدیمی و مخروط افکنه‌ها می‌باشند.

شکل شماره (۴۰-۴) - موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه رجن و راههای دسترسی به آن.

مقياس ١:٥٠٠/٠٠٠

۱۳۸۰-چاپ ایرانی راههای اطلس مأخذ

شکل شماره (۴۱-۴)- موقعیت منطقه رجن بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰/۰۰۰ شش آب.

۴-۶-۷- زمین شناسی اندیس مطالعاتی رجن

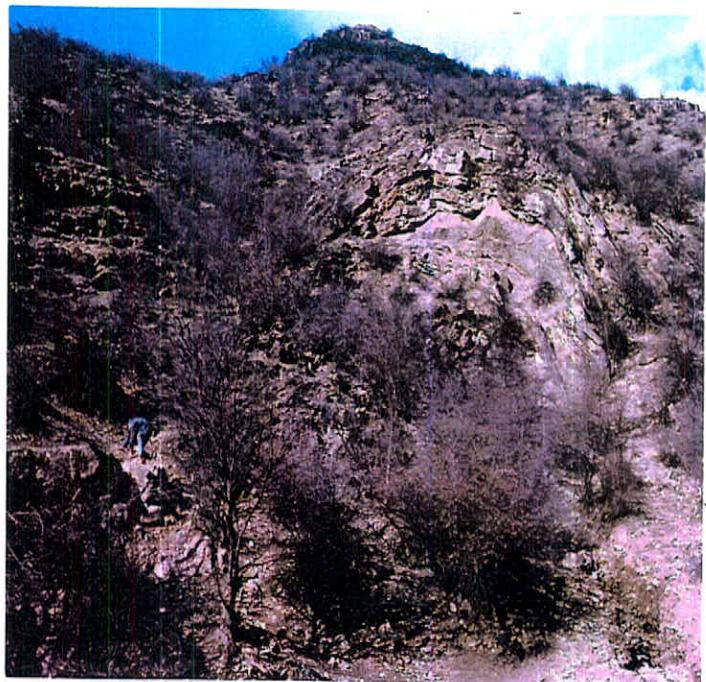
محل اندیس در بین واحدهای JS که واحد تدریجی بین سازند الیکا به سن تریاس و به سن ژوراسیک با واحد آغازین سازند شمشک است، قرار دارد. این واحد در شمال شرق معدن دارای کنتاکت با واحد C_2^9 که واحد پایانی سازند قزل قلعه است (به سن کربونیفر) می باشد. این کنتاکت یکی از گسلهای متعدد منطقه است که به هم ریختگی شدید واحدها را موجب شده و واحدهایی از سنین و سازندهای مختلف را در کنار هم قرار داده است. واحدها چین خورده و دارای شیب کمی می باشند. واحد در برگیرنده رخمنون در بیشتر قسمتها سنگ آهک نازک لایه و دولومیت توده ای مربوط به ژوراسیک و تا حدودی مربوط به تریاس است. در عکس شماره (۴-۵۷) نمایی از تکتونیک شدید منطقه و نیز چین خورده واحدها مشاهده می گردد.

۴-۶-۸- پی جویی زمین شناسی منطقه مورد مطالعه

رخمنون مورد نظر در مسیر جاده مالرویی قرار دارد که به روستای رجن منتهی می شود. عکس شماره (۴-۵۸) نمایی کلی از این رخمنون را نشان می دهد. رخمنون مورد نظر از سنگ آهک مارنی نازک لایه تشکیل شده است که به علت نفوذ آب در بین لایه ها به حالت ورم کرده در آمده است، بطوریکه با چکش زدن لایه های رویی به راحتی شکسته و خرد می شوند و بین لایه ها نیز برنگ زرد می باشد. طول این رخمنون تقریباً ۷۰ متر می باشد و دارای امتداد NE ۴۰ بوده و شیب آن ۴۵ درجه شمال غربی می باشد. عکس شماره (۴-۵۹) نمای نزدیکی از این رخمنون نازک لایه را نشان می دهد.

۴-۶-۹- نمونه برداری

از کل محدوده رخمنون آهکی تعدادی نمونه بعنوان نماینده کل رخمنون برداشت گردید. از خاکهای زرد رنگ رخمنون نیز نمونه برداشت شد. عکس شماره (۴-۶۰) نمای نزدیک از این خاکهای زرد رنگ را که نمونه از آنها برداشت شد، را نشان می دهد.

عکس شماره (۵۷-۴)- نمای نزدیکی از تکتونیک منطقه و چین خورده‌گی لایه‌ها. دید به سمت شمال

عکس شماره (۵۸-۴)- نمای کلی رخمنون آهکی منطقه رجن. دید به سمت جنوب غرب

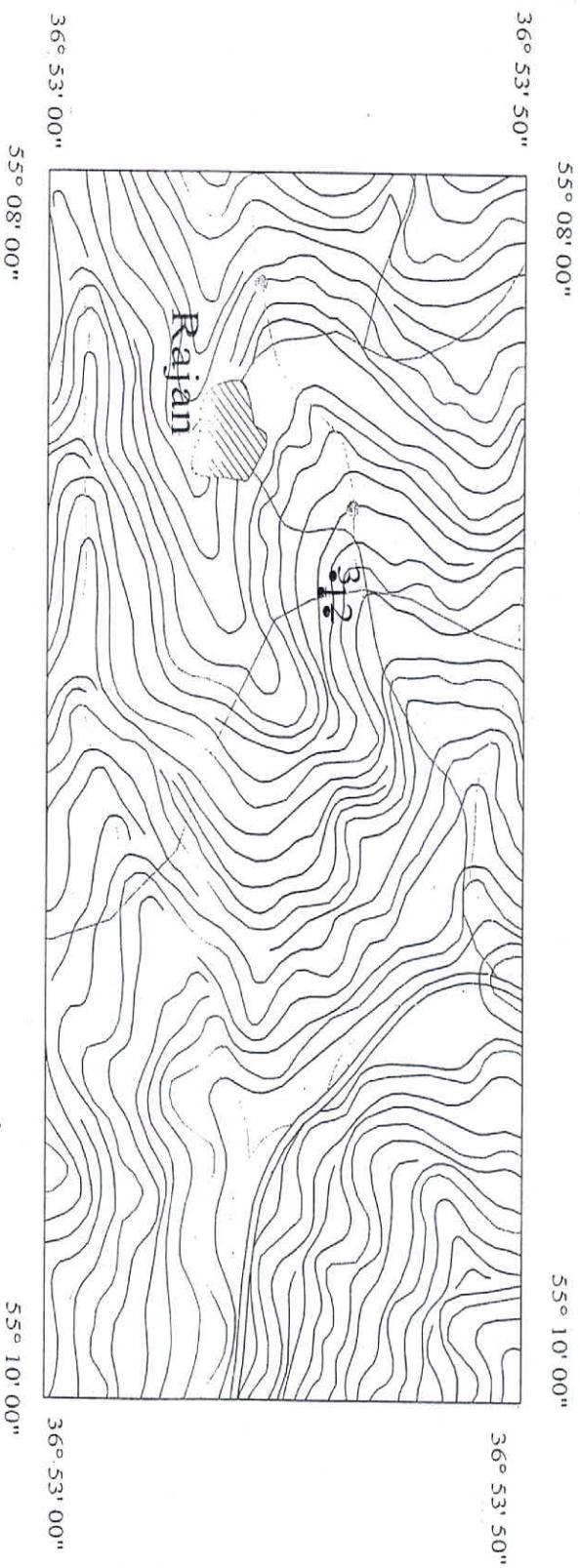

عکس شماره (۵۹-۴)- نمای نزدیکی از رخنمون آهکی دارای حالت لایه ای در منطقه رجن.

عکس شماره (۶۰-۴)- نمایی نزدیک از خاکهای زرد رنگ رخنمون آهکی که به هیدروکسید های

آهن آغشته شده اند.

شکل شماره (۴۲-۴) - کروکی محل نمونه برداری ها در منطقه رجن بر روی نقشه توپوگرافی

۱:۵۰۰۰۰ شش آب

جدول شماره (۱۴-۴) - لیست نمونه های ارسالی به آزمایشگاه جهت آنالیز XRF.

ردیف	شماره نمونه	جنس نمونه	XRF
۱	RAJ1	سنگ آهک حاوی کلسیت	x
۲	RAJ2	از خاک زرد رنگ رخمنون آهکی	x
۳	RAJ3	سنگ آهک حاوی کلسیت	x

۱- آنالیز های شیمیابی

الف - آنالیز XRF

تعداد ۳ نمونه به شماره های RAJ-1 ، RAJ-2 و RAJ-3 XRF جهت آنالیز به آزمایشگاه

ارسال گردید که نتایج آنها در جدول شماره (۱۵-۴) نشان داده شده است.

جدول شماره (۱۵-۴)- نتیجه آنالیز شیمیابی XRF سه نمونه مربوط به محدوده رجن.

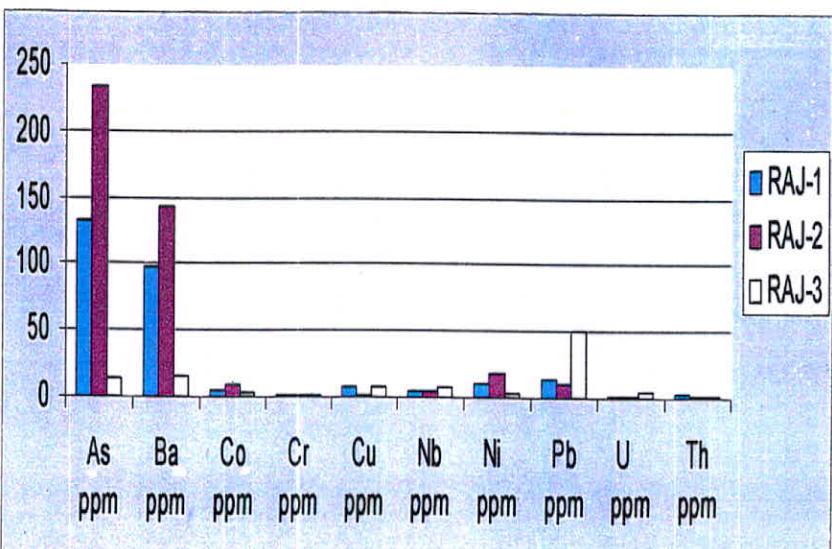
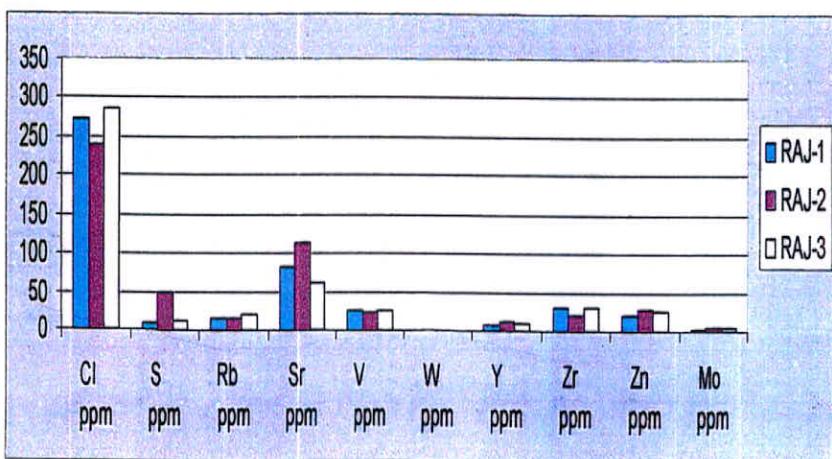
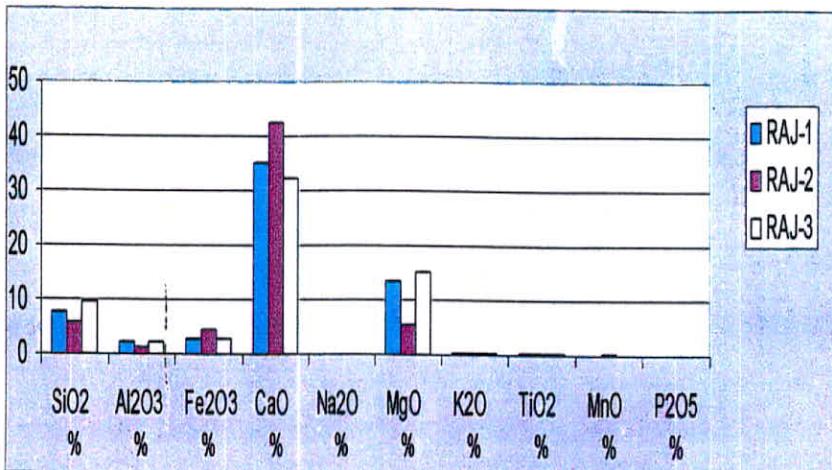
Sample	SiO ₂ %	Al ₂ O ₃ %	Fe ₂ O ₃ %	CaO %	Na ₂ O %	MgO %	K ₂ O %	TiO ₂ %	MnO %	P ₂ O ₅ %
RAJ-1	7.67	2.23	2.97	35.10	0.03	13.66	0.44	0.240	0.154	0.062
RAJ-2	5.94	1.45	4.66	42.58	0.02	5.44	0.30	0.190	0.176	0.057
RAJ-3	9.63	2.17	2.94	32.36	0.06	15.04	0.48	0.251	0.096	0.052

Sample	Cl ppm	S ppm	Rb ppm	Sr ppm	V ppm	W Ppm	Y ppm	Zr ppm	Zn Ppm	Mo ppm
RAJ-1	272	10	16	83	25	<1	9	32	20	3
RAJ-2	239	49	15	113	22	<1	12	21	29	6
RAJ-3	286	12	20	62	25	<1	10	31	25	4

Sample	As ppm	Ba ppm	Co ppm	Cr ppm	Cu ppm	Nb Ppm	Ni ppm	Pb ppm	U Ppm	Th ppm
RAJ-1	132	97	5	2	7	4	10	14	1	3
RAJ-2	233	143	9	2	2	4	19	10	1	2
RAJ-3	13	15	3	1	8	7	3	51	4	1

با توجه به نتایج آنالیز XRF نمونه های منطقه رجن، نتایج قبل توجهی بدست نیامد. با

توجه به اکسید های اصلی این نمونه ها، سنگها از نوع آهکی و دولومیتی می باشند.

نمودار شماره (۷-۴)- میزان عناصر و ترکیبات اکسیدها را در ۳ نمونه از منطقه رجن نشان می دهد.

۱۰-۶-۴ - نتیجه گیری

- با توجه به بازدید های انجام گرفته و مطالعه نمونه های ماکروسکوپی برداشت شده، بنظر می رسد منطقه دارای ان迪س و یا کانسار فلزی قدیمی نبوده است.
- علی رغم پی جوئی کارشناسان و با کمک افراد محلی هیچگونه آثار سرباره های قدیمی نیز یافت نگردید.
- منطقه مورد اشاره درست در کنタکت بین سازند الیکا و سازند شمشک قرار گرفته است.
- در بعضی نقاط در بین این کنタکت ها آثاری از اکسید های آهن دیده می شود که بنظر می رسد مجموعه ای لاتریتی باشد.
- با توجه به موقعیت لایه های مزبور، در بین کنタکت الیکا و شمشک و همچنین موقعیت لاتریت و بوکسیت سیاهروド بار و شیرین آباد در غرب منطقه ولی در دور دست تر و موقعیت لاتریت و بوکسیت (نسوز) قشلاق (پل قزنوی) در شرق منطقه می توان نتیجه گیری نمود که این ناحیه در واقع ادامه همان لاتریت های شیرین آباد می باشد که در نهایت تا منطقه قزنوی نیز ادامه دارد.
- این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در قالب طرحی پی جوئی و اکتشاف ان迪س های لاتریت و بوکسیت در امتداد سیاهرود بار - رجن - قزنوی بطول حدود ۱۵۰ کیلومتر و عرض حدود ۵ کیلومتر اجرا گردد.

۷-۴- منطقه خرمالوچال

۱-۷-۴- کلیات و تاریخچه عملیات معدنی

خرمالوچال، تپه‌ای کله قندی به ارتفاع تقریبی ۵۱۲ متر از سطح دریا است که بین دو شاخه اصلی و فرعی رودخانه خشکه رودبار قرار گرفته و در منطقه‌ای در جنوب گرگان و جنوب شموشک واقع شده است. کل مساحت این منطقه بطور تقریبی حدود ۲ هکتار بوده و بلندی آن نسبت به رودخانه زیاد نیست. طبق گفته افراد محلی روستاهای نوچمن و شموشک و مرکز آنها خرمالوچال در زمان قدیم به شاه نشین معروف بوده‌اند. آثار شاه نشینی در منطقه با توجه به آثار بجا مانده کاملاً مشهود می‌باشد. از جمله این آثار می‌توان به استخر ساروجی، یک سردابه و یک چاه بسیار عمیق را اشاره کرد. عکس‌های شماره (۶۱-۴) و (۶۲-۴) به ترتیب نمایی از استخر و سردابه ساروجی تپه خرمالوچال را نشان می‌دهند.

کلیه آثار از جمله ظروف شکسته شده قدیمی، منطقه را بیشتر جهت آثار باستان‌شناسی مناسب می‌نماید. اما وجود یک چاه عمیق به عرض حدود ۱.۵ الی ۲ متر و عمق حدود ۵۰ متر آن هم در وسط دو رودخانه پر آب، موارد استفاده این چاه را جهت تامین آب شرب بعید نشان می‌دهد.

با توجه به این که در دو طرف این محل، دو رودخانه جریان دارد، بعید به نظر می‌رسد که این چاه جهت آب حفر شده باشد، چون رفت و برگشت تا رودخانه بیش از چند دقیقه وقت نمی‌گیرد.

۲-۷-۴- موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه

منطقه در جنوب غربی شهرستان گرگان واقع شده است. منطقه خرمالوچال در بخش شمال شرقی چهارگوش توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰: اسدآباد محله قرار دارد. مختصات جغرافیایی منطقه

عکس شماره (۶۱-۴)- نمایی از استخر ساروجی تپه خرمالوچال دید به سمت شمال

عکس شماره (۶۲-۴)- نمایی از سردابه ساروجی تپه خرمالوچال دید به سمت جنوب شرق

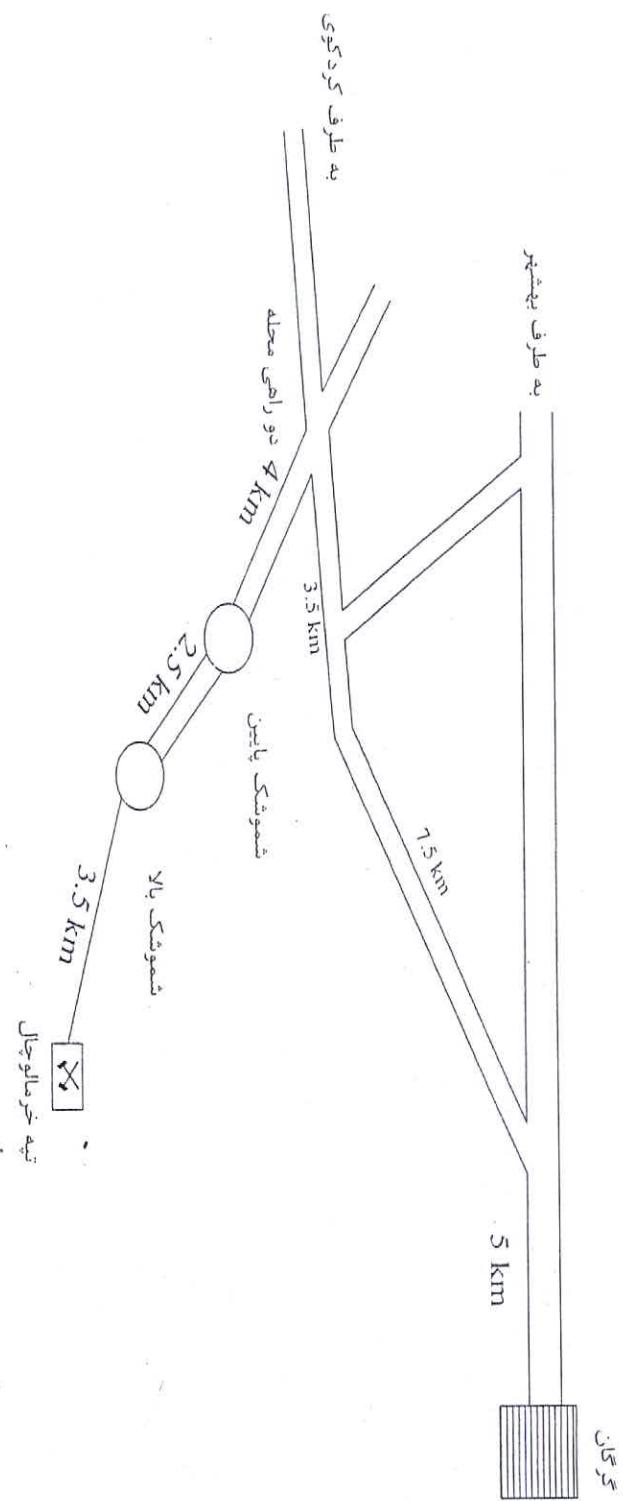

طول شرقی و $36^{\circ} 44' 7.6''$ عرض شمالی می باشد. در شکل شماره (۴۳-۴)

مشخصات کامل منطقه مورد مطالعه نشان داده شده است.

			طول جغرافیایی
			عرض جغرافیایی
		512	ارتفاع محل (متر)
			نقشه زمین شناسی
		گرگان	۱:۲۵۰/۰۰۰
			توب و گرافی
		سعد آباد محله	۱:۵۰/۰۰۰
آسفالت	۲۰ Km	گرگان - شموشک بالا	فاصله، مسیر و نوع جاده تا محدوده
خاکی - پیاده رو	۴ Km	شموشک بالا - تپه خرمالوجال	مورد مطالعه

شکل شماره (۴۳-۴)- مشخصات عمومی منطقه خرمالوجال

۳-۷-۴- راههای دسترسی به منطقه

جهت دسترسی به منطقه از گرگان به سمت غرب حرکت کرده و پس از طی ۱۰ کیلومتر

و رسیدن به جاده شموشک به سمت جنوب منحرف می شویم. سپس به سمت شموشک بالا طی

مسیر کرده تا به خرمالوچال برسیم. حدوداً نصف مسیر ۴/۵ الی ۵ کیلومتر شموشک بالا و خرمالو

چال ماشین رو می باشد که پس از طی این مسیر بقیه راه را باید پیاده طی نمود. عکس شماره

(۶۳-۴) نمایی از جاده پیاده رو منتهی به تپه خرمالوچال و پوشش گیاهی منطقه را نشان

می دهد. از دیگر راههای دسترسی به منطقه می توان از روستای نوچمن و جاده خاکی جنوب

نوچمن استفاده کرد.

۴-۷-۴- جغرافیای انسانی و وضعیت معیشتی مردم منطقه

روستاهای شموشک بالا، شموشک پائین، نوچمن و سرکلاته در شمال خرمالوچال قرار

دارند. مردم این روستاهای بیشتر به کار کشاورزی (برنج، گندم) و دامپروری اشتغال دارند.

۴-۷-۵- توپوگرافی و مورفولوژی، شبکه آبراهه ها و پوشش گیاهی منطقه

منطقه بعلت داشتن توپوگرافی هموار دارای اراضی کشاورزی نسبتاً زیادی در پای دامنه

کوه می باشد که در نواحی جلگه ای زیرکشت برنج و در نواحی کوهستانی زیر کشت گندم

می باشد.

شبکه هیدرولوگرافی منطقه از نوع متقاطع و دارای تراکم کمی می باشد. رودخانه اصلی که

از شرق محدوده مطالعه میگذرد، بنام رودخانه شصت کلامی باشد که از ارتفاعات کوه شاه

پسند در جنوب شرق منطقه سرچشمه می گیرد. رودخانه دیگری که محدوده مورد نظر در میان

دو شاخه آن واقع شده است بنام خشکه رودبار می باشد که از ارتفاعات کوه چکل سر سرچشمه

می گیرد. عکس شماره (۶۴-۴) نمایی از رودخانه خشکه رودبار را نشان می دهد.

منطقه دارای پوشش گیاهی جنگلی انبوه در ارتفاعات می باشد که در رسوبات آبرفتی

تصورت پوشش گیاهی مرتعی است.

عکس شماره (۶۳-۴)- نمایی از جاده پیاده رو منتهی به تپه خرمالوچال و پوشش گیاهی

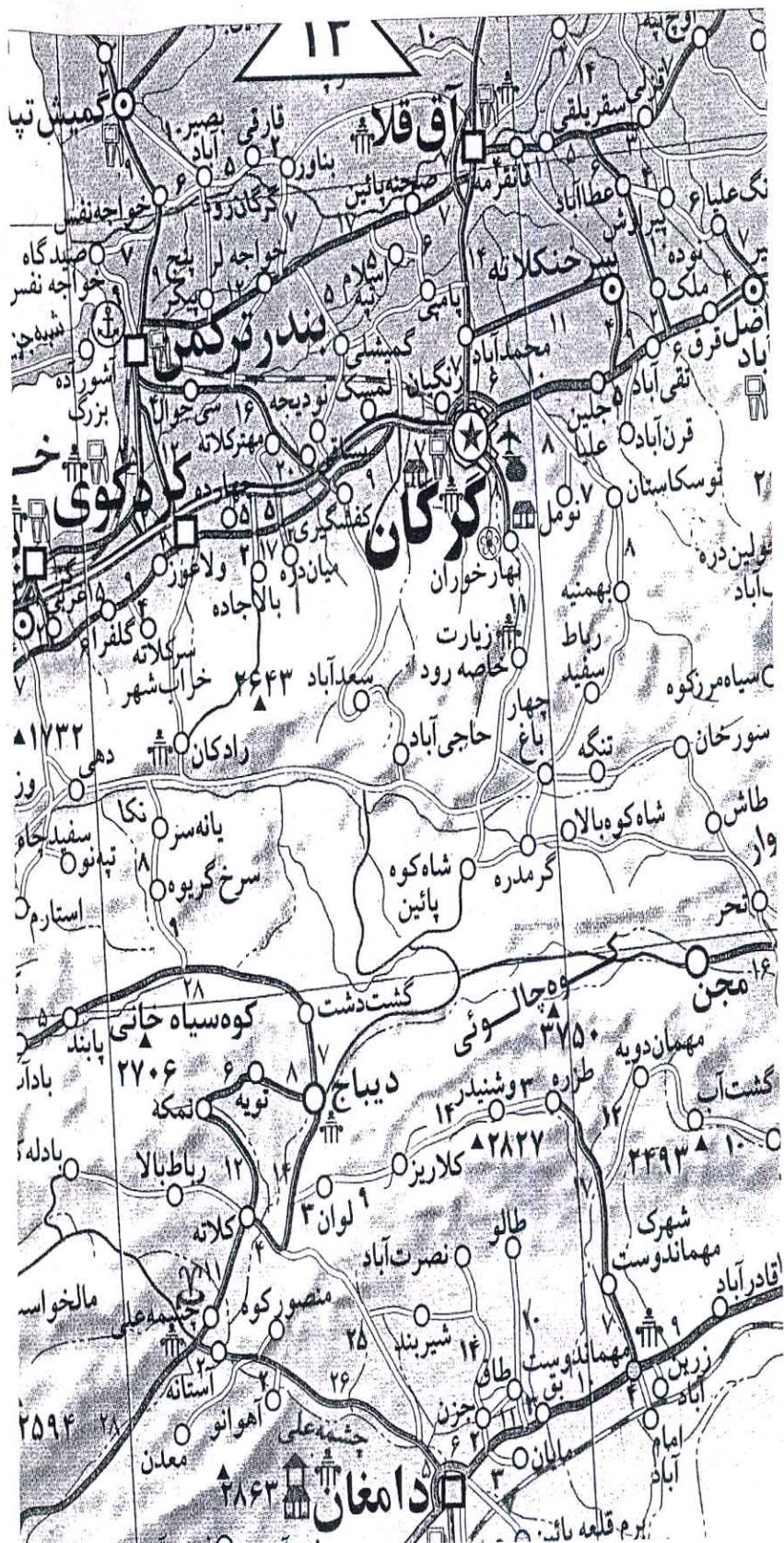
منطقه دید به سمت شمال غرب

عکس شماره (۶۴-۴)- نمایی از رودخانه خشکه روبار واقع در نزدیکی تپه خرمالوچال دید به

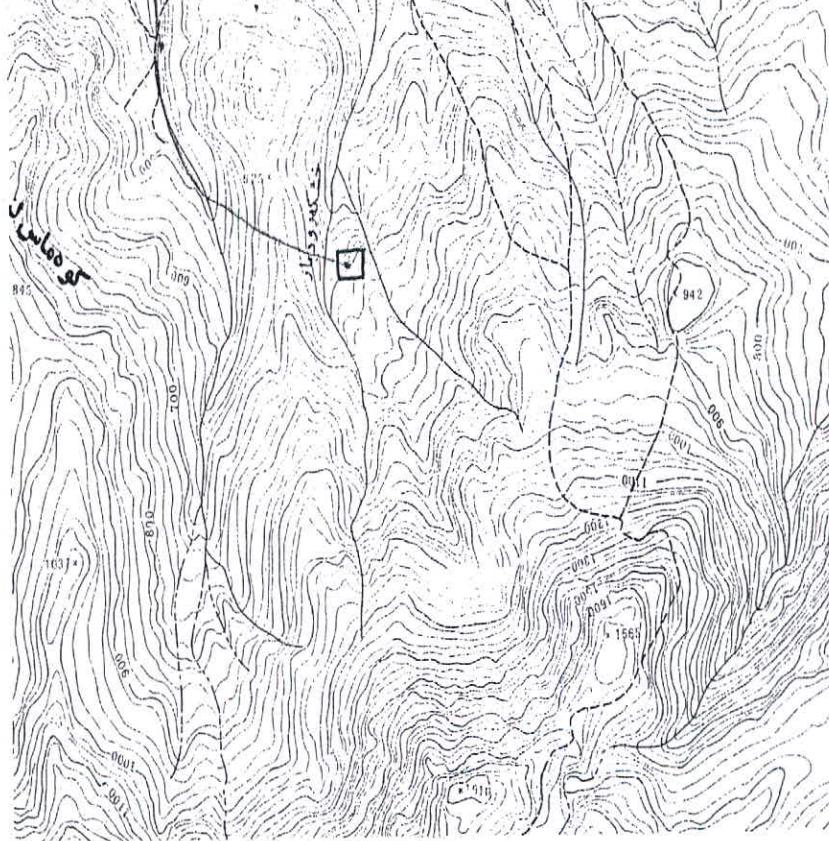
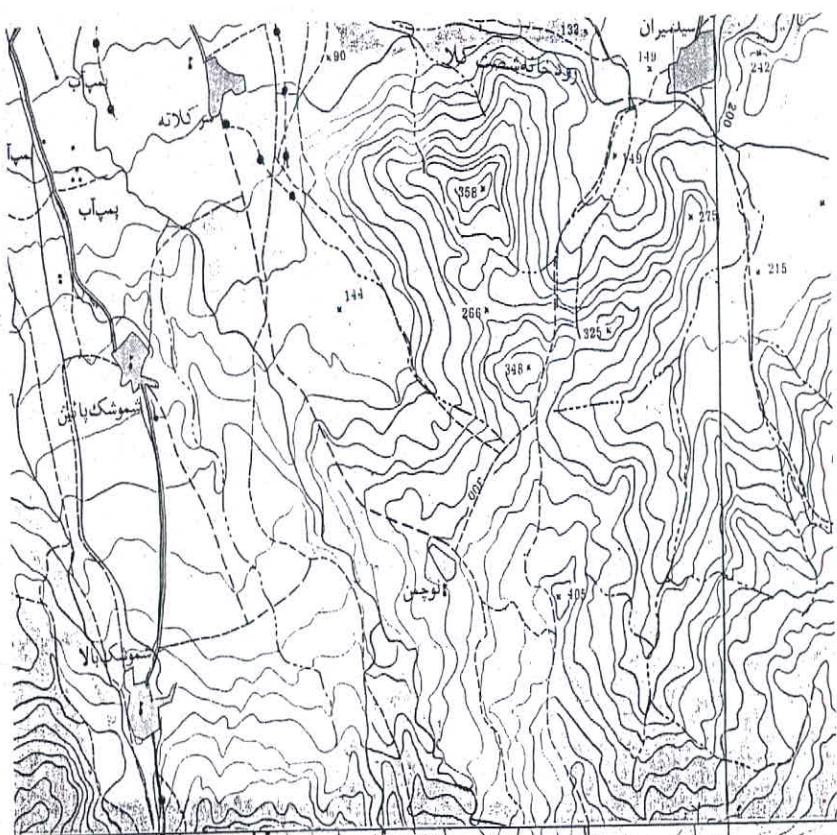
سمت شمال

三

شکل شماره (۴۵-۴) - موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه خرمالوچال و راههای دسترسی به

آن، مأخذ: اطلس راههای ایران - چاپ ۱۳۸۰ (مقیاس ۱:۵۰۰۰۰۰).

۴-۶-۷-۴ زمین شناسی منطقه خرمالوچال

منطقه مورد مطالعه در قدیمی ترین سازند موجود در چهارگوش زمین شناسی گرگان

بنام شیستهای گرگان، قرار گرفته است. این واحد از نظر ترکیب سنگ شناسی شامل شیست سبز،

متا دیاباز، کوارتزیت، مرمر و اسلیت می باشد. محدوده مورد نظر در داخل محدوده لیتوژوئی این

واحد قرار گرفته و جدیدترین سازند، تراشهای آبرفتی کواترنر می باشد.

واحد در برگیرنده این محدوده یعنی شیستهای گرگان، به سن پرکامبرین

می باشد که در آن جابجایی دایکهای نفوذی سینیت تا گابرودیوریت مشاهده می شود.

کنتاکهای کم شیب در جنوب محدوده بین این واحد و واحدهای ژوراسیک و تا حدی

کرتاسه (واحد S3) آسیه سنگ لار و II سنگ آهک و دولومیت تووده ای لار وجود

دارند. در دنباله شرقی، واحد شیستهای گرگان دارای کنتاکت راندگی با سازندهای

جوائز و در قسمت جنوبی خود می باشد.

واحد شیستهای گرگان شیب کمی (حداکثر 30°) به سمت جنوب و در بعضی موارد شیب

بیشتری (حداکثر 60°) به سمت شمالغرب دارند. از این جهت و با توجه به گسلهای احتمالی درون

این واحد، بسیار در هم ریخته و غیر یکنواخت شده است.

۴-۷-۷-۴ پی جویی زمین شناسی و آثار معدنکاری فلزی در تپه خرمالوچال

در تپه خرمالوچال قطعات سنگی مختلفی از جنس آهک، اسلیت، شیست و بندرت

سیلیس به چشم می خورد، این امر نشان دهنده این است که این قطعات سنگی بر جا نبوده و از

جای دیگری به این مکان حمل شده اند. اطراف یکی از دیواره های استخر ساروحی تپه

خرمالوچال حفاری شده است که بعید به نظر می رسد جنبه معدنکاری داشته باشد. سنگ

چینهای زیادی در اطراف تپه وجود دارند که به احتمال زیاد دست ساز و مصنوعی می باشند.

عکس شماره (۶۵-۴) نمایی نزدیک از جنس دیواره یکی از چالها و نابرها بودن قطعات سنگی آنرا

نشان می دهد.

چالهای بسیار زیادی در بالای تپه حفر شده است. از میان آنها فقط یکی عمیق بوده و سطح مقطع آن نیز بزرگ می باشد. عکس شماره (۶۶-۴) یکی از چالهای تپه خرمالوچال را نشان می دهد. در اطراف چالهای حفر شده، تکه های سفالی زیادی به چشم می خورد که احتمالاً مربوط به زمانهای خیلی قدیم باشد. این تپه دارای امتداد شمالی - جنوبی است. در دیواره غربی تپه خرمالوچال یک زمین لغزه نمایان است که چندین متر جابجایی دارد. همانطور که قبلاً بیان شد، چاه عمیق منطقه مطمئناً برای مصارف آب نبوده است و همین موضوع زمین شناسان را وادر ساخته تا پی جوئی های گستردۀ ای در اطراف این چاه انجام دهنند. در بالای تپه، یک سری سنگ های آهکی به رنگ کرم تا صورتی ریخته شده است که شبیه سنگهای آهکی کوه شاه پسند می باشد. این موضوع نشان می دهد که فعالیت های گذشته از جمله فعالیت های معدنی در دو منطقه خرمالو چال و کوه شاه پسند، باید خیلی شبیه یکدیگر باشند. فاصله کم این دو محل، قرار گرفتن دو محل در مسیر عبور افراد از گرگان به دامغان و مناطق جنوبی تر، خانه های ساروجی کنار جاده که در هر دو محل شبیه و از یک جنس می باشند، نکات مشترکی هستند که نشان می دهد در این مناطق فعالیت های انسانی و معدنی مشترکی انجام می گرفته است.

با توجه به عرض و عمق چاه موجود در بالای تپه خرمالو چال، اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور سعی نموده است تا با ورود به داخل این چاه، اطلاعات زمین شناسی و معدنی کسب نماید. با تلاش افراد محلی و با کمک طناب موفق به تشخیص لیتوژوئی قسمت های بالای چاه شده است. حدود ۷ الی ۸ متر از داخل این چاه شناسایی شده است. با امکانات ساده ورود به داخل این چاه بسیار خطناک می باشند. کما اینکه بر طبق اظهارات افراد محلی، در زمانهای گذشته یک نفر از افراد محلی در جهت دستیابی به راز داخل چاه جانش را از دست داد. سوداگران و افراد محلی جهت پی جوئی گنج کناره شمالی این چاه را که مشرف به رود خانه خشکه رود

می باشد، سوراخ نموده تا این طریق بتوانند وارد چاه گردند که این کار به طور ناقص رها گردیده است.

همانطوریکه در عکس دیده می شود قسمت های اولیه چاه مخصوصاً از متراز صفر تا ۵/۵ متری داخل دیواره چاه بصورت کنگلومراپی و خرد سنگی می باشد و از این عمق بعد تا جایی که دیواره شناسایی شده است از جنس آهک های نازک لایه با میان لایه های شیلی میباشد. این واحد احتمالاً مریبوط به آهک های سازند لار و مریبوط به دوره ژوراسیک می باشد. از آنجائی که جنس دیواره چاه کنگلومراپی بسیار سخت و بسیار متراکم است، احتمال حفر چاه در یک محل دست خورده منتفی می باشد. لذا باید پذیرفت که بسیاری از قلوه سنگهای بالای تپه و کنار چاه دست خورده هستند، یعنی یا از داخل چاه بالا آمده اند و یا از جای دیگری به این محل حمل شده اند.

توسط افراد سود جو و ماجراجو کنده کلوهای زیادی در بالای تپه جهت پیدا نمودن گنج صورت گرفته که بیشتر آنها در سنگ های دست خورده پوشش بالایی و خاک سطحی حفر شده است و سنگ بستر سخت و محکم نمایان نشده است.

توسط کارشناسان این مهندسین مشاور پی جوئی های در اطراف منطقه خرمالو چال جهت پی جوئی آثاری از کانی ها و ان迪س ها و یا آثار قدیمی ناشی از کانسلارهای فلزی صورت گرفت، ولی نتیجه حاصل نشد. لیتولوژی کل منطقه شامل شیست ها، اسلیت های گرگان و آهک های لار مریبوط به سازند شمشک می باشند.

عکس شماره (۶۵-۴)- نمایی نزدیک از جنس دیواره یکی از چالهای حفر شده تپه خرمالوچال.

عکس شماره (۶۶-۴)- نمایی از یکی از چالهای حفر شده در تپه خرمالوچال.

۸-۷-۴ - نمونه برداری و نتیجه آنالیز

در هنگام پی جوئی های زمین شناسی از کل محدوده و رخمنون آهکی، تعدادی نمونه

بعنوان نماینده کل رخمنون ها برداشت گردید. از آنجاییکه در برداشت های صحرایی هیچ محلی

مناسبی جهت مطالعات بیشتر و یا محل با پتانسیل و آثار کانی های فلزی یافت نگردید، برای

صرفه جوئی از هزینه های آزمایشگاهی و آنالیز نمونه در مناطق مستعد تر، کلیه نمونه های اخذ

شده در دفتر و بصورت ماکروسکوپی مطالعه گردیده اند. از میان آنها یک نمونه سیلیسی مشکوک

در بالای تپه خرمالو چال جهت آنالیز XRF ارسال گردیده است که نتایج آن به شرح جدول شماره

۱۶-۴) می باشد.

جدول شماره (۱۶-۴)- نتیجه آنالیز شیمیایی XRF نمونه ۱- KH از منطقه خرمالو چال

Sample	SiO ₂ %	Al ₂ O ₃ %	Fe ₂ O ₃ %	CaO %	Na ₂ O %	MgO %	K ₂ O %	TiO ₂ %	MnO %	P ₂ O ₅ %
KH-1	93.09	1.05	1.26	1.91	0.05	0.12	0.17	0.034	0.035	0.037

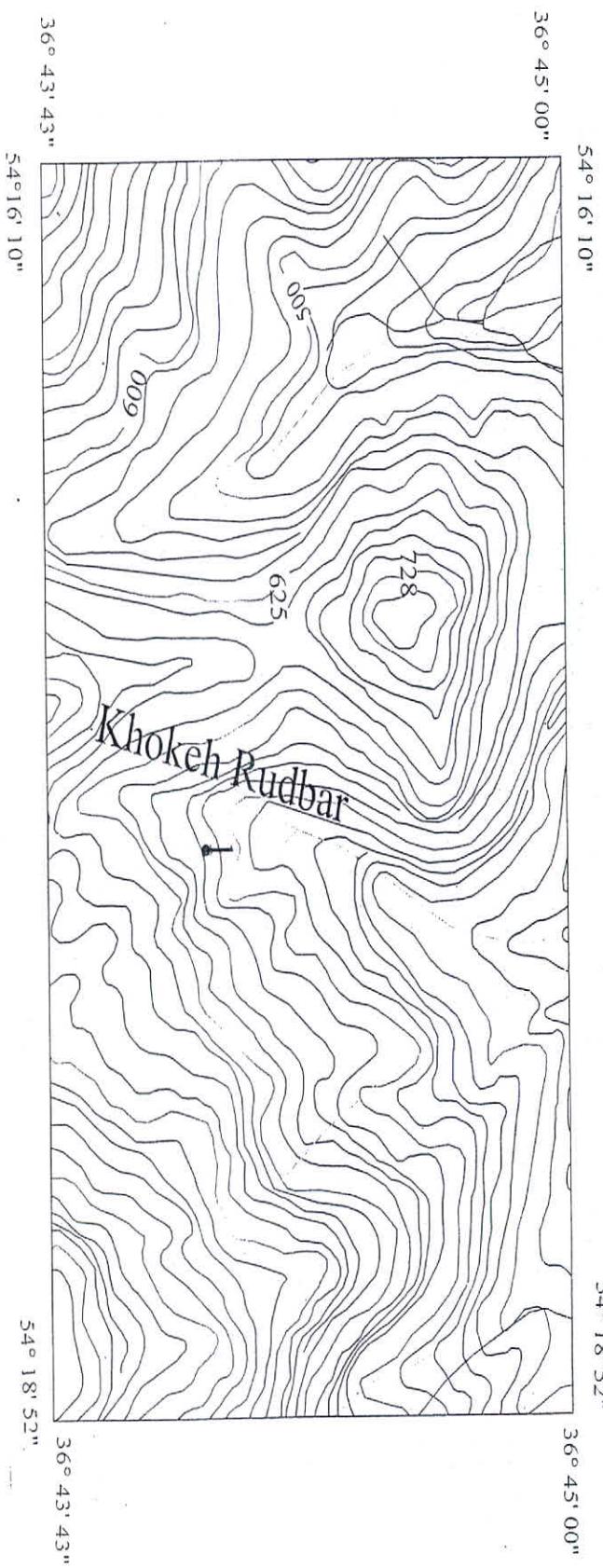
Sample	Cl ppm	S ppm	Rb ppm	Sr ppm	V ppm	W Ppm	Y ppm	Zr ppm	Zn ppm	Mo Ppm
KH-1	7	14	14	17	20	2	9	15	25	1

Sample	As ppm	Ba ppm	Co ppm	Cr ppm	Cu ppm	Nb ppm	Ni ppm	Pb ppm	U ppm	Th ppm
KH-1	37	10	5	1	1	3	19	35	2	1

با توجه به نتایج آنالیز بدست آمده و درصد SiO₂، این سنگ، یک سنگ معمولی

سیلیسی می باشد، که دارای کمی اکسید های آهن و کلسیت می باشد یا توجه به آنالیز های

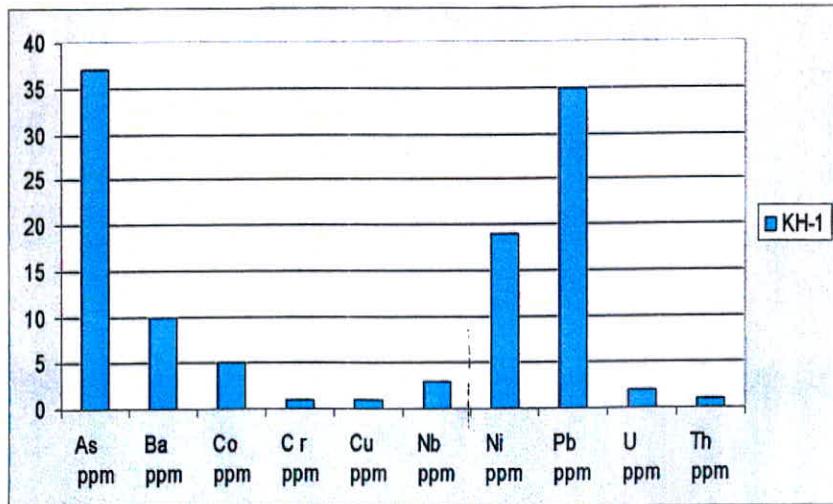
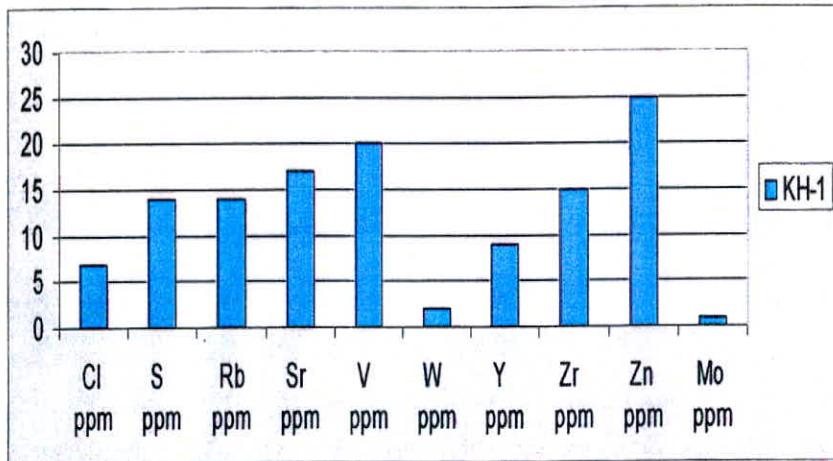
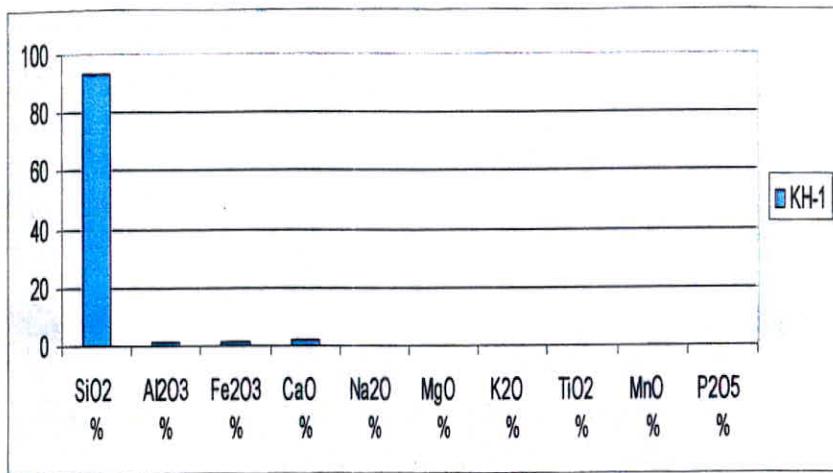
عناصر فلزی و کمیاب نتیجه گیری خاصی را نمی توان عرضه کرد.

شکل شماره (۴-۴۷)- کروکی محل نمونه برداری ها در تپه خرمالوچال بر روی نقشه توپوگرافی

۱:۵۰۰۰ سعادآباد محله

۱۵۹-۴	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل چهارم - مناطق مورد مطالعه	
-------	---	--

نمودار شماره (۴-۸)- میزان عناصر و ترکیبات مختلف را در یک نمونه از منطقه خرمالوجال نشان می دهد.

۹-۷-۴- نتیجه گیری

- ـ با توجه به بازدید های انجام یافته و مطالعه نمونه های ماکروسکوپی برداشت شده از منطقه، بنظر می رسد منطقه دارای اندیس و یا کانسار فلزی قدیمی نبوده است و یا اگر هم دارای کانسار هایی بوده است، برداشت و حمل شده است و آثاری از آن بر جای نمانده است.
- ـ با پی جوئی کارشناسان و با کمک افراد محلی هیچگونه آثار سرباره های قدیمی در منطقه یافت نگردید.
- ـ علی رغم پیگیری های کارشناسان این مهندسین مشاور، هنوز لیتولوژی زمین شناسی داخل چاه مبهم و ناشناخته می باشد. لذا امکان ورود افراد به داخل چاه در حال حاضر غیر ممکن می باشد و به وسائل، تجهیزات و افراد زده نیاز دارد.
- ـ مسلماً ورود به ته چاه و برداشت زمین شناسی آن خیلی از مسایل مهم و یا مبهم را روشن می سازد. لذا این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در قالب طرحی و با با هزینه جداگانه ای به اتفاق افراد متخصص قسمت داخلی چاه بیشتر بررسی شود.

۴-۸-۴- دیگر مناطق

علاوه بر مناطقی که به اختصار شرح داده شد، دو نقطه دیگر نیز مورد بازدید و مطالعه قرار گرفت. یکی در منطقه شاهکوه و دامنه های کوه شاهوار و دیگری در منطقه روستای زیارت و مازوکش می باشد.

۴-۸-۱- منطقه شاهکوه

درست به موازات رشته کوه های شاهوار و برفکه و دامنه های شمالی آن و همچنین ادامه این دامنه به سمت شرق، محدوده های معدنی از جمله ذخایر سرب دیده می شوند که از آن جمله می توان معادن یورت بابا و پی چمتو در استان سمنان را نام برد. ادامه این ذخایر در سمت غرب در بالای روستای شاه کوه پائین و پای دامنه کوه های کوهکشان و کوه گاوکشان مورد پی جوئی و بررسی های زمین شناسی قرار گرفت. ضمن گفتگو با افراد مسن محلی در روستای شاهکوه مشخص شد که تمامی معادن گزارش شده قدیمی و یا آثار و اندیس های گزارش شده و معادن فعل منطقه از نوع ذغال می باشند و هیچ گونه سرباره و یا آثری از معادن قدیمی با اولویت فلزی وجود ندارد و توسط این مهندسین مشاور نیز یافت نگردید.

۴-۸-۲- روستای زیارت

یکی دیگر از مناطقی که مورد بازدید و بررسی های زمین شناسی قرار گرفت، دره زیارت از محل نهار خوران در جنوب گرگان تا روستای زیارت بوده است. اکیپ اکتشافی در مسیر آبراهه ها به یک سری سرباره های کوچک که بصورت گرد شده در آمده بودند، برخورد نمود. شکل این سرباره ها نشان می دهد که باید از محل دور دست تری حمل شده باشند. وجود این سرباره ها در نزدیکی روستای زیارت نشان می دهد که هم از تعداد بیشتری بر خوردار می باشد و هم بنظر می رسد از حالت گرد شدگی آن کاهش یافته است.

در پیمایش آبراهه های نزدیک روستای زیارت نشان می دهد که آبراهه هایی که در سمت

جنوب شرق روستای زیارت واقع شده اند، فاقد سرباره هستند. این موضوع در گفتگو با مسن ترین

فرد از روستای زیارت در رابطه با محل سرباره ها تأیید گردید.

طبق اظهارات افراد بومی، در محلی بنام مازوکش در ۱۵ کیلومتری جنوب غرب روستای

زیارت و در ارتفاعات بالا دست تر در شرق کوه شاه پسند، در آبراهه های جنگل دلبولی محلی

بنام سفید رود و شانه بند است که در آن سرباره هایی وجود دارد. البته صحت این مطلب دقیقاً

علوم نمی باشد ولی این موضوع توسط مسن ترین فرد روستای زیارت دیده شده است و بنابراین

گفته ایشان ظاهرا افرادی دیگری که این محل را دیده اند در قید حیات نمی باشد و فرد مورد نظر

نیز تا حدودی فلجه و قادر به کوهپیمانی نمی باشد.

کارشناسان این شرکت جهت رسیدن به محل جنگل دلبولی و آبراهه سفیدرود به

کوه پیمانی مسیر یاد شده پرداختند. پس از یک روز راه پیمانی محل مورد نظر پیدا نشد. اینطور

بظر می رسد احتمالاً با وجود پیدایش سرباره ها در مسیر رود خانه نهارخوران به روستای زیارت

سرباره ها بایستی در محلی خاص تجمع پیدا کرده باشند ولی صحبت های فرد مورد نظر از بابت

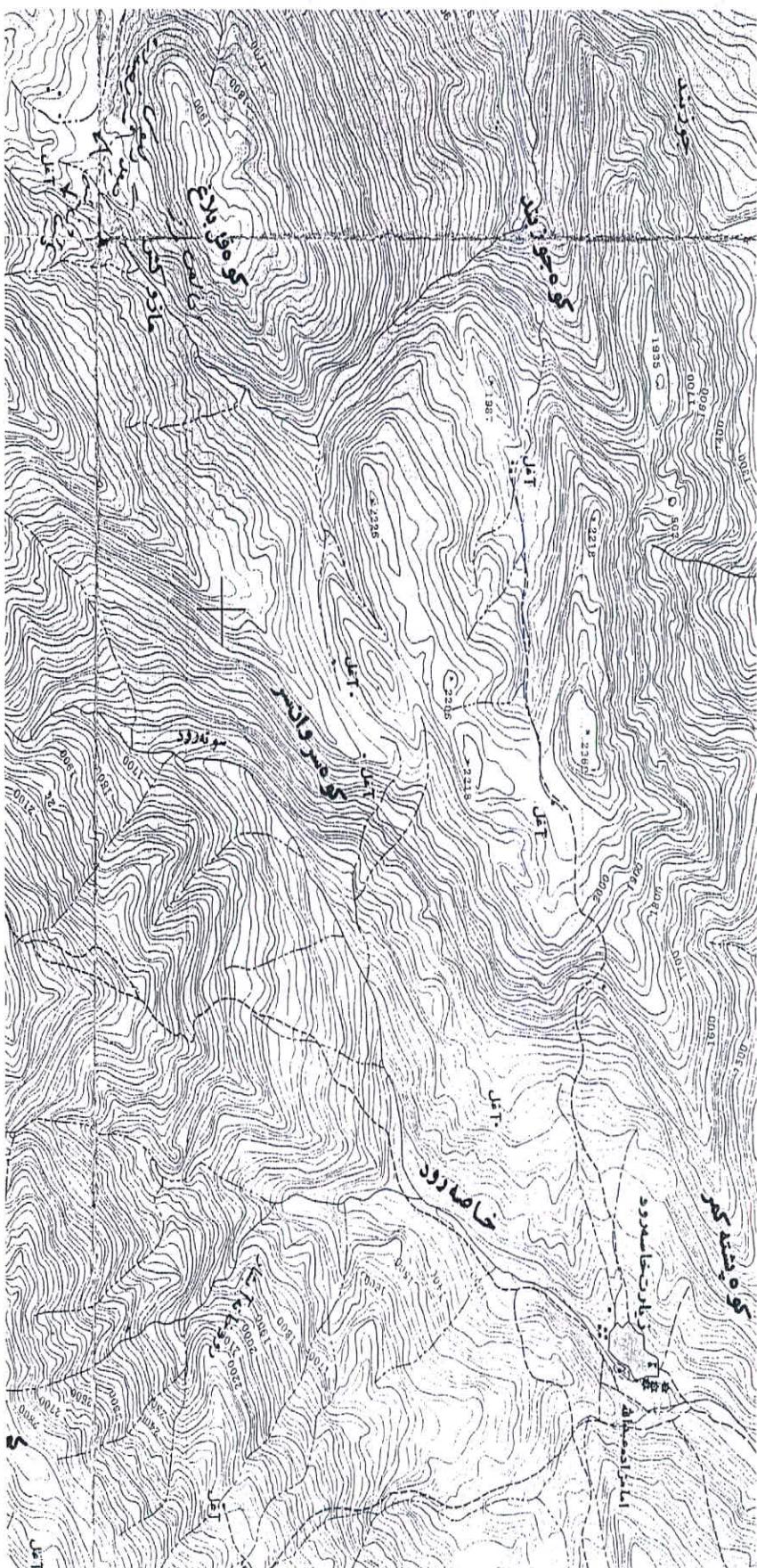
دیدن سرباره در داخل جنگل به ۸۰ سال پیش بر می گردد. نهایتاً به احتمال قوی چنین محلی شبیه

به محل سرباره های کوه میلانه و کوه شاه پسند باید وجود داشته باشد. بدلیل پوشش گیاهی زیاد

و جنگل انبوه، کارشناسان این مهندسین مشاور به نتیجه صریح و روشنی دسترسی پیدا نکردند.

در شکل شماره (۴۷-۴) محل تقریبی سرباره های قدیمی گزارش شده توسط افراد محلی نشان

داده شده است.

شکل شماره (۴۸-۴)- محل تقریبی سرباره های بالای روستای زیارت در محل شانه بند و

جنگل دلبلوی بر روی نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰ سعد آباد محله.

فصل پنجم

نتیجه گیری و

پیشنهادات

۱-۵-۱- نتیجه گیری

۱-۵-۱- مقدمه

با توجه به هماهنگی‌ها و مذاکرات انجام یافته و همچنین جمع آوری اطلاعات و تبادل

نظر، تعداد ۸ منطقه مورد بازدید، بی جوئی، بررسی‌های زمین‌شناسی و در نهایت نمونه برداری قرار گرفت. عملیات بر روی معادن متروکه، اندیس‌ها، آثار شدادی و نشانه‌های معدنی، مستند بر گزارشات مهندسین مشاوری که در این استان فعالیت داشته‌اند و همچنین نقطه نظرات کارشناسان سازمان صنایع و معادن استان و یا دیگر کارشناسانی که در این استان و در سایر ارگانهای دولتی مشغول بوده‌اند، انجام پذیرفت که نتایج آن به شرح ذیل می‌باشند:

۲-۵- معدن سرب و روی یورت بابا

اطلاعات روشنی راجع به وضعیت پروانه ببره برداری، تاریخچه فعالیت و تعطیلی این

معدن در دست نیست. کارهای معدنی به صورت غیر سیستماتیک بوده و بصورت روباز (ترانشه) و زیرزمینی (تونل و گزنگ) می‌باشد. ارتفاع زیاد این کانسال، بارش برف و ریزش فراوان باعث شده

است که اکثر حفریات این معدن مسدود یا پرگردند. کلیه عملیات معدنی انجام یافته در این معدن را میتوان در محدوده‌ای با قطر حدود ۱۰۰ الی ۱۵۰ متر برآورد نمود. سرباره‌های موجود در

پائین دست معدن نشان می‌دهد که ماده معدنی همانجا ذوب می‌شده ولی اثری از کوره و تجهیزات مربوطه دیده نمی‌شود. در این معدن هنوز آثاری از ساختمنهای قدیمی مشاهده می‌شود.

- از آنجایی که سنگ درونگیر معدن سرب یورت بابا، سازند لار می‌باشد و نوع ماده معدنی،

- دگرسانی و گانگ این معدن با معادن همجوار آن در استان سمنان مشابه هم است، میتوان

- چنین اظهار نظر نمود که کانی زایی در این ناحیه با نواحی مذکور همزمان بوده و طی یک فاز

- مشخص صورت پذیرفته است.

- وجود کلسیت فراوان و همچنین اکسیدهای آهن که اکثر شکستگیها و گسلهای موجود را پر نموده اند می تواند راهنمای خوبی برای بررسی و پی جویی بیشتر نقاط مینرالیزه باشد.
- درصد مس در نمونه آنالیز شده این معدن دارای حالت عادی و قابل بحث نمی باشد و درصد آهن نیز در آنالیز نمونه های فلزی، در حد چند درصد می باشد.
- نکته بسیار جالب این است که در آنالیز نمونه ها، مقدار سرب و روی در حد رضایت بخش بوده، لذا بهتر است این معدن بعنوان معدن سرب و روی یورت بابا نامگذاری گردد.
- درصد روی، در اکثر نمونه های آنالیز شده این معدن، بیشتر از مقدار سرب می باشد.

۳-۱-۵- اندیس سرب حسین نا

در حدود ۴۰ الی ۵۰ سال پیش معدن سرب حسین نا فعال بوده و در حدود ۳ ماه فعال بوده است. ماده معدنی سرب، از روستای حسین نا تا حوالی مینودشت بوسیله حیوانات بارکش حمل می شده و پس از انتقال به کوره ذوب موجود در حوالی آن، استحصال سرب صورت می گرفته است. با توجه به وضعیت فعلی معدن سرب، احتمالاً در همان مدت محدود، از قسمت پر عیار سرب استخراج صورت می گرفته و بعلت سیستم بد احداث کارگاه استخراجی دسترسی به بقیه ماده معدنی بسیار انداز بوده و مقدور نمی باشد.

- سنگ درونگیر معدن سرب حسین نا سازند خوش بیلاق می باشد و مطالعات انجام شده، نشان می دهد، کانه زایی در زونهای گسله و خرد شده این سازند صورت گرفته است.
- این معدن به تنها ی فاقد ارزش اقتصادی می باشد.
- ناحیه پیشنهادی معدن حسین نا در مناطق کوهستانی و جنگلی واقع شده است که این امر موجب محدودیت و سختی فعالیت معدنی و ممنوعیت دولتی می گردد، لذا کلیه تصمیم گیریها باید با توجه به این محدودیت ها انجام گیرد.

۴-۵- ناحیه معدنی کوه شاه پسند

در سمت غرب چکل شاه پسند آثار حفاری در دیواره کوه دیده می شود و این طور به نظر می رسد که رگه ها به طرف دره و تا عمق زیاد ادامه پیدا کرده اند. تلاش اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور برای دسترسی و بازدید از رگه های موجود در عمق و در دیواره کوه بخاطر ارتفاع زیاد منطقه وجود پرتگاههای خطرناک عملأ نا موفق ماند. اما مسلم است که فعالیت های معدنکاری در این محل صورت می گرفته است. رگه اصلی در این مقطعه مشخص نیست و احتمال می رود کل رگه استخراج شده باشد. جنس لیتولوژی چکل شاه پسند از نوع آهک سفیدرنگ، کرم و همچنین صورتی رنگ متببور شده بوده و مربوط به سازند لار می باشد.

- در سمت جنوب غرب و نزدیکی کوه شاه پسند در منطقه وسیعی به وسعت چندین هکتار سرباره های معدنی ریخته شده است. جنس سرباره ها آهني بوده و حالت زنگ زدگی در آنها به چشم می خورد.

- سنگ درونگیر محدوده شاه پسند آهک های لار می باشد و این سازند با لیتولوژی زیرین آن یعنی شیل های ژوراسیک همبrij دارد. در کنタکت بین این دو سازند آثاری از ماده معدنی آغشته به سرب مشاهده می شود ولی بنظر می رسد که منطقه از نظر کانی زائی سرب بارور نمی باشد و احتمالاً تمامی ماده معدنی موجود، استخراج و بهره برداری شده است.

- با توجه به پی جوئی های گستردگی که در این مناطق توسط اکیپ اکتشافی این مهندسین مشاور انجام گردیده است، می توان اظهار نمود که کانه زایی در این ناحیه بسیار محدود می باشد و احتمالاً در غرب منطقه و قسمت های پرتگاهی منطقه کانی زایی دیده می شود ولی دسترسی به این نقاط عملأ غیر ممکن می باشد.

- با توجه به پی جوئی های انجام یافته بنظر می رسد که منطقه به تنها یکی نمی تواند قابل ارزیابی ماده معدنی و دارای ارزش اقتصادی باشد.

۵-۵	طرح بی جوئی مواد معدنی فلزی بر اساس آثار شدادی در استان گلستان فصل پنجم - نتیجه گیری و پیشنهادات	
-----	---	---

• ناحیه پیشنهادی محدوده کوه شاه پسند جزء مناطق کوهستانی و جنگلی می باشد که

این امر در حال حاضر موجب محدودیت و سختی فعالیت معدنی و متنوعیت دولتی می گردد.

لذا کلیه تصمیم گیریها باید با توجه به این محدودیت ها انجام گیرد.

• نتایج آنالیز های XRF و جذب اتمی نمونه های برداشت شده در منطقه معرف این است

که این محدوده از نظر آهن و کانی های وابسته غنی بوده است. آنالیز نمونه های دستی و

نمونه برداری از سرباره ها هر دو این موضوع را تأیید می نماید.

۱-۵-۱-معدن جریستان کوه واقع در پای رشته کوه میلانه

اطلاعات روشنی در رابطه با وجود معدن، کوره ذوب، تاریخ فعالیت و تعطیلی کوره ذوب،

در سطح روستاهای حاجی آباد و سعدآباد محله در دست نیست. محل سرباره ها از قدیم به نام

آندرگ محله معروف بوده است. اینطور بنظر می رسد که در این محل ابتدا آهن ذوب و سپس با

استفاده از ابزار آلات ساخته و پرداخته می شده است.

۱-۵-۶-منطقه مطالعاتی رجن

در این منطقه سابقه ای از آثار معدنی فلزی از جمله سرب و روی و یا مس و آهن موجود

نمی باشد. کلیه محدوده ها و فعالیت های معدنی منطقه فقط به ذغال خلاصه می گردد. در

جنوب رامیان و به سمت رضی معادن ذغال سنگ زیادی وجود دارد.

• با توجه به بازدید های انجام یافته و مطالعه نمونه های ماکروسکوپی برداشت شده از

منطقه بنظر می رسد منطقه دارای ان迪س و یا کانسار فلزی قدیمی نبوده است.

• با یوئی کارشناسان و با کمک افراد محلی هیچگونه آثاری از سرباره های قدیمی نیز

یافت نگردید.

• منطقه مذکور درست در کنタکت بین سازند الیکا و سازند شمشک می باشد. در بعضی

نقاط در بین این کنタکت ها آثاری از اکسید های آهن دیده می شود.

با توجه به موقعیت لایه های مزبور در بین کن tact الیکا و شمشک و همچنین موقعیت

لاتریت و بوکسیت سیاه رود بار و شیرین آباد در غرب منطقه ولی در دور دست تر و موقعیت

لاتریت و بوکسیت (نسوز) قشلاق (پل قزوی) در شرق منطقه می توان نتیجه گیری نمود

که این ناحیه در واقع ادامه همان لاتریت های شیرین آباد می باشد که در نهایت تا منطقه

قزوی نیز ادامه دارد.

٧-٥-١- منطقه خرمالوچال

طبق گفته افراد محلی روستاهای نوچمن و شموشک، خرمالو چال در زمان قدیم به شاه

نشین معروف بوده اند. آثار شاه نشینی در منطقه با توجه به آثار بجا مانده کاملاً مشهود می باشد.

از جمله این آثار می توان به استخر ساروجی، یک سردابه و یک چاه بسیار عمیق اشاره کرد. وجود

یک چاه عمیق با دهانه ای به ابعاد ۲/۵ متر و عمق حدود ۵۰ متر، در وسط دو رودخانه پر آب،

استفاده این چاه را جهت تأمین آب شرب بعید می نماید.

با توجه به بازدید های انجام یافته و مطالعه نمونه های ماکروسکوپی برداشت شده از

منطقه، بنظر می رسد منطقه دارای اندیس و یا کانسار فلزی قدیمی نبوده و در صورت وجود هم

کانسار های آن، برداشت و حمل شده است.

با پی جوئی کارشناسان و با کمک افراد محلی هیچگونه آثاری از سرباره های قدیمی در

منطقه یافت نگردید.

با توجه به پیگیری های کارشناسان این مهندسین مشاور، هنوز لیتو لوژی داخل چاه مبهم و

ناشناخته می باشد. لذا امکان ورود افراد به داخل چاه در حال حاضر غیر ممکن و تا حدودی تنها

از عهده افراد حرفه ای (صخره نورد) میسر می باشد..

٨-١-٥- منطقه شاهکوه

به موازات رشته کوه های شاهوار و برقکه و دامنه های شمالی آن و همچنین ادامه این

دامنه به سمت شرق، محدوده های معدنی از جمله ذخایر سرب دیده می شوند که ادامه این

ذخایر در سمت غرب در بالای روستای شاه کوه پائین و پای دامنه کوه های کوهکشان و کوه گاوکشان مورد پی جوئی و بررسی های زمین شناسی قرار گرفت. تمامی معادن قدیمی و یا آثار و اندیس های گزارش شده و معادن فعال منطقه از نوع ذغال می باشند و هیچ گونه سرباره و یا اثری از معادن قدیمی با اولویت فلزی توسط این مهندسین مشاور یافت نگردید.

۹-۱-۵- روستای زیارت

در مسیر آبراهه های روستای زیارت یک سری سرباره های کوچکی یافت گردید که باید از محل دور دست تری حمل شده باشند. در پیمایش مسیر آبراهه ها در روستای زیارت مشخص شد که آبراهه های واقع در سمت جنوب شرق روستای زیارت فاقد سرباره هستند، محل دقیق سرباره های گزارش شده در منطقه ای بنام مازوکش در ۱۵ کیلومتری جنوب غرب روستای زیارت و در ارتفاعات بالا دست تر و در نزدیکی کوه شاه پسند و درست در شرق کوه شاه پسند محلی بنام جنگل دلبلوی و در آبراهه های مجاور آن محلی بنام سفید رود و شانه بند می باشد.

۲-۵- پیشنهادات

۱-۲-۵- معدن سرب یورت بابا

- کلیه معادن ناحیه معدن سرب یورت بابا به تنهایی، فاقد ارزش اقتصادی هستند ولی از دیدگاه مطالوئی ناحیه ای و با توجه به خصوصیات ذکر شده و همچنین مطالعه و بررسی نقشه مغناطیسی هوایی، چنین نتیجه می گیریم که عموماً افقهای سازند لار در کوه برفکه کوهکشان و خصوصاً در ناحیه معدن سرب یورت بابا پتانسیل معدنی قابل توجهی دارند. چه بسا که ذخایر قابل توجهی از سرب و روی در اعماق بیشتری وجود داشته باشد. بنا بر این منطقه ارزش مطالعات و بررسیهای زمین شناسی دقیقتر و اکتشافات مقدماتی علی الخصوص مطالعات ژئوفیزیکی (با توجه به اولویتهای طرح پی جویی و اکتشاف کانسار های فلزی) را دارا میباشد و همچنین نیاز به برآورد هزینه های مطالعات پیشنهادی جهت مراحل بعدی میباشد.

۲-۲-۵- ناحیه معدنی کوه شاه پسند و کوه میلانه

- این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در محل پیدا شدن سرباره های چکل شاهپسند و کوه میلانه و در بالای تپه خاکی سرباره ها، چاهکی به عمق ۱۰ متر حفاری گردد تا دقیقاً نوع سرباره ها و همچنین وجود احتمالی کوره ذوب مشخص گردد.

۳-۲-۵- منطقه مطالعاتی رجن

- این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در قالب طرحی، پی جوئی و اکتشاف اندیس های لاتریت و بوکسیت در امتداد سیاهروود بار - رجن - قزوینی بطول حدود ۱۵۰ کیلومتر و عرض حدود ۵ کیلومتر اجرا گردد.

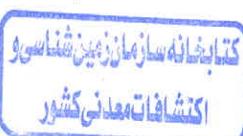
۴-۲-۵- منطقه خرمالو چال

- ورود به ته چاه در منطقه خرمالو چال و برداشت زمین شناسی آن خیلی از مسایل مهم و یا میهم این منطقه را روشن می سازد. لذا این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در قالب طرحی، با هزینه جداگانه ای به اتفاق افراد حرفه ای، چاه مورد ارزیابی قرار گیرد.

۵-۲-۵- روستای زیارت

- کارشناسان این شرکت جهت رسیدن به محل جنگل دلبولی و آبراهه سفیدرود به کوه پیمائی مسیر پرداخته و نهایت سعی و تلاش را در این زمینه انجام داده ولی متسافانه محل مورد نظر یافت نشد.

- احتمالاً با وجود پیدایش سرباره ها در مسیر رود خانه نهارخوران به روستای زیارت بایستی سرباره ها در محلی خاص تجمع پیدا کرده باشند. ولی صحبت های افراد محلی از دیدن سرباره در داخل جنگل به ۸۰ سال پیش بر می گردد. لذا به احتمال قوی چنین محلی شبیه به محل سرباره های کوه میلانه و کوه شاه پسند باید وجود داشته باشد که بدلیل پوشش گیاهی زیاد و جنگل ابسوه، کارشناسان این مهندسین مشاور موفق به

مشاهده آنها نشدند. لذا این مهندسین مشاور پیشنهاد می نماید در اجرای پروژه ها و

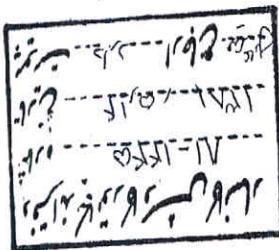
طرحهای دیگر این موضوع مد نظر دیگر کارشناسان فرار بگیرد.

پیوست

نتایج آزمایشات

11/6 IV

1. $\sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} = \sqrt{1 + \left(\frac{1}{n}\right)^2} = \sqrt{1 + \frac{1}{n^2}}$

କାନ୍ଦିବାବୁ

3335 E. Pauline Street • Phoenix, AZ 85034 • 602.955.4424 • fax 602.955.4425 • e-mail: info@azrf.org

የኢትዮጵያ ቤትና ስራውን የሚከተሉት አጭር አንቀጽ አንቀጽ አንቀጽ አንቀጽ አንቀጽ

၁၂၈

የኅብረተስፋ ተወካይ ሲ ቤት ገዢ ከበሮ ብቻ

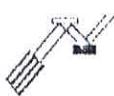
અનુભૂતિ વિષયની પ્રશ્ના

۱۷۰

η²: 1.1/3/11

۲۷۸

፩፻፭፻

BINALOUD
KANSARAN

KANSARAN
BINALOUD

کانسaran
بینالود

Sample	Fe2O3	Pb	Cu
	%	%	ppm
UR-8	2.25	8.25	88
UR-9	1.72	8.83	94
UR-11	2.68	1.33	69
UR-12	3.11	7.56	95
UR-15	7.86	43.15	243
UR-16	5.49	11.75	79
UR-17	0.85	0.54	78
HOS-2	0.53	1.22	40
HOS-6	0.86	0.71	38
HOS-7	0.51	3.49	41

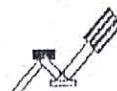
تهران - انتشاری بلوار اشرفی اصفهانی - بیلیم گوچه شکوفه - پلاک ۱ - طبقه سوم جلوی

تلفن: ۰۲۱-۷۸۷۱۳ همراه: ۰۹۱۱۲۰۷۸۸۸

مشهد - رفیعیه - خانیه نشو - پلاک ۱۵۰ تلفن: ۰۵۱-۸۸۴۴۴۶۱۱

e-mail : xrd@binaloud.com or xrf@binaloud.com

<http://www.binaloud.com>

Sample	SiO ₂	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	CaO	Na ₂ O	MgO	K ₂ O	TiO ₂	MnO	P ₂ O ₅
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
HOS-2	4.23	0.74	0.49	51.51	0.06	0.39	0.05	0.013	0.044	0.020
HOS-6	2.49	0.88	0.78	52.49	0.07	0.41	0.16	0.038	0.038	0.025
HOS-7	1.23	0.08	0.55	50.43	0.05	0.38	0.04	0.012	0.031	0.019
UR-4	0.96	0.04	0.79	40.80	0.01	0.32	0.01	0.011	0.034	0.015
UR-9	6.30	0.26	1.80	22.20	0.01	0.44	0.04	0.014	0.045	0.026
UR-12	3.60	0.14	2.99	34.20	0.01	0.44	0.06	0.026	0.040	0.042
UR-15	4.11	0.22	7.80	0.62	0.01	0.30	0.01	0.019	0.010	0.002
UR-16	12.70	0.13	5.20	4.20	0.01	0.36	0.01	0.006	0.047	0.023

Sample	Pb	Zn	Ba	Co	Cr	Cu	Nb	Ni	Rb	Sr
	%	%	ppm							
HOS-2	1.48	0.07	25	9	17	34	8	8	12	88
HOS-6	0.62	0.63	33	10	8	36	6	9	16	102
HOS-7	3.53	0.04	24	38	9	44	7	6	10	105
UR-4	10.36	7.20	24	10	46	102	5	6	11	338
UR-9	8.20	35.80	34	13	4	89	5	10	13	85
UR-12	7.80	17.30	20	8	5	89	9	11	14	131
UR-15	46.10	24.40	18	7	5	256	5	8	18	86
UR-16	11.30	51.40	16	9	6	88	8	5	9	54

Sample	V	W	Y	Zr	U	Th	Cl	S
	ppm							
HOS-2	22	0	2	16	2	5	245	890
HOS-6	23	0	5	27	1	4	435	422
HOS-7	27	0	6	29	1	6	294	2205
UR-4	26	0	3	35	1	5	315	1869
UR-9	30	0	8	29	1	7	164	2965
UR-12	29	0	8	34	2	5	421	2345
UR-15	20	0	6	46	3	5	25	46550
UR-16	19	0	4	33	1	3	155	7985

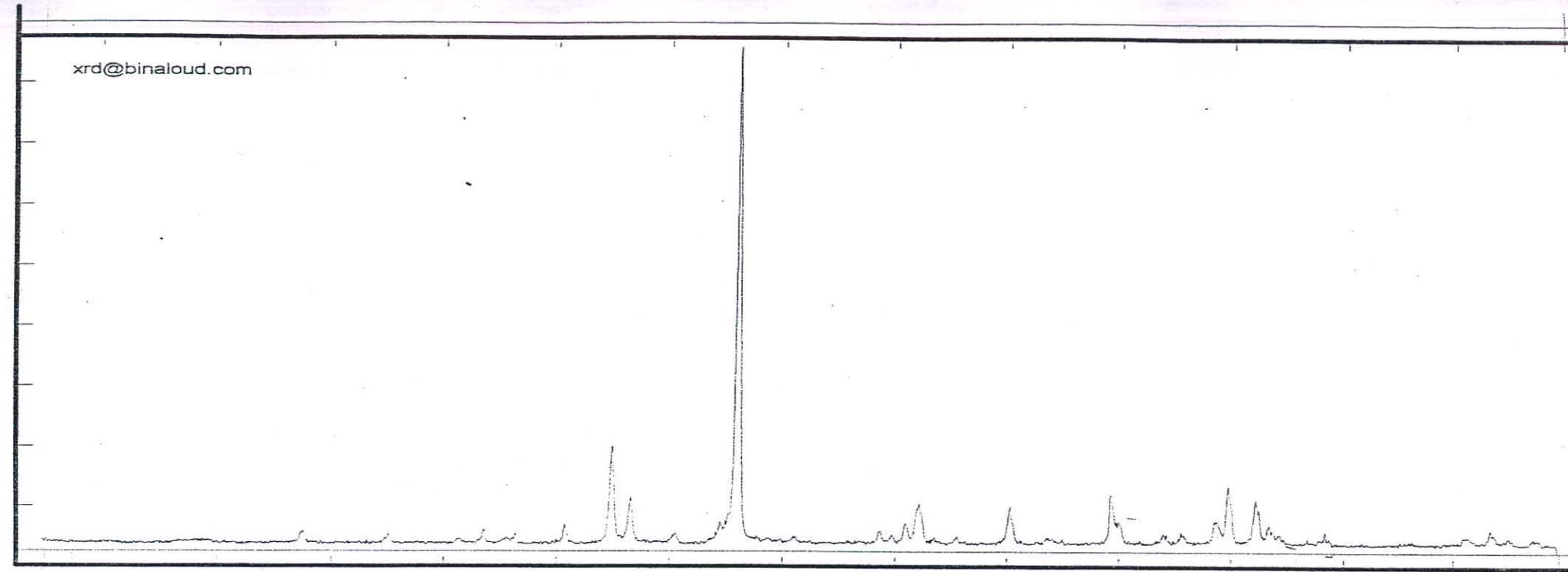
9997.0

CPS Lin

C:\XRD\UR4.RAW

0.0

xrd@binaloud.com

4.02

10.24

18.53

26.83

35.12

43.41

51.71

60.0

Sample:	UR - 4
---------	--------

Angle	d-value Angstrom	Rel. int. %
2 Teta		
6.350	13.908	0
10.020	8.820	1
13.500	6.554	2
16.605	5.334	2
19.250	4.607	1
20.125	4.409	3
21.295	4.169	2
23.100	3.847	4
24.845	3.581	20
25.530	3.486	9

Angle	d-value Angstrom	Rel. int. %
2 Teta		
27.145	3.282	2
28.815	3.096	4
29.445	3.031	100
30.525	2.926	1
30.995	2.883	1
31.505	2.837	1
34.630	2.588	2
35.090	2.555	2
35.600	2.520	4
36.000	2.493	6

Angle	d-value Angstrom	Rel. int. %
2 Teta		
36.685	2.448	1
37.530	2.395	2
39.450	2.282	7
40.840	2.208	1
41.415	2.178	1
42.525	2.124	1
43.200	2.092	10
43.545	2.077	4
45.145	2.007	2
45.830	1.978	2

Major Phase(s)
Calcite (05-0586)
CaCO ₃

Minor Phase(s)
Hemimorphite (05-0555)
Zn ₄ Si ₂ O ₇ (OH) ₂ · H ₂ O

Cerussite (05-0417)
PbCO ₃

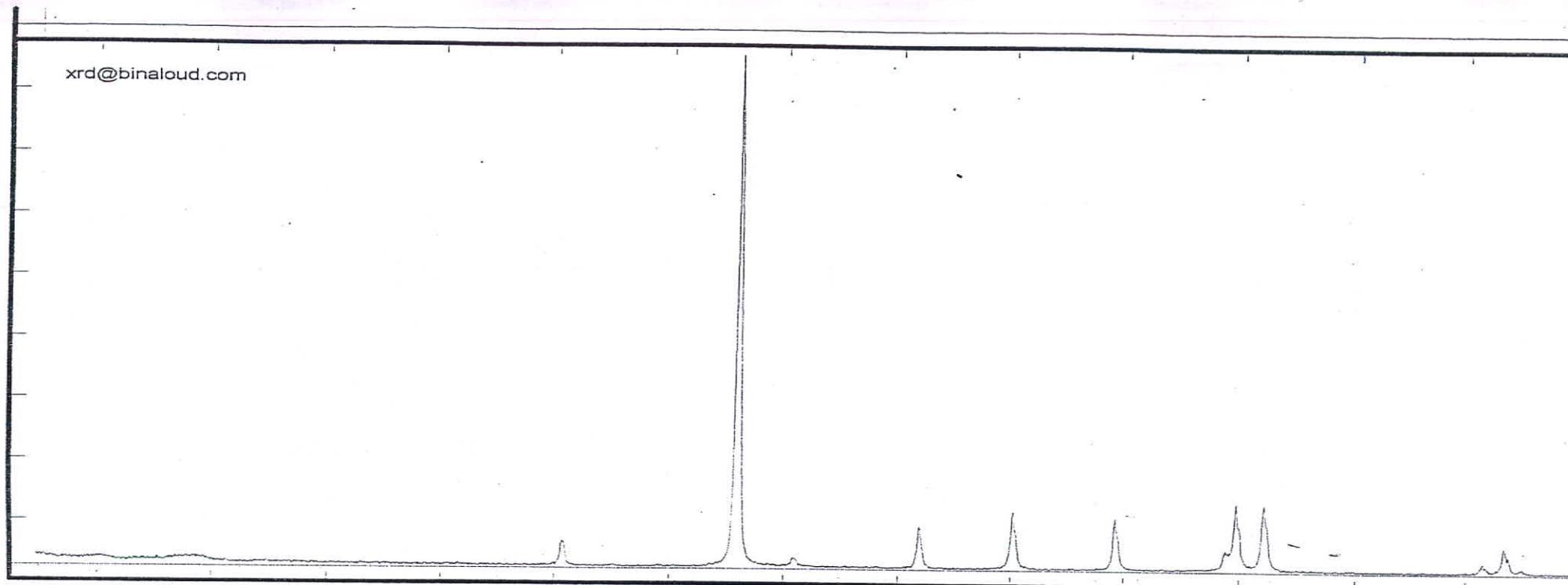
KV = 40
mA = 30
Ka. = Cu
Fil. = Ni

9166.6

CPS Lin

C:\XRD\UR7.RAW

xrd@binaloud.com

4.02

10.24

1853

268

351

43-4

卷一

— 2 —

Sample:
UR - 7

Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%

Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%

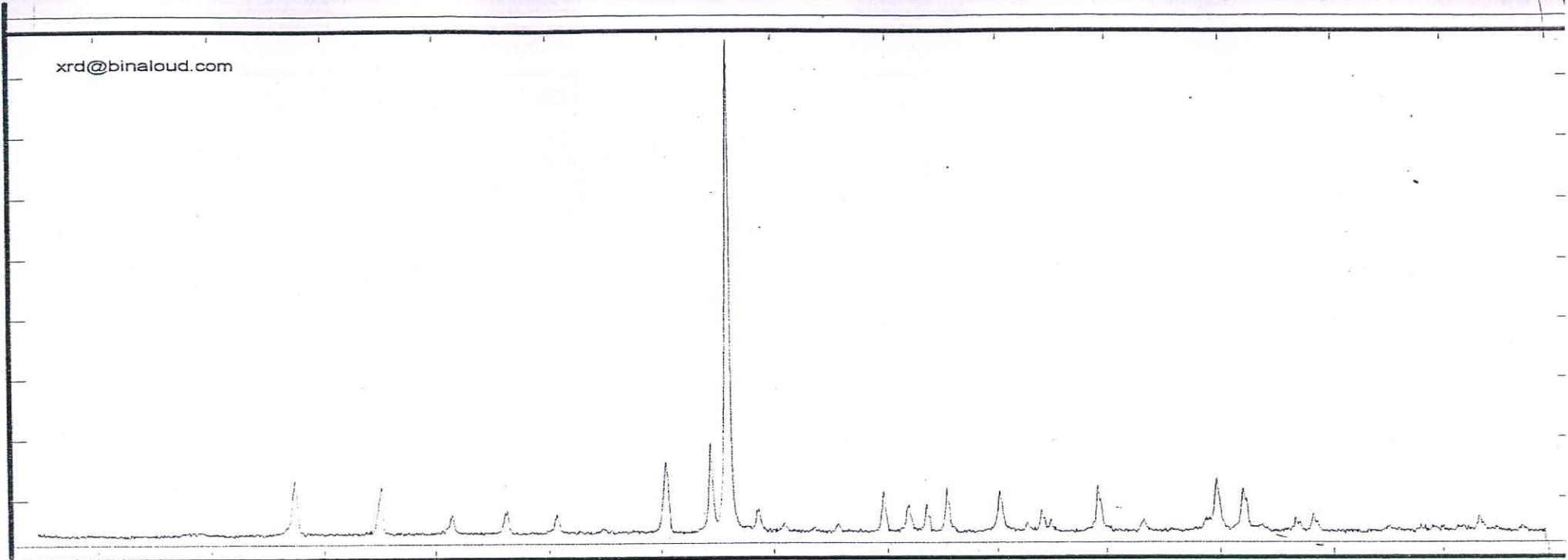
Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%

Major Phase(s)
Garnet - (25-25%)

51.71
Minor Phase(s)

Date :
22/7/2002

kV = 40
mA = 30
Ka. = Cu
Fil. = Ni

4.02

Sample:
UR - 13

10.24

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

18.53

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

26.83

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

35.12

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

43.41

Major Phase(s)
Calcite (05-0586)
CaCO ₃

51.71

Minor Phase(s)
—

60.0

Date :
22/7/2002

KV = 40
mA = 30
Ka. = Cu
Fil. = Ni

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

Angle
2 Teta
d-value
Angstrom
Rel. int.
%

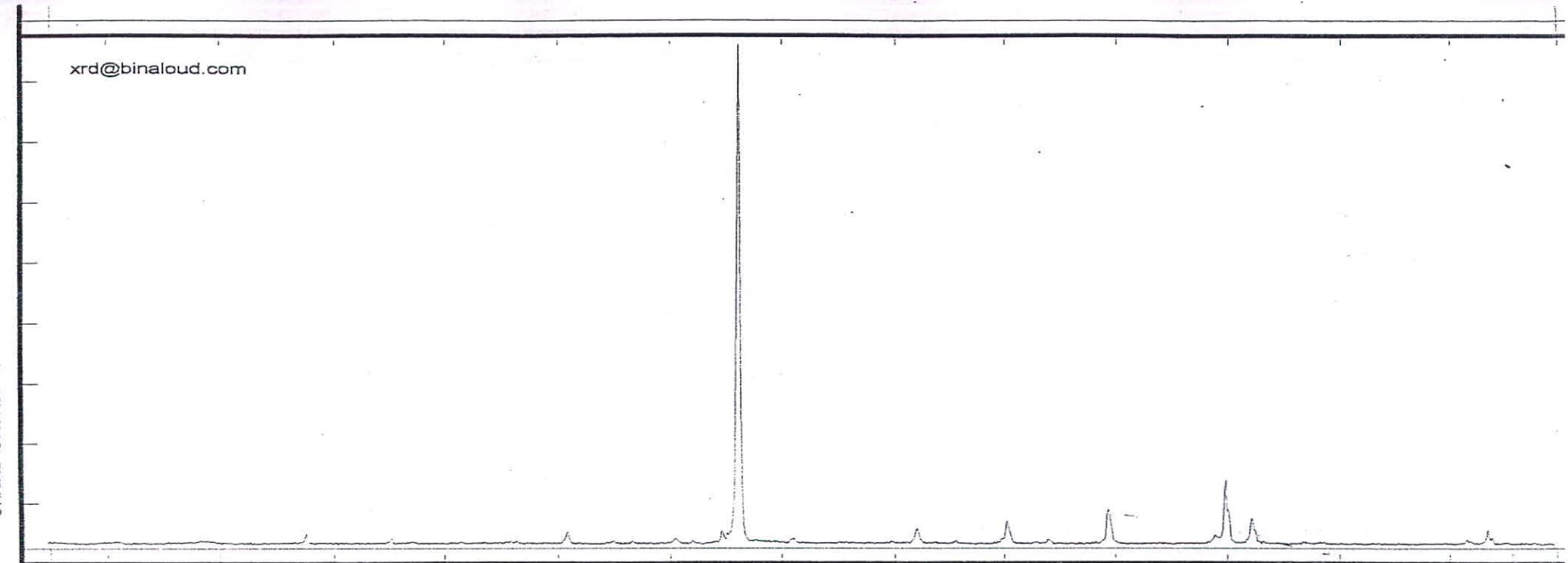
18508.9

CPS Lin

C:\XRD\UR17.RAW

xrd@binaloud.com

0.0

4.02

10.24

18.53

26.83

35.12

43.41

51.71

60.1

Sample: UR - 17

Angle	d-value	Rel. int.
2 Teta	Angstrom	%
4.275	20.652	0
6.620	13.341	0
9.805	9.013	1
13.480	6.563	2
14.525	6.093	0
16.595	5.338	1
17.440	5.081	0
19.115	4.639	0
21.275	4.173	0
23.120	3.844	2

Angle	d-value	Rel. int.
2 Teta	Angstrom	%
24.835	3.582	1
25.510	3.489	1
27.100	3.288	1
27.745	3.213	1
28.835	3.094	3
29.460	3.029	100
31.475	2.840	1
33.395	2.681	0
35.105	2.554	1
36.045	2.490	3

Angle	d-value	Rel. int.
2 Teta	Angstrom	%
37.525	2.395	1
39.460	2.282	5
40.555	2.223	0
41.035	2.198	1
43.220	2.092	7
47.185	1.925	2
47.550	1.911	12
48.560	1.873	5
50.515	1.805	0
51.150	1.784	0

Major Phase(s)
Calcite (05-0586)
CaCO ₃

Minor Phase(s)
Hemimorphite (05-0555)
Zn ₄ Si ₂ O ₇ (OH) ₂ · H ₂ O

8476.0

xrd@binaloud.com

CPS Lin

C:\XRD\HOSI.RAW

0.0

4.02

10.24

18.53

26.83

35.12

43.41

51.71

60.

Sample:	HOS - 1
---------	---------

Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%
4.255	20.749	1
6.495	13.597	1
8.795	10.046	1
9.950	8.862	1
20.915	4.244	5
23.140	3.841	7
26.610	3.347	0
29.480	3.027	100
30.990	2.883	1
31.505	2.837	2

Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%
36.050	2.489	10
37.365	2.405	0
39.485	2.280	14
42.450	2.128	1
43.230	2.091	11
43.375	2.084	7
47.175	1.925	4
47.570	1.910	12
48.575	1.873	13
48.735	1.867	7

Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%
51.685	1.767	0
56.625	1.624	2
57.460	1.602	5
57.650	1.598	3
58.135	1.585	1

Major Phase(s)
Caclite (05-0586)
CaCO ₃

Minor Phase(s)
-

xrd@binloud.com

CPS Lin

C:\XRD\HOS5.RAW

0.0

4.02

Sample:	HOS - 5
---------	---------

10.24

Angle	d-value	Rel. int.
2 Teta	Angstrom	%
4.810	18.356	1
6.315	13.985	1
9.895	8.932	1
12.400	7.132	0
23.115	3.845	6
26.570	3.352	0
29.475	3.028	100
30.975	2.885	4
31.505	2.837	1
36.030	2.491	9

18.53

Angle	d-value	Rel. int.
2 Teta	Angstrom	%
39.475	2.281	12
41.165	2.191	1
43.240	2.091	11
44.765	2.023	0
47.185	1.925	3
47.575	1.910	12
48.580	1.873	11
50.630	1.801	1
56.615	1.624	2
57.450	1.603	5

26.83

35.12

Angle	d-value	Rel. int.
58.190	1.584	1

43.41

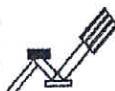
Major Phase(s)		
Calcite	(05-0586)	
CaCO ₃		

51.71

Minor Phase(s)		
Dolomite	(36-0426)	
CaMg(CO ₃) ₂		

60.0

KANSARAN
BINALOUD

کانسaran
بینالوود

شماره : ۲۳۸۱
تاریخ : ۸۱/۴/۹

بنام خدا

جلاب آقای مهندس زاهدی
مدیریت محترم شرکت کاوش کانسaran

با سلام :

احتراماً بازگشت به نامه شماره ۸۱-۱۴۴۱ مورخ ۸۱/۵/۱۳ نتیجه آنالیز لمونه های ارسالی بشرح
پیوست تقدیم من گردد.

با تشکر

دفتر اندیجاور کاوش کانسaran
شماره - ۸۱-۱۴۴۶
تاریخ - ۸۱/۴/۹
پیوست - درج در ارجاع داده شده

مرسی ترین
ثبت (لکه) پایه ای دارکار
اکثر سه میلیمتر است

تهران - انتیاپی بلوار شهری اصفهانی - لیفچ گوشه شکوفه - بلاک ۱ - طبقه سوم جلویی

تلفن : ۰۲۱-۶۸۰۱۸۸۸ همراه : ۰۲۱-۷۷۷۰-۴۳۰

مشهد - رضشهر - حاشیه سلو - بلاک ۱۵ - تلفن : ۰۵۱-۸۷۷۴۴۴۴ (۰) ص - پ - ۰۲۱-۷۷۷۰-۴۳۰

e-mail : xrd@binaloud.com or xrf@binaloud.com

<http://www.binaloud.com>

**KANSARAN
BINALOUD**

**کانسaran
بینالود**

Sample	SiO ₂	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	CaO	Na ₂ O	MgO	K ₂ O	TiO ₂	MnO	P ₂ O ₅
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
SH-5	3.81	1.13	1.24	49.49	0.03	1.57	0.35	0.188	0.058	0.094
SH-6	0.84	0.22	0.77	38.67	0.03	15.42	0.09	0.131	0.026	0.030
SH-8	0.39	0.12	0.91	49.43	0.04	5.80	0.03	0.127	0.046	0.205
SH-9	25.71	10.02	43.19	6.10	0.14	1.31	4.28	0.563	0.452	0.492
SH-10	9.11	1.79	81.37	2.70	0.04	0.33	0.65	0.159	0.090	0.514
SH-11	31.57	8.81	39.80	5.71	0.10	2.56	3.28	0.640	0.277	0.515
RAJ-1	7.67	2.23	2.97	35.10	0.03	13.66	0.44	0.240	0.154	0.062
RAJ-2	5.94	1.45	4.66	42.58	0.02	5.44	0.30	0.190	0.176	0.057
RAJ-3	9.63	2.17	2.94	32.36	0.06	15.04	0.48	0.251	0.096	0.052
MIL-2	9.10	1.84	82.58	2.78	0.03	0.32	0.94	0.168	0.117	0.224
MIL-3	18.73	4.11	51.10	11.64	0.10	1.10	1.43	0.327	0.103	0.576
KH-1	93.09	1.05	1.26	1.91	0.05	0.12	0.17	0.034	0.035	0.037

Sample	Cl	S	Rb	Sr	V	W	Y	Zr	Zn	Mo
	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm
SH-5	97	744	14	404	24	< 1	10	32	25	7
SH-6	41	187	9	92	17	< 1	8	14	41	4
SH-8	168	879	4	157	16	1	7	13	37	8
SH-9	618	539	62	87	164	8	20	77	35	11
SH-10	418	168	11	53	126	3	9	21	10	13
SH-11	138	198	64	95	167	< 1	19	121	87	8
RAJ-1	272	10	16	83	25	< 1	9	32	20	3
RAJ-2	239	49	15	113	22	< 1	12	21	29	6
RAJ-3	286	12	20	62	25	< 1	10	31	25	4
MIL-2	2775	390	12	32	59	1	9	52	25	18
MIL-3	431	394	23	128	230	< 1	12	81	138	33
KH-1	7	14	14	17	20	2	9	15	25	1

Sample	As	Ba	Co	Cr	Cu	Nb	Ni	Pb	U	Th
	ppm									
SH-5	32	14	3	1	3	6	1	15	1	1
SH-6	19	16	6	1	12	5	1	73	1	2
SH-8	81	11	1	2	4	2	2	23	1	2
SH-9	12	420	23	106	3	9	39	22	14	5
SH-10	17	189	90	75	5	11	23	4	1	2
SH-11	35	382	43	93	17	15	51	28	10	2
RAJ-1	132	97	5	2	7	4	10	14	1	3
RAJ-2	233	143	9	2	2	4	19	10	1	2
RAJ-3	13	15	3	1	8	7	3	51	4	1
MIL-2	47	308	61	41	79	6	2	32	1	12
MIL-3	76	307	35	65	11	3	23	35	15	11
KH-1	37	10	5	1	1	3	19	35	2	1

تهران - اندیاب پارک امدادی اصلی - لبه کوهچه ملکوفه - بلاک ۱ - طبقه سوم جلوی

تلفن: ۰۲۱-۷۸۷۸۱۳ همراه: ۰۹۱۱۲۰۷۸۷۸۱

مشهد - رضامهر - خاکپوشی ملکو - بلاک ۱۵ - تلفن: ۰۵۱(۰۷۷۴۴۴۶۰) - پ: ۰۵۱-۳۷۶-۳۷۶

e-mail : xrd@binaloud.com or xrf@binaloud.com

<http://www.binaloud.com>

KANSARAN
BINALOUD

کانسaran
بینالود

Sample	Fe2O3	Cu	Pb
	%	ppm	ppm
SH-12	80.36	6	2
SH-13	80.33	5	3
SH-14	72.34	3	7
MIL-1	84.37	11	7

تهران - انتباخ بلوار اندرختی اصفهانی - بیان گوجه شکوفه - پلاک ۱ - طبقه سوم جلویی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸-۶۸۰۱۳ همراه: ۰۹۱۲۰۲۸۷

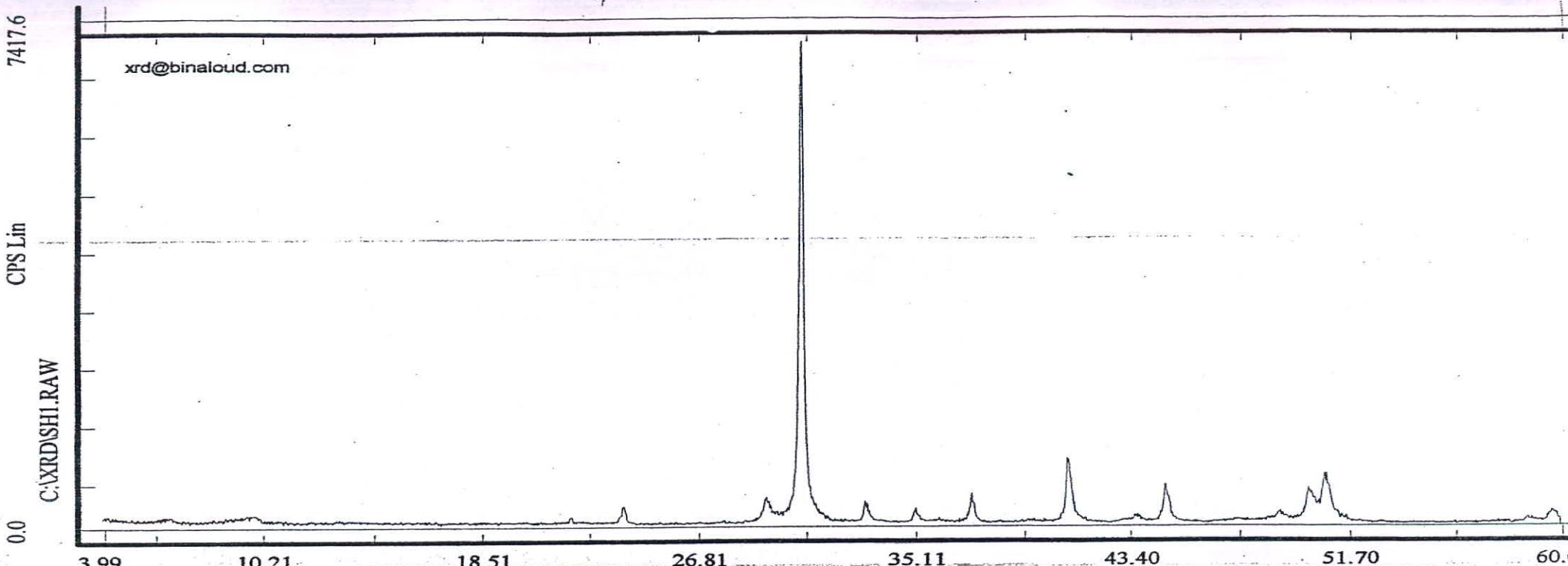
مشهد - رضاشهر - خانیه سلو - پلاک ۱۵ - تلفن: ۰۵۱-۰۴۴۸۷۷۷-۰۵۱-۰۴۴۸۷۷۷

e-mail : xrd@binaloud.com or xf@binaloud.com

<http://www.binaloud.com>

1417.6

xrd@binacleud.com

**Sample:
SH - 1**

Angle	d-value	Rel. Int.
2 Teta	Angstrom	%
6.895	13.192	1
9.990	8.847	1
13.410	8.597	0
22.015	4.034	1
24.025	3.701	4
27.850	3.201	1
29.455	3.030	5
30.835	2.897	100
33.325	2.688	4
35.135	2.552	3

Angle	d-value	Rel. Int.
2 Teta	Angstrom	%
36.065	2.488	1
37.290	2.409	6
39.545	2.277	1
41.010	2.199	13
43.705	2.069	2
44.805	2.021	8
47.535	1.911	1
49.085	1.854	2
50.200	1.816	7
50.855	1.794	10

Date :
28/8/2002

kV = 40
mA = 30
Ka. = Cu
Fil. = Ni

Major Phase(s)
Dolomite (36-0428)
 $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$

Minor Phase(s)
Calcite (05-0586)
CaCO₃

xrd@binaloud.com

C:\XRD\SH5.RAW

20

3.99

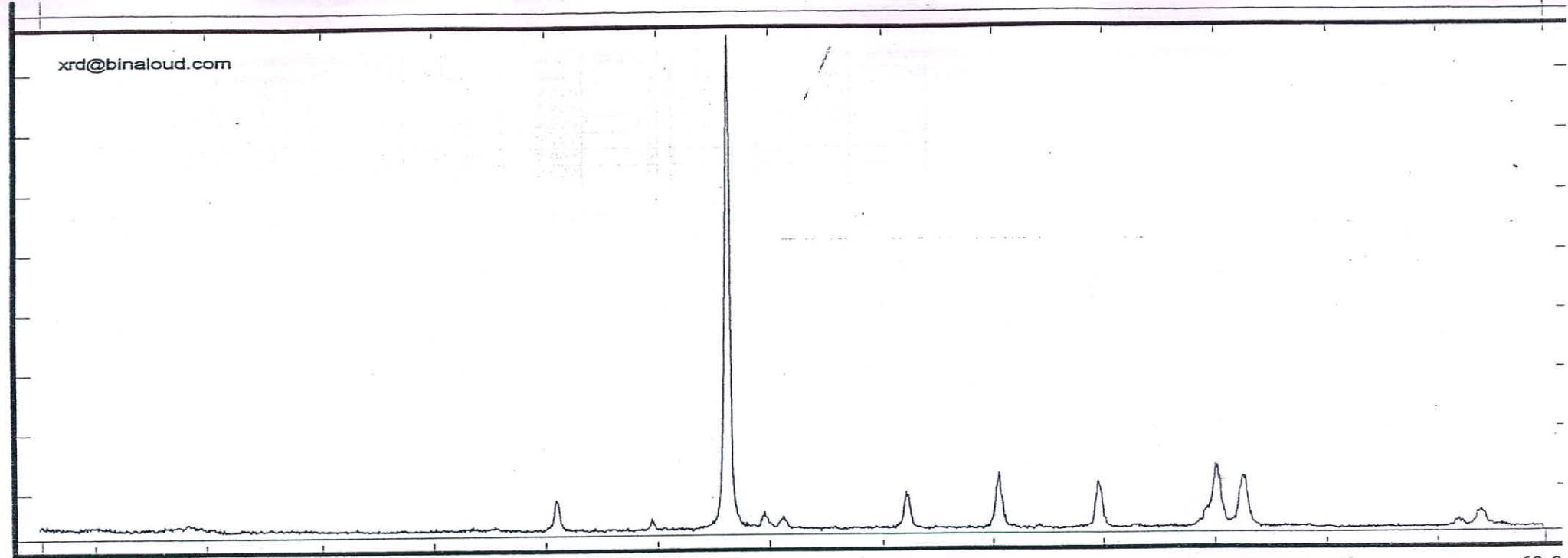
Date :
28/8/2002

kV = 40

mA = 30

Ka. = Cu

$$F_R = N$$

Sample: SH - 5	Angle 2 Theta	d-value Angstrom	Rel. int. %
	4.350	20.296	1
	6.150	14.359	1
	9.825	9.181	1
Date : 28/8/2002	17.455	5.076	1
	20.895	4.248	1
	23.185	3.833	6
	26.675	3.339	2
kV = 40	29.525	3.023	100
mA = 30	30.845	2.897	3
Ka. = Cu			
Flt. = Ni	31.560	2.832	3

Angle	d-value	R
2 Teta	Angstrom	
33.325	2.586	
36.110	2.485	
39.560	2.276	
41.055	2.197	
43.305	2.088	
44.660	2.027	
47.675	1.906	
47.790	1.902	
48.720	1.867	
50.760	1.797	

Int.	Angle	d-value	Rel. int.
%	2 Theta	Angstrom	%
1	56.695	1.622	1
7	57.560	1.600	3
11	58.520	1.576	1
1			
9			
1			
12			
11			
10			
1			

Major Phase(s)
Calcite (05-0586)
 CaCO_3

Minor Phase(s)

Trace Phase(s)
Dolomite (36-0426)
CaMg(CO ₃) ₂
Quartz (33-1161)
SiO ₂

5304.5

xrd@binaloud.com

CPS Lin

C:\XRD\SH7.RAW

0.0

3.99

10.21

18.51

26.81

35.11

43.40

51.70

60.

Sample:	SH - 7
---------	--------

Angle	d-value	Rel. Int.
2 Theta	Angstrom	%
6.555	13.473	1
9.950	8.882	1
19.995	4.437	1
20.855	4.256	1
23.120	3.844	7
26.725	3.333	2
29.505	3.025	100
31.485	2.839	2
36.035	2.490	10
39.545	2.277	12

Date :	28/8/2002
--------	-----------

kV = 40
mA = 30
Ka. = Cu
Fil. = Ni

Angle	d-value	Rel. Int.
2 Theta	Angstrom	%
43.275	2.089	12
44.725	2.025	1
47.670	1.906	13
48.635	1.871	13
56.700	1.622	3
57.520	1.601	4

Angle	d-value	Rel. int.
2 Theta	Angstrom	%

Major Phase(s)
Calcite (05-0586)
CaCO ₃

Minor Phase(s)
—

Trace Phase(s)
Quartz (33-1161)
SiO ₂